

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 02.09-05.09.2025ж

Қыркүйек айы 2025 жыл 1 апта

Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы

Үйде, топта қарапайым істерді орындауға көмектесу

Үй жануарларына, үй өсімдіктеріне күтім жасау

Өзіне-өзі қызмет көрсету

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 01.09.2025	Сейсенбі 02.09.2025	Сәрсенбі 03.09.2025	Бейсенбі 04.09.2025	Жұма 05.09.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Музыка қою, балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). Қауіпсіз, жайлы дамытушы білім беру ортасын құру Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. «Апта дәйексөздері» тақтасымен таныстыру, балалармен әңгімелесуін ұсыну. Күш — білімде, білім — кітапта. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, (тіл дамыту) Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. «Балабақшадағы қауіпсіз мінез-құлық ережелерін» таныстыру				

		«Кітап дүкені және кітапхана» Мақсаты: Кітап дүкені және кітапхана туралы балардың ойларын тыңдау, кітапханада және кітап дүкенінде рөлдік ойынын ойнау. Міндеттері: Айырмашылықтарын білу. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту. (тіл дамыту және көркем әдебиет) Ертегі кітабы Мақсаты:Ертегі кітап суретін салу. Міндеттері: Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. (сурет салу)	«Менің сүйікті кейіпкерім» Мақсаты: әңгімелесу. Міндеттері: кітаптардан суреттерін қарау. Өз ойымен бөлісу. Ойыншығы арқылы іс әрекетін көрсету. Сахналау. (тіл дамыту және көркем әдебиет) Міндеттері: Сүйікті кейіпкерінің суретін салу, мүсінін жасау немесе қиып бейнесін жапсыру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтауды қалыптастыру. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)	«Менің алғашқы кітабым» Мақсаты: Менің алғашқы кітабым тақырыбында балалармен әңгімелесу. Міндеттері: Сурет кітаптарын бояу. Жазушымен кездесу болатын айту . Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету (тіл дамыту) Топтағы кітап орталығын шарлармен әр түрлі суреттермен сәндеу. (сурет салу) «Кішкентай көмекшілер» ойыны	Балалардың таңдауы бойынша кітаптағы ертегілерді сахналау. Еркін рөлдік ойындар. (тіл дамыту) «Кітап – менің қазынам» жобасы аясындағы балалар кітапханасын жасақтау. Сөредегі кітаптарды санау, салыстыру теңестіру. (Математика негіздері)
Ертеңгілік жаттығу	«Менің Қазақстаным» әнұран тыңдату,бірге орындау,жаттату				

	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту) 1 қыркүйек - Білім күні «Балабақша - жайлы мекен» тақырыбында әңгімелесу, суреттер қарау.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру;	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50	Музыка «Кітап білім бұлағы» Міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеуді жетілдіру Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру;

		Секіру: 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта) <u>Қимылды ойын:</u> Кішкене қапшықты кім алысқа лақтыра алады?	сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <u>Қимылды ойын:</u> Шеңберге түсір <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Спорт залда	аспаптарды таныстыру. Әуеннің көңілді би сипатын қабылдауға үйрету	<i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта) <u>Қимылды ойын:</u> Сақина лақтыр
		«Өзіміз кітап жасаймыз». Міндеттері: Балаларға қағаздарды желімдеу арқылы кітап жасату. (жапсыру) Өз қалаулары бойынша кітап мұқабасын сәндеп сурет салу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға,	«Кітап сөреге қалай келеді» тақырыбында әңгімелесу. <i>Дидактикалық ойын</i> Кітап сөреге қалай келеді? Қандай мамандар кітап шығару жолында қызмет ететінін фильм арқылы	Қазақ тілі «Күзгі табиғат» Міндеттері: Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру. Суретке қарап атауын тап ойынын	«Ұшқыр ой алаңы» жобасы «Тілге бойлау» жобасы қазақ тілін меңгеру іс шарасы «Кітапхана немесе кітап дүкенін» құрастыру материалдарынан құрастыру. Міндеттері: Қағаздан

		жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу. (сурет салу) Шығармашылықпен айналысу барысында күй тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру	тамашалау. (қоршаған әлеммен таныстыру) Рөлдерге еніп ойнау. (Көркем әдебиет) «Тілге бойлау» жобасы қазақ тілін меңгеру бойынша кітаптағы суреттерді атау. Жиын және салыстыру Міндеттері: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, кітаптарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтауды үйрету (Математика негіздері)	ойнату. Кітап жазған автормен кездесу, қарапайым сұрақтар қою дағдыларын дамыту. Диджейкальк, ойық Күзгі табиғат-күз белгілері Сурет: Күзгі табиғат-күз белгілері	құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге айналдыра білу. «Smart bala» жобасы (құрастыру)
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		«Жас тыңдарман» жобалары аясындағы балалар кітапханасына	Сүйікті кейіпкерлерін серуенге алып шығу, еркін ойындар ойнату, алып шыққан кітаптарды қарау.	Киімдерге бақылау Мақсаты: Күз мезгілінде адамдардың	Мультфильм Балалардың қалауы бойынша таза ауада немесе муз залда

		экскурсия жасау. Қимылды ойын: «Өз түсінді тап», балалардың еркін ойындары Ұлттық ойын «Омпы» Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар Қауіпсіздік ережелері. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. «Балалар» жол белгілерімен таныстыру (қоршаған әлеммен таныстыру)	«Құстар біздің досымыз» Мақсаты: балабақша ауласында ұшып жүрген құстарға бақылау жасау, қамқорлық жасау үшін ұя жасауды жоспарлау. «Smart bala» жобасы (құрастыру) Ұлттық ойын «Асықты тігіп ойнау» Ағаштар мен гүлдерді бақылау. Мақсаты: сұ құю, күтім жасау. Еңбек әрекетін ұйымдастыру Еркін ойындар	киімдерінде болатын өзгерістерді байқау, ерекшеліктерін атау. (қоршаған әлеммен таныстыру) Ұлттық ойын «Алтыатар ойыны» «Балалар кітапханасы» жобасы «Бір кітап» акциясы. Балалардың алып келген кітаптарын қарау. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету Ұлттық ойын «Үш табан»	басқа топ балаларымен бірге мультфильм тамашалау. Күзгі аула Міндеттері: Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауына зейіндерін аударуды дамыту (қоршаған әлеммен таныстыру) Ұлттық ойын «Атбақыл» «Паровоз» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> ұжымда үйлесімділікті, бірлікті қалыптастыру.

		 Ауа райын, желді бақылау. Күнтізбеге белгілеу. Аптаның күндерін атау. Міндеттері: Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. (Математика негіздері)			Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып, паровоз ойынын ойнауды ұсынады, онда «вагондар» бір-бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді. Паровоз әртүрлі қарқынмен, ырғақпен, кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				

	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.				
Түскі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		«Кітап қайдан келеді?» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: Балалар қалаулары	Кітаптан ән жаттау, айту (музыка) Еркін іс әрекеттер. Өз кітаптарын жасау жұмыстарын жалғастыру.	5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға	«Кітапқа қамқор боламыз». Мақсаты: Кітаптарды қалай күтіп ұстау керектігі туралы әңгімелесу.

		бойынша іс әрекеттерді таңдап, орталықтарға барып жұмыс жасайды. Бірінші орталықта біздің топта қандай кітаптар бар? Міндеттері: Кітаптарды қалай ажыратуға болатынын анықтау. Кітап неден жасалған? табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (зерттеу әрекеті) Еркін рөлдік ойындар. Өз кітаптарын жасау жұмыстарын жалғастыру	«Адал достар» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> ұжымда достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балалардан бөлменің екі бөлікке бөлінгенін (бір бөлігі- «құрлық», бір бөлігі- «теңіз») айтады және ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, музыканың басталуымен хороводпен жүре бастайды. Музыканы тоқтатқан кезде балалар да тоқтайды. «Құрлықта» қалған қатысушылар «теңізде» қалғандарды мүмкіндігінше тезірек құтқаруы керек. Ол үшін «құтқарушылар» секіргішке үрлемелі дөңгелекті өткізіп, оны батып бара жатқан қатысушыларға лақтырып, оларды «құрлыққа» шығарып алуы тиіс. Ойын осылай жалғасады.	«нешінші?» сұрағына жауап беруге үйрету. Карточкалар мен санамақ таяқшалармен жұмыс. (Математика негіздері)	Міндеттері: Балаларға жыртылған кітаптарды түптеп, жапсырып жөндеуге беру. Өз қолдарымен жасаған кітаптармен сөрені толтыру. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындауын қалыптастыру. (жапсыру) (тіл дамыту) Шығармашылықпен айналысу барысында күй тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей

					білуді қалыптастыру
Балалармен жеке жұмыс		Көрсетілген суреттерден өз ойымен ертегі айтуда сұрақжауап әдісін пайдалану. (Тіл дамыту) (Бексұлтан, Үлбосын) (Жаңадан келген балалармен жұмыс	Нақтылы материалдарға бағытталған жұмыс түрлерін жүргізу. Карточкалардағы тапсырмаларды орындату (Бексұлтан, Үлбосын, Мәди) (Жаңадан келген балалармен жұмыс	Бала қызығушылығын ескере отырып ойын тапсырмаларын түрлендіре отырып тапсырмалар беру (Айбар, Үлбосын) (Жаңадан келген балалармен жұмыс	Балабақша туралы көрнекі материалдармен жұмыстану (Жаңадан келген балалармен жұмыс)
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Кітап жасау үшін ағаштарға қамқор болу керектігі туралы әңгімелесу, ағаштарға қамқорлық жұмыстарын жүргізу. Желілі ойын Еркін тақырыпта балалардың қалауы бойынша ойын ұйымдастыру Қ/о «Үрпек төбет». Кешкі табиғатты	Қ/о « Күн шуақ және жаңбыр Үйде қандай ойын ойнайтыны жөнінде сұрау. Сол ойынды топпен ойнату.	Қ/о Ойыншықты алып кел. Күзгі киімдерді атап, тауып көрсету. Ерекшеліктерін айтқызып пысықтау.	Бүгін көрген мультфильмі жайында әңгімелесу. Сюжеттерін сомдап ойнату (тіл дамыту) Қ/о Өз түсінді тап

		тамашалау. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы» Бестемше ойынын үйрету.			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		Кітаптан ертегі оқып беру. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. (көркем әдебиет) Кітаптан ән жаттау, айту (музыка)	Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтауды үйрету. (Математика негіздері)	Балалардың өз қолдарымен жасаған кітаптарынан көрме ұйымдастырып, басқа топтың педагогтарымен балаларын шақыру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы» Бестемше ойынымен таныстыру. Кітаптан ән жаттау, айту (музыка)
Балалардың үйіне қайтуы		Бүгінгі күн жайында әңгімелесу. Ата аналарды кітаптар бойынша жүргізілетін жұмыс жоспарымен таныстыру	Сүйікті кітабын алдырту. . Үйде кітап оқып беруге кеңес беру	Баланың жасаған кітабын таныстыру	Сүйікті кейіпкерін сомдап ойнауын ұсыну

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 08.09-12.09.2025ж

Қыркүйек айы 2025 жыл 2 апта

Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы

Үйде, топта қарапайым істерді орындауға көмектесу

Үй жануарларына, үй өсімдіктеріне күтім жасау

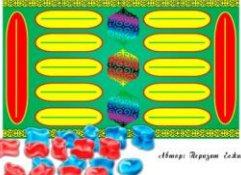
Өзіне-өзі қызмет көрсету

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 08.09.2025	Сейсенбі 09.09.2025	Сәрсенбі 10.09.2025	Бейсенбі 11.09.2025	Жұма 12.09.2025
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күйде болуын ұйымдастыру. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді пысықтау. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту) . Сәлемдесіп балаға үш қорапты көрсету оларда оны сағынып күтіп отырған жануарлар суреті бар. Бала тандап алған жануар суретін алып түрлі түсті қаламдармен бояуға жағдай жасау. «Апта дәйексөздері» тақтасында жазылған «Әдептілік белгісі –ііліп сәлем бергені» түсіндіру. Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында және болған жаңалықтар жайлы ата-анамен әңгімелесу. Өнегелі 15 м^нут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (тіл дамыту) Дидактикалық ойын: «Қуыршақ қонаққа дайындалуда», «Орнын тап» Мен ертегі кейіпкерімін сюжетті ойын Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Балармен жеке жұмыс.				

	«Ойыншығым» Мақсаты: Топтағы сүйікті ойыншықтарын атау, алып келу. Міндеттері: Ойыншықтары не үшін сүйікті екенін айту, суретін салу немесе мүсінін жасауды ұсыну. (тіл дамыту, сурет салу, мүсіндеу) Кітаптарда ойыншығының суреті барма қарау. Ертегіде ойыншығы туралы айтыла ма анықтау. Карточкалармен ойын Үлестірілген карточка Сағын, қызық, Ақ (көркем әдебиет) Ойыншық неден жасалған ойынын ойнату. «Ғажайып ойыншық жасау шеберханасымен» балаларды таныстыру. Мақсаты: Балалар қалаған табиғи заттарды алып өз ойыншығын жасайды. Міндеттері: Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Ойыншық жасау үшін қажетті заттар тізімін дайындау. Ол ойыншықпен қалай ойнауға болатынын әңгімелеу «Менің ата анамның ойыншығы» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: Олар қандай ойыншықпен және қалай ойнағаны туралы сұрау. Міндеттері: Балалардың ойын тыңдау. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. (тіл дамыту) Сол ойыншықтардың суретін салу. (сурет салу) Дидактикалық ойын «Ойыншық неден жасалған» Мақсаты: Ойыншықтарды биіктігіне қарай топтастыру санау, жұптастыру «Бестемше» ойын құралы негізінде ұлттық ойыншығымен таныстыру. Қосу азайту амалдарын үйрету. «Асық» ойыны (дене белсенділігі, математика негіздері) Дәретхана мен жатын бөлмедегі мінез-құлық ережелерін таныстыру Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап, сана» Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) (қоршаған әлеммен танысу) «Құрметтеуді үйренеміз» дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: құрдастарына құрметпен қарауға

		Ол ойыншықтың қандай болып шығатынын ойланып суретін салу. (сурет салу) (құрастыру) . (тіл дамыту)			тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып, бір-біріне допты беріп, доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады.
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). «Менің Қазақстаным» әнұран тыңдату,бірге орындау,жаттату				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеу. «Менің сүйікті ойыншығым» тақырыбында әңгімелесі. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Сүйікті ойыншығым» Міндеттері: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру жүру. <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; <u>Қимылды ойын:</u> Жоғары лақтыр	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру жүру. <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; <u>Қимылды ойын:</u> Допты қағып ал <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Спорт залда	Музыка «Ойыншық» Міндеттері: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру жүру. <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; <u>Қимылды ойын:</u> Жәй жүріп өт.

	Ойыншықтар Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ. <i>М.Әлімбаев</i> Тақпағын жаттау. (тіл дамыту) «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы» Бестемше ойынын үйрету.	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар Қауіпсіздік ережелері. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. «Трамвай аялдамасы», «Автобус аялдамасы» жол белгілерімен таныстыру (қоршаған әлеммен танысу)	Орамалдан бөпе жасау. (құрастыру) «Smart bala» жобасы «Қуыршақ» ертегісін оқып беру, үстел үсті теартымен сахналау . Қуыршақ туралы тақпақ жаттау (көркем әдебиет)	Қазақ тілі «Ойыншығым» Міндеттері: Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы» Бестемше ойынын үйрету <i>Дидактикалық ойын</i> Асық - Бестемше «Ойыншықтар жәрмеңкесі». Міндеттері: Балалардың жасаған ойыншықтарын басқа топтың балаларына тамашалату. Қонақтарға музыкалық ойыншықтарды пайдаланып концерт ұйымдастыру. (музыка)

Серуенге дайындық	Өзіне қызмет көрсетуге, өздігінен реттілікпен киіну және шешінуді үйрету, киімдерін шкафтарға салуға, дербестікке дағдыландыруға, сөздік қорды балалардың киімдерінің, аяқ киімдерінің атауларымен байытуға, оларды мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге баулу олардың сөйлеуін дамыту (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Ұжымдық сурет салу. Құмға таяқшалармен сүйікті ойыншықтарының суретін салдырту. Зерттеу әрекеті Мақсаты: Балабақша ауласындағы табиғи қалдық материалдарды табу, олардың неден жасалғанын неге ұқсайтынын және қалай ойнауға болатынын табу. Ойдан ойын құрастыру. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» көздерін жұмып, қолдарымен қоржындағы ойыншықты тауып, атау. Ретімен, кері қарай санау (математика негіздері) Қ/о Ойыншықты алып	Еңбек Мақсаты: Ойын алаңын тазалау. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, ересектерге көмек көрсету ниеттерін қолдау Топтан алып шыққан кітаптарын қарау, балалардың кітап суреттері бойынша ертегі құрастыруын ұйымдастыру. (көркем әдебиет) Балалардың еркін ойындары Ұлттық ойын «Атбақыл» «Көңіл - күйдің кездесуі» Дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: мейірімділікке, өзгенің көңіл-күйін	Сахналау (ойыншықтардың қимылын сомдау) Бақылау. Мақаты: Ауа райын, ағаштардың жапырақтарын, құстардың ұяларына назарларын аударып, өзгешеліктерді тануын қалыптастыру. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Үш табан» «Омпы» «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы» Бестемше ойынын үйрету, 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, жұп тақ ұғымдарын түсінуін жетілдіру. (математика негіздері)	Еңбек Мақсаты: Күзде ересектерге, ауласыпырушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын: «Өз түсінді тап», балалардың еркін ойындары Ұлттық ойын «Асықты тігіп ойнау» Ойыншықтар Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ. <i>М.Әлімбаев</i>	«Ойыншықтар әлемі» ойын. Мақсаты: балабақша ауласындағы ойын құралдарын атау, санау, пішіндерін салыстырып атау . Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға баулу. (тіл дамыту және көркем әдебиет) Ұлттық ойын «Үш табан» Балалардың дербес әрекеті

	кел. Балалардың дербес әрекеті Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	түсінуге тәрбиелеу. Педагог эмоциялар бейнеленген карточкалардың екі тобын (пиктограммалар) орналастырады және балалардан әртүрлі эмоциялар қалай кездесетінін, жағымды және жағымсыз эмоцияларды елестетуді сұрайды. Тәрбиеші «жағымды» эмоцияны, ал бала «жағымсыз» эмоцияны көрсетеді, содан кейін карточкалардың орнын ауыстырады. Эмоцияларды қалай татуластыруға болатындығы туралы талқылайды.		Тақпағын жаттау. (тіл дамыту)	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Топты және ойын алаңын таза ұстауға, ойыншықтарды жинауда тәрбиешіге көмектесуге баулу (қоршаған әлеммен танысу) Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс				

	сұрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»(тіл дамыту).Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сұрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар). табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	«Топтағы ойыншықтар» Міндеттері: оларды санау, биік аласа өлшемін бойынша топтастыру, салыстыру Сөрелерге кеңістікті бағдарлай отырып	Өз ойыншықтарын жасауды жалғастыру. Балалардың тандауы бойынша шығармашылық жұмыстар. Міндеттері:	Өз ойыншықтарын жасауды жалғастыру. Балалардың тандауы бойынша шығармашылық жұмыстар. (мүсіндеу, жапсыру)	Музыкалық ойыншықтармен танысу. Концерттік қойылымға дайындалу Дидактикалық,	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Дүкен» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша

	жайғастыру (математика негіздері) Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Банкомат», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз». ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Геометриялық денелерді (цилиндр) танып, атай білуге үйрету. Геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеуді жетілдіру (математика негіздері) Ойыншық дүкені Ермексازдан ойыншық дүкенін жасау ұжымдық жұмыс (мүсіндеу)	Ойыншық зауыттары туралы фильм, мультфильм тамашалау.	сюжетті-рөлдік ойындар «Әмиян» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту 	қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту (математика негіздері) Балалардың таңдауы бойынша шығармашылық жұмыстар. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Шынықтыру шараларын заттық ойын жаттығуларымен алмастырып отыру	Қазақ тіліне тән дыбыстары бар сөздерді қолданғанда бұйрық райлы	Дидактикалық, үстел үсті ойындар арқылы жеке тапсырмалар беру	Тақырыпқа орай жеңіл тапсырмалар беру, дұрыс орындауға жетелеу	Тақырыпқа орай бейнежазбалар көрсету арқылы адамгершілік

		етістіктерді дұрыс айтуға дағдыландыру			нормалары туралы түсінігі бар
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. бірге, келісіп ойнауға, құрдастарының өтініші бойынша ойыншықтарымен бөлісуге үйрету. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қ/О «Допты қағып ал» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. (көркем әдебиет)	Қ/о «Орамал тастамақ». Бақылау. Мақсаты: Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Көңілді музыкаға би қимылдарын жасау. (Музыка)	Қ/О «Соқыр теке». Ойыншық жасау бойынша жеке жұмыстар. «Smart bala» жобасы бойынша құрастыру	Қ/о ««Хан талапай»» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Тастардан ойыншық үй немесе гараж құрастыру, ойыншықтарды орналастырып ойнау. (құрастыру)	Қ/О «Ұшты-ұшты» Жәрмеңкені ата аналарға таныстыру, концерттік бағдарлама
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Ойыншық жасау бойынша жеке жұмыстар. «Smart bala» жобасы (құрастыру)	Дидактикалық, ұлттық ойындар «Теңге алу» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу,	Дидактикалық ойындар «Айырмашылығын тап», ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды,	Балалардың таңдауы бойынша шығармашылық жұмыстар. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)	Жәрмеңкені ата аналар үшін дайындау. Балалардың әсерлері туралы әңгімелесу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-

		олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту.	қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту		еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру Қағаздан кеме жасау. (құрастыру)
Балалардың үйіне қайтуы	Ата-аналармен балалардың сүйікті ойыншығы туралы әңгімелесу	Ата анасының қандай ойыншықпен ойнағынын баласына айтып беруін сұрау.	Баласының жасап жатқан ойыншығына көмектесуін сұрау.	Ата анасымен ұлттық ойындарды ойнауын ұйымдастыру	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 15.09-19.09.2025ж

Қыркүйек айы 2025 жыл 3 апта

Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы

Үйде, топта қарапайым істерді орындауға көмектесу

Үй жануарларына, үй өсімдіктеріне күтім жасау

Өзіне-өзі қызмет көрсету

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.09.2025	Сейсенбі 16.09.2025	Сәрсенбі 17.09.2025	Бейсенбі 18.09.2025	Жұма 19.09.2025
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жайлы жағдай жасау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуін қалыптастыру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту). Балаларға жаңадан жасалған әдебиет орталығындағы жаңа кітаптар мен суретті альбомдарды көрсетіп оларды тамашалауына жағдай жасап әңгімелесу. «Апта дәйексөздері» Отан отбасынан басталады. Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы әңгімелесу. Өнегелі 15 м^нут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), «Ғажайып сандық», « Үйшік құрастыр» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Балармен жеке жұмыс.				

	«Отбасы» <i>Дидактикалық ойын</i> Біз тұратын үй Мақсаты: Балаларға өз отбасы мүшелерінің есімдерін атату, олар бізді қалай еркелетіп атайды, біз оларды қалай еркелетеміз әңгімелесу. Міндеттері: Отбасы мүшелерінің суретін салу. (тіл дамыту) (сурет салу)	«Біз тұратын үй» Мақсаты: үй туралы әңгімелесу. Міндеттері: Отбасы мүшелері бір біріне қандай жақсы сөздер айтады. Бір бірін қалай сыйлайды. Отбасы мүшелерінің суреттерін көріп танысу. Оларды сипаттау. (тіл дамыту) Отбасы мүшелерін санау. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету (математика негіздері)	«Отбасылық демалыс» қалай өтеді. Міндеттері: Кім қайда барады? Несімен ұнайды. Кітаптар қарау. (тіл дамыту) «Анасының көмекшілері» аспаздық шеберлік. Міндеттері: Балаларға қамырдан бауырсақ жасату. (мүсіндеу)	«Анаға сыйлық» Мақсаты: балалардан аналары не жақсы көретінін сұрау. Өз қолдарымен сыйлық жасау. Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша табиғи материалдардан моншақ, білезік (жүннен) жасау. Гүлдердің (немесе басқа да сурет) суретін салу. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Ермексаздан сувинир жасау. Қағаздан гүл себетін	Дидактикалық ойын: Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау, атын атау) Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) (қоршаған әлеммен танысу)

				құрастыру. (сурет салу) (тіл дамыту) (құрастыру)	
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) «Менің Қазақстаным» әнұран тыңдату,бірге орындау,жаттату				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеу. «Менің отбасым», «Менің атам мен әжем», «Мен анама қалай көмектесемін» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Анашым» Міндеттері: тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеуді жетілдіру Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру;	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және	Музыка «Ақ әжем» Міндеттері: тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеуді жетілдіру Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету Қазақ тілі «Отбасы» Міндеттері: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр)

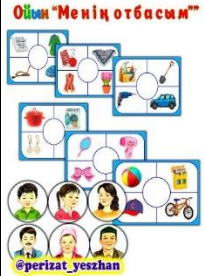
		<i>Жүгіру:</i> орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; <u>Қимылды ойын:</u> Кішкене қапшықты кім алысқа лақтыра алады?	бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Жоғары лақтыр Жәй жүріп өт. <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Спорт залда	үйрету Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға баулу. 	жүру; <i>Жүгіру:</i> орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Жоғары лақтыр Жәй жүріп өт.
	Дидактикалық ойын. «Сиқырлы қоржын» ішіндегі заттарды сипаттау. Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған	Ағаштар, гүлдер Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша сурет салу, мүсіндеу, жапсыру жұмыстарын жүргізу. Міндеттері: Сурет салуда заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. (сурет салу)	Құрастыру материалдарынан қандай ғимаратқа барғанын естеріне түсіріп жасауына мүмкіндік беру. «Smart bala» жобасы (құрастыру)	Туысқан Аға деген, Іні деген, Барлығы бір туысқан. Аға деген, Іні деген, Жаралғандай құрыштан Аға, іні – туысқан. <i>О.Әубәкіров</i> Геометриялық фигуралар Міндеттері: оларды (дөңгелек, үшбұрыш,	«Құрметті қонақ» Мақсаты: топқа отбасы мүшелерін қонаққа шақыру. Міндеттері: Арнайы дайындалған әндерді, тапқартарды айтып беру. Анама арналған сөздер. Өз сезімдерін аналарына жеткізу. Дайындаған сыйлықтарын беру.

	материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану. 	Құрастыру материалдарынан үйшік құрастыру. (құрастыру)		төртбұрыш) және денелерді (цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеуді жетілдіру. Ғажайып қорапшадан шыққан пішіндерді ұстап сезу, атау. (математика негіздері)	(тіл дамыту, көркем әдебиет, музыка)
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Ұжымдық жапсыру. Мақсаты: Біздің тобымыз үлкен отбасы. Әр бала өзінің балабақшадағы бейнесін жапсырады. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру (жапсыру) Бақылау. Мақсаты: Күз мезгілінің ерекшеліктеріне назар	«Отбасы» Рөлдік ойындар. Мақсаты: отбасының дүкенге, емханаға, ойын сауық орталығына барғанда тақырыбында сюжеттік рөлдік ойындар ойнату. (көркем әдебиет) Зерттеу: Мақсаты: Желдің бағытын анықтау. Балалардың ойларын	Еңбек «Менің анамның және апайымның көмекшісімін» аулада тазалық жұмыстарын ұйымдастыру. Мақсаты: Аула сыпырушысының еңбегімен танысу. Айналадағы тазалықты байқау. (қоршаған әлеммен танысу) Дидактикалық ойын	Аналарға дайындалатын сыйлыққа табиғи материалдар жинау. Жұмыстарын таза ауада жалғастыру. Бақылау. Ауа райын бақылау. Желдің бағытын ағаштар арқылы анықтау. (қоршаған әлеммен танысу)	Аналарына сыйлық бергендегі сезімдері туралы сұрау. Жақсы көретін әндерін қайталап айту. Еркін ойындар Бақша ауласындағы ағаштар мен гүлдерді санау. Биіктігін өлшеу. Ұзындығы және ені бойынша бірдей

	аударту. Ағаштарды бақылау. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (қоршаған әлеммен танысу) Еркін ойындар Ұлттық ойын «Соқыр теке»	жүзеге асыру. Бақылау. Мақсаты: Гүлдердің өзгергенін байқау. Республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту. (қоршаған әлеммен танысу) Еркін ойындар, жеке жұмыстар Ұлттық ойын «Тақия тастамақ»	заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыруды, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді үйрету (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). (математика негіздері) Еркін ойындар. Ұлттық ойын «Күш сынаспақ» Демалыс орны Мақсаты: Тастар мен ағаш бұтақтарынан отбасылық демалыс орнын құрастыру. (құрастыру)	Еркін ойындар Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар Қауіпсіздік ережелері. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін сақтау. Ұлттық ойын «Сақина жасыру»	және екі түрлі заттарды салыстыру дағдысын дамыту (математика негіздері) Ұлттық ойын «Арқан тарту»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс				

	сұрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сұрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Апатаның соңғы күні аналарға арналмен кездесу өтетінін хабарлау. Сол кездесуде айтылатын әндер мен тақпақтар жаттату. (көркем әдебиет, музыка) Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс	Өлеңдер мен тақпақтарын қайталау. Би үйрену. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей	«Отбасылық саяхат» рөлдік ойынын ойнау. Саяхаттау үшін бізге не керек ойынын ойнату. Орталықтардағы еркін іс әрекеттер (көркем әдебиет) Саяхаттағы отбасының суретін салу, жапсыру шығармашылық жұмысы	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. (көркем әдебиет, музыка) Аналарға берілетін сыйлықтарын аяқтау жұмыстары Еркін іс әрекеттер	Шығармашылық орталығында балалардың еркін әрекеті: ермексазбен қағазбен жұмыс. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру) «Қамқорлық гүлі» дидактикалық ойын

	әрекеттер. Ермексазdan және табиғи қалдық материалдардан таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндеу. (мүсіндеу)	білуді қалыптастыру (көркем әдебиет, музыка) Отбасы жайлы әңгімелесу. Өнер орталықтарында еркін іс әрекеттер			Ойынның мақсаты: мейрімділікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Педагог балалардан анасы үшін жасай алатын бес істі атауды сұрайды. Балаларға анасына бес жапырақшасы бар «Қамқорлық гүлін» салу ұсынылады. Сурет салып болғаннан кейін педагог балаларға өздері ойлаған істерін жасап, анасына «Қамқорлық гүлін» сыйлауды ұсынады.
Балалармен жеке жұмыс	Меңгеру, орындау деңгейі жақсарту	Таныс ертегілер мен шағын шығармаларды, санамақтар мен жаңылтпаштардың мазмұнын өз бетінше қайталап айтуын дамыту	Үстел үсті ойындар, дидактикалық ойындар арқылы берілген тапсырманы өздігімен орындауда бақылауын дағдыландыру	Әдіс-тәсілдер деңгейін ойындармен жаңартып отыру	Сұрақ-жауап әдісі арқылы өзінің отбасы туралы әңгімелету

Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қ/о ««Трамвай»» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер «Тәулік бөліктері» Міндеттері: таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. (Математика негіздері)	Қ/О «Шымшықтар мен мысық» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау.	Қ/О «Кішкене маймылдар» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Қ/о ««Хан талапай»» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Қ/О «Ұшты-ұшты» Еркін ойындар. Табиғи қалдық материалдарды пайдаланып құрылымдар құрастыру. «Smart bala» жобасы құрастыру
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дидактикалық ойын «Отбасы» рөлдік ойындарын ойнау. Отбасында ойналатын	Шығармашылық орталығында балалардың еркін әрекеті «Үйдегі заттар» ермексазбен қағазбен жұмыс. (мүсіндеу, жапсыру)	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. (музыка) «Ата-аналарға қамқорлық жасау» дидактикалық ойын Ойын мақсаты: елгезектікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Балалар бірнеше қадам	Шығармашылық орталығында балалардың еркін әрекеті «Анам мен әкемнің заттары» ермексазбен қағазбен жұмыс. (мүсіндеу, жапсыру)	Апата бойы немен айналысқандарын естеріне түсіру. Ұнаған ойындарын қайта ойнау. Демалыс күндері аналарына қалай немен көмектесетіні жайлы жоспар құру. (тіл дамыту) Еркін іс әрекеттер

	сүйікті ойынды ойнау. (көркем әдебиет)		қашықтықта педагогке қарама-қарсы тұрады. Педагог кезекпен балаларға допты лақтырып, мынадай жағдайларда қалай қамқорлық жасауға болатынын сұрайды: - анаң ауырып қалды; - анаң жұмыстан шаршап келді; - анаңның көңіл-күйі жоқ; - анаңның шаруасы көп; - әкеңнің жұмысында қолайсыздықтар болды. Ата-аналарға қалай көмектесуге болатынын ойлап тапқан бала алға бір қадам жасайды, бірінші болып тәрбиешіге жеткен бала жеңімпаз болады. Ойын соңында педагог балалардан өмірлік жағдайда өздері айтқандай әрекет етуді айтады.		
Балалардың үйіне қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Отбасылық сурет беріп жіберуін сұрау.	Отбасылық саяхаттар туралы естелік фотолар бар болса беріп жіберуін сұрау.	Отбасындағы баланың рөлі туралы сұрау.	Ашық есік күніне шақыру	Іс шарадан алған әсерлерін сұрау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 22.09-26.09.2025ж

Қыркүйек айы 2025 жыл 4 апта

Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы

Үйде, топта қарапайым істерді орындауға көмектесу

Үй жануарларына, үй өсімдіктеріне күтім жасау

Өзіне-өзі қызмет көрсету

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.09.2025	Сейсенбі 23.09.2025	Сәрсенбі 24.09.2025	Бейсенбі 25.09.2025	Жұма 26.09.2025
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жайлы жағдай жасау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуін қалыптастыру. Баладан балабақшаға келгенге дейін не көргені жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту). Бірлік бар жерде – тірлік бар. «Апта дәйексөздері» Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы, ауа райының өзгеруіне байланысты киінуі туралы әңгімелесу. Өнегелі 15 м^нут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Күн және жаңбыр», «Ұшты ұшты» (тіл дамыту) Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Балармен жеке жұмыс.				

	Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) «Күзгі табиғат» Міндеттері: Кітаптардан күзгі табиғат туралы суреттер қарап, ертегі тыңдау. (тіл дамыту) Дидактикалық ойын 	«Нан қайдан келеді?» Мақсаты: Күнделікті қандай тағамдарды қолданамыз. Олардың пайдасы қандай? Соның бірі нан қалай қайдан келді? Міндеттері: Балалардың пікірін тыңдау. Ал нанның дастарханға қалай келетінін білу үшін Ендеше кітаптардан жауабын іздейік. (тіл дамыту және көркем әдебиет)	Дидактикалық ойын: «Бақшада не өседі?», Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру дағдыларын дамыту құрастыру ойындары(құрастыру)	«Құстар тіршілігі» Мақсаты: Бақша ауласына терезеден қарап құстарды бақылау, бақша ауласында өмір сүретін жануарларды бақылау Міндеттері: Өздері не білетін айтқызу. Құстарға жем, су беру. Құстардың суретін салу. (қоршаған әлеммен таныстыру) (сурет салу) 	«Мамандықтар» Мақсаты: Балалардан еңбек пен демалыс жайында сұрау. Міндеттері: Күзде қалай демаламыз, жазда қалай демаламыз айырмашылықтарын білуін сұрау. Ауылшаруашылық мамандықтарымен таныстыру. Олардың пайдаланатын құралдарын таныстыру. (қоршаған әлеммен таныстыру) (тіл дамыту)

Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). «Менің Қазақстаным» әнұран тыңдату, бірге орындау, жаттату				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнына отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыруды пысықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалармен жаңалықтарымен бөлісу, жақсы тілектерін айтқызу. Терезеден табиғатты бақылау, күнделікті ауа райына байланысты табиғат бұрышында суреттерді ауыстыру. «Алтын күз» дегінді қалай түсінетіні, неге жапырақтар түсін өзгертеді, неге олар түседі тақырыбында әңгімелесу (Қоршаған әлеммен таныстыру). Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Жеміс бағында» Ж.Қалжанова Міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеуді жетілдіру Әуеннің көңілді би сипатын қабылдауға үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта</i>	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <u>Қимылды ойын:</u> <i>Жоғары лақтыр Спорттық жаттығулар:</i> Велосипед тебу: екі	Музыка Күз Міндеттері: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету Әуеннің көңілді би сипатын қабылдауға үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен

		тұру. оңға, солға бұрылу, орнында айналу; <u>Қимылды ойын:</u> Шеңберге түсір	немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Спорт залда		және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; <u>Қимылды ойын:</u> Допты қағып ал
	Күзгі бақта пісетін жемістер мен көкөністерді бақылау. «дәмін татып біл» ойынын ойнату. Жемістер мен көкөністерді дәміне қарай тану, ата, санау. (қоршаған әлеммен танысу) 	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар Қауіпсіздік ережелері. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. «Автобус аялдамасы» жол белгілерімен таныстыру (қоршаған әлеммен танысу)	«Күз» Мақсаты: Балалардан күз туралы қандай ертегі немесе тақпақ білетінін сұрау. Міндеттері: Ендеше тақпақ жаттайық және өзіміздің күз туралы ертегі кітабымызды жасайық. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкөністерді, гүлдерді қиюда қолдану. Балалардың таңдауы бойынша екі орталыққа бөлу. Балалар жұмыстарын аяқтаған соң сергіту сәті. Балалардың	Қазақ тілі «Күзгі табиғат» Міндеттері: Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.	 Балалардың қалауы бойынша кітап көруге, мамандардың құрал саймандарын мүсіндеп жасауға үйрету(мүсіндеу) және бидайдай тұқымдарын егуді жасап көруді ұсыну. Сергіту сәтін жасау арқылы орталықтардағы орындарын ауыстырып жұмысты жалғастыру.

			жасаған кітапшаларын тамашалап, тақпақтарын тыңдау. Сосын барлығына күз туралы ән жаттатып, би билеуін ұйымдастыру. (музыка) (тіл дамыту) (жапсыру)		
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Серуенді бақша ауласын аралап, күзгі табиғатты тамашалап бақылаумен бастау. Ағаштардың биік аласа қасиеттерін атап, түскен бұтақтар мен жапырақтар, дәндерді жинап, түсін түрін атап, санап, топқа алып келу. (қоршаған әлеммен танысу, математика негіздері) Еңбек Мақсаты: Күзгі жапырақтардан ауланы тазарту. Кім қанша жапырақ жинайды санау	Зерттеу. «Бидай» Мақсаты: Бидайды сабағымен көрсету. Оның ішінен дәндерді қалай алуға болады, балаларға өздеріне дәндерді алып жинату. Алынған дәнді, қол диірменіне салып, ұн жасау. Ұнға су, тұз қосып қамыр жасауға болатынын көрсету. Қамырдан кулшелер жасатып аспазға беру. Аспазшы балаларға өздері беріп жіберген нанның піскенін	Жаттаған әнін, тақпағын айтқызу. Жеке балалармен жұмыс. Күз туралы ауызша ертегілер құрап, оны сахналау. (көркем әдебиет) Балалардың дербес ойындары Бақылау. Мақсаты: Тағибаттың ерекшеліктерін байқауды үйрету. Өзгерістерді сипаттау. Қимылды ойын: Жалауға қарай жүгір	«Үйшік» Мақсаты: Құрастырып жасаған үйшіктерін сынақтан өткізу. Басқа да жануарлар туралы кітаптар қарау. Қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы фильм қарау. Неге олар ұшып кетеді деген сұраққа балалардың пікірін тыңдау. (қоршаған әлеммен танысу, құрастыру) Ұлттық ойын: «Арқан тарту» Балалардың дербес ойындары	Еңбек Мақсаты: Балабақша ауласына күзде отырғызылатын ағаштар мен гүлдерді отырғызуға қатыстыру жұмыстарын жүргізу. Балабақша ауласындағы ағаштар мен гүлдерге күтім жасау. Қимылды ойын: Паравоз бен вагондар

	салыстыру Еркін ойындар Ағаш бұтақтарымен балшықтан күзгі бақ құрастыру. (кұрастыру)	айтып, таратып беруін ұйымдастыру Қимылды ойын: Қоймадағы тышқандар «Кеңістікте бағдарлау» ойы. Міндеттері: Бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалуды(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), оңға солға бұрылу дағдыларын дамыту. Балаларды қатарға тұрғызып тапсырмаларды ауызша айту, балалар топпен орындайды. (математика негіздері) Көңілді ән қойып, балалардың еркін би әрекетін ұйымдастыру (музыка)	Табиғи қалдық бұтақтар мен ағаштардан түскен дәндер мен жапырақтардан букет жасау, жіптермен немесе шөптермен байлау. Жинаған букетіне қарап сурет салу немесе ермексайдан жасау (сурет салу, мүсіндеу) Сюжеттік суреттерді қолдану арқылы педагогикалық жағдаяттарды шешу «Батыл бол!»	Көңілді ән қойып, балалардың құстар би әрекетін ұйымдастыру, (музыка) «Жақсылық-жамандық» дидактикалық ойын Мақсаты: балаларға жақсы және жаман қылықтарды ажыратуды үйрету. Достыққа, өзара көмекпен келісімге тәрбиелеу. Ойын әрекеттері: балалар педагогтің алдына тұрады. Педагог кезекпен қандай да бір әрекетті, қылықты білдіретін кез-келген сөзді балаларға айтады. Егер сөз қайырымдылықты, игі істерді білдірсе, онда балалар қол шапалақтайды. Егер бұл сөз жамандық, зұлымдық туралы болса, балалар аяқтарын топылдатады.	Дидактикалық ойын күзгі киімдер Көңілді ән қойып, балалардың еркін би әрекетін ұйымдастыру (музыка)

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және	Жапырақтардан, гүлдерден дестелер жасап, аналарына сыйлауға дайындау.	Зерттеу шығармашылық әрекеті. Мақсаты: Балаларға ұннан тұзды қамыр	Жануарлардың күзгі тіршілігіне қандай жағдайлар жасау керектігі туралы әңгімелесу. (қоршаған	«Күз бейнесін жасау» Міндеттері: Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін кию	«Ағаштар мен гүлдер» геометриалық пішіндерді қолданумен жол

басқалар)	Кітаптар қарау, балалардың еркін іс әрекеті (мүсіндеу, тіл дамыту)	жасауды үйрету. Әр балаға әр түрлі түсті бояу қосып, қамырдың түсін өзгертіп қамыр жасату. Жасалған қамырдан нан, бауырсақ, торт т.б балалардың қалауы бойынша мүсіндер жасату. (мүсіндеу, сурет салу, жапсыру)	әлеммен танысу) Құмнан қоралар жасау. «Smart bala» жобасы (құрастыру)	және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. (жаспыру) Кітап орталығында құстардың күздегі тіршілігі туралы суреттерін қарау, әңгімелеу. (тіл дамыту және көркем әдебиет) Ойындар ойнату.	табу Роботтар арқылы кеңістікті бағдарлау. Міндеттері: Геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш танып, атай білуге үйрету (математика негіздері және құрастыру)
Балалармен жеке жұмыс	Саптық жаттығуларды көбірек орындату арқылы сапта өз орнын табуға үйрету	3-4 сөзден тұратын сөйлемдерде қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуды меңгерту	Игерген білімін үй құстары тақырыбындағы ойындар, сұрақ-жауап арқылы толықтыру	Қағаз бетіне симметриялық пішіндерді орналастыра білуде үлгіге қарай отырып жұмыстануға жетелеу арқылы ойлау қабілетін арттыру	Көліктер туралы түсінігін сюжетті ойындармен ұштастыруын пысықтау
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Ұлттық ойын «Бестемше» ойынын үйрету.	Ойынды пысықтау Қимылды ойын "Қоймадағы	Балалардың ойынды өз бетінше ойнауына жағдай жасап ойнату.	Ұлттық ойын «Бестемше» ойынын негізгі ережелерін	Ойынды меңгермеген балалармен ата

	Көңілді музыкаға ән айтып, би билеу. (музыка)	тышқандар» Құммен ойындар, құммен ағашпен әртүрлі құрылымдар құрастыру. (құрастыру)		пысықтау. Міндеттері: 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету (математика негіздері)	аналармен ойнауын ұйымдастыру. Балалардың дербес ойындары. Құмға ағашпен еркін тақырыпта сурет салу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Бүгінгі серуенде ұнаған сәттер туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Балалармен бірге жапырақты бояп таңбалап қағаз бетіне басу әдісімен сурет салу Жапырақтар мен шағын бұтақтардан икебано жасап безендіру заттарын жасап, топты безендіру. (жапсыру)	Күз Шаттандырып біздерді, Шат-шадыман күз келді. Шатыр тікті сары алтын, Шартараптың бәрі алтын. Ә.Табылдиев Тақпағын жаттау. (көркем әдебиет)	Геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеуді жетілдіру (математика негіздері)	Құстар Мақсаты: Ермексазбен құстарды жасау. Бір әдіспен үйрек және аққу жасау. Міндеттері: жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндеу. Мүсінделген заттың, фигуралардың бетін тегістеуге үйрету. (мүсіндеу)	Күзгі еңбек туралы кітаптар қарау, күз туралы тақпақты қайталап айту. Шығармашылық орталықта қағабен еркін әрекет (көркем әдебиет, жапсыру)
Балалардың үйіне қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Күзгі табиғат туралы баласымен әңгіме	Табиғи материалдарды	Сурет салу, кітап қарауды ұсыну.	Құстарға үйшік жасауды ұсыну	Балалармен апта бойы жасаған

	жүргізуді ұсыну	жинауға көмектесу.			жұмыстардан алған әсерлерін сұрау.

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Қыркүйек айы I-II апта

- I. Жүру. Әртүрлі бағытта жүру, жәй жүру, шеңбер болып тұру.
- II. 1б.қ Аяқ бірге, қол төмен.
 - 1- қолды алға созу, 2 – төмен түсіру. 5-6 рет қайталау.
 - 2 б.қ Аяқтың арасын ашып, қол иықта
 - 1 қолды жоғары көтеру, 2б.қ оралу. 5-6рет қайталау.б.қ Аяқтың арасы алшақ, қол белде.
 - 1 отыру. 2 тұру. 5-6 рет қайталау.
 - 4 б.қ аяқтың арасы алшақ, қол белде1. –оңға бұрылу, 2б.қ оралу 3-солға бұрылу, 4 б.қ оралу. 4-5 рет
 - 5 «қояндарша секіреміз» аяқты бірге, қол бүгулі кеудеде. Секіру.7-8секунд
- III еркін тыныс ал

Қыркүйек айы III-IV апта

(Қағаз жапырақтармен жаттығулар)

- I Жүру, Аяқтың ұшымен, өкшемен, қолды жоғары көтеріп жүру, жүгіру, жәй жүру, шеңбер болып тұру.
- II 1б.қ Аяқ бірге, қол төмен.
 - 1- қолды алға созу, 2 – қолды айқастыру. 3-ажырату. 4б.қ оралу. 4-5рет қайталау.
 - 2.б.қ. аяқтың арасы алшақ, қол төменде.
 - 1қолды көтеру, 2оңға қарай тербелу, 3 солға қарай тербелу. 4б.қ. оралу. 5-6рет қайталау.
 - 3б.қ аяқтың арасын алшақ қою, қол төменде 1 қолды алға созу,2 отыру, 3 тұру. 4 б.қ оралу.
 - 4б.қ аяқтың арасын алшақ қою,қол төменде.1 тізені бүгу, 2 қолды алға созу. 3б.қ оралу. 4-5рет қайт.
 - 5б.қ аяқты алмастырып секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіндер!»- дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышақандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады. (бөлменің қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және

тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам үш!» -

дейді. Бұл кезде қолындағы жалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлауды ұсынады.

Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Тоқта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді.: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тірбиешінің «ойнап келіндер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жолаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл

трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді. Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдмасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіруге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте

баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалардың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке

тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!
- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «ұшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашыңдар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6) бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріңдер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Күш сынаспақ

Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады. 2 бала шынтақтарын столға тіреп, қол бастарын айқстырады. Кім білектістолға жықса, сол бала жеңіске жетеді. Ағаш аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2 білектен тартысып сынасуға да болады. Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады.

Арқан тарту

Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады.

Қай топ арқанды өз жағына тартып алып келсе, сол топ жеңіске жетеді.

Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса, құламаған бала жеңіске жетеді.

Сақина жасыру

Ойынды бастаушы және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізелерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен «Сақина кімде» - деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе, сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе, ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Дидактикалық ойын

«Бағдаршам» Ойынның мақсаты: Балалардың ойлау, есте сақтау қабілетін және тілін дамыту. Ертегілер және ертегілер кейіпкерлері туралы түсініктерін кеңейту.

Балаларға екі қызыл және жасыл түсті дөңгелек береді. Тәрбиеші ертегі кейіпкерлеріне байланысты сөздер айтады, бала сөздердің дұрыс атауын естісе, жасыл дөңгелекті көтереді.

Ал қате болса-қызыл түсті дөңгелекті көтереді. Содан кейін суреттерді көрсетіп, балалармен бірге әр сөзді қатты, жай және анық қайталап айтуы тиіс. Сөздер қай ертегіде кездесетіні туралы әңгімелеу.

Қыз	Мала	Тасқыр	Сауырсақ
Мыз	Зала	Наскыр	Тауырсақ
Тыз	Бала	Басқыр	Бауырсақ
Шыз	Кала	Қасқыр	Сауырсақ

Ертегіні ата

Мақсаты: балаларға ертегіні айырып айта білуге үйрету. Күрделі сөйлемді грамматикалық тұрғыдан дұрыс құра білуін қалыптастыра отырып өз ой пікірлерін айта білуге үйрету және жинақтау, талдау қабілеттерін жетілдіру.

Ойын барысы: Балаларға бірнеше ертегілердің суретін (Коллаж) көрсетеді. Суреттегі ертегілерді қарай отырып, ертегі кейіпкерлерін атап және оларды сипаттайды.

Саққұлақ

Мақсаты: Есту қабілетін дамыту, белсенді сөздікті толықтыру, сөйлеуін дамыту **Қажетті құралдар:** қалқа (тасалап тұратын нәрсе), қоңырау, сылдырмақ, дабыл және т. б.

Ойын барысы: Дыбыстар бала оларды табу үшін, анық және кезектесіп шығуы керек. Тәрбиеші қалқаның артында тұрып, кезек бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстың қандай заттан шыққанын табуын ұсынады.

Жапырақтар

Мақсаты: Бірқалыпты, ерікті дем шығаруға үйрету.

Қажетті құралдар: Жұқа қағаздан ойып жасалған сары және қызыл жапырақтар.

Ойын барысы: Тәрбиеші балаға күзде ағаштардың жапырақтары түсетінін түсіндіреді. Бұл құбылыс жапырақтардың түсуі деп аталады. Жапырақтардың түсуін үйде ұйымдастыруды түсіндіреді. Бала жапырақтар ұшатындай, оларға үрлейді. Жаттығу 2-3 рет орындалады. Алтын, сары, қызыл, көк,

Алуан – алуан жапырақ.

Күзгі бақта күлімдеп,

Көз тартады атырап.

Ұш, көбелек!

Мақсаты: Ұзақ, үздіксіз дем шығара білуді қалыптастыру.

Қажетті құралдар: 2-3 қағаздан жасалған, анық боялған көбелектер (әрбір көбелекке ұзындығы 50 см жіпті байлайды және оларды бір-бірінен 30 см қашықтықта бауға байлайды. Бауды көбелектер баланың бетінің деңгейінде салбырап тұратындай екі тіреудің ортасына кереді).

Ойын барысы: Тәрбиеші балаға көбелектерге ұшатындай етіп, оларды үрлеуді ұсынады. Баланың тік тұруын, ауаны ішке жұтқанда иықтарын көтермеуін, бір рет дем шығарып үрлеуін, ауаны жұтпауын, ұрттарын толтырмауын, ал еріндерін алға шығаруын қадағалау қажет. Бала басы айналмас үшін, 10 секундтан артық емес үзілістермен үрлеуі қажет.

Қанаттары әдемі,

Қызыл – жасыл көбелек.

Гүлге қонып қалыпты

Бір ғажайып керемет.

Бар даланы жайнатып,

Гүлден – гүлге қонады.

Көбелектің қанаты

Гүлдей әсем болады.

Аулада

Мақсаты: Тілдік естуді және дауысқа еліктеу қабілеттілігін дамыту.

Қажетті құралдар: Ойыншық қораз, тауық, қаз, торғай.

Ойын барысы: Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқиды және сәйкес суреттерді көрсетеді.

Ақ тауық ау ақ тауық

Ақ тауық неден қақсауық

Ертемен қыт - қыттайды

Ауламыздан шықпайды.

Балпаң басқан үйрегім

Бұлтындайды бүйрегін

Жалпақ тұмсық жем іздеп

Қырқылдайсың, қоймайсың
Тамаққа бір тоймайсың.

Торғай – торғай тоқылдақ
Жерден тары шоқып ап.
Бөтегесі томпайып,
«Шиқ-шиқ» десіп отырмақ.

Тікірейіп құлағы,
Менен бұрын тұрады.
Бойын жазып керіліп,
Беті – қолын жуады.
Мяу – мяу, мяу – мяу.

Не істеу керек, табамыз

Мақсаты: Есту зейінін жұмылдыра білуін дамыту. Сылдырмақтың дыбысымен өзінің қозғалысының арақатынасын белгілеу, қозғалыс сәйкестігін дамыту. **Қажетті құралдар:** Сылдырмақ, екі жалауша.

Ойын барысы: Баланың қолында екі жалауша бар, егер тәрбиеші сылдырмақты қатты сылдырлатса, онда бала жалаушаларды жоғары көтереді және бұлғайды. Егер сылдырмақ ақырын сылдырласа, онда жалаушаларды төмен түсіреді. Мұнда балалардың дұрыс тұруын және қозғалыстарының дәл орындалуын қадағалау маңызды. Бала жаттығуды жеңіл орындау үшін, сылдырмақтың қатты және ақырын дыбысталуын кемінде 4 рет алмастыру қажет.

Кім алғыр?

Мақсаты: Құлақтың есту қабілетін, сөздік нұсқаулықты оны айтатын дауыс күшіне қарамастан дұрыс қабылдай білуді дамыту.

Қажетті құралдар: Ойыншықтар: қуыршақ, аю, мәшине.

Ойын барысы: Тәрбиеші үстінде ойыншықтары бар үстелдің жанында отырады. Бала одан 2 – 3 метр қашықтықта болады. «Мен сыбырмен сөйлейтін боламын, сондықтан бәрі естілу үшін тыныш отырып, зейінмен тыңда» : - Аюды ал және мәшинеге отырғыз. 22 - Аюды мәшиненің ішінен ал. - Мәшинеге қуыршақты отырғыз. - Қуыршақты мәшинемен қыдырт. Бала бұл тапсырмаларды естуі, түсінуі және орындауы қажет. тапсырмалар қысқа және жеңіл, ал айтылуы ақырын, бірақ айқын болу керек.

ЕРТЕГІЛЕР

Түлкі мен ешкі

(ертегі)

Бір түлкі жүгіріп келе жатып, абайсызда бір терең апанға түсіп кетіпті. Шығайын десе, шыға алмайды. Сол кезде бір ешкі су іздеп жүріп, әлгі апанға келеді. Түлкіні көріп:

-Әй, түлкі батыр, неге апанда отырсың?- деп сұрайды. Түлкі:

-Ой, неғыласың, жаныма рахат тауып тұрмын. Қырда әрі сусап, әрі ыстықтап өліп едім. Апанның іші әрі салқын, әрі тұбінде тұп-тұнық суы бар екен,- деп жауап береді.

Мұны естіп ешкі:

-Мен де салқын су ішейін,- деп апанға түседі. Түлкі секіріп ешкінің үстіне мінеді. Онан соң мүйізіне шығады. Мүйізінен секіріп қырға шығып, жөніне кетіпті.

«Өтірікке алданба, басың бәлеге душар болар» - деген осыдан қалыпты.

Кішкентай бағбан

Садықтың әкесі бағбаншы. Ол әкесіне үнемі көмектеседі. Күн жылынып, қар еріп, жер кебісімен олар құмырсқалар сияқты бақта еңбектенеді.

Бір күні олардың қасына Халел жүгіріп келіп:

- Садық, жүр ойнайық, - деді.

- Менің жұмысым көп,- деп жауап берді Садық.

- Осыны да жұмыс деп ойлайсың ба? Әкең бәрін жасай салады. Ойнаған өте көңілді емес пе?

Халел ойыншықтарының бірінен соң бірін шығара бастады. Садық қатты ойнағысы келсе де, өзін жігерлендіріп, жұмысын әрі қарай жалғастыра берді.

Күз келді. Бақта көптеген жемістер мен жидектер пісіп жетілді.

Садық жеміс-жидектерді өзі де жеп, досына да ауыз тигізді. Халел жеміс-жидектерді тойып жеп алып:

- Қазір мен барлығын да жеп тауысамын, ештеңе қалмайды,- деді.

- Қалады. Әкем: «Жер-ана еңбекті ойынға айырбастамай, аянбай еңбекеткендерді өз жомарттығымен сыйлайды деген», - деді Садық.

М.Төрежанов

Түлкі мен қоян

(ертегі)

Бір күні болдырып келе жатқан Түлкі жортып жүрген Қоянды көрді.

Өтірік ауырған болып ағаш жанына сұлай кетеді де, қасына шақырады.

- Қоянжан-ау, Қоянжан, неге сонша жортасың? Менен неге қорқасың? Бала жастан бірге өскен, тоғайдың дәмін бір жеген көрші емес пе едік. Мен ауырып жатырмын. Жақынырақ келсеңші, қоштасайық, - депті.

Сонда Қоян:

- Екі құлағым сөзінде тұр, екі көзім өзінде тұр. Сіз етті жақсы көреді дейді жұрт. Сол рас па? – депті.
- Рас болғанда қандай? Тіпті, ет жемесем басым ауырады.
- Міне, осыңыз жаман ғой.
- Иә, соған өзім де қынжылып жатырмын. Кеше бір тауық жеп едім, оған жаным ашып, жылап та жібердім. Өйткені ол да тірі жүргісі келеді ғой. О, шіркін тіршілік! – депті.

Қоян:

- Сіз оны өлтірмей тұрып, ойланып көрдіңіз бе? – депті. Сонда Түлкі:
- Мен дәл сол жерде ойлануды ұмытып кетіппін. Жаным батып, ауырып жатқаным да соның өкініші, - дейді.
- Ұмытшақ болған жаман ғой. Мен де содан қорқамын, сондықтан да жортамын, - деп Қоян тұра жөнеліпті.

СЮЖЕТТІК СУРЕТТЕРДІ ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАҒДАЯТТАРДЫ ШЕШУ

- «Батыл бол!»

- Мақсаты: өзара көмекке тәрбиелеу; балаларды қиындықтарды, қорқынышты еңсеруге үйрену керек екендігін және құрдастарының епсіздігіне күлуге болмайтынын түсіндіру: досына қорқынышын жеңуге көмектесуге шақыру.
- Батыл және епті Мақсат бөрене бойымен сенімді жүреді, ал Асхаттың бөрене үстіне шығуға батылы бармайды. «Асхат қорқақ!»- дейді қыз бала. «Ия, мұндай епсізден ештеме шықпайды...», - деп ойлайды қасында тұрған бала. «Қазір құлайды!» - дейді тағы бір бала.
- Сюжеттің дамуы: а) бөрене бойымен абайлап келе жатқан епсіз және жасқаншақ құрдасын екі жағынан балалар сүйемелдейді; б) Асхат бөрене бойымен өзі жүріп келе жатыр, бірақ қыз бала кез-келген уақытта оған көмектесуге дайын.

СЮЖЕТТІК СУРЕТТЕР ҚОЛДАНА ОТЫРЫП, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАҒДАЯТТАРДЫ ТҮСІНДІРУ

«Көңілді хоровод»

Мақсаты: досының эмоционалды жағдайын байқауға үйрету, досына көмектесуге деген тілегін қолдау. Балаларға құрдастарының бірі ренжіген жағдайда оны назардан тыс қалдыруға болмайтынын, ортақ әрекетке тарту керектігін түсіндіру.

Балалар топ бөлмесінде хоровод ойнап жатыр, тек бір бала оларға қосылмай, шетте тосырқап, қарап тұр.

Педагог балаларға сұрақ қояды: неліктен бала ойынға қосылмай, ренжіп тұр?

Балалар жауап бере отырып, өз пікірлерін айта алады: ол бала бәріне кедергі келтірген шығар, сондықтан оны жазалап, ойыннан шығарды. Иә, бұл бала жағымсыз мінез-құлық танытқаны үшін өзі кінәлі шығар дей отырып, балалардың мұндай пікірлеріне педагог назар аудару қажет, мүмкін балалар оны ойынға шақырмаған соң ренжіп тұрған шығар.

Сюжетті дамыту: а) балалар ойындарын тоқтатып, баланы ойынға шақырады; б) бала ойынға қосылды, оның көңіл-күйі көтерілді.

Жемістер мен көкөністер туралы жұмбақтар

Көктемде

Ақ гүлге оранады, Күзде

Қолға доп болып оралады. (Алма)

Желілері жайылып,

Жол-жол болып жатады, Күн нұрына бой

ұрып, Жердің нәрін татады,

Жасыл шатыр астында, Кететіндей үзіліп,

Түр көп маржан тасындай, Мойыл моншақ тізіліп.

(Жүзім)

Іші аумаған жүгері, Түрі-түсі алмадай,

Ойымның жоқ бүгері,

Жесең бал деп қалмағай. (Анар)

Бұйра тұлымы,
Желмен ойнайды, Қызыл мұрыны,
Жерге бойлайды. (Сәбіз)

Тігіп алып көк шатыр,
Қызылкүрең доп жатыр. (Қызылша)

Аласа тал, Тамаша тал,
Самсап тұр алмасы, Ол - алқызыл,
Ол - қанқызыл,
Боялғанша алмашы. (Қызанақ)

Көрсең өскен желісін, Жапырағы қазтабан.
Мөлдір қара жемісі,
Қыста емес, жаз табам. (Қарақат)

Күн нұрымен піседі,
Уылжып қолға түседі. (Жеміс)

Ортасында қазығы, Бұтағында азығы (Алма)
Тіл үйірген дәмі бар,
Сары алтын-түс сәні бар, Шақсаң егер
кептіріп,
Сүйегінің дәні бар, Баққа тұрар сән беріп,
Алқа етіп тізіп ал. (Өрік)

Шертсең көк жолақ сыртынан, Піссе үн шықпас
ұртына.
Шикі болса, сампылдап,
«Тиме» дейді-таңқылдап. (Қарбыз)

Бақшадан жер қазып,
Жиып алдым жез қазып. (Сәбіз)

Түбі толған құмалақ. (Картоп)
Доптар жатыр желісі бар,
Қабат-қабат терісі бар.
(Қырық қабат)
Күнді аңдып шалқалап,
Гүлмен жапқан қалқалап,
Бақшада өскен теректің
Дәндерінен май тамар,
Шағып жеген нәр табар. (Күнбағыс)
Бұтаға ілген үлпершек,
Іші нәрлі қызыл сөл,
Теріп алып үлгерсек. (Бүлдірген)

Төрт түлік пен жануарлар туралы жұмбақтар

Қаймықпайды күшті аннан,
Қорқады ол тышқаннан. (Піл)
Қара ала тоны бар, Аңдардың ол қраны. Оны сенде танып
ал,
Серейіп кеп тұрады. (Жираф)
Иір мүйіз, Сүйір мүйіз, Ай қабақты, Май бұғақты, Тұла
бойы Бұқа мойын,
Бұл қандай түлік, Сенде оны біліп ал. (Қошқар)
Түрі жылқы бейнесі,
Жолақ-жолақ жейдесі. (Зебр)
Иір-иір денесі,
Сахараның кемесі,
Ащы шөптер тамағы
Шөлге шыдап бағады. (Түйе)
Шырша саясы - күркесі, Өзі орманның еркесі

Қарғып жүрер жан-жаққа, Өте құмар жаңғаққа. (Тиін)
Сайқымазақ қулығы бар, Барған жерде ұрлығы
бар,(Түлкі)
Бұл қандай аң? Ұғып ал. (Сылдырдан қорқады,
Шошынып жортады. (Қоян)
Еріншекті,Еміншекті,Аямайды шағады, Мұны кім
табады? (Ара)
Шөп ішінде жүреді,Шақса уын жаяды,
Зиянын қойылар біледі,
Күйсетіп жеп қояды.(Қаракұрт)
Сұм жүзді,
Құралай көзді, Киікшесекірген,Бура санды,Жолбарыс
тонды. (Құрбақа)
Еріксе,Құйрығымен ойнайды,Зеріксе,Ұйқыға бір
тоймайды. (Мысық)
Сұрғылт тартқан түсі барАқсиган көп итісі бар Тыным
таппай жүгіріп, Сілекейі шұбырып,Қыстау маңын
ториды, Ауылдың өш бар иті. (Қасқыр)
Жер қопарған тісімен,
Сескенесің түсінен.(Қабан)
Үсті толы ине, Бірақ та, іс тігіп,Қадамайды түйме. (Кірпі)
Қалдырмай баласын бір елі,Қалтаға сап-ап
жүреді.(Кенгуру)
Топырақпен көң астын,Қопарып ем. Жыбырлаған кен
аштым.(Жауынкұрт)
Тастан салған үйі бар, Қөшіп жүрер асықпай,
Қыста ұйықтап бұйығар,Тамақ іздеп ,ашықпай. (Тасбақа)
Ызындап ән салып,Жұп-жұқа қанаты, Тәттіге тамсанып,
Қоқысқа қонады. (Шыбын)
Мұртын сипап күн бойы,Бетін сусыз жуады,

Тысырды аңдып түн бойы, Тышқанды кеп қуады.
(Мысық)
Адамға серік,
Күзетке берік. (Ит)

Төрт түліктің рәкеті,
Түзде жүрер күзетіп.(Қасқыр)
Құжынаған жұмыскер,Бірлескенде тым іскер.(Құмырсқа)
Ешбір бұйым тікпеген,
Үсті толған көк тебен. (Кірпі)

Құстар туралы жұмбақтар

Жайнаған бақтың әншісі,
Тамсанған оған сан кісі. (Бұлбұл)
Су бетін сызып,
Ақ құман жүр жүзіп. (Аққу)

Имек тұмсық алғыр құс.(Қаршыға)
Қиянға қиын небір,Салатын ұяны, Өткір көзі шегір,
Бүргенін құртар тұяғы. (Бүркіт)Көк жүзінде жылжып
жай,
Керуен құрған тізіліп, Ілгек-ілгек шынжырдай,
Қалмайды олар үзіліп. (Тырна)
Шуға бөлеп жағаны Қанаттарын қағады, Айдын судың
түлегі,
Шабалқ іліп жүреді. (Шағала)
Шүңтиіп қос құлағы, Түнде көрер қырағы.(Үкі)

Шашы жоқ, тарағы бар, Егіні жоқ, орағы бар. (Қораз)
Сайрайды бір талмайды.
Әнші құс бал таңдайлы. (Бұлбұл)
Қауырсыны құлпырған, Мың бояулы гүл тұнған
Сайрағанда дауысы,
Әнге бөлер тау ішін. (Тоты)
Кеудесі қайқандап,
Жүреді байпандап. (Қаз)

Бұдыр-бұдыр балшықты, Жинады да талшықты, Ұқсатып
қамытқа,

Үй салды жабыққа. (Қарлығаш)
Ағашта болса егер мең, Хабар беріп, морземен,
Тұмсығымен емдейді. (Тоқылдақ)
Күн шықпай сап аттанды, Қуырады апшыны,
Ұйқыда жатқанды,
Оятады ащы үні. (Қораз)

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ»
шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 29.09-03.10.2025ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан айы 2025жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 29.09.2025	Сейсенбі 30.09.2025	Сәрсенбі 01.10.2025	Бейсенбі 02.10.2025	Жұма 03.10.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды арнайы жасалған жүрекшелермен қарсы алу, ыстық мейірімге баулу. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге баулу (тіл дамыту). Сәлемдесіп, балаға музыкалық аспаптарды (сырнай, пианно, гитара, домбыра, барабан, баян) ұсынып музыка әлеміне саяхат жасауды ұсыну. Апта дәйексөзі: « Табиғат - әсемдік айнасы » <i>Нақыл сөз</i> Қауіпсіз, жайлы дамытушы білім беру ортасын құру <i>Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»</i>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Бала денсаулығы туралы сөйлесіп, ауа-райының салқындауына байланысты «тұмау» ауруының алдын-алу жөнінде кеңес беру <i>Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі</i>				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, суретті карточкалар). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттері бойынша әңгімелесу Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс.				

	«Күзгі бақта не өседі?» Міндеттері:Балалардың ойларын тыңдау.Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, үнді және ызың дыбыстарды айтуды үйрету. (тіл дамыту) 	«Түлкі мен қоян» ертегісін оқып беру. Міндеттері:Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін анық бағалауға үйрету (көркем әдебиет)	«Күзгі бақта өсетін жемістер жидектер көкөністер» Міндеттері:олар туралы не білетіндерін сұрау, әңгімелеу, білетін әндер мен тақпақтарын айтқызу. «Кішкентай бағбан» әңгімесін оқып беру. (тіл дамыту, көркем әдебиет) 	Сөзді дыбыстау мәдениетін тәрбиелеуге арналған дидактикалық ойын. «Бағдаршам» Міндеттері:Балалардың ойлау, есте сақтау қабілетін және тілін дамыту.Ертегілер және ертегілер кейіпкерлері туралы түсініктерін кеңейту. (тіл дамыту)	«Ертегі кейіпкерлерінің санын салыстыру». Міндеттері:Салыстырылатын топтар: бір көп, бір және екі, екі және үш және төрт, төрт және бес. (математика негіздері)
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жууды пысықтау. Мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту. Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын қалыптастыру. Кезекшілік ұйымдастыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері (видео) бала бала балақан Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту) Күзгі бақ туралы әңгімелесу. Білетін тақпақтарын еске түсіру.				

Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка	Дене тәрбиесі	Дене тәрбиесі	Музыка	Дене тәрбиесі
	«Күз» Міндеттері: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си- бірінші октава шегінде). Ерте жас топ:әнді тыңдату,қызығушылықт арын ояту.	<u>Жалпы дамытушы</u> <u>жаттығулар</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> гимнастикалық қабырғаға жоғары- төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, <i>Лақтыру, домалату,</i> <i>қағып алу:</i> допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға қарап жүгіру. Ерте жас топ:сапты бұзбай жүруге үйрету	<u>Жалпы дамытушы</u> <u>жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, <i>Секіру:</i> аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру <u>Қимылды ойын:</u> Кешікпе <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ:саппен жүру,сапты бұзбай жүруді үйрету	«Күзгі бақ» Міндеттері: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си- бірінші октава шегінде). музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындауды үйрету ертежастоп: музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындауды үйрету	<u>Жалпы дамытушы</u> <u>жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> гимнастикалық қабырғаға жоғары- төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, <i>Секіру:</i> аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру <i>Лақтыру,</i> <i>домалату, қағып</i> <i>алу:</i> допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар Ерте жас топ:саппен жүру,сапты бұзбай

					жүруді үйрету
	Күзгі бақ Мақсаты: өз бетінше құрылымдар құру дағдысын қалыптастыру Міндеттері: Құрастыру құралдарымен күзгі бақ тақырыбында еркін ойындар (құрастыру) Ерте жас топ:құрастыру арқылы қол машықтарын дамыту «ТЖ кезіндегі әрекеттер» Жедел қызмет телефондарын үйрету	«Түлкі мен қоян» Мақсаты: салыстыру дағдыларын жетілдіру. Міндеттері:ойыншықтарын салыстырып қою арқылы оларды санамай-ақ жұптарын салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді үйрету. (математика негіздері) Ертежас топ:әртүрлі пішіндерді топтастыру	Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта шығармашылық әрекет. Бояумен сурет салу (сурет салу) Ерте жас топ: қарандашты дұрыс ұстауға үйрету.	Қазақ тілі сөздік қорын жалпылаушы мағыналы сөздермен байыту 4-5 сөзден тұратын сөйлем айту Тіл ұстарту ер-ер-ер Жемістерді тер. Аға соңынан ер. Ерте жас топ:тілдері дамыту,бір ,екі сөз қайталап айтқызу.	Осы аптадағы айтылған ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету. (көркем әдебиет) Ерте жас топ:тілдері дамыту,суретке қарап бір ,екі кейепкерді дауысын келтіру.(мее,бее,му)
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын дамыту. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Адамдардың күзгі, қысқы әрекеттеріне балалардың зейін аудару дағдыларын қалыптастыру	Үш дөңгелекті және екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылыстарды орындау; (Дене тәрбиесі)	Бақылау. «Жас метеоролог» Мақсаты: табиғат құбылыстары: жел, жаңбыр, тұман туралы түсініктерін қалыптастыру. Бүгінгі ауа	Ауладағы ағаш бұтақтарын теріп салыстыру, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тағы да қалай салыстыруға	Бақылау. Мақсаты: Табиғаттағы жыл мезгіліндегі маусымдық өзгерістер туралы түсініктерін

	(қоршаған әлеммен танысу) «Жас метеоролог» экологиялық бағытта танымдық, эксперименталдық іс-әрекет. Метестанциямен таныстыру. Күзгі бақты тамашалап отырып, еркін бормен сурет салу (сурет салу) Ермексазбен табиғи материалдардан композиция жасау (мүсіндеу) Еңбек. Мақсаты: Әдемі жапырақтарды теру. Қалғандарын жинап, ауланы тазарту Қимылды ойын: «Кім жылдам»	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылау. Бүгінгі ауа райының белгілерін танып, атау (қоршаған әлеммен танысу) Жапырақтардан, табиғи заттардан әр түрлі құрылымдар құрастыру. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (құрастыру) Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	райында қандай болады, балалардың құбылысты көруге ойларын сұрау. болатынын, оны қалай (математика негіздері) танығандары туралы сұрау. (қоршаған әлеммен танысу) Ойын. Сандар белгіленген қорапқа табиғи заттар салу. (бір санына бір бұтақ, екі санына жапырақ, үш санына үш тас және т.б) (математика негіздері) Балалардың жақсы көретінін әнін айтқызу, би билету. (музыка) Қимылды ойын «Тышқандар мен мысықтар»	Зерттеу. Мақсаты: Тастар мен ағаштарды салыстыру, олардың қасиеттерін сипаттау. Суға құмға салып көру. Лупалармен зерттеу. Тастардан ағаштардан әр түрлі құрылыстар құрастыру. (көпір, жолдар, қоралар). (құрастыру) Қимылды ойын «Өз үйінді тап» «ТЖ кезіндегі әрекеттер» Жедел қызмет телефондарын үйрету	пысықтау (қоршаған әлеммен танысу) Құмда табиғи құбылыстарды құмда бейнелеу (сурет салу) Қимылды ойын «кешікпе» «Қауіпсіздік ережелері» төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету Жемістер мен көкөністер туралы жұмбақтар жасыру Еңбек. Мақсаты: балабақша ауласындағы жапырақтарды жинау.

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық, Сабын суды аямай Тазалықты ұғайық. (тіл дамыту) Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға ертегі оқып беру «Қияр мен қырыққабат», «Бауырсақ», «Түлкі мен қоян», «Мақтақызбен мысық» және т.б (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционалды қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Жиналған жапырақтарды салыстыру, санау». Міндеттері: Тең теңемес екенін анықтау. (математика негіздері) Міндеттері: Жапырақтарды плакатқа жапсыру арқылы күзгі бақты бейнелеу. Ұжымдық жұмыс (жапсыру) Балалардың шығармашылықпен айналысу кезінде күй тыңдауын ұйымдастыру	«Түлкі мен қоян» Міндеттері: ертегісін айтып беру дағдыларын қалыптастыру (Тіл дамыту) Топтық жұмыс, плакатқа «Түлкі мен қоянға арналған жолдар» Міндеттері: қайшыны дұрыс ұстау және пайдалана білуді қалыптастыру, Түзу сызықпен алдымен қысқа содан соң ұзын жолақтарды киюды үйрету. (жапсыру) Міндеттері: Ормандағы ағаштарды бояулармен салу. (сурет салу).	«Күзгі бақта өсетін жемістер, жидектер мен көкөністер» Міндеттері: олардың суретіне, макетіне қарап не білетіндерін айту. балалардың қалауы бойынша қағаздан немесе ермексаздан жасау. (жапсыру және мүсіндеу). 	«Көкөністер мен жемістер» Міндеттері: оларды ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру. Балалардың көздерін байлап, жеміс немесе көкөністің дәмін тату арқылы тану, атауды үйрету. (қоршаған әлеммен танысу) Міндеттері: халық шеберлерінің еңбектерімен таныстыру, халық бұйымдарының желісі бойынша жемістерге арналған ыдыстарды мүсіндеуге үйрету (мүсіндеу) Міндеттері: дөңгелек пішінді жемістермен көкөністерді салу; техникалық дағдылар мен біліктерді игеру. (сурет салу)	«Ұсынылған мазмұн бойынша сахналауға үйрету». Міндеттері: Апта бойына айтылған ертегілердің киімдерін киіп, рөлдерді сомдауға үйрету. (тіл дамыту) «күзгі бақ өнімдері» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша күзгі бақ өнімдерін құрастыру материалдарынан (құрастыру, мүсіндеу және жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Күн тәртібіне орай күнделікті гигиена талыптарын өздігінен орындауды меңгерту Бекарыс, Акерке, Назерке	Құрдастарымен қарым – қатынасқа түсуде көрсетілген бейне көрініске өз ойын білдіруді	Пішіндерге орай тапсырмалар беріп, баланың өз мүмкіндігінше орындауына бақылау	Жапсыру барысында қажетті құралдарды ұқыпты пайдалануды дағдыландыру. Зере, Ернұр	Балабақша туралы түсінігін ойын әрекетінде көрсетуге қалыптастыру. Айба

		үйрету Айбарға, Мадига	жасап, жетекшілік етуін дамыту, барлық балаға		рға
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Жыл мезгілдерінің әр түрлі бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп, қай кезде болатынын сұрау. (көркем әдебиет) Ырғақты би қимылдарын жасау, әнге қосылып айту (музыка) Қимылды ойын «Хан талапай»	Ермексаздан түлкі мен қоянның бейнесін жасау (мүсіндеу) Балалар қалауымен түрлі ойындар ұйымдастыру. Еркін ойындар «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы» Бестемше ойынын ойнату.	Балалардың қалауы бойынша сызбаны (карточкаларды) қолданып, ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыру (құрастыру) Қимылды ойын «Трамвай»	Ырғақты би қимылдарын жасау, әнге қосылып айту (музыка) Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру (көркем әдебиет) Еркін ойындар	Қимылды ойын «Хан талапай» «Бағбандар мен гүлдер» дидактикалық ойын Топ екі шағын топқа бөлінеді және тәрбиеші ойын ережелерін түсіндіреді: «Егер топта тұрған гүлдер ұзақ уақыт бойы суарылмаса-олар қурап қалады. Бірақ бүгін біз суды қажет етпейтін гүлдер өсетін ерекше баққа барамыз. Егер олар ұзақ уақыт бойы өздері туралы

					мейірімді және сыпайы сөздерді естімесе, қурап қалады. Бір шағын топ қурап қалған гүлдер, ал екіншісі қурап қалған гүлдерге көмек көрсетуге шақырылған бағбандар болады. Бағбандар бақшаны аралап, әр гүлге сыпайы сөздер айту керек, содан кейін гүлдер біртіндеп гүлдей бастайды. Балалар рөлдермен ауысады, ойын жалғасады.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Бүгінгі серуенде ұнаған сәттер туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Жемістер мен көкөністер туралы жұмбақтар жасыру Ойын «Бақша»	Ырғақты би қимылдарын жасау, әнге қосылып айту (музыка)	Жемістер мен көкөністер туралы жұмбақтар жасыру Ойын «Ауа-райы»	Балалардың еркін шығармашылық әрекеті, түрлі түсті қағаздардан қиып жемістер мен көкөністер қиып жапсыру. (жапсыру)	Ырғақты би қимылдарын жасау, әнге қосылып айту (музыка)

	 Ойын "Бақша" @perizat_yezhan	 @perizat_yezhan	 Ойын: "Ауа-райы" @perizat_yezhan		 Ойын "Жемістер" @perizat_yezhan
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				
	Күзгі өзгерістерді үйге қайтар жолда бақылауды ұсыну	Түлкі мен қоян ертегісін айтып беруін балаларынан сұрау.	Балалардан бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы	Күзгі бақ өнімдері туралы әңгімелесуді ұсыну.	Апта бойы жасаған іс әрекеттері туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 06.10-10.10.2025ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан айы 2025жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.10.2025	Сейсенбі 07.10.2025	Сәрсенбі 08.10.2025	Бейсенбі 09.10.2025	Жұма 10.10.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды (тотықұс немесе көгершін) құспен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін стикер арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту) . Сәлемдесіп, балаға спорт ойындарының құралдары (секіртпелер, доғалар, доптар) ұсынып шымыр болу үшін спорттық құралдармен жаттығуды ұсыну. Апта дәйексөзі: Сүйіспеншілік – жүректе. Халық даналығы Қауіпсіз, жайлы дамытушы білім беру ортасын құру Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата -аналармен дәрумендердің пайдасы жайлы әңгімелесу, баланың үйдегі күн тәртібі, жетістіктері, баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша кеңес беру Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Бестемше ойынын ойнату. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. , кітаптарды қарау, (тіл дамыту) Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. (қоршаған әлеммен танысу)				
	«Топтағы құс» Міндеттері: оны тамашалау. Құстар сөйлей ала ма? Олар қалай сөйлеседі? Олар қалай тамақтанады? Олар қайда өмір сүреді? Балалардың ойларын тыңдау. Оларға деген сүйіспеншілікті қалай білдіруге болады сұрағын қою. (көркем әдебиет)	«Құстар» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша дәстүрден тыс әдіспен құстардың суретін салу, ермексаздан ұжымдық жұмыс арқылы бейнесін жасау және геометриялық пішіндер арқылы жапсыру. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)	«Қарлығаш» Міндеттері: Таныс ертегілердің мазмұнын айтуда мазмұнның жүйелілігін сақтауға, диалогтік сөйлеуге, кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету (көркем әдебиет)	«Құстардың үйшіктері» Міндеттері: оның биіктігі және жуандығы бойынша бірдей және екі түрлі үйшіктерді салыстыру (математика негіздері) 	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары. Құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау дағдасын дамыту Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сақтауды пысықтау. (құрастыру)
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын				

	жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеу. «Құстар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Құстар» Міндеттері: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап ағаш қасықтарды қолдану, қарапайым әуендерді орындауын ұйымдастыру музыканың кіріспесін ажырату, содан кейін қимылды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыруды меңгерту. ерте жас топ:әнді тыңдау,музыка сипатына сәйкес қимылдандыру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап, еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан аттап өту. <i>Жүгіру:</i> орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсіңді тап	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап, еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан аттап өту. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> Автобус <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі	Музыка «Құстар» Міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеуді жетілдіру музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындауды үйрету Қазақ тілі Күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық сөздерді айту (Балабақша, үй, есік, терезе, дүкен, емхана, сабын, су, кір, таза, билейік, ән айтамыз, ауа, қар, жел, жаңбыр, суық, ыстық, жылы, жылы киінеміз, жеңіл киінеміз) Ерте жас топ: қысқа сөздерді қайталап	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Секіру:</i> аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> Автобус

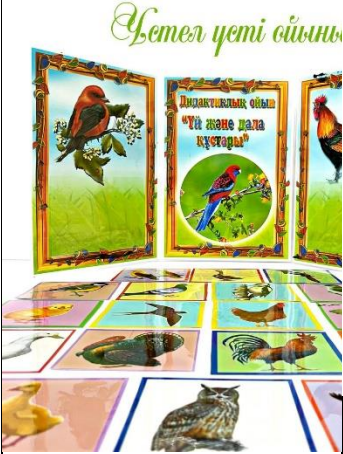
		Ерте жас топ: тепе теңдік сақтауға, жүгіру, секіру.	немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ: тепе теңдік сақтауға, жүгіру, секіру. қызығушылық ояту,	айтқызу мысалы: су, үй, таза ауа деген	<u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу Ерте жас топ: тепе теңдік сақтауға, жүгіру, секіру. қызығушылық ояту,
	Құстарға қамқорлық Біз қамқоршы баламыз, Құстарға ұя саламыз. Жемдерін беріп қыс бойы, Көмекші бала боламыз. Өлен айтып, ән шырқап, Құстарға дос боламыз. тапқарды жатқа айту (тіл дамыту) Ерте жас топ: тілдік естуді және дауысқа еліктеу қабілеттігін дамыту.	«Үй құстар мен дала құстары» Мақсаты: құстар туралы фильм тамашалу. Міндеттері: Суреттер қарау. Әңгімелеу. Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. (көркем әдебиет) Ерте жас топ: сурет көрсету, сөздік	«Құстар» Мақсаты: құстың бейнесін құрастыру. Міндеттері: Қағаз парағын көлемді пішіндерге қайта келтіру, қағазды кесекке, орамдарға, ілмекке айналдыра білу дағдыларын бекіту арқылы құстың бейнесін құрастыру (құрастыру) Ерте жас топ: бір екі пішін бөліктерінен тұратын құсты құрастыруға үйрету.	«Құстар ұясы» Мақсаты: Сурет бойынша құстар туралы әңгіме, үлгі бойынша әңгіме құрастыру. Міндеттері: Біз қамқоршы баламыз, Құстарға ұя саламыз. Жемдерін беріп қыс бойы, Көмекші бала боламыз. Өлен айтып, ән шырқап, Құстарға дос боламыз. тапқарды жатқа айту (көркем әдебиет және тіл дамыту) Ерте жас топ: тілдерін	«Құстардың ән салғанын тыңдау». Мақсаты: Дыбысына қарай қай құс екенін анықтау. Міндеттері: Орманда ма әлде қалада өмір сүреді ма зерттеу. Қала мен орманның айырмашылықтарын білу (қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас топ: құстарға қамқорлық жасауға, оларға деген сүспеншілік сезімдерін

		қорларын дамыту үй құстарының атуларымен толықтыру. Құстардың дауыстарын ажыратуға және дауыстауға үйрету.		үстарту, дамытудауысқа еліктеу қабілетігін дамыту.	ояту. Баланың ой өрісін дамыту, сөздік қорын молайту.
Серуенге дайындық	Серуендеу арқылы балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Құстарға күтім жасауға арналған таныс емес заттарды қолдану туралы түсінік беру. Балабақша ауласындағы құстарға бақылау жасау. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Құстарға табиғи материалдардан үй құрастыру (құрастыру)	Театрландырылған әрекетке, драматизация ойындарына және куыршақ спектакльдеріне қатысу ниеттерін дамыту. Құстардың қанаттарын жасап, ұшу. Әр түрлі құстардың іс қимылдарын жасау. (тіл дамыту) Құстар бейнесіндегі ойыншықтарын теңді кем топқа үстемелей отырып немесе артық топтан бір затты	Еңбек. Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен олардың еңбек әрекеттері туралы білімдерін жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Аққу қаздар» Бормен құстардың суретін салу. (сурет салу) «Қауіпсіздік ережелері» табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін	Бақылау. Мақсаты: Адамның тұратын үйі, құстардың үйі ересектердің еңбектері туралы білімдерін жетілдіру, бақылау. (қоршаған әлеммен танысу) Ұсқынсыз үйрек мультфильмін тамашалау. Ұсқынсыз үйрекке құрастыру материалдарынан үй құрастыру.	Үш дөңгелекті және екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылыстарды орындау; (Дене тәрбиесі) Бақылау. Мақсаты: Құстар және олардың балапандары. Олардың достары туралы балалардың әңгімесі Дидактикалық ойын «Жұмыртқадан кім шықты?»

	Зерттеу «Жас метеоролог» Желдің бағытын анықтау. Ұлттық ойын «Хан талапай»	алып тастай отырып, екі тәсілмен орындауды үйрету "Қанша еді?", "Қаншасы қалды?" сұрақтарына жауап беруге үйрету. (математика негіздері) Қимылды ойын «Ұшты ұшты»	үйрету Ұлттық ойын «Орамал тастамақ»	Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Балалардың дербес ойындары	(тіл дамыту) Қимылды ойын «Тауықтар мен балапандар» «Қарлығаш» Міндеттері:әнін дауыстап және төмен дауыспен ән салу (музыка)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін оқып беру «Қарлығаштың құйрығы неге айыр», «Құстар таласы» (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Аққу Мақсаты:ертегі кейіпкерлері құстарды бейнелеуге машықтандыру. Міндеттері:Еремексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы аққуды мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру) «Достық көмек» дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: балаларды зейін қоюға, мейірімділікке, досына көмектесуге тәрбиелеу. Тәрбиеші ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, қолдарын артына	Міндеттері:Құстардың күзгі және қысқы тіршілігі туралы түсінік беру. (қоршаған әлеммен танысу) Құрылыс материалдарынан құстарға ұя жасау. (құрастыру) «ТЖ кезіндегі әрекеттер» Жедел қызмет телефондарын үйрету	«Ұлттық ойыншықтар туралы білімдерін кеңейту, халық шығармашылығының желісі бойынша бейнелер жасау». Міндеттері:Құс қанат оюын таныстыру. (мүсіндеу) Құс қанат оюын (жапсыру). Құстар туралы жұмбақтар шешу	«Қарлығаш оюы» Міндеттері:Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді және жолақтағы өсімдік өрнектерін халықтық өнер түрлері бойынша бірізділігін ескере отырып құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Қарлығаш оюын жапсыру (жапсыру) Балалардың қалауы бойынша құстарға ұяның суретін салу немесе еремексаздан жасау (сурет салу, мүсіндеу)	Балалардың шығармашылықпен айналысу кезінде күй тыңдауын ұйымдастыру «Балапан» Міндеттері:геометриялық пішіндерді қиып балапан жапсыру, гуашпен аққуды бояу. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Міндеттері:Құстарды санау, салыстыру, үйшіктеріне сыяды сыймайды ұғымдарын жетілдіру. (математика негіздері)

	қояды, тәрбиеші балалардың бірінің қолына «қауырсынды» тигізеді (бұл кез-келген құстың қауырсыны болуы мүмкін). Қолына қауырсын тиген бала өзінің арманы туралы айтады. Тәрбиеші қалған қатысушылардан осы арманды қалай іске асыруға болатынын ойластыруды және айтып беруді сұрайды.				
Балалармен жеке жұмыс	Заттардың арасымен еңбектеуді, гимнастикалық қабырғаға өрмелеуді және одан түсуді жетілдіру Назерке, Ақерке	Сөз тіркестерінің мәнін түсінуді, өз бетінше құрай алуды қалыптастыру Зере, Ернұр, Мәди	Тақырыпқа байланысты тапсырмаларды жеңілден күрделіге ауыстырып отыруды үйрету Үлбосын, Айбар	Сурет салуда фломастер, гуаштарды үнемі пайдаланып түстерді үйлесімді пайдалана білуді игерту Барлық бала	Туған қала, ауыл туралы игерген білімін сұрақ-жауап, ойындарда көрсетуге жетелеу Ересек топ балалары
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Міндеттері: Құстарды салыстыру ұқсас ойыншықтарды табу. Оларды өзара	Үш дөңгелекті және екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылыстарды	«Қарлығаш» Міндеттері: әнін дауыстап және төмен дауыспен ән салу	Құстар туралы жұмбақтар шешу Кеудесі қайқандап, Жүреді	Құстар болып ұшу. Әр түрлі құстардың қимылын қайталау.

	салыстыру (математика негіздері) «Қарлығаш» Міндеттері:әнін дауыстап және төмен дауыспен ән салу (музыка) Еркін ойындар	орындау; (Дене тәрбиесі) Дербес ойындар Қимылды ойын «Тауықтар мен балапандар»	(музыка) Еркін ойындар «ТЖ кезіндегі әрекеттер» Жедел қызмет телефондарын үйрету	байпандап. (Қаз) Сирағы ұзын, Тырнағы ұзын. Балықты сүзбей, Ұстайтын шоқып, Тұмсығы біздей. (Тырна) Еркін ойындар	Қимылды ойын «Аққу қаздар» Балалардың бастамасымен ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Бүгінгі серуенде ұнаған сәттер туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Құстар туралы жұмбақтар шешу 	"СЫҒЫРАЛЫ ЖҰЛДЫ" ОЙЫНЫ "Ұяда қандай құс ба" @perizat_yeszhan «Қарлығаш» Міндеттері:әнін дауыстап және төмен дауыспен ән салу (музыка)	Санауға арналған құралдармен жұмыс. Міндеттері:"Қанша еді?", "Қаншасы қалды?" сұрақтарына жауап беруге үйрету. (математика негіздері)	Табиғи материалдардан құс композициясын жасау. (кұрастыру) Құстар туралы жұмбақтар шешу	«Біз қамқоршы баламыз» Міндеттері:Балаларды тақпақтар мен өлеңдерді түсініп, есте сақтауға, өлеңнің мазмұнына өз көзқарасын білдіруге үйрету Біз қамқоршы баламыз, Құстарға ұя саламыз. Жемдерін беріп қыс бойы, Көмекші бала боламыз. Өлең айтып, ән шырқап, Құстарға дос боламыз.

					(көркем әдебиет)
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				
	Балалардың жылы киінуі туралы кеңес беру.	Құстар туралы не білетіндерін сұрауды ұсыну.	Қарлығаш әнін бірге орындауға кеңес беру.	Тауықтар мен балапандар ойынын үйде ойнауға ұсыну	Апта бойы не үйренгенін сұрау, әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 13.10-17.10.2025ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан айы 2025жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.10.2025	Сейсенбі 14.10.2025	Сәрсенбі 15.10.2025	Бейсенбі 16.10.2025	Жұма 17.10.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту) . Сәлемдесіп, балаға бір орталықта ренжіп, жылып тұрған эмодзи суретін көрсетіп оның жинаған құрастырмалы ойыншықтары шалып қалғанын көрсетіп көмек беруді ұсыну. Мозайка немесе Лего ойыншықтарымен әрекет жасауын ұйымдастыру. Апта дәйексөзі: Жақсыға қарасаң, жаның жадырайды. Мақал Қауіпсіз, жайлы дамытушы білім беру ортасын құру Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың сауалнамаларын тарату Өнегелі 15 м(инут)» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (тіл дамыту) Дидактикалық ойын: «Жануарларды тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. «Жақсыға қарасаң, жаның жадырайды» балалармен жеке әңгімелесу арқылы мағынасын түсіндіру.				

	«Үй жануарлары және олардың төлдері» Міндеттері: оның атауларын білдіретін сөздерді, сөздердің түрлі тәсілдермен жасалуын үйрету. Жануарлар туралы не білетінін, сурет бойынша әңгімелеу (тіл дамыту) 	«Мысық» Міндеттері: мысықты құрастыру үшін геометриялық пішіндерді тану және атау, пішіндерді зерттеу дағдыларын қалыптастыру. (математика негіздері)	Аю әнін айту (музыка) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау Ойын жануарларды қоректендір Ойын "Қоректендір" @perizat_yeszhan	«Менің сүйікті жануарым» тақырыбында әңгімелесу. Міндеттері: зат есімдерді жеке және көпше түрде қолдану (тіл дамыту)	«Үй жануарларының пайдасы». Міндеттері: Олардың беретін өнімдері туралы ақпарат беру, балалардың ойларын тыңдау. (тіл дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию) Бірге күліп жүреміз Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Қазір күздің нешінші айы? Күзде қандай өзгерістер болады? Балалар жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеу. «Жануарлар туралы біз не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Жануарлар» Міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеуді жетілдіру марш сипатын ырғақты жүріспен беру Ерте жас топ: музыканы сезінуге үйрету, марш сипатын ырғақты жүріспен беру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып жүру <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен жүгіру; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және	Музыка «Үй жануарлары» Міндеттері: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындауды үйрету Қазақ тілі үстел, орындық, топ,	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Лақтыру,</i>

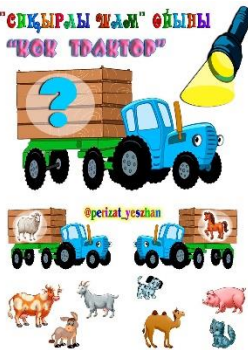
		еңбектеу; Лақтыру, домалату, қағып алу: 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 метр) нысанаға лақтыру; <u>Қимылды ойын:</u> Тегіс жолмен Ерте жас топ:сапты бұзбай жүру,шеңбермен жүгіру,жерде еңбектеу.	гимнастикалық скамейкадан аттап өту. Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру <u>Қимылды ойын:</u> Автобус <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу Ерте жас топ:сапты бұзбай жүру,шеңбермен жүгіру,жерде еңбектеу.	байқа, асықпа, күт, көмектес, итерме, таласпа, қала, көше, жол, жолда абайла! Сөздерін сөздік қорына ендіру.	домалату, қағып алу: допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру <u>Қимылды ойын:</u> Тегіс жолмен Ерте жас топ:сапты бұзбай жүру,шеңбермен жүгіру,жерде еңбектеу.
«Жануарлар» Мақсаты: санау, салыстыру дағдыларын дамыту. Міндеттері:Топтағы жануарларды санау, көлемі бойынша	«Мақта қызбен мысық» Мақсаты: ертегінің мазмұнын айтуын үйрету. Міндеттері:ертегісін айтып беру. Түрлі	«Жануарлардың дене бөліктері» Міндеттері:Жануарлардың дене бөліктері қандай пішінге ұқсайды атау. Дөңгелек, төртбұрыш, үшбұрыш пішіндерді	«Ботакөз», «тышқан ізі» Мақсаты: оюларды тану, атау. Міндеттері:қазақ оюларының, элементтердің пішінін,	«Сүт өнімдерін зерттеу». Мақсаты: Айран, сүт, құрт, йогурт, ірімшік және т.б. өнімдердің дәмін көру. Әр түрлі	

	салыстыру. (математика негіздері) Ерте жас топ: ұсақ қол моторикасын дамыту, салыстыру бір екі түсті көрсету ажыратуға слыстыруға үйрету.	эмоцияларды білдіру үшін интонациямен дыбыстау. (көркем әдебиет және тіл дамыту) Ерте жас топ: балалардың ертегі арқылы тілдерін дамыту, қызығушылық ояту.	тану және атау (математика негіздері) Ерте жас топ: шеңбер пішінімен таныстыру, тустермен таныстыру және салыстыру.	реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, жазықтықта оюларды орналастыру (сурет салу) Ерте жас топ: қол машықтарын дамыту, қызығушылық ояту.	зерттеу әрекеттері. Міндеттері: Сүттен айран жасау және т.б әрекеттер баллаардың ұсынысы бойынша (қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас топ: тілдірін дамыту
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Зерттеу « Жас метеоролог » Мақсаты: Табиғатты бақылау, желдің бағытын бақылау. Желдің әсерінен түскен бұтақ арды жинау. Бұтақтардан жануарларға арналған қоралар жасау. (құрастыру, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын	Жануарлар. Мақсаты: Жапырақтардан ормандағы жануарларды бейнелеуді, жапсыру жұмыстарын жасау. (жапсыру, сурет салу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Балаларды табиғи материалдардан түрлі заттар даярлауға баулу (құрастыру) Ыстық елдерде өмір сүретін жануарлар туралы ақпарат беру, суреттерін көрсету. Атауларын атап өз ойларын айтуды үйрету. Олар қалай өмір сүреді, немен қоректенеді зерттеу. (қоршаған әлеммен	Бақылау. Мақсаты: Куб, шар, цилиндр тану және атау, пішіндерді зерттеу дағдыларын қалыптастыру. Балабақша ауласында кездесетін пішіндерді табу. (математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» үй	«Жеті лақ» Міндеттері: ертегісін оқып беру, сахналау. (көркем әдебиет) Жетіге дейін ауызша санау. Лақтардың макетін биік аласа екенін өлшеу, салыстыру. (математика негіздері) Қимылды ойын

	«Мысық пен тышқан» Ұлттық ойын: Бестемше ойынын ойнату. Жануарлар туралы жұмбақтар шешу	Еңбек. Балабақша ауласын жапырақтардан тазарту. Ересектердің еңбегін бағалау. Сюжеттік суреттер қолдана отырып, педагогикалық жағдаяттарды түсіндіру «Көңілді хоровод» <i>Сюжетті дамыту:</i> а) балалар ойындарын тоқтатып, баланы ойынға шақырады; б) бала ойынға қосылды, оның көңіл-күйі көтерілді.	танысу, тіл дамыту) Қимылды ойын «кішкентай маймылдар» Ұлттық ойын: арқан тарту	жануарларының дауыстары тану, атау. Балабақшаға қонаққа келген мысық немесе күшікті тамашалау. Міндеттері: Тамақтандыру, күтім жасау, ойнау. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Қояндар»	«Мекен мен балапандар» Бақылау. «Жас метеоролог» Мақсаты: жауған жаңбыр деңгейін анықтау.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу сәттерінде көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» (тіл дамыту) .Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою)				

	Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Ертегілер оқып беру (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар) . Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Жануарлар» Міндеттері: пішінін бейнелеу, заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру (жапсыру) «Оюлар» Міндеттері: қазақ оюларының кейбір	«Мысықтың отбасы» мүшелері бейнеленген суреттерді қарастыру», Міндеттері: отбасы мүшелерін, олардың әрекеттері мен өзара қарым-қатынастарын атау дағдыларын қалыптастыру.	«Африка жануарлары» Міндеттері: көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. Африка жануарларын жасау. (мүсіндеу) Міндеттері: Дәстүрден тыс әдіспен жануарларды	Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша әрекет түрлерін таңдау. Құрастыру құралдарымен қоралар, жануарлар құрастыру. Ермексаз және түрлі түсті қағаздармен шығармашылық	«Жеті лақ» ертегі желісі бойынша суреттерді бояу, құрастыру құралдарымен лақты немесе қасқырды құрастыру. (сурет салу, құрастыру)

	элементтерін салу. «Түйе табан». «Тышқан ізі». «Ботакөз» ою өрнектерін салу. (сурет салу) Міндеттері:Ермексазdan үй жануарын мүсіндеу (мүсіндеу)	(қоршаған әлеммен танысу) Ермексазdan мысықты жасау. (мүсіндеу)	бояу. (сурет салу) «Ең жылдам жануар кім»? Мультфильм көру. «Торғай» тв Міндеттері: шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу. (көркем әдебиет)	жұмыстар. (құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)	«Қауіпсіздік ережелері» тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету
Балалармен жеке жұмыс	Бір-бірден сапқа, шеңберге тұруды, сапта өз орнын табуды үйрету Ерте жас топ	Сөздік ойындарды ұтымды пайдалана білуді, суреттер арқылы көбірек әңгіме жүргізуді дамыту Барлық бала	Өсімдіктер өсіруде және жануарлардан алатын өнімдерге байланысты тәжірибе жұмыстарына қатыстыру Барлық бала	Таныс әндерді тануда және дыбыстардың жоғарылығын ажыратуды үйрету барлық бала	Рәміздерге сүйіспеншілік сезімдерін оята отырып,шағын тақпақтар жаттатуды меңгерту Барлық бала
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Мысық әнін айту. «Торғай» тв. Видеосы Еркін ойындар	Футбол - берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалату; (Дене тәрбиесі) Еркін ойындар	Ермексазбен еркін әрекеттер. (мүсіндеу) Еркін ойындар Жануарлар туралы балалардың ұнататын әндерін айтқызу.	«Үш торай» ертегісін оқып беру. Міндеттері: Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан	Еркін ойындар Жануарлар туралы жұмбақтар шешу Жануарлар туралы балалардың ұнататын әндерін

		Табиғи заттар жинап келу	(музыка)	бағалау (көркем әдебиет) Еркін ойындар	айтқызу. (музыка)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Бүгінгі серуенде ұнаған сәттер туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Жануарларларға үйлер құрастыру	Жануарлар туралы жұмбақтар шешу		Ермексазбен және қағаздармен еркін әрекеттер. (мүсіндеу, жапсыру)
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				
	Жануарлар туралы не білетінін балалардан сұрауын ұсыну.	Мысық туралы қосымша ақпарат беруді ұсыну	Ыстық елдердің жануарлары туралы балалаларға айтып беруін сұрау	Үш торай ертегісін сахналауды үйде қайталау.	Зерттеу арқылы не үйренгенін сұрауға кеңес беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 20.10-24.10.2025ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан айы 2025жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.10.2025	Сейсенбі 21.10.2025	Сәрсенбі 22.10.2025	Бейсенбі 23.10.2025	Жұма 24.10.2025
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту) . Балаларға жаңадан жасалған әдебиет орталығындағы жаңа кітаптар мен суретті альбомдарды көрсетіп оларды тамашалауына жағдай жасап әңгімелесу. Апта дәйексөзі: Отансыз адам —Ормансыз бұлбұл. Қауіпсіз,жайлы дамытушы білім беру ортасын құру <i>Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»</i>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы әңгімелесу. Ата –аналармен пікірлесу. <i>Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі</i>				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), «Ғажайып сандық». Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне, жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс.				
	Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын» Мақсаты: ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау, атын атау.	«Күзгі еңбек құралдарды түрлі пішіндегі және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін сақтап мүсіндеу. (мүсіндеу)	Таңертең, күндіз, кеш, түн тәулік бөліктерін ажырату және атай білу дағдыларын қалыптастыру (математика негіздері)	Шеберлер қалашығы тақырыбы бойынша әңгіменің басы мен соңын құрастыруға үйрету. (тіл дамыту) Отан – отбасынан басталады мақалын түсіндіру. Ертеңгі мереке туралы ақпарат беру.	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалардың жаңалықтармен бөлісуі, жақсы тілектер тілеуі. «Күзгі еңбек», «Шеберлер қалашығы» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Күзгі еңбек» Міндеттері: Музыканың сипатын	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u>	Дене тәрбиесі <u>Жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <u>Жүру:</u> бағытты және	Музыка «Мамандар» Міндеттері: Музыканың сипатын	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u>

	сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-сипірінші октава шегінде). музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындауды үйрету ерте жас топ: музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындауды үйрету	<i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар Ерте жас топ: сапқа тұру, сапты бұзбай	қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап, еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсінді тап <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу Ерте жас топ: сапқа тұру, сапты бұзбай жүру. Допты лақтыру, домалату.	сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап ағаш қасықтарды қолдану, қарапайым әуендерді орындауын ұйымдастыру Қазақ тілі Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға одан кейінгі оқиганы ойлап табуға баулу. Ерте жас топ: сурет бойынша шығармалармен таныстыру, қызығушылық ояту.	<i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап, еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және

		жүру.			жақын тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Поезд Ерте жас топ:сапқа тұру,сапты бұзбай жүру. Допты лақтыру,домалату.
	Күзгі баққа серуен. «Мейірімді адамдар» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімді екенін түсіндіреді (жауаптың үлгісі: менің әпкем мейірімді, өйткені ол	Сөз және сөз ұйқастарына құрылған ойындарға қызығушылығын арттыру. «Кім жылдам» ойыны. Мақсаты:Тәрбиеші сөз айтады. Балалар сөйлемге айналдырады. Мысалы – «Алма»- алма жедім немесе алма ол жеміс. (тіл дамыту) Екінші кіші топ:тілдерін дамыту,алманың суреттен қору (бұл алма,түсі қызыл,пішіні	Сазбалшық ұстасына қонаққа бару. (немес фильм көру) Сазбалшықтан жасалатын құмыраны көру және жасау. (мүсіндеу) «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі Ерте жас топ:қол машықтарын дамыту,тақтайшаға ермексазды жалпақтауға үйрету.	Таңертең, күндіз, кеш, түн тәулік бөліктерін ажырату және атай білу дағдыларын қалыптастыруды жетілдіру (математика негіздері) Ерте жас топ: ойын «Қысқыштар» саусақ бұлшық еттерінің қозғалысын дамыту.	Республика күніне арналған мерекелік іс шара (көркем әдебиет) Ерте жас топ:достыққа,адамгершілікке тәрбиелеу.

	менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды.	домалақ, дәмді, тәтті деген)танысу			
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушысының еңбегімен танысу. Көмектесу. (қоршаған әлеммен танысу) Жапырақтарды жинап, композиция жасау. (жапсыру) Балабақша ауласында өсетін өнімдерді жинау, санау, салыстыру Зерттеу. Геометриялық	Көлік түрлері, жол бөліктері: тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргінші өтетін жол және жерасты өту жолдары туралы білімдерін қалыптастыру. (қоршаған әлеммен танысу) Құмда таяқпенен жолдар салу, бормен	Бақылау. «Жас метеоролог» Мақсаты: Ауа райын бақылау. Қандай өзгерістер болғанын байқау. Атай білу. (қоршаған әлеммен танысу) Табиғи заттардан әр түрлі құрылымдар құрастыру. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	Еңбек. Мақсаты: Ауладағы ағаштар мен өсімдіктерді санау, бақылау, салыстыру, күтім жасау. (математика негіздері, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Трамвай»	Мерекелік іс шарадан алған әсерлерімен бөлісу, республика күні туралы не білетінін, отбасымен қалай тойлайтынын сұрау. (тіл дамыту) Зерттеу. Балалардың қолына жалаушалар беру. Желдің бағытын дұрыс таңдап, жалаушаның

	пішіндердің қайсысына ұқсайтынын анықтау. (математика негіздері) Қимылды ойын «Хан талапай» Еркін ойындар	жолдар салу (сурет салу) Қимылды ойын «Поезд»	(кұрастыру) Қимылды ойын «Өз түсінді тап»	«Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін үйрету «Сыпайы өтініш» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> балаларды мейірімділікке, зейінділікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзінді жұм және т.б., бірақ «мархабат» сөзі айтылған өтініштерді ғана орындау керек.	желбіреуін қалыптастыру Ұлттық ойын «сақина жасыру» Балалардың дербес ойындары
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

	Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін күй тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Балалардың дербес әрекеті құрастыру және шығармашылық жұмыстары (құрастыру, мүсіндеу, сурет салу)	«Оп оңай! Еңбек бәрін жеңбек» тақырыбында фильм көру. Міндеттері:Өз ойларын айтқызу. Топтағы тазалық жұмысын жоспарлап қатысу. (көркем әдебиет)	Міндеттері:Жапырақтармен композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру; (жапсыру) Міндеттері:Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Міндеттері: Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарау, әңгімелесу (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру) Бестемше ойынын	Ойын "Менің Отаным" <i>Ол кім? Бұл не?</i> @perizat_yeszhan (қоршаған әлеммен танысу)

			қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет)	ойнату.	
Балалармен жеке жұмыс	Спорттық жаттығулар туралы түсініктерін ойындар арқылы жалғастыру. Барлық бала	Қысқа тақпақтарды жатқа айтуда дауысты және дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтға үйретуді жалғастыру Ересек топ	Құрастырылым ойындар ойнату арқылы құрылыс материалдарынан күрделі құрастырылымдар жасатуды үйретуді жалғастыру Барлық бала	Суреттермен жұмыстану арқылы мүсінделген пішіндерді суреттер ішінен таба алуын жетілдіру. Ересек топ	Бірлескен қимылды ойындарға жиі қатысуын ұйымдастыру Барлық бала
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Пішіндер әні. «Торғай» тв (музыка) Еркін ойындар	Балалардың қалауы бойынша жапсыру әрекеті. Еркін тақырыпта (жапсыру) Еркін ойындар	Бөлшектерді бекіту тәсілдері мен ғимарат жасау туралы білімдерін жетілдіру (құрастыру) Еркін ойындар	Футбол. Берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалату; (Дене тәрбиесі) Еркін ойындар	Балабақша ауласынан әр түрлі заттарды жинау, оларды салыстыру Биіктігі және жуандығы бойынша бірдей және екі түрлі заттарды

					салыстыруды үйрету; (математика негіздері)
Серуеннен оралу	Қатарға тұруды, асықпай жүруді жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Саусақ ойындарын ұйымдастыру. Міндеттері: Балаларға "қуыршақты жүргізу" техникасын қолдана отырып, олардың қатысу ниеттерін дамыту. Таным қойылымын жасату. (тіл дамыту)	Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атау (бас, аяқтар, қолдар). Міндеттері: Еңбек құралдарын оң қолымен солдан оңға қарай орналастыру (математика негіздері)	Ойын: Жасырынған затты тап! 	Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне, жануарларына жасау) Бестемше ұлттық ойынын ойнату	Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, орамдарға айналдыра білу. Қағаздан жалауша жасау. (құрастыру)
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				
	Күзгі еңбек туралы әңгімелесуді ұсыну.	Анасының көмекшісі тақырыбында әңгімелесу. Баланың үйдегі өзіндік әрекетті жайлы сұхбат.	Сазбалшық туралы не білгенін сұрау	Мереке туралы балаға ақпарат беруді ұсыну	Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 27.10-31.10.2025ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан айы 2025жыл 5 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.10.2025	Сейсенбі 28.10.2025	Сәрсенбі 29.10.2025	Бейсенбі 30.10.2025	Жұма 31.10.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды арнайы жасалған күлімдеген күн стикерімен қарсы алу, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдысын пысықтау. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге баулу. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Тонды ма сұрау (тіл дамыту). Апта дәйексөзі: Алтын алма, алғыс ал, Алғыс деген - ел сыйы. <i>Мақал</i> Қауіпсіз,жайлы дамытушы білім беру ортасын құру Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Бала тәрбиесі жөнінде ата аналарға кеңес беру Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Өнер орталығында сурет салу, суретті карточкаларды бояу, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс. Алтын алма, алғыс ал, Алғыс деген - ел сыйы. Мақалын жеке балалармен әңгімелесу арқылы түсіндіру.				
	«Топтағы жануарларды жұппен қою» Міндеттері: жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді меңгерту. (математика негіздері) «Диалог» дидактикалық ойыны Ойынның мақсаты: жауапкершілікке, қайырымдылыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды жұптарға бөледі және оларға үй жануарлары бейнеленген карточкаларды таратады.	«Ересек адамдарға біз қалай көмектесеміз?» Міндеттері: Мысалы анамыз бен әжемізге? Балалардың пікірлерін тыңдау. Суреттер бойынша толықтырып әңгімелету. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. (тіл дамыту, көркем әдебиет)		Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	«Кішкентай бағбан» әңгімесін оқып беру. Міндеттері: Мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға үйрету. (көркем әдебиет)

		Балаларға үй жануарлары мен оның иесі арасындағы диалог-көріністі ойлап табу ұсынылады, онда иесі үй жануарына қалай қамқорлық жасайтынын және бұл кезде «үй жануарлары» қалай сезінетінін айтады.			
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. Кезекшілікті ұйымдастыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері «Әдепті сөздер шеңбері» <i>Ойынның мақсаты:</i> сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Өзіңе қалай көмектесесің? Балалардың ойын тыңдау. Ал өзгелерге қалай көмектесуге болатынын сұрау? бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу				

	және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар</u> Негізгі қимылдар: <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта) <u>Қимылды ойын:</u> Кішкене қапшықты кім алысқа лақтыра	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> Негізгі қимылдар: <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <u>Қимылды ойын:</u> Шеңберге түсір <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Спорт залда Ерте жас топ:сапты	Музыка «Кішкентай бағбан» Міндеттері: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Музыканың сипатына сәйкесқимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтауын дамыту. Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіруді үйрету Ерте жас топ: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіруді үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> Негізгі қимылдар: <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта) <u>Қимылды ойын:</u> Жоғары лақтыр Ерте жас топ:сапты бұзбай жүру,секіру

		алады? Ерте жас топ:сапты бұзбай жүру,секіру екі аяқпен,допты лақтыру және домалату.	бұзбай жүру,секіру екі аяқпен,допты лақтыру және домалату.		екі аяқпен,допты лақтыру және домалату.
		«Түлкі мен ешкі» ертегісін оқып беру. Мақсаты: Кейіпкерлерге жанашырлық танытуды,ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау Міндеттері:ертегіні үстел үсті театры арқылы айтып беру дағдыларын дамыту. Ертегі желісі бойынша сұрақтарға жауап беру. (көркем әдебиет) Ерте жас топ:ертегілергі деген қызығушылық ояту.	«Заттар әлемі». Мақсаты: Айналасындағы заттарды атау арқылы сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіндіру. Міндеттері:Күнделікті өмірде жиі қолданатын заттар туралы әңгімелесу. (тіл дамыту) Балалардың қалауы бойынша сол заттардың (суретін салу, қағаздан қиып жапсыру). Ерте жас топ:тіл мен ой өрісін дамыту.	Қазақ тілі Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Ерте жас топ: құстардың немесе жануарлардың суретін қорсете отырып,балаларды таныстыру,қалай даустайтынын сұрау.	Ертегідегі ағаштарды биіктігі бойынша салыстыру (математика негіздері) Ерте жас топ:бір ,екі пішінді топтастыруға үйрету.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын дамыту. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және				

	ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. (Дене тәрбиесі) Еңбек. Мақсаты: Жапырақта рды ағаштардан түскен дөңдерді жинау, қыстайтын құстарға жем бергізу. (қоршаған әлеммен танысу) Балалардың жақсы көретінін әнін айтқызу, би билету. (музыка) Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір» Бақылау. «Жас метеоролог» Мақсаты: жауған жаңбыр деңгейін анықтау. Алдыңғы аптамен салыстыру. Желдің бағытын анықтау.	Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу. Берілген тапсырмаларын ұқыпты орындауды үйрету. (қоршаған әлеммен танысу) Зерттеу. Өздерімен алып шыққан ойыншықтарға зерттеу жүргізу. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру. (математика негіздері) Қимылды ойын «Тышқандар мен мысықтар»	Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарын қою арқылы. (математика негіздері) Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, ілмекке айналдыра білуін дамыту (құрастыру) Қимылды ойын «Өз «Үйінді тап» Бақылау. Ауа райын, ағаштардың тербелуін, желдің бағытын, бұлттардың түсін бақылау. Күн тізбеге ендіру.	Еңбек. Мақсаты: Бағбандықты біздің балабақшада ұйымдастыруға бола ма? Сендерде үйде әкелеріңе көмектесесіңдер ме? Үйде қандай жұмыстар жасайсыңдар? Балалардың ойларын тыңдау. Ағаштарға күтім жасату. (қоршаған әлеммен танысу) Құмда табиғи құбылыстарды бейнелету (сурет салу) Қимылды ойын «Кешікпе» Ұлттық ойын: «Хан талапай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта киетін				

	аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға әңгімелер оқып беру және жайлы музыка қою (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционалды қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару (қоршаған әлеммен танысу)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		Міндеттері: Балалардың дербес құрастыру әрекеті негізінде. құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату	Балаларды орталықтарға бөлу. Міндеттері: «Анасының көмекшісі» тақырыбындағы композицияны жапсыру.	«Қарт адамдар мен кішкентай балаларға қалай көмектесеміз?» Міндеттері: Тақырыбында әңгімелесу.	«Ғажайып қоржын» ойынын ойнату әр бала қоржыннан бір зат аладырту. Мақсат: Содан соң

		(текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. (құрастыру) «Кітаптарды қарау». Міндеттері: Суреттер бойынша ойдан ертегі құрастыру. Ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру (Тіл дамыту) Балалардың қалауы бойынша «Түлкі мен ешкі» ертегі желісі бойынша шығармашылықпен жұмыстар жасауын дамыту. (жапсыру және сурет салу, мүсіндеу)	Ұсақ элементтерді тәрбиешінің көмегімен желімдеуді үйрету. (жапсыру) Балалардың қалауы бойынша сурет салу. (сурет салу) Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру (мүсіндеу).	Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. (қоршаған әлеммен танысу) «Көңіл-күйді анықтау» дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріне қарап, бір-біріннің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз	сол заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін атауын ұйымдастыру. (тіл дамыту) Міндеттері: Қоржыннан алған затқа қарап пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру дағдыларын жетілдіріп мүсіндейді. (мүсіндеу) Ұжымдық жұмыс. Қоржыннан шыққан заттар. Алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеуді меңгерту (жапсыру)

				жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды.	Міндеттері: Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, ілмекке айналдыра білуін дамыту. (құрастыру)
Балалармен жеке жұмыс		Бейнекөрініс көрсету арқылы суреттерді 1-2 сөзбен сипаттап беруге үйретуді жалғастыру	Тақырыпқа байланысты зерттеу, тәжірибелерге қатыстыра отырып, сыртқы түрлері мен дәмдерін ажыратқызу. Сөздік қорын ащытатті, дәмді сөздерімен байыту	Бала қабілетіне байланысты жәй әуеннен жылдам әуенге біртіндеп ауыстыруды қалыптастыру	Отбасы фото альбомдарын көрсетіп есімдерін сұрауда сұрақтарға қысқаша жауап беруді үйрету.
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Балалар қалауымен түрлі ойындар ұйымдастыру. Ұлттық ойын «Сақина жасыру»	Қимылды ойын «Трамвай» Ұлттық ойын «Хан талапай»	Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту (музыка) Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып	Еркін ойындар ойнау. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық,

		Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Жыл мезгілдерінің әр түрлі бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп, қай кезде болатынын сұрау. (көркем әдебиет)	Әр түрлі жұмбақтар жасыру	беру (көркем әдебиет) Еркін ойындар Ұлттық ойын «Арқан тарту»	икемділік, ептілік) дамыту. (Дене тәрбиесі) Ұлттық ойын «Күш сынаспақ»
Серуеннен оралу	Қатарға тұруды, асықпай жүруді жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		«Үй» Мақсаты: Өзімізге әр түрлі заттардан үй құрастырып аламыз. Міндеттері: Балаларды топқа бөліп, қалаулары бойынша үй құрастырту. (құрастыру)	Сызбаны (карточкаларды) қолданып, ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыру (құрастыру)	Міндеттері: Ойдан құрастырып мүсіндеу. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтауын жетілдіру. (мүсіндеу) Міндеттері: Ойыншықтарға қызығушылықты дамыту. Олардың суретін салдырту. (сурет салу)	Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту (музыка)
Балалардың үйге қайтуы	Қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпауды дағдыландыру. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстырып отыру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Қазан айы I-II апта

(Ленталармен жаттығулар)

- I Жүру, қолды белге қойып жүру, жүгіру, жәй жүру, шеңбер жасап тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол төменде
1 қолды алға созу, 2 жоғары көтеру, 3 жанына қою. 4 б.қ оралу. 4-5 рет қайталау.
2б.қ аяқтың арасы алшақ, қол төменде 1 қолды жоғары көтеру, 2 оңға қарай тербелу. 3 солға қарай тербелу. 4 б.қ оралу 4-5 рет қайталау.
3б.қ аяқ бірге, қол жанында 1-2 алға қарай сермеу, 3-4 артқа қарай сермеу. 4-5рет қайталау.
4б.қ аяқтың арасы алшақ, қол белде. 1.қолды алға созу, 2 отыру, 3 тұру, 4 б.қ оралу. 4-5 рет қайталау.
5 қолды белге қойып, қос аяқтап секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу.

Қазан айы III-IV-V апта

(жалаушалармен жаттығулар)

- I Жүру, қолды белге қойып жүру, аяқ ұшымен, өкшемен жүру, жүгіру, жәй жүру, шеңбер жасап тұру.
- II 1б.қ аяқтың арасы алшақ, қол белде
1-қолды жоғары көтеру, 2-3 қолды сермеу, 4 б.қ оралу
2 б.қ аяқ бірге, қол төменде 1 қолды алға созу, 2-3 жоғары төмен ермеу, 4б.қ оралу 4-5рет қайталау
3 б.қ аяқтың арасы алшақ, қол белде. 1 қолды созып оңға бұрылу, 2 б.қ оралу, 3 солға бұрылу 4б.қ оралу 4-5 рет қайталау
4 б.қ аяқтың арасы алшақ, қол белде 1 қолды алға созу, 2 отыру, 3 тұру, 4 б.қ оралу. 4-5 қайталау
5 аяқ бірге, қолды кеудеде ұстап, қос аяқпен секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден

қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіндер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады.(бөлменің қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам үш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді

және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлауды ұсынады.

Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Токта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді.: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «ойнап келіңдер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жолаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді. Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдамасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіуге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді

мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалрдың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!

- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «ұшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашыңдар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға

кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6) бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға

қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріңдер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Күш сынаспақ

Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады. 2 бала шынтақтарын столға тіреп, қол бастарын айқстырады. Кім білектістолға жықса, сол бала жеңіске жетеді. Ағаш аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2 білектен тартысып сынасуға да болады. Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады.

Арқан тарту

Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады.

Қай топ арқанды өз жағына тартып алып келсе, сол топ жеңіске жетеді.

Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса, құламаған бала жеңіске жетеді.

Сақина жасыру

Ойынды бастаушы және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізелерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала

алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен «Сақина кімде» - деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе, сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе, ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Дидактикалық ойын

«**Бағдаршам**» Ойынның мақсаты: Балалардың ойлау, есте сақтау қабілетін және тілін дамыту. Ертегілер және ертегілер кейіпкерлері туралы түсініктерін кеңейту.

Балаларға екі қызыл және жасыл түсті дөңгелек береді. Тәрбиеші ертегі кейіпкерлеріне байланысты сөздер айтады, бала сөздердің дұрыс атауын естісе, жасыл дөңгелекті көтереді.

Ал қате болса-қызыл түсті дөңгелекті көтереді. Содан кейін суреттерді көрсетіп, балалармен бірге әр сөзді қатты, жай және анық қайталап айтуы тиіс. Сөздер қай ертегіде кездесетіні туралы әңгімелеу.

Қыз	Мала	Тасқыр	Сауырсақ
Мыз	Зала	Насқыр	Тауырсақ
Тыз	Бала	Басқыр	Бауырсақ
Шыз	Кала	Қасқыр	Сауырсақ

Ертегіні ата

Мақсаты: балаларға ертегіні айырып айта білуге үйрету. Күрделі сөйлемді грамматикалық тұрғыдан дұрыс құра білуін қалыптастыра отырып өз ой пікірлерін айта білуге үйрету және жинақтау, талдау қабілеттерін жетілдіру.

Ойын барысы: Балаларға бірнеше ертегілердің суретін (Коллаж) көрсетеді. Суреттегі ертегілерді қарай отырып, ертегі кейіпкерлерін атап және оларды сипаттайды.

Саққұлақ

Мақсаты: Есту қабілетін дамыту, белсенді сөздікті толықтыру, сөйлеуін дамыту **Қажетті құралдар:** қалқа (тасалап тұратын нәрсе), қоңырау, сылдырмақ, дабыл және т. б.

Ойын барысы: Дыбыстар бала оларды табу үшін, анық және кезектесіп шығуы керек. Тәрбиеші қалқаның артында тұрып, кезек бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстың қандай заттан шыққанын табуын ұсынады.

Жапырақтар

Мақсаты: Бірқалыпты, ерікті дем шығаруға үйрету.

Қажетті құралдар: Жұқа қағаздан ойып жасалған сары және қызыл жапырақтар.

Ойын барысы: Тәрбиеші балаға күзде ағаштардың жапырақтары түсетінін түсіндіреді. Бұл құбылыс жапырақтардың түсуі деп аталады. Жапырақтардың түсуін үйде ұйымдастыруды түсіндіреді. Бала жапырақтар ұшатындай, оларға үрлейді. Жаттығу 2-3 рет орындалады. Алтын, сары, қызыл, көк,

Алуан – алуан жапырақ.

Күзгі бақта күлімдеп,

Көз тартады атырап.

Ұш, көбелек!

Мақсаты: Ұзақ, үздіксіз дем шығара білуді қалыптастыру.

Қажетті құралдар: 2-3 қағаздан жасалған, анық боялған көбелектер (әрбір көбелекке ұзындығы 50 см жіпті байлайды және оларды бір-бірінен 30 см қашықтықта бауға байлайды. Бауды көбелектер баланың бетінің деңгейінде салбырап тұратындай екі тіреудің ортасына кереді).

Ойын барысы: Тәрбиеші балаға көбелектерге ұшатындай етіп, оларды үрлеуді ұсынады. Баланың тік тұруын, ауаны ішке жұтқанда иықтарын көтермеуін, бір рет дем шығарып үрлеуін, ауаны жұтпауын, ұрттарын толтырмауын, ал еріндерін алға шығаруын қадағалау қажет. Бала басы айналмас үшін, 10 секундтан артық емес үзілістермен үрлеуі қажет.

Қанаттары әдемі,

Қызыл – жасыл көбелек.

Гүлге қонып қалыпты

Бір ғажайып керемет.

Бар даланы жайнатып,

Гүлден – гүлге қонады.

Көбелектің қанаты

Гүлдей әсем болады.

Аулада

Мақсаты: Тілдік естуді және дауысқа еліктеу қабілеттілігін дамыту.

Қажетті құралдар: Ойыншық қораз, тауық, қаз, торғай.

Ойын барысы: Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқиды және сәйкес суреттерді көрсетеді.

Ақ тауық ау ақ тауық

Ақ тауық неден қақсауық

Ертемен қыт - қыттайды

Ауламыздан шықпайды.

Балпаң басқан үйрегім
Бұлтыңдайды бүйрегің
Жалпақ тұмсық жем іздеп
Қырқылдайсың, қоймайсың
Тамаққа бір тоймайсың.

Торғай – торғай тоқылдақ
Жерден тары шоқып ап.

Бөтегесі томпайып,
«Шиқ-шиқ» десіп отырмақ.

Тікірейіп құлағы,
Менен бұрын тұрады.
Бойын жазып керіліп,
Беті – қолын жуады.
Мяу – мяу, мяу – мяу.

Не істеу керек, табамыз

Мақсаты: Есту зейінін жұмылдыра білуін дамыту. Сылдырмақтың дыбысымен өзінің қозғалысының арақатынасын белгілеу, қозғалыс сәйкестігін дамыту. **Қажетті құралдар:** Сылдырмақ, екі жалауша.

Ойын барысы: Баланың қолында екі жалауша бар, егер тәрбиеші сылдырмақты қатты сылдырлатса, онда бала жалаушаларды жоғары көтереді және бұлғайды. Егер сылдырмақ ақырын сылдырласа, онда жалаушаларды төмен түсіреді. Мұнда балалардың дұрыс тұруын және қозғалыстарының дәл орындалуын қадағалау маңызды. Бала жаттығуды жеңіл орындау үшін, сылдырмақтың қатты және ақырын дыбысталуын кемінде 4 рет алмастыру қажет.

Кім алғыр?

Мақсаты: Құлақтың есту қабілетін, сөздік нұсқаулықты оны айтатын дауыс күшіне қарамастан дұрыс қабылдай білуді дамыту.

Қажетті құралдар: Ойыншықтар: қуыршақ, аю, мәшине.

Ойын барысы: Тәрбиеші үстінде ойыншықтары бар үстелдің жанында отырады. Бала одан 2 – 3 метр қашықтықта болады. «Мен сыбырмен сөйлейтін боламын, сондықтан бәрі естілу үшін тыныш отырып, зейінмен тыңда» : - Аюды ал және мәшинеге отырғыз. 22 - Аюды мәшиненің ішінен ал. - Мәшинеге қуыршақты отырғыз. - Қуыршақты мәшинемен қыдырт. Бала бұл тапсырмаларды естуі, түсінуі және орындауы қажет. тапсырмалар қысқа және жеңіл, ал айтылуы ақырын, бірақ айқын болу керек.

ЕРТЕГІЛЕР

Түлкі мен ешкі

(ертегі)

Бір түлкі жүгіріп келе жатып, абайсызда бір терең апанға түсіп кетіпті. Шығайын десе, шыға алмайды. Сол кезде бір ешкі су іздеп жүріп, әлгі апанға келеді. Түлкіні көріп:

-Әй, түлкі батыр, неге апанда отырсың?- деп сұрайды. Түлкі:

-Ой, неғыласың, жаныма рахат тауып тұрмын. Қырда әрі сусап, әрі ыстықтап өліп едім. Апанның іші әрі салқын, әрі тұбінде тұп-тұнық суы бар екен,- деп жауап береді.

Мұны естіп ешкі:

-Мен де салқын су ішейін,- деп апанға түседі. Түлкі секіріп ешкінің үстіне мінеді. Онан соң мүйізіне шығады. Мүйізінен секіріп қырға шығып, жөніне кетіпті.

«Өтірікке алданба, басың бәлеге душар болар» - деген осыдан қалыпты.

Кішкентай бағбан

Садықтың әкесі бағбаншы. Ол әкесіне үнемі көмектеседі. Күн жылынып, қар еріп, жер кебісімен олар құмырсқалар сияқты бақта еңбектенеді.

Бір күні олардың қасына Халел жүгіріп келіп:

- Садық, жүр ойнайық, - деді.

- Менің жұмысым көп,- деп жауап берді Садық.

- Осыны да жұмыс деп ойлайсың ба? Әкең бәрін жасай салады. Ойнаған өте көңілді емес пе?

Халел ойыншықтарының бірінен соң бірін шығара бастады. Садық қатты ойнағысы келсе де, өзін жігерлендіріп, жұмысын әрі қарай жалғастыра берді.

Күз келді. Бақта көптеген жемістер мен жидектер пісіп жетілді.

Садық жеміс-жидектерді өзі де жеп, досына да ауыз тигізді. Халел жеміс-жидектерді тойып жеп алып:

- Қазір мен барлығын да жеп тауысамын, ештеңе қалмайды,- деді.

- Қалады. Әкем: «Жер-ана еңбекті ойынға айырбастамай, аянбай еңбекеткендерді өз жомарттығымен сыйлайды деген», - деді Садық.

М.Төрежанов

Түлкі мен қоян

(ертегі)

Бір күні болдырып келе жатқан Түлкі жортып жүрген Қоянды көрді.

Өтірік ауырған болып ағаш жанына сұлай кетеді де, қасына шақырады.

- Қоянжан-ау, Қоянжан, неге сонша жортасың? Менен неге қорқасың? Бала жастан бірге өскен, тоғайдың дәмін бір жеген көрші емес пе едік. Мен ауырып жатырмын. Жақынырақ келсеңші, қоштасайық, - депті.

Сонда Қоян:

- Екі құлағым сөзінде тұр, екі көзім өзінде тұр. Сіз етті жақсы көреді дейді жұрт. Сол рас па? – депті.
- Рас болғанда қандай? Тіпті, ет жемесем басым ауырады.
- Міне, осыңыз жаман ғой.
- Иә, соған өзім де қынжылып жатырмын. Кеше бір тауық жеп едім, оған жаным ашып, жылап та жібердім. Өйткені ол да тірі жүргісі келеді ғой. О, шіркін тіршілік! – депті.

Қоян:

- Сіз оны өлтірмей тұрып, ойланып көрдіңіз бе? – депті. Сонда Түлкі:
- Мен дәл сол жерде ойлануды ұмытып кетіппін. Жаным батып, ауырып жатқаным да соның өкініші, - дейді.
- Ұмытшақ болған жаман ғой. Мен де содан қорқамын, сондықтан да жортамын, - деп Қоян тұра жөнеліпті.

СЮЖЕТТІК СУРЕТТЕРДІ ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАҒДАЯТТАРДЫ ШЕШУ

- «Батыл бол!»

- Мақсаты: өзара көмекке тәрбиелеу; балаларды қиындықтарды, қорқынышты еңсеруге үйрену керек екендігін және құрдастарының епсіздігіне күлуге болмайтынын түсіндіру: досына қорқынышын жеңуге көмектесуге шақыру.
- Батыл және епті Мақсат бөрене бойымен сенімді жүреді, ал Асхаттың бөрене үстіне шығуға батылы бармайды. «Асхат қорқақ!»- дейді қыз бала. «Ия, мұндай епсізден ештеме шықпайды...», - деп ойлайды қасында тұрған бала. «Қазір құлайды!» - дейді тағы бір бала.
- Сюжеттің дамуы: а) бөрене бойымен абайлап келе жатқан епсіз және жасқаншақ құрдасын екі жағынан балалар сүйемелдейді; б) Асхат бөрене бойымен өзі жүріп келе жатыр, бірақ қыз бала кез-келген уақытта оған көмектесуге дайын.

СЮЖЕТТІК СУРЕТТЕР ҚОЛДАНА ОТЫРЫП, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАҒДАЯТТАРДЫ ТҮСІНДІРУ

«Көңілді хоровод»

Мақсаты: досының эмоционалды жағдайын байқауға үйрету, досына көмектесуге деген тілегін қолдау. Балаларға құрдастарының бірі ренжіген жағдайда оны назардан тыс қалдыруға болмайтынын, ортақ әрекетке тарту керектігін түсіндіру.

Балалар топ бөлмесінде хоровод ойнап жатыр, тек бір бала оларға қосылмай, шетте тосырқап, қарап тұр.

Педагог балаларға сұрақ қояды: неліктен бала ойынға қосылмай, ренжіп тұр?

Балалар жауап бере отырып, өз пікірлерін айта алады: ол бала бәріне кедергі келтірген шығар, сондықтан оны жазалап, ойыннан шығарды. Иә, бұл бала жағымсыз мінез-құлық танытқаны үшін өзі кінәлі шығар дей отырып, балалардың мұндай пікірлеріне педагог назар аудару қажет, мүмкін балалар оны ойынға шақырмаған соң ренжіп тұрған шығар.

Сюжетті дамыту: а) балалар ойындарын тоқтатып, баланы ойынға шақырады; б) бала ойынға қосылды, оның көңіл-күйі көтерілді.

Жемістер мен көкөністер туралы жұмбақтар

Көктемде

Ақ гүлге оранады, Күзде

Қолға доп болып оралады. (Алма)

Желілері жайылып,

Жол-жол болып жатады, Күн нұрына бой ұрып,

Жердің нәрін татады,

Жасыл шатыр астында, Кететіндей үзіліп,

Түр көп маржан тасындай, Мойыл моншақ тізіліп. (Жүзім)

Іші аумаған жүгері, Түрі-түсі алмадай, Ойымның
жоқ бүгері,

Жесең бал деп қалмағай. (Анар)

Бұйра тұлымы,

Желмен ойнайды, Қызыл мұрыны,

Жерге бойлайды. (Сәбіз)

Тігіп алып көк шатыр,

Қызылкүрең доп жатыр. (Қызылша)

Аласа тал, Тамаша тал,

Самсап тұр алмасы, Ол - алқызыл,

Ол - қанқызыл,

Боялғанша алмашы. (Қызанақ)

Көрсен өскен желісін, Жапырағы қазтабан. Мөлдір

қара жемісі,
Қыста емес, жаз табам. (Қарақат)

Күн нұрымен піседі,
Уылжып қолға түседі. (Жеміс)

Ортасында қазығы, Бұтағында азығы (Алма)
Тіл үйірген дәмі бар,
Сары алтын-түс сәні бар, Шақсаң егер кептіріп,
Сүйегінің дәні бар, Баққа тұрар сән беріп, Алқа етіп
тізіп ал. (Өрік)

Шертсең көк жолақ сыртынан, Піссе үн шықпас ұртына.
Шикі болса, сампылдап,
«Тиме» дейді-таңқылдап. (Қарбыз)

Бақшадан жер қазып,
Жиып алдым жез қазып. (Сәбіз)

Түбі толған құмалақ. (Картоп)
Доптар жатыр желісі бар,
Қабат-қабат терісі бар.
(Қырық қабат)
Күнді аңдып шалқалап,
Гүлмен жапқан қалқалап,
Бақшада өскен теректің
Дәндерінен май тамар,
Шағып жеген нәр табар. (Күнбағыс)
Бұтаға ілген үлпершек,
Іші нәрлі қызыл сөл,
Теріп алып үлгерсек. (Бүлдірген)

Төрт түлік пен жануарлар туралы жұмбақтар

Қаймықпайды күшті аңнан,
Қорқады ол тышқаннан. (Піл)

Қара ала тоны бар, Аңдардың ол қраны. Оны сенде танып ал,
Серейіп кеп тұрады. (Жираф)
Иір мүйіз, Сүйір мүйіз, Ай қабақты, Май бұғақты, Тұла бойы Бұқа
мойын,
Бұл қандай түлік, Сенде оны біліп ал. (Қошқар)
Түрі жылқы бейнесі,
Жолақ-жолақ жейдесі. (Зебр)
Иір-иір денесі,
Сахараның кемесі,
Ащы шөптер тамағы
Шөлге шыдап бағады. (Түйе)
Шырша саясы - күркесі, Өзі орманның еркесі
Қарғып жүрер жан-жаққа, Өте құмар жаңғаққа. (Тиін)
Сайқымазақ қулығы бар, Барған жерде ұрлығы бар, (Түлкі)
Бұл қандай аң? Ұғып ал. (Сылдырдан қорқады,
Шошынып жортады. (Қоян)
Еріншекті, Еміншекті, Аямайды шағады, Мұны кім табады? (Ара)
Шөп ішінде жүреді, Шақса уын жаяды,
Зиянын қойылар біледі,
Күйсетіп жеп қояды. (Қарақұрт)
Сұм жүзді,
Құралай көзді, Киікшесекірген, Бура санды, Жолбарыс тонды.
(Құрбақа)
Еріксе, Құйрығымен ойнайды, Зеріксе, Ұйқыға бір тоймайды.
(Мысық)
Сұрғылт тартқан түсі бар, Ақсиган көп итісі бар, Тыным таппай
жүгіріп, Сілекейі шұбырып, Қыстау маңын ториды, Ауылдың өш
бар иті. (Қасқыр)
Жер қопарған тісімен,
Сескенесің түсінен. (Қабан)
Үсті толы ине, Бірақ та, іс тігіп, Қадамайды түйме. (Кірпі)
Қалдырмай баласын бір елі, Қалтаға сап-ап жүреді. (Кенгуру)
Топырақпен көң астын, Қопарып ем. Жыбырлаған кен аштым.
(Жауынкұрт)
Тастан салған үйі бар, Қөшіп жүрер асықпай,

Қыста ұйықтап бұйығар, Тамақ іздеп ,ашықпай. (Тасбақа)
Ызындап ән салып, Жұп-жұқа қанаты, Тәттіге тамсанып,
Қоқысқа қонады. (Шыбын)
Мұртын сипап күн бойы, Бетін сусыз жуады,
Тысырды аңдып түн бойы, Тышқанды кеп қуады. (Мысық)
Адамға серік,
Күзетке берік. (Ит)

Төрт түліктің рәкеті,
Түзде жүрер күзетіп. (Қасқыр)
Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (Құмырсқа)
Ешбір бұйым тікпеген,
Үсті толған көк тебен. (Кірпі)

Құстар туралы жұмбақтар

Жайнаған бақтың әншісі,
Тамсанған оған сан кісі. (Бұлбұл)
Су бетін сызып,
Ақ құман жүр жүзіп. (Аққу)

Имек тұмсық алғыр құс. (Қаршыға)
Қиянға қиын небір, Салатын ұяны, Өткір көзі шегір,
Бүргенін құртар тұяғы. (Бүркіт) Көк жүзінде жылжып жай,
Керуен құрған тізіліп, Ілгек-ілгек шынжырдай,
Қалмайды олар үзіліп. (Тырна)

Шуға бөлеп жағаны Қанаттарын қағады, Айдын судың түлегі,
Шабак іліп жүреді. (Шағала)
Шүнтиіп қос құлағы, Түнде көрер қырағы. (Үкі)

Шашы жоқ, тарағы бар, Егіні жоқ, орағы бар. (Қораз)
Сайрайды бір талмайды.
Әнші құс бал тандайлы. (Бұлбұл)
Қауырсыны құлпырған, Мың бояулы гүл тұнған Сайрағанда
дауысы,
Әнге бөлер тау ішін. (Тоты)
Кеудесі қайқаңдап,
Жүреді байпаңдап. (Қаз)

Бұдыр-бұдыр балшықты, Жинады да талшықты, Ұқсатып қамытқа,
Үй салды жабыққа. (Қарлығаш)
Ағашта болса егер мең, Хабар беріп, морземен,
Тұмсығымен емдейді. (Тоқылдақ)
Күн шықпай сап аттанды, Қуырады апшыны,
Ұйқыда жатқанды,
Оятады ащы үні. (Қораз)

Бекітемін _____
Меңгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 03.11-07.11.2025ж

Қараша айы 2025жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 03.11.2025	Сейсенбі 04.11.2025	Сәрсенбі 05.11.2025	Бейсенбі 06.11.2025	Жұма 07.11.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін стикер арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). Жаңадан жасалған автотұрақты көрсетіп, ондағы көліктермен жол ережесін және қауіпсіздік ережесін сақтап ойнауына жағдай жасау. Апта дәйексөзі: «Дені саудың жаны сау» Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеуді үйрету мәселелері бойынша кеңес беру Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасату) Балармен жеке жұмыс. Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау				

	«Кіркоймас» мультфильмін тамашалату. Міндеттері: Автор сөздерін айту, кейіпкердің мінезін беруді үйрету. (көркем әдебиет) Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күнтізбесінде белгілеуге үйрету. (қоршаған әлеммен танысу)	Әдеби шығармаларды мұқият тыңдауды үйрету. Міндеттері: Шынықтыр сен денені Теңізші боп егерде, Жүзем десең тереңде. Белден басып мұзқарды, Кезем десең шыңдарды, Түлеп ұшар жас қанат Болам десең космонавт, Шарлау үшін әуені, Қуат керек әуелі. Жігер керек, от керек. Ерлік керек, еп керек. Ол үшін ең керегі – Шынықтыр сен денені. <i>Д. Қанатбаев</i> (көркем әдебиет)	Міндеттері: Шығармашылық қиялды дамыту спорт алаңшасын жасау. Топтағы бар заттарды пайдаланып. (құрастыру) Бестемше ойынын ойнату.	«Геометриялық фигуралар» Міндеттері: (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб) танып, атай білуге үйрету. Спорттық ойын құралдарының қандай пішінге немесе денеге ұқсайтынын анықтау, салыстыру. (математика негіздері) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, (тіл дамыту)	«Денсаулық сақтау әдістері мен түрлері» туралы кітаптар қарап, түсінік бергізу. Міндеттері: Кітаптардағы суреттер арқылы ойдан ертегі құрауды ұсыну. Тәрбиешімен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу. (қоршаған әлеммен танысу) (көркем әдебиет)
Ертеңгілік жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				

	Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балаларға жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеуді ұйымдастыру. «Денсаулық дегеніміз не?» тақырыбында әңгімелесу. «Дені саудың жаны сау» деген нені білдіреді ойларын сұрау. Суреттер арқылы түсіндіру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Денсаулық» Міндеттері: Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіруді үйрету Ойыншықты алып кел. Күн шуақ және жаңбыр Ерте жас топ:балаларға мазмұны бойынша жақын әндерді тыңдауды,олардың көңіл күймен эмоционалды қабылдауды үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру. <i>Тепе-теңдікті сақтау</i> гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u>	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Күн шуақ және жаңбыр <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу.	Музыка «Тазалық» Міндеттері: Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Ерте жас топ:балаларға мазмұны бойынша жақын әндерді тыңдауды,олардың көңіл күймен эмоционалды қабылдауды үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау</i> гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Кешікпе

		«мерген» Ерте жас топ: <i>Жұру және тепе-теңдік сақтау жаттығулары.</i> кұрсаудан құрсауға өтуге үйрету; жұмсақ модульге немесе гимнастикалық скамейкаға көтерілуге және одан түсуге үйрету. <i>Еңбектеу, өрмелеу.</i> кұрсаудан еңбектеп өту(диаметрі 45 сантиметр). <i>Домалату, лақтыру.</i> бала кеудесінің деңгейінде тартылған лентадан допты асыра лақтыру.			«Мысық пен тышқан» Ерте жас топ: <i>Жұру және тепе-теңдік сақтау жаттығулары.</i> кұрсаудан құрсауға өтуге үйрету; жұмсақ модульге немесе гимнастикалық скамейкаға көтерілуге және одан түсуге үйрету. <i>Еңбектеу, өрмелеу.</i> кұрсаудан еңбектеп өту(диаметрі 45 сантиметр). <i>Домалату, лақтыру.</i> бала кеудесінің деңгейінде тартылған лентадан допты асыра лақтыру.
«Кірқоймас» мультфильмін Мақсаты:Өз бетінше мазмұндау. Міндеттері:Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану	Теңізші Мақсаты: өз бетінші шығармашылық әрекет жасауын дамыту. Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша	«Спорттық ойын түрлері» Мақсаты:Сурет бойынша спорттық ойын түрлері туралы әңгіме, үлгі бойынша әңгіме құрастыру. (көркем әдебиет және	Қазақ тілі Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен	Ойын. Мақсаты:Бір қатарға балаларды тұрғызып, қалған балаларға тапсырма бердірту. Тапсырма бойынша айтылған	

	дағдысын дамыту. (тіл дамыту) Кірқоймастың суретін салу. Ерте жас топ: <i>Белсенді сөйлеуді дамыту</i> Ересектердің сөздерін тыңдауға, «Бұл кім?», «Бұл не?», «Не істеді?» дегенқарапайым сұрақтарға жауап беруге, ыммен, қимылдар арқылы көрсетуден біртіндеп сөзбен айтуға көшуге (сенсорика,тіл дамыту)	дәстүрден тыс әдіспен өлең желісі бойынша суретін салу, ермексаздан ұжымдық жұмыс арқылы теңізші бейнесін жасау және геометриялық пішіндер арқылы кемеңі жапсырту. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Ерте жас топ: Балаларды жалпақ, дөңгелек пішіндерді мүсіндей білуге, өз қалауы бойынша алынған пішіндерді құрастыруды, материалдарды ұқыпты қолдана білуге үйрету. (сенсорика,мүсіндеу)	тіл дамыту) Ерте жас топ: Күрделі заттармен әрекеттерді орындау – сақиналары бар таяқшамен, торлы дорбамен, күрекшемен сәйкес келетін ойыншықтар мен шарларды жылжыту, алу және орындарын ауыстыра білу	сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. «Кірқоймас» Мақсаты: ертегіні естеріне түсіру. Міндеттері:Шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді үйрету (көркем әдебиет)	бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), (математика негіздері) Ерте жас топ: Заттардың көлеміне (үлкен, кіші), түсіне (қызыл, көк) бағдар жасай отырып, әртүрлі әрекеттер (ашу - жабу, өткізу - шығару, домалату, қадау, сабақтау, қою, байлау, төсеу) жасау. (сенсорика)
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша	Денені таза ауада қалай шынықтыруға	Бақылау. Мақсаты: Балабақша	Бақылау. Мақсаты: Күз	Үш дөңгелекті және екі дөңгелекті

	ауласындағы құстарға бақылау жасату. Жем бергізу. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Бассейн» Міндеттері:Құрастыру ойыншықтарымен бассейн құрастыруды үйрету. (құрастыру)	болады? Міндеттері: Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу (тіл дамыту) Геометриялық фигураларды Міндеттері: (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб) танып, атай білуге үйрету. Балабақша ауласындағы заттардың пішінін анықтату. (математика негіздері) Еңбек. Мақсаты: Балабақша ауласындағы тазалық жұмыстары мен өсімдіктерге күтім жасау. Қимылды ойын «Ұшты ұшты»	қызметкерлері мен олардың еңбек әрекеттері туралы білімдерін жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Ханталапай» Бормен желдің суретін салу. (сурет салу) «Қауіпсіздік ережелері» төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	мезгілінің ерекшеліктері туралы білімдерін жетілдіру. Табиғаттағы өзгерістерді байқату. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Қауіпсіз серуен» Серуендеуге арналған аумақ, ондағы қауіпті және қауіпсіз орындар, рұқсат етілген шекараларды білуін қалыптастыру Шынықтыр сен денені Тақпақты қайталау	велосипед тебу. Оңға, солға бұрылыстарды орындау дағдысын дамыту; (Дене тәрбиесі) Бақылау. Мақсаты: Бүгінгі ауа райы туралы екеу ара әңгімелесуді ұйымдастыру. Диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға үйрету. (тіл дамыту) Қимылды ойын «Орамал тастамақ» Зерттеу. Лупалар арқылы ағаштардың діндерін қарау, оларды салыстыру, атауын тауып атау.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				

Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін күй тыңдату. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - балалардың музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар) .
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Мақсаты: Сандықтан түрлі геометриялық пішіндерді бір бірден әр бала алып, көруін және сипап сезу арқылы зерттеу жасауын ұйымдастыру (математика негіздері)	«Ғарыш кемесі» Міндеттері: Құрылыс материалдарынан кеме, ғарыш кемесін жасату. (құрастыру) «Жарқыл мен ғажайып көлік түрлері» Сюжетті-рөлдік, драмалау ойындары	Дене тәрбиесі құралдарын ермексизден мүсіндету. Қырсау, доп және т.б (мүсіндеу) «Спорт зал» тақырыбында ұжымдық жапсыруды жасату. (жапсыру).	Спортшыларға өзі таңдаған ойын құралдарын тауып жапсырту. (жапсыру) Балалардың қалауы бойынша спорттық ойын құралдарының суретін салу немесе ермексизден жасату (сурет салу, мүсіндеу)	Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайталап жасауға мүмкіндік беру. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)
Балалармен жеке жұмыс	Күн тәртібіне орай күнделікті гигиена талыптарын орындауға жетелеп отыру (барлық бала)	Дауысты және дауыссыз дыбыстарды дұрыс дыбыстай алуға суреттер арқылы жетелеу :Зере,Мади	Өсімдікер мен жануарларға қамқорлық жасауды іс әрекетінің жеңіл түрлерін орындату Айбар ,Үлбосын	Суреттерді бастыру арқылы қағаз бетін бағдарлай алуға бағыттау Ернұр,Зере	Бейне көрініс арқылы естіген көлік дыбыстарын қайталату. Жеңіл сөздерді айтқызу Акекрке,Назерке,Бекарыс
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу (музыка) Еркін ойындар	Дербес ойындар Қимылды ойын «Сақина жасыру.» «Эмоцияларды	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка)	Еркін ойындар Үш дөңгелекті және екі дөңгелекті велосипед	Қимылды ойын «Ханталапай» Балалардың бастамасымен

	«Қауіпсіз серуен» Серуендеуге арналған аумақ, ондағы қауіпті және қауіпсіз орындар, рұқсат етілген шекараларды білуін қалыптастыру	жаттықтырамыз» Ойынның мақсаты: елгезектікке, көңіл-күйді көре білуге, өз эмоцияларын басқаруға тәрбиелеу. Тәрбиеші балалардан: - күзгі бұлт сияқты түнеруді; ашулы адамды; зұлым сиқыршыны; - жұмыстан кейін шаршаған әкесін; ауыр жүк көтерген адамды; үлкен бұтақты сүйреп бара жатқан құмырсқаны; - көп жұмыс істеген, бірақ анасына көмектескен бала сияқты демалуды; ауыр жүк әкелген жылқыны; жұмыстан кейінгі анасының эмоцияларын көрсетуді сұрайды.	Еркін ойындар Шынықтыр сен денені Тақпақты қайталау	тебу. Оңға, солға бұрылыстарды орындату; (Дене тәрбиесі)	ойындар «Эмоцияларды жаттықтырамыз» Ойынның мақсаты: елгезектікке, көңіл-күйді көре білуге, өз эмоцияларын басқаруға тәрбиелеу. Тәрбиеші балалардан: - күлімдеген күннің көзін; қу түлкіні; қуанышты баланы; - балмұздағын тартып алған ызалы баланы; көпірдегі екі қойды; итеріп жіберген адамды; - орманда адасып кетіп қорыққан баланы; қасқырды көрген қоянды; иттен қорыққан мысықтың эмоцияларын көрсетуді сұрайды.
Серуеннен оралу	Қатарға тұруды, асықпай жүруді жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Ойыншықтар» Міндеттері: Еремексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы мультфильмдегі ойыншықтарды мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру (мүсіндеу, жапсыру)	Көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол), бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. (қоршаған әлеммен танысу)	Ғарыш кемесі Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтауды үйрету. Допты баланың әр жағына қою арқылы, дұрыс атауын үйрету. (математика негіздері)	Жұмбақ Адамның дене мүшелері @perizat_yezhan	Шынықтыр сен денені Тақпақты қайталау Ойын "Пайдалы тағамдар" @perizat_yezhan
Балалардың үйге қайтуы	Балаларды жылы киіндіру туралы кеңес беру. Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 10.11-07.14.2025ж

Қараша айы 2025жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 10.11.2025	Сейсенбі 11.11.2025	Сәрсенбі 12.11.2025	Бейсенбі 13.11.2025	Жұма 14.11.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту) . Апта дәйексөзі: «Ешкімге де, ешнәрсеге де қылдай қиянат жасама!» <i>Бауыржан Момышұлы</i> Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (тіл дамыту) Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау				
	«Орман» Міндеттері: Орманды кім мекендейді? Орманда болдың ба? Ол қандай деп ойлайсың? қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап	Балалардың назарын күн тәртібімен бейнеленген плакатқа аудару. Міндеттері: Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн)	«Ормандағы жануарлар мен құстар қалай өмір сүреді?» Мақсаты: Олар жерде және жоғарыда, жердің астында өмір сүретінін кітаптардан көрсету. Ойын шарты: бір	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау,	«Орманның пайдасы». Міндеттері: Оның беретін өнімдері туралы ақпарат беру, балалардың ойларын тыңдау.

	беруге баулу. Фильм көрсету арқылы толық ақпарат беру. (тіл дамыту)	олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. (математика негіздері) Дидактикалық ойын: «Жануарларды тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап»	жануарды өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілету. (мысалы: менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). (математика негіздері)		(тіл дамыту) Бестемше ойынын ойнату.
Ертеңгілік жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Менің көңіл-күйім» дидактикалық ойыны Ойынның мақсаты: мейрімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады. Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек. Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру.				

	«Орман туралы біз не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка	Дене тәрбиесі	Дене тәрбиесі	Музыка	Дене тәрбиесі
	«орман» Міндеттері: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сылдырмақтарды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау Ерте жас топ: Балалардың музыканы есте сақтауын дамыту, таныс музыкалық шығарманы көтеріңкі көңіл-күймен қабылдауға баулу, оны соңына дейін тыңдауға үйрету.	<u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға қарап жүгіру <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті	<u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар Ерте жас: қолды жоғары көтеріп, төмен түсіру, қолды алға созу, қолды арқаға қою, бүгу және қайта жазу, қолдың білектерін сермеу, айналдыру.	«Менің айналам» Міндеттері: Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сылдырмақтарды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау Ерте жас топ: Балалардың музыканы есте сақтауын дамыту, таныс музыкалық шығарманы көтеріңкі көңіл-күймен қабылдауға баулу, оны соңына дейін тыңдауға үйрету.	<u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 сантиметр) жүру гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға қарап жүгіру <u>Спорттық жаттығулар:</u>

		велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ: қолды жоғары көтеріп, төмен түсіру, қолды алға созу, қолды арқаға қою, бұгу және қайта жазу, қолдың білектерін сермеу, айналдыру.		Қазақ тілі Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету Ерте жас топ: <i>Белсенді сөйлеуді дамыту</i> Ересектердің сөздерін тыңдауға, «Бұл кім?», «Бұл не?», «Не істеді?» дегенқарапайым сұрақтарға жауап беруге, ыммен, қимылдар арқылы көрсетуден біртіндеп сөзбен айтуға көшуге	Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ: қолды жоғары көтеріп, төмен түсіру, қолды алға созу, қолды арқаға қою, бұгу және қайта жазу, қолдың білектерін сермеу, айналдыру.
Орманға саяхатқа барасыздар ма? Ол үшін шынығып, тапсырмалар орындап алайық. Мақсаты: Әр түрлі заттарды таратып беру, оларды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыруды дамыту. Ойын. «қай қолымда	«Түлкі мен қоян» ертегісін айтып беру. Мақсаты: Түрлі эмоцияларды білдіру үшін интонациямен дыбыстау. Міндеттері: ертегі желісін қайталау. (көркем әдебиет және тіл дамыту) Ерте жас топ:	Барлық топ; Аю әнін айтқызу. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (музыка)	«Менің сүйікті жануарым» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: зат есімдерді жеке және көпше түрде қолдануды дамыту (тіл дамыту) Ерте жас топ: Жануарлардың	«Жидектер мен саңырауқұлақтарды зерттеу». Мақсаты: Олардың дәмі пішіні түрлерін анықтауы және т.б. әрекеттерді жасату (қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас топ: Өзіне жақын ересектер	

	тап» (математика негіздері) Күрделі заттармен әрекеттерді орындау – сақиналары бар таяқшамен, торлы дорбамен, күрекшемен сәйкес келетін ойыншықтар мен шарларды жылжыту, алу және орындарын ауыстыра білу (сенсорика)	Ересектің көмегімен, қысқа өлеңдерді және ертегілердің мазмұнын қайталап айту, көркем шығарма мазмұны бойынша қойылымдарға қатысу.		қимылын (лақ секіреді, құс ұшады), дыбыстауын (қозы маңырайды: мэээ, бұзау мөңірейді: мөөө, мысық мияулайды),	мен құрдастарына жағымды қарым-қатынас таныту (күлімсіреу, басын изеу, қолын бұлғау). Қоршаған ортаның заттары мен табиғат құбылыстарына қызығушылықты ояту. (
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	 Еңбек. Балабақша ауласында ағаштардан орман бейнесін жасау. Орманда жүру ережелерін таныстыру.	Жапырақтардан ормандағы жануарларды бейнелеуді, жапсыру жұмыстарын жасату. (жапсыру, сурет салу) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» Дидактикалық ойын	Балаларды табиғи материалдардан түрлі заттар даярлауға баулу Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (кұрастыру) Бақылау. Мақсаты: Орманда өмір сүретін құстар туралы ақпарат беру, суреттерін көрсету. Атауларын атап өз ойларын айтуды үйрету. Олар қалай өмір	Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» орман жануарларының дауыстары тану, атауды пысықтау. Бақылау. Мақсаты: Желді бақылау. Ауа райының өзгеруі туралы айтқызу. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Қояндар»	Жидектер туралы жұмбақтар шешу. Көрсен өскен желісі. Жапырағы қазтабан. Мөлдір кара жемісі, Қыста емес, жаз табам. (Қарақат) Бұтаға ілген үлпершек, Іші нәрлі қызыл сөл, Теріп алып үлгерсек. (Бүлдірген) (көркем әдебиет)

	Ағаштарды бақылау, желдің әсерінен түскен бұтақтарды жинау. Бұтақтардан отырып демалатын орын жасау. (құрастыру, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан» Дидактикалық ойын «Ертегіні ата»	«Саққұлақ» «Қауіпсіз серуен» Серуендеуге арналған аумақ, ондағы қауіпті және қауіпсіз орындар, рұқсат етілген шекараларды білуін қалыптастыру балабақша ауласында өсетін өсімдіктерді табу және тану	сүреді, немен қоректенеді зерттеу. Балабақша ауласындағы құстарды бақылату. (қоршаған әлеммен танысу, тіл дамыту) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	«Сыпайы кездесу» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету. Педагог балаларды жұптарға бөледі. Әр жұп екі бірдей ойыншық алады (екі робот, екі қуыршақ). Балаларға екі қойылым ойнау ұсынылады – біріншісі әдепсіз ойыншықтардың, екіншісі әдепті ойыншықтардың кездесуін бейнелеу. Тапсырманың соңында әдептіліктің мағынасын талқылайды.	Зерттеу. Жидектерді санау, таразыға салып салыстыруды жасату. (математика негіздері) Оларды суға салу, батады батпайды, лупалармен зерттеу Қимылды ойын «Мекен мен балапандар»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу сәттерінде көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» (тіл дамыту) .Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін күй тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру. Ертегілер оқып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Ағаштар» Міндеттері: пішінін бейнелеу, заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру (жапсыру) Орман бейнесін салу. Міндеттері:Түстерді дұрыс таңдау дағдысын жетілдіру. (сурет салу) Ермексайдан ағаштарды мүсіндеу, ұжымдық	«Орман жануарлары» Міндеттері:бейнеленген суреттерді карау, жануарлардың отбасы мүшелерін, олардың әрекеттері мен өзара қарым-қатынастарын атау дағдыларын қалыптастыру. (қоршаған әлеммен танысу)	Міндеттері:Көлемді пішіндерді құстарды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. (мүсіндеу) Дәстүрден тыс әдіспен құстарды бояту. (сурет салу) Ең жылдам құс? Туралы өз ойларын айту. фильм тамашалату. (көркем әдебиет)	Балалардың қалауы бойынша әрекет түрлерін таңдату. Міндеттері:Құрастыру құралдарымен ормандар, жануарлар құрастырту. Ермексаз және түрлі түсті қағаздармен шығармашылық жұмыстарды орындату. (құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)	«Жидектерді теретін себетті жасату». Міндеттері:Көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, құрастыруға мүмкіндік беру. (құрастыру)

	жұмыс. Орман бейнесін жасату. (мүсіндеу)				
Балалармен жеке жұмыс	Шынықтыру шараларын заттық ойын жаттығуларымен алмастырып отыру (барлық бала)	Ертегі кейіпкерлері арқылы кейіпкер іс – әрекетіне өз ойын айтуға жетелеу (Үлбосын, Айбар)	Дидактикалық, үстел үсті ойындары, пазлдар арқылы құрылыс материалдарының пішінін ажыратуға бағыттау (Ақерке, Назерке, Бекарыс)	Шығармашылық қабілетін дамыту мақсатында Ұйымдастырылған іс әрекетте ойындарды жиі ұйымдастыру (Барлық бала)	Қазақ халқының тұрмыстық заттарына байланысты түсінігі бар, ажыратады. Суреттен сипаттап айту. Мадиде, Зере
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Еркін ойындар Балалардың сұранысы бойынша «Үш аю» ертегісін оқып беру. Қимылды ойын «Мысық пен тышқан» «Қауіпсіздік ережелері» табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін үйрету	Футбол - берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалату дағдысын қалыптастыру; (Дене тәрбиесі) Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар	Жапырақтардан құстардың бейнесін құрастырту. Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Дидактикалық ойын «Жапырақтар»	Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Міндеттері: Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан бағалату (көркем әдебиет) Еркін ойындар	Балабақша ауласында өсетін жидектерге қарап жидектердің суретін салдырту. (сурет салу) Еркін ойындар Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»

				Куб, шар, цилиндр тану және атау, пішіндерді зерттеу дағдыларын жетілдіру. Балабақша ауласында кездесетін пішіндерді табу. (математика негіздері)	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті) .				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс.	Ермексаздан қалаған орман жануарын жасату. (мүсіндеу)	Орман гүлдерімен таныстыру, балабақша ауласында бар ма анықтау. 	«Әсем менің айналам» Міндеттері: Қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылықты дамыту. Орман бейнесін дәстүрден тыс әдіспен салдырту. (сурет салу)	Ермексазбен еркін әрекеттер жасату. (мүсіндеу)
Балалардың үйге қайтуы	Орман туралы не білетінін балалардан сұрауын ұсыну. Оқып берген ертегілерді сахналауды үйде қайталау. Зерттеу арқылы не үйренгенін сұрауға кеңес беру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 17.11-07.21.2025ж

Қараша айы 2025жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 17.11.2025	Сейсенбі 18.11.2025	Сәрсенбі 19.11.2025	Бейсенбі 20.11.2025	Жұма 21.11.2025
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту). Апта дәйексөзі: «Адамзаттың бәрін сүй, бауырып деп ...» Абай Құнанбаев Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың үйдегі отбасы мүшелерімен қарым қатынасы туралы әңгімелесу. Ата –аналармен пікірлесу. Өнегелі 15 м «инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау, атын атау), «Ғажайып сандық». Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау				
	«Мейірімділік туралы ойлайық» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> ұжымда тілектестік қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балалар шеңберге	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру.	«Үш торай» мультфильмін тамашалату. Міндеттері: Әдеби кейіпкерлердің әрекеттеріне өзінің көзқарасын білдірту (көркем әдебиет)	Міндеттері: Бүгін аптаның қай күні? Қазір тәуліктің қай бөлігі? Таңертең, күндіз, кеш, түн тәулік бөліктерін ажырату және атай білу дағдыларын	Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне, жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс.

	тұрады. Жүргізуші («мейірімділік») таңдалады. Педагог оған бөлмеден шығып, балалардың кез-келгеніне қандай қайырымдылық жасай алатындығы туралы ойлануды ұсынады. Педагогтің белгісі бойынша балалар «мейірімділікті» шақырады. Ол бөлмеге кіріп, балалардың біреуінің қолынан ұстап, оны шеңбердің ортасына апарады да, ол үшін қандай жақсылық жасай алатынын айтады. Содан кейін жүргізуші ауысады, ойын осылай жалғасады.	Кітаптар қарау. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту)	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар.	қалыптастыру. Карточкалардан күн тәртібіндегі кезеңдердің суретін көрсетіп атату. (математика негіздері)	
Ертеңгілік жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	Таңғы жиын. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Мейірімділік ағашы» дидактикалық ойын				

дайындық	Ойынның мақсаты: «игі істер» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Педагог балалардың назарын ватман парағына салынған «мейірімділік ағашына» аударады және олардан игі істер туралы айтып беруді сұрайды. Қатысушылар айтқан сөздеріне қарай ағашқа жемістің суретін салады. Ойын балалар өздерінің игі істерін айтып болғанға дейін жалғасады. Ойынның соңында ағаштың суретін қабырғаға іліп қоюға болады және оған арасында жаңа жемістер қосуға болады. Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. Қысқа дайындық тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка Ересек,кіші,ерте жас топ: «ауа райы» Міндеттері: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сылдырмақтарды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау Музыканың сипатына сәйкесқимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтауын дамыту	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> сызықтардың, арқанның, тақтайдың бойымен жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша еңбектеу; <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсінді тап	Музыка Ересек,кіші,ерте жас топ: «Қоңыр күз» Міндеттері: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сылдырмақтарды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау Музыканың сипатына сәйкесқимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтауын дамыту	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап

	сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға қарап жүгіру. Күн шуақ және жаңбыр Ерте жас топ: <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру, допты Лақтыру, домалату</i>	<u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ: <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру, допты Лақтыру, домалату</i>		еңбектеу; <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <u>Қимылды ойын:</u> Автобус кешікпе Ерте жас топ: <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру, допты Лақтыру, домалату</i>
«Жыл мезгілдері» Міндеттері:Жылдың қай мезгілі, қай айы келе жатқанын сұрау? Келесі жыл мезгілі туралы не білетіндерін айтқызу. Суреттер арқылы қыс мезгіліне кім қалай дайындалады сұрау? Үй жануарларына қандай күтім керекті туралы ақпарат беру. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы	Қысқа дайындық. Міндеттері:Қар тазалауға арналған күректер және т.б. Еңбек құралдарды түрлі пішіндегі және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін сақтап мүсіндету. (мүсіндеу) Ерте жас топ: Ермексаздың, сазбалшықтың кесектерін алақан арасында домалатып,	Міндеттері:Сазбалшықта н жасалатын ыдыстарды көрсету және жасату. (мүсіндеу) Ерте жас топ: Ермексаздың, сазбалшықтың кесектерін алақан арасында домалатып, «шарлар» жасау Ерте жас топ: Заттардың көлеміне (үлкен, кіші), түсіне (қызыл, көк) бағдар жасай отырып, әртүрлі әрекеттер (ашу - жабу, өткізу - шығару, домалату, қадау,	Қазақ тілі Ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Міндеттері:Ертегі желісі бойынша ұжымдық сурет салдырту(сурет салу). Ерте жас топ: <i>Белсенді сөйлеу.</i> Ересектермен, құрдастарымен қарым-қатынаста алғашқы	«Қысқы зообақ» Міндеттері: «Қысқы зообақ» тақырыбы бойынша әңгіменің басы мен соңын құрастыруға үйрету. (тіл дамыту) Ерте жас топ: Ересектердің сөздерін тыңдауға, «Бұл кім?», «Бұл не?», «Не істеді?» дегенқарапайым сұрақтарға жауап беруге, ыммен, қимылдар арқылы көрсетуден біртіндеп сөзбен

	ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. (қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас топ: Ересектермен (дауысын тыңдау, қимылына еліктеу, одан көмек сұрау) және құрдастарымен (әрекетін бақылау, ойнап отырған құрдасының жанына бару, ойыншықтарын алмастыру, өзара келісім бойынша оларды тартып алмай, сұрап алу)	«шарлар» жасату. (сенсорика, мүсіндеу)	сабақтау, қою, байлау, төсеу) жасау. (сенсорика)	әдеп нормаларына сәйкес сөздерді қолдануды үйрету (амандасу, қоштасу, рахмет айту).	айтуға көшуге (тіл дамыту, көркем әдебиет, сенсорика)
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақаша ауласынан жапырақтар, тастар, бұтақтар жинау, санау, салыстыру зерттеу. Геометриялық	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылау. Желдің бағытын анықтау. Балабақша ауласындағы	Қыс мезгіліне көліктер қалай дайындалады? Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік заттарын танып және атай білу дағдыларын	Бақылау. Мақсаты: Далада не бар? Қоршаған орта қасиеттері және қолданылуы туралы	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша кітап оқып беру. (көркем әдебиет)

	пішіндердің қайсысына ұқсайтынын анықтату. (математика негіздері) Қимылды ойын «Хан талапай» Еркін ойындар «Қауіпсіздік ережелері» тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету. «Қоғамдық мүлікті қорға» тақырыбында әңгімелесу	құстарға жем беруді жасату. (қоршаған әлеммен танысу) Қар бетінде таяқпен жолдар салу. Аяқтарының іздерін бақылату. (сурет салу) Қимылды ойын «Поезд» «Қауіпсіз серуен» Серуендеуге арналған аумақ, ондағы қауіпті және қауіпсіз орындар, рұқсат етілген шекараларды білуін қалыптастыру	қалыптастыру.Көлік жүргізушілері ойыны (қоршаған әлеммен танысу) Конструктордан көлік құрастыру дағдыларын қалыптастыру (құрастыру) Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір» Еңбек. Балабақша ауласына жауған қарды шелекке салу, оны ауланың шетіне жинау.	түсініктерін кеңейту. (қоршаған әлеммен танысу) Табиғи заттардан (қардан) әр түрлі құрылымдар құрастырту (құрастыру) Қимылды ойын «Өз түсінді тап»	Ауладағы ағаштарды санау, бақылау, салыстыру, қарларын түсірткізу (математика негіздері, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Трамвай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу,				

	алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) «Күй күмбірі» - балалардың музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Төрт түлік» Міндеттері: Балалардың дербес әрекеті құрастыру және шығармашылық жұмыстарын орындату. Төрт түлікке құрастыру құралдарынан қора жасату. Төр түлікті төлдерімен жапсырту, суретін салдырту, мүсінін жасату.	Міндеттері: Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атауды жетілдіру (бас, аяқтар, қолдар). Еңбек құралдарын оң қолымен солдан оңға қарай орналастыруды пысықтау (математика негіздері)	«Жарқыл мен ғажайып көлік түрлері» Сюжетті-рөлдік, драмалау ойындары Міндеттері: Топтағы гүлдердің мүсінін жасау және қағаздан жасату. (мүсіндеу, жапсыру)	Міндеттері: Жапырақтармен композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау; (жапсыру)	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттері. Міндеттері: Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарау, әңгімелесу (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)

	(құрастыру, мүсіндеу, сурет салу, жапсыру)	«Оп оңай! Еңбек бәрін жеңбек» тақырыбында фильм көру. Міндеттері: Өз ойларын айтқызу. Топтағы қыс мезгіліне дайындық жұмысын жоспарлап қатыстыру. (көркем әдебиет) Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта жапсыру әрекетін жасату. (жапсыру)			
Балалармен жеке жұмыс	Шынықтыру шараларын заттық жаттығулармен үйлестіру (барлық бала)	Суреттер арқылы 3-4 сөзден тұратын сөйлемдерді айтуға үйретуді жалғастыру Мади, Ернұр	Баланың қабылдау деңгейін назарға алып, қимылды ойындар ұйымдастыру арқылы тақырыпты меңгерту Зере, Айбар	Педагогтың ермексазбен жұмыстану іс-әрекетін бірге қайталап орындауға жетелеу Ерте жас топ	Мемлекеттік Рәміздер туралы бастапқы түсінігі бар, Суреттерін көрсетіп атауларын айта алады (барлық бала)

Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Пішіндер әнін айтқызу «Торғай» тв (музыка) Еркін ойындар	Еркін ойындар Футбол. Берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалатуды қайталау; (Дене тәрбиесі)	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. (музыка) Еркін ойындар Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Поезд» «Қауіпсіз серуен» Серуендеуге арналған аумақ, ондағы қауіпті және қауіпсіз орындар, рұқсат етілген шекараларды білуін қалыптастыру	Футбол. Берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалатуды жетілдіру; (Дене тәрбиесі) Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұру, асықпай бір-бірін итермей жүруді дағдыландыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Бестемше ойынын ойнату.	Міндеттері: Сөз және сөз ұйқастарына құрылған ойындарға қызығушылығын арттыру. «Кім жылдам» ойынын ойнату. Тәрбиеші сөз айтады. Балалар сөйлемге айналдырады. Мысалы – «Алма»- алма жедім немесе алма ол жеміс.	Міндеттері: Топтағы көліктерді санату, салыстыру. Жиын жасату. (математика негіздері)	Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Танертең, күндіз, кеш, түн тәулік бөліктерін ажырату және атай білу дағдыларын қалыптастыруды жетілдіру (математика негіздері)

		(тіл дамыту)			
Балалардың үйге қайтуы	Қысқа дайындық туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 24.11-28.11.2025ж

Қараша айы 2025 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 24.11.2025	Сейсенбі 25.11.2025	Сәрсенбі 26.11.2025	Бейсенбі 27.11.2025	Жұма 28.11.2025
Балаларды қабылдау	«Көңілді күн» музыкасын қосып көтеріңкі көңіл күймен қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Тазалықтарына мән беру. Балаларды соңғы жаңалықтарды айтып беруге тарту. Сықирлы сандықты көрсетіп одан ертегілер әлемінен келген кейіпкерді алып таныстыру. Ертегі айтып беру және қуыршақ немесе үстел үсті театрын қолданып ойнауына жағдай жасау (тіл дамыту). Апта дәйексөзі: «Татулық - табылмас бақыт» <i>Нақыл сөз</i> Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау барысында ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы әңгімелесу. Ата –аналармен пікірлесу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау, атын атау), «Ғажайып сандық». Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау «Адалдық шеңбері» дидактикалық ойыны <i>Ойынның мақсаты:</i> балаларды адалдыққа тәрбиелеу, зейінді дамыту. Педагог балаларды екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап, «адалдық шеңберін» құра отырып, қолдарын жоғары көтереді. Екінші команданың мүшелері бірінін ртынан бірі сапқа тұрып, көңілді музыкамен «адалдық шеңберінің» ішіне кіріп, шығады.				

	Музыка тоқтағанда «адалдық шеңберін» құрып тұрған балалар қолдарын төмен түсіреді. Шеңбердің ішінде қалып қойған қатысушылар өздерінің адал әрекеттері туралы кезекпен айтып береді. Содан кейін командалар орындарымен алмасады, ойын қайта басталады.				
	«Ертегі» Міндеттері: Ертегіні жақсы көре ме? Қандай кейіпкерлері бар ертегілерді тыңдағанды ұнатады? Ертегіні қалай тыңдаған ұнайды? Үстел үсті, саусақ, көлеңкелі театрмен таныстыру. Балалардың сұранысы бойынша үстел үсті театрын пайдаланып ертегі айтып беру. Балалардың өздеріне пайдалануға ертегіні қайталап айтуға немесе ойдан шығаруға мүмкіндік беру. (көркем әдебиет және тіл дамыту)	Көлеңкелі театр арқылы ертегі қойылымын тамашалату. Міндеттері: Балалардың өздері қайталауға талпындыру. (тіл дамыту) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру.	«Ай мен жұлдыз» мультфильмін тамашалау. Міндеттері: Әдеби кейіпкерлердің әрекеттеріне өзінің көзқарасын білдірту (көркем әдебиет) Бестемше ойынын ойнату.	Ғажайып қоржын ойын ойнату. Мақсаты: Әр бала қоржыннан бір затты ұстайды, қоржыннан шығармай заттың пішінін, неден жасалғанын неге ұқсайтынын сипаттайды. Балалар сипаттауына қарай затты атап табуын үйрету. (математика негіздері)	Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне, жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс
Ертеңгілік жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалардың жаңалықтармен бөлісуі, жақсы тілектер тілеуін жасату «Ертегілер елінде» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Ертегілер елінде» Міндеттері: Музыкалық шығарманың мәнерлі кұралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), Музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтауын дамыту Ерте жас топ: <i>Музыкалық ырғақты-қимылдар.</i> Қимылдарды ойын әрекеттерінде қайталау, оларды дыбыстармен жән есөздермен сүйемелдеу. <i>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</i>	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 сантиметр) жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, <i>Сапқа тұру, сап түзеу, Еңбектеу, өрмелеу:</i> адымдап жүгіру, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 сантиметр) жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға карап жүгіру. Автобус Ерте жас топ: сапты бұзбай жүру, <i>Домалату, лақтыру.</i> допты екі қолмен алға лақтыру, допты алға домалату (отырып, тұрып)	Музыка «Ертегілер» Міндеттері: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіруді үйрету Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сылдырмақтарды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау Ерте жас топ: <i>Музыкалық ырғақты-қимылдар.</i> Қимылдарды ойын әрекеттерінде қайталау, оларды дыбыстармен жән е сөздермен сүйемелдеу. <i>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</i>	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Поезд <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті

		<u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ:сапты бұзбай жүру, Домалату, лақтыру. допты екі қолмен алға лақтыру, допты алға домалату (отырып, тұрып)		Қазақ тілі Туыстық қарым-қатынасты («сіңлі», «жеңге», «жезде», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу	велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ:сапты бұзбай жүру, Домалату, лақтыру. допты екі қолмен алға лақтыру, допты алға домалату (отырып, тұрып)
Балалақшаның ұлттық бұрышына бару. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Фланелеграф тақтасында жапсырып көруді ұйымдастыру. (жапсыру) Ерте жас топ: , балалар мен ересектердің бірлескен ойындарына жағдай жасау (доппен, құммен, сумен ойнау). (сенсорика)	Кейіпкер Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерінің көлемін сақтап мүсіндету. (мүсіндеу) Ерте жас топ: Балаларды жалпақ, дөңгелек пішіндерді мүсіндей білуге, өз қалауы бойынша алынған пішіндерді құрастыруды, материалдарды ұқыпты қолдана білуге үйрету.	Ұлттық бұрыштың суретін салуды ұсыну. Міндеттері: Қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына сәндік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту. Заттарды тану және атауды үйрету. (сурет салу).	Мен таңдаған зат Міндеттері: Қоржыннан алған заттарын мүсіндеп, суретін салдырту (мүсіндеу, сурет салу) Ерте жас топ: Балаларды жалпақ, дөңгелек пішіндерді мүсіндей білуге, өз қалауы бойынша алынған пішіндерді құрастыруды, материалдарды ұқыпты қолданабілуге үйрету. (сенсорика,мүсіндеу,қоршаған орта)	Ертегі кейіпкерлерін санау, салыстыру (математика негіздері) Ерте жас топ: Шағын, мазмұны түсінікті өлеңдерді, әңгімелерді, тақпақтарды, бесік жырларын тыңдату (көркем әдебиет,тіл дамыту)	

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еңбек. Мақсаты: Аула тазалаушысының қысқы еңбегімен танысу. Көмектесу. (қоршаған әлеммен танысу) Жабдықтардағы оюлардың геометриялық пішіндердің қайсысына ұқсайтынын анықтату. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Хан талапай» Еркін ойындар	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылау. Құстардың тіршілігіндегі өзгерістерді тани білу. Ауа райына сай киінуді пысықтау. (қоршаған әлеммен танысу) Балалақшаның ұлттық бұрышына бару. Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «бүршік» элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауға зейін бөлуін дамыту. сандықты ою өрнектермен сәндеп сурет салдырту. (сурет салу) Ұлттық ойын	Бақылау. Мақсаты: Аулаға шығып айналадағы табиғаттың сұлулығын бақауды үйрету. Отанды сүйе, патриотизмге тәрбиелеу. Патриоттық әндер айтқызу. (қоршаған әлеммен танысу) Конструктордан ойынға арналған ғимарат құрастыру дағдыларын жетілдіру. (құрастыру) Қимылды ойын «Кім жылдам» Дидактикалық ойын «Үш, көбелек!»	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылату. Қандай өзгерістер болғанын байқату. Атай білуді жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Өз түсінді тап» Дидактикалық ойын Аулада «Қауіпсіз серуен» Серуендеуге арналған аумақ, ондағы қауіпті және қауіпсіз орындар, рұқсат етілген шекараларды білуін қалыптастыру	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. (көркем әдебиет) «Досыңның жақсы қасиеттерін атап бер» <i>Ойынның мақсаты:</i> адамның жақсы жақтарын көре білуге тәрбиелеу. Педагог өз қалауы бойынша бір баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызады және басқа балалар өзіне осы баланың қандай қасиеттері ұнайтынын айтады. Педагог балаларға жауаптарының қайталанбауын ескертеді және өзі үлгі ретінде осы баланың жағымды

		«орамал тастамақ»			қасиеттерінің бірін әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады. Бақылау. Мақсаты: Ауладағы ағаштар мен өсімдіктерді санау, бақылау, салыстыру, күтім жасату. (математика негіздері, қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Арқан тарту»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) «Күй күмбірі» - балалардың музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-				

	күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар). Табиғи ресурс суға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Саусақ ойындарын ұйымдастыру. Балаларға таныс "куыршақты жүргізу" техникасын қолдана отырып, олардың қатысуына ниеттерін дамыту. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту) Дербес әрекеті құрастыру және шығармашылық жұмыстарын бекіту бойынша ертегі кейіпкерлеріне арнап үйлерді құрастыру, бейнесін жасату, суретін салдырту. (құрастыру, мүсіндеу, сурет салу)	Міндеттері: Өздеріне ұнайтын ертегілерді сахналату. (көркем әдебиет) Міндеттері: Ұлттық бұрышта танысқан оюларын қиып жапсыруды ұйымдастыру. (жапсыру)	Міндеттері: Топтағы гүлдерді санау, салыстыру, күтім жасау құралдарын салыстыру, санату (математика негіздері)	Табиғи заттардан әр түрлі құрылымдар құрастырту. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (құрастыру)	Құрастыру және шығармашылық бағытында балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер жасату. Кітаптар қарау, әңгімелесу. Өздерінің ертегі кейіпкері ретінде суретін салдырту, кейіпкерлердің қолданатын құралдарын мүсіндету. Ертегі кітапшасын қолдан жасату. Әр түрлі бейнелерді қиып жапсырып сәндету. (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу,

					жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Шынықтыру шараларын қозғалмалы ойындармен ұштастыру. Нұсқауды түсініп өздігінен орындай алады (барлық бала)	Қазақ тіліне тән дыбыстары бар сөздерді қолданғанда бұйрық райлы етістіктерді дұрыс айтуға дағдыландыру Ересек топ	Ойынға қызығушылығын оятуда өз таңдауына мүмкіндік жасау. Ерте жас топ	Қағаз бетіне бояулар, штрихтар, жақпалар, сызықтар салуда дәстүрден тыс технологиямен алмастырып отыру (Мади, Зере, Үлбосы, Айбар, Ернұр)	Табиғатқа қамқорлық танытуды табиғат бұрышындағы еңбек әрекеттері мен серуен барысында әрдайым жүзеге асыру (барлық бала)
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Видео материал арқылы ән айтып, би билету. (музыка) Еркін ойындар «Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін үйрету	Конструктордан сандық құрастыру дағдыларын қалыптастыру (құрастыру) Еркін ойындар Дидактикалық ойын: «Не істеу керек, табамыз»	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. (музыка) Еркін ойындар Дидактикалық ойын: «Кім алғыр?»	Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет) Еркін ойындар	Футбол. Берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалатуды пысықтау; (Дене тәрбиесі) Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұру, асықпай бір-бірін итермей жүруді дағдыландыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Ертегілер елінде балаларға планшет беру, QR код арқылы өз қалаған ертегілерін көру	Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атауды (бас, аяқтар, қолдар). ойыншықтарын оң қолымен солдан оңға қарай орналастыруын үйретіп дамыту (математика негіздері)	Міндеттері: Ай мен жұлдыздың мүсінін жасату және қағаздан қиып жапсырту. (мүсіндеу, жапсыру)	Ғажайып қоржын бейнесіне оюларды қиып жапсырту. (жапсыру)	«Мен ертегі кейіпкері болсам» тақырыбында Міндеттері: әңгіменің басы мен соңын құрастыруға үйрету. (тіл дамыту)
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін әңгімелесуі				
	Баланың үйдегі өзіндік әрекетті жайлы сұхбат.	Анасының көмекшісі тақырыбында әңгімелесу.	Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау.	Сазбалшық туралы не білгенін сұрау	Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Қараша айы I-II апта

(Доппен жаттығулар)

- I Жүру, допты жоғары көтеріп жүру, жүгіру, жәй жүру, шеңбер болып тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол төмен
1-қолды алға созу, 2 жоғары көтеру, 3 алға созу, 4б.қ оралу 4-5 рет
2 б.қ аяқтың арасын алшақ, қол төмен 1. қолды алға созу 2 отыру 3 тұру, 4б.қ оралу 4-5 рет
3б.қ аяқтың арасын алшақ қою, қол кеудеде 1 допты алға созу, 2 еңкейіп аяқтың ұшына тигізу, 3 допты алға созу, 4б.қ оралу 4-5 рет
4б.қ тізелеп отыру, қол кеудеде 1 допты оңға, 2 допты солға созу. 5-6 рет қайталау
5 допты кеудеде ұстап, қос аяқпен секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу.

Қараша айы III-IV апта

- I Жүру, аяқтың ұшымен, өкшемен, жүгіру, жәй жүру, қолды белге қойып жүру, шеңбер болып тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге қол төмен 1-қолды алға созу, 2 оңға қарай қолды айқастыру, 3 солға қарай қолды айқастыру. 4б.қ оралу 4-5 рет
2б.қ аяқтың арасын алшақ, қол белде. 1-оң жаққа қарай ийілу, 2б.қ оралу 3 сол жаққа қарай иілу 4б.қ оралу. 4-5 рет қайталау.
3б.қ аяқтың арасын ашық, қол иықта 1-2 алға қолды сермеу, 3-4 артқа қарай сермеу 4-5 рет
4б.қ аяқтың арасын алшақ, қол белде. 1-қолды алға созу, 2 отыру, 3 тұру, 4б.қ оралу 4-5 рет
5 Аяқты алмастырып секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден

қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіндер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады.(бөлменің қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам үш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді

және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлауды ұсынады.

Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Токта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді.: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «ойнап келіңдер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жолаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді. Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдмасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіуге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді

мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалрдың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!

- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «ұшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашыңдар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға

кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6) бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға

қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріңдер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Күш сынаспақ

Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады. 2 бала шынтақтарын столға тіреп, қол бастарын айқстырады. Кім білектістолға жықса, сол бала жеңіске жетеді. Ағаш аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2 білектен тартысып сынасуға да болады. Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады.

Арқан тарту

Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады.

Қай топ арқанды өз жағына тартып алып келсе, сол топ жеңіске жетеді.

Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса, құламаған бала жеңіске жетеді.

Сақина жасыру

Ойынды бастаушы және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізелерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала

алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен «Сақина кімде» - деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе, сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе, ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Дидактикалық ойын

«Бағдаршам» Ойынның мақсаты: Балалардың ойлау, есте сақтау қабілетін және тілін дамыту. Ертегілер және ертегілер кейіпкерлері туралы түсініктерін кеңейту.

Балаларға екі қызыл және жасыл түсті дөңгелек береді. Тәрбиеші ертегі кейіпкерлеріне байланысты сөздер айтады, бала сөздердің дұрыс атауын естісе, жасыл дөңгелекті көтереді.

Ал қате болса-қызыл түсті дөңгелекті көтереді. Содан кейін суреттерді көрсетіп, балалармен бірге әр сөзді қатты, жай және анық қайталап айтуы тиіс. Сөздер қай ертегіде кездесетіні туралы әңгімелеу.

Қыз	Мала	Тасқыр	Сауырсақ
Мыз	Зала	Насқыр	Тауырсақ
Тыз	Бала	Басқыр	Бауырсақ
Шыз	Кала	Қасқыр	Сауырсақ

Ертегіні ата

Мақсаты: балаларға ертегіні айырып айта білуге үйрету. Күрделі сөйлемді грамматикалық тұрғыдан дұрыс құра білуін қалыптастыра отырып өз ой пікірлерін айта білуге үйрету және жинақтау, талдау қабілеттерін жетілдіру.

Ойын барысы: Балаларға бірнеше ертегілердің суретін (Коллаж) көрсетеді. Суреттегі ертегілерді қарай отырып, ертегі кейіпкерлерін атап және оларды сипаттайды.

Саққұлақ

Мақсаты: Есту қабілетін дамыту, белсенді сөздікті толықтыру, сөйлеуін дамыту **Қажетті құралдар:** қалқа (тасалап тұратын нәрсе), қоңырау, сылдырмақ, дабыл және т. б.

Ойын барысы: Дыбыстар бала оларды табу үшін, анық және кезектесіп шығуы керек. Тәрбиеші қалқаның артында тұрып, кезек бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстың қандай заттан шыққанын табуын ұсынады.

Жапырақтар

Мақсаты: Бірқалыпты, ерікті дем шығаруға үйрету.

Қажетті құралдар: Жұқа қағаздан ойып жасалған сары және қызыл жапырақтар.

Ойын барысы: Тәрбиеші балаға күзде ағаштардың жапырақтары түсетінін түсіндіреді. Бұл құбылыс жапырақтардың түсуі деп аталады. Жапырақтардың түсуін үйде ұйымдастыруды түсіндіреді. Бала жапырақтар ұшатындай, оларға үрлейді. Жаттығу 2-3 рет орындалады. Алтын, сары, қызыл, көк,

Алуан – алуан жапырақ.

Күзгі бақта күлімдеп,

Көз тартады атырап.

Ұш, көбелек!

Мақсаты: Ұзақ, үздіксіз дем шығара білуді қалыптастыру.

Қажетті құралдар: 2-3 қағаздан жасалған, анық боялған көбелектер (әрбір көбелекке ұзындығы 50 см жіпті байлайды және оларды бір-бірінен 30 см қашықтықта бауға байлайды. Бауды көбелектер баланың бетінің деңгейінде салбырап тұратындай екі тіреудің ортасына кереді).

Ойын барысы: Тәрбиеші балаға көбелектерге ұшатындай етіп, оларды үрлеуді ұсынады. Баланың тік тұруын, ауаны ішке жұтқанда иықтарын көтермеуін, бір рет дем шығарып үрлеуін, ауаны жұтпауын, ұрттарын толтырмауын, ал еріндерін алға шығаруын қадағалау қажет. Бала басы айналмас үшін, 10 секундтан артық емес үзілістермен үрлеуі қажет.

Қанаттары әдемі,

Қызыл – жасыл көбелек.

Гүлге қонып қалыпты

Бір ғажайып керемет.

Бар даланы жайнатып,

Гүлден – гүлге қонады.

Көбелектің қанаты

Гүлдей әсем болады.

Аулада

Мақсаты: Тілдік естуді және дауысқа еліктеу қабілеттілігін дамыту.

Қажетті құралдар: Ойыншық қораз, тауық, қаз, торғай.

Ойын барысы: Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқиды және сәйкес суреттерді көрсетеді.

Ақ тауық ау ақ тауық

Ақ тауық неден қақсауық

Ертемен қыт - қыттайды

Ауламыздан шықпайды.

Балпаң басқан үйрегім

Бұлтындайды бүйрегін

Жалпақ тұмсық жем іздеп

Қырқылдайсың,қоймайсың
Тамаққа бір тоймайсың.

Торғай – торғай тоқылдақ
Жерден тары шоқып ап.
Бөтегесі томпайып,
«Шиқ-шиқ» десіп отырмақ.

Тікірейіп құлағы,
Менен бұрын тұрады.
Бойын жазып керіліп,
Беті – қолын жуады.
Мяу – мяу, мяу – мяу.

Не істеу керек, табамыз

Мақсаты: Есту зейінін жұмылдыра білуін дамыту. Сылдырмақтың дыбысымен өзінің қозғалысының арақатынасын белгілеу, қозғалыс сәйкестігін дамыту. **Қажетті құралдар:** Сылдырмақ, екі жалауша.

Ойын барысы: Баланың қолында екі жалауша бар, егер тәрбиеші сылдырмақты қатты сылдырлатса, онда бала жалаушаларды жоғары көтереді және бұлғайды. Егер сылдырмақ ақырын сылдырласа, онда жалаушаларды төмен түсіреді. Мұнда балалардың дұрыс тұруын және қозғалыстарының дәл орындалуын қадағалау маңызды. Бала жаттығуды жеңіл орындау үшін, сылдырмақтың қатты және ақырын дыбысталуын кемінде 4 рет алмастыру қажет.

Кім алғыр?

Мақсаты: Құлақтың есту қабілетін, сөздік нұсқаулықты оны айтатын дауыс күшіне қарамастан дұрыс қабылдай білуді дамыту.

Қажетті құралдар: Ойыншықтар: қуыршақ, аю, мәшине.

Ойын барысы: Тәрбиеші үстінде ойыншықтары бар үстелдің жанында отырады. Бала одан 2 – 3 метр қашықтықта болады. «Мен сыбырмен сөйлейтін боламын, сондықтан бәрі естілу үшін тыныш отырып, зейінмен тыңда»: - Аюды ал және мәшинеге отырғыз. 22 - Аюды мәшиненің ішінен ал. - Мәшинеге қуыршақты отырғыз. - Қуыршақты мәшинемен қыдырт. Бала бұл тапсырмаларды естуі, түсінуі және орындауы қажет. тапсырмалар қысқа және жеңіл, ал айтылуы ақырын, бірақ айқын болу керек.

ЕРТЕГІЛЕР

Түлкі мен ешкі

(ертегі)

Бір түлкі жүгіріп келе жатып, абайсызда бір терең апанға түсіп кетіпті. Шығайын десе, шыға алмайды. Сол кезде бір ешкі су іздеп жүріп, әлгі апанға келеді. Түлкіні көріп:

-Әй, түлкі батыр, неге апанда отырсың?- деп сұрайды. Түлкі:

-Ой, неғыласың, жаныма рахат тауып тұрмын. Қырда әрі сусап, әрі ыстықтап өліп едім. Апанның іші әрі салқын, әрі тұбінде тұп-тұнық суы бар екен,- деп жауап береді.

Мұны естіп ешкі:

-Мен де салқын су ішейін,- деп апанға түседі. Түлкі секіріп ешкінің үстіне мінеді. Онан соң мүйізіне шығады. Мүйізінен секіріп қырға шығып, жөніне кетіпті.

«Өтірікке алданба, басың бәлеге душар болар» - деген осыдан қалыпты.

Кішкентай бағбан

Садықтың әкесі бағбаншы. Ол әкесіне үнемі көмектеседі. Күн жылынып, қар еріп, жер кебісімен олар құмырсқалар сияқты бақта еңбектенеді.

Бір күні олардың қасына Халел жүгіріп келіп:

- Садық, жүр ойнайық, - деді.

- Менің жұмысым көп,- деп жауап берді Садық.

- Осыны да жұмыс деп ойлайсың ба? Әкең бәрін жасай салады. Ойнаған өте көңілді емес пе?

Халел ойыншықтарының бірінен соң бірін шығара бастады. Садық қатты ойнағысы келсе де, өзін жігерлендіріп, жұмысын әрі қарай жалғастыра берді.

Күз келді. Бақта көптеген жемістер мен жидектер пісіп жетілді.

Садық жеміс-жидектерді өзі де жеп, досына да ауыз тигізді. Халел жеміс-жидектерді тойып жеп алып:

- Қазір мен барлығын да жеп тауысамын, ештеңе қалмайды,- деді.

- Қалады. Әкем: «Жер-ана еңбекті ойынға айырбастамай, аянбай еңбекеткендерді өз жомарттығымен сыйлайды деген», - деді Садық.

М.Төрежанов

Түлкі мен қоян

(ертегі)

Бір күні болдырып келе жатқан Түлкі жортып жүрген Қоянды көрді.

Өтірік ауырған болып ағаш жанына сұлай кетеді де, қасына шақырады.

- Қоянжан-ау, Қоянжан, неге сонша жортасың? Менен неге қорқасың? Бала жастан бірге өскен, тоғайдың дәмін бір жеген көрші емес пе едік. Мен ауырып жатырмын. Жақынырақ келсеңші, қоштасайық, - депті.

Сонда Қоян:

- Екі құлағым сөзінде тұр, екі көзім өзінде тұр. Сіз етті жақсы көреді дейді жұрт. Сол рас па? – депті.
- Рас болғанда қандай? Тіпті, ет жемесем басым ауырады.
- Міне, осыңыз жаман ғой.
- Иә, соған өзім де қынжылып жатырмын. Кеше бір тауық жеп едім, оған жаным ашып, жылап та жібердім. Өйткені ол да тірі жүргісі келеді ғой. О, шіркін тіршілік! – депті.

Қоян:

- Сіз оны өлтірмей тұрып, ойланып көрдіңіз бе? – депті. Сонда Түлкі:
- Мен дәл сол жерде ойлануды ұмытып кетіппін. Жаным батып, ауырып жатқаным да соның өкініші, - дейді.
- Ұмытшақ болған жаман ғой. Мен де содан қорқамын, сондықтан да жортамын, - деп Қоян тұра жөнеліпті.

СЮЖЕТТІК СУРЕТТЕРДІ ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАҒДАЯТТАРДЫ ШЕШУ

- «Батыл бол!»

- Мақсаты: өзара көмекке тәрбиелеу; балаларды қиындықтарды, қорқынышты еңсеруге үйрену керек екендігін және құрдастарының епсіздігіне күлуге болмайтынын түсіндіру: досына қорқынышын жеңуге көмектесуге шақыру.
- Батыл және епті Мақсат бөрене бойымен сенімді жүреді, ал Асхаттың бөрене үстіне шығуға батылы бармайды. «Асхат қорқақ!»- дейді қыз бала. «Ия, мұндай епсізден ештеме шықпайды...», - деп ойлайды қасында тұрған бала. «Қазір құлайды!» - дейді тағы бір бала.
- Сюжеттің дамуы: а) бөрене бойымен абайлап келе жатқан епсіз және жасқаншақ құрдасын екі жағынан балалар сүйемелдейді; б) Асхат бөрене бойымен өзі жүріп келе жатыр, бірақ қыз бала кез-келген уақытта оған көмектесуге дайын.

СЮЖЕТТІК СУРЕТТЕР ҚОЛДАНА ОТЫРЫП, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАҒДАЯТТАРДЫ ТҮСІНДІРУ

«Көңілді хоровод»

Мақсаты: досының эмоционалды жағдайын байқауға үйрету, досына көмектесуге деген тілегін қолдау. Балаларға құрдастарының бірі ренжіген жағдайда оны назардан тыс қалдыруға болмайтынын, ортақ әрекетке тарту керектігін түсіндіру.

Балалар топ бөлмесінде хоровод ойнап жатыр, тек бір бала оларға қосылмай, шетте тосырқап, қарап тұр.

Педагог балаларға сұрақ қояды: неліктен бала ойынға қосылмай, ренжіп тұр?

Балалар жауап бере отырып, өз пікірлерін айта алады: ол бала бәріне кедергі келтірген шығар, сондықтан оны жазалап, ойыннан шығарды. Иә, бұл бала жағымсыз мінез-құлық танытқаны үшін өзі кінәлі шығар дей отырып, балалардың мұндай пікірлеріне педагог назар аудару қажет, мүмкін балалар оны ойынға шақырмаған соң ренжіп тұрған шығар.

Сюжетті дамыту: а) балалар ойындарын тоқтатып, баланы ойынға шақырады; б) бала ойынға қосылды, оның көңіл-күйі көтерілді.

Жемістер мен көкөністер туралы жұмбақтар

Көктемде

Ақ гүлге оранады, Күзде

Қолға доп болып оралады. (Алма)

Желілері жайылып,

Жол-жол болып жатады, Күн нұрына бой ұрып,

Жердің нәрін татады,

Жасыл шатыр астында, Кететіндей үзіліп,

Түр көп маржан тасындай, Мойыл моншақ тізіліп. (Жүзім)

Іші аумаған жүгері, Түрі-түсі алмадай, Ойымның

жоқ бүгері,

Жесең бал деп қалмағай. (Анар)

Бұйра тұлымы,

Желмен ойнайды, Қызыл мұрыны,

Жерге бойлайды. (Сәбіз)

Тігіп алып көк шатыр,

Қызылкүрең доп жатыр. (Қызылша)

Аласа тал, Тамаша тал,

Самсап тұр алмасы, Ол - алқызыл,

Ол - қанқызыл,

Боялғанша алмашы. (Қызанақ)

Көрсен өскен желісін, Жапырағы қазтабан. Мөлдір

қара жемісі,

Қыста емес, жаз табам. (Қарақат)

Күн нұрымен піседі,

Уылжып қолға түседі. (Жеміс)

Ортасында қазығы, Бұтағында азығы (Алма)

Тіл үйірген дәмі бар,

Сары алтын-түс сәні бар, Шақсаң егер кептіріп,

Сүйегінің дәні бар, Баққа тұрар сән беріп, Алқа етіп

тізіп ал. (Өрік)

Шертсең көк жолақ сыртынан, Піссе үн шықпас ұртына.
Шикі болса, сампылдап,
«Тиме» дейді-таңқылдап. (Қарбыз)

Бақшадан жер қазып,
Жиып алдым жез қазып. (Сәбіз)

Түбі толған құмалақ. (Картоп)
Доптар жатыр желісі бар,
Қабат-қабат терісі бар.
(Қырық қабат)
Күнді аңдып шалқалап,
Гүлмен жапқан қалқалап,
Бақшада өскен теректің
Дәндерінен май тамар,
Шағып жеген нәр табар. (Күнбағыс)
Бұтаға ілген үлпершек,
Іші нәрлі қызыл сөл,
Теріп алып үлгерсек. (Бүлдірген)

Төрт түлік пен жануарлар туралы жұмбақтар

Қаймықпайды күшті аңнан,
Қорқады ол тышқаннан. (Піл)
Қара ала тоны бар, Аңдардың ол краны. Оны сенде танып ал,
Серейіп кеп тұрады. (Жираф)
Иір мүйіз, Сүйір мүйіз, Ай қабақты, Май бұғақты, Тұла бойы Бұқа
мойын,
Бұл қандай түлік, Сенде оны біліп ал. (Қошқар)
Түрі жылқы бейнесі,
Жолақ-жолақ жейдесі. (Зебр)
Иір-иір денесі,
Сахараның кемесі,
Ащы шөптер тамағы
Шөлге шыдап бағады. (Түйе)

Шырша саясы - күркесі, Өзі орманның еркесі
Қарғып жүрер жан-жаққа, Өте құмар жаңғаққа. (Тиін)
Сайқымазақ қулығы бар, Барған жерде ұрлығы бар, (Түлкі)
Бұл қандай аң? Ұғып ал. (Сылдырдан қорқады,
Шошынып жортады. (Қоян)
Еріншекті, Еміншекті, Аямайды шағады, Мұны кім табады? (Ара)
Шөп ішінде жүреді, Шақса уын жаяды,
Зиянын қойлар біледі,
Күйсетіп жеп қояды. (Қарақұрт)
Сұм жүзді,
Құралай көзді, Киікшесекірген, Бура санды, Жолбарыс тонды.
(Құрбақа)
Еріксе, Құйрығымен ойнайды, Зеріксе, Ұйқыға бір тоймайды.
(Мысық)
Сұрғылт тартқан түсі бар, Ақсиган көп итісі бар, Тыным таппай
жүгіріп, Сілекейі шұбырып, Қыстау маңын ториды, Ауылдың өш
бар иті. (Қасқыр)
Жер қопарған тісімен,
Сескенесің түсінен. (Қабан)
Үсті толы ине, Бірақ та, іс тігіп, Қадамайды түйме. (Кірпі)
Қалдырмай баласын бір елі, Қалтаға сап-ап жүреді. (Кенгуру)
Топырақпен көң астын, Қопарып ем. Жыбырлаған кен аштым.
(Жауынкұрт)
Тастан салған үйі бар, Қөшіп жүрер асықпай,
Қыста ұйықтап бұйығар, Тамақ іздеп, ашықпай. (Тасбақа)
Ызыңдап ән салып, Жүп-жұқа қанаты, Тәттіге тамсанып,
Қоқысқа қонады. (Шыбын)
Мұртын сипап күн бойы, Бетін сусыз жуады,
Тысырды аңдып түн бойы, Тышқанды кеп қуады. (Мысық)
Адамға серік,
Күзетке берік. (Ит)

Төрт түліктің рәкеті,
Түзде жүрер күзетіп. (Қасқыр)
Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (Құмырсқа)

Ешбір бұйым тікпеген,
Үсті толған көк тебен. (Кірпі)

Құстар туралы жұмбақтар

Жайнаған бақтың әншісі,
Тамсанған оған сан кісі. (Бұлбұл)
Су бетін сызып,
Ақ құман жүр жүзіп. (Аққу)

Имек тұмсық алғыр құс.(Қаршыға)
Қиянға қиын небір,Салатын ұяны, Өткір көзі шегір,
Бүргенін құртар тұяғы. (Бүркіт)Көк жүзінде жылжып жай,
Керуен құрған тізіліп, Ілгек-ілгек шынжырдай,
Қалмайды олар үзіліп. (Тырна)
Шуға бөлеп жағаны Қанаттарын қағады, Айдын судың түлегі,
Шабак іліп жүреді. (Шағала)
Шүнтиіп қос құлағы, Түнде көрер қырағы.(Үкі)

Шашы жоқ, тарағы бар, Егіні жоқ, орағы бар. (Қораз)

Сайрайды бір талмайды.
Әнші құс бал таңдайлы. (Бұлбұл)
Қауырсыны құлпырған,Мың бояулы гүл тұнғанСайрағанда
дауысы,
Әнге бөлер тау ішін. (Тоты)
Кеудесі қайқаңдап,
Жүреді байпандап. (Қаз)

Бұдыр-бұдыр балшықты,Жинады да талшықты, Ұқсатып қамытқа,
Үй салды жабыққа. (Қарлығаш)
Ағашта болса егер мең,Хабар беріп,морземен,
Тұмсығымен емдейді. (Тоқылдақ)
Күн шықпай сап аттанды,Қуырады апшыны,
Ұйқыда жатқанды,
Оятады ащы үні. (Қораз)

Бекітемін _____
 Меңгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
«Болашақ» шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы:2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 01.12-05.12.2025ж

Желтоқсан айы 2025 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 01.12.2025	Сейсенбі 02.12.2025	Сәрсенбі 03.12.2025	Бейсенбі 04.12.2025	Жұма 05.12.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды арнайы жасалған күлімдеген күн стикерімен қарсы алу, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдысын пысықтау. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге баулу. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Қар жауғанын көрді ме сұрау, Табиғат бұрышында карточкамен белгілеу.(тіл дамыту). «Апта дәйексөзі» «Қыстың көзі қырауда» Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Қыс мезгіліндегі сауықтыру шаралары туралы ата-аналарға кеңес беру Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру Өнер орталығында сурет салу, суретті карточкаларды бояту, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс.				
	«Өрнек» Мақсаты: терезеге қарап, аяздың салған өрнектерін салу.	«Үш аю», «Түлкі мен тырна» Мақсаты: ертегілерін естеріне түсіру.	«Ересек адамдарға біз қалай көмектесеміз? Мысалы анамыз бен әжемізге?»	«Терезеге қарап сурет салу» Мақсаты:Балалардың қалауы бойынша	«Ғажайып қоржын» ойынын ойнату. Мақсаты:Қоржынның ішіндегі геометриялық

	Міндеттері:балалардың қалауы бойынша бояу немесе қаламдарды пайдалану. (сурет салу) Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	Міндеттері:Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға ынталандыру. (көркем әдебиет)	Мақсаты:Балалардың пікірлерін тыңдау. Қыс мезгілінде ата аналарына қалай көмектесуге болатын бейнеленген суреттер бойынша толықтырып әңгімелету. Міндеттері: Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Ойын «Тілді жалпақ қыл» (тіл дамыту, көркем әдебиет)	терезеден көрген заттарын немесе құбылыстардың суретін салу,қағаздан қиып жапсыру. Кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу.	пішіндерді сипап сезу арқылы зерттеуіне жағдай жасау. Міндеттері: Атауын айту дағдысын дамыту. (математика негіздері)
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. Кезекшілікті ұйымдастыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию) Бірге күліп жүреміз.				

	Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Өзіңе қалай көмектесесің? Балалардың ойын тыңдау. Ал өзгелерге қалай көмектесуге болатынын сұрау? Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Қыс қызығы» Мақсат-міндеттері: Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеуді үйрету Ерте жас :балалардың музыканы есте сақтауын дамыту,көтеріңкі көңіл күймен қабылдауға,оны соңына дейін тыңдауға үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) <u>Қимылды ойын:</u> Тегіс жолмен Ерте жас топ:жүру және теп тендік сақтау жатығулары.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу; <i>Секіру:</i> аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру <u>Қимылды ойын:</u> Масаны ұстап ал <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау:	Музыка «Алақай қыс келді» Мақсат-міндеттері: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Өуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу Ерте жас :балалардың музыканы есте сақтауын дамыту,көтеріңкі көңіл күймен қабылдауға,оны соңына дейін тыңдауға үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту <i>Секіру:</i> аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру <u>Қимылды ойын:</u> Лақтыру, домалату, қағып алу: заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) <u>Қимылды ойын:</u> Торғайлар мен мысық Ерте жас топ:жүру және теп тендік сақтау жатығулары. Еңбектеу өомелеу.Допты домалату,лақтыру,допты тәрбиешіге және балаларға домалату,лақтыру.

		Еңбектеу өомелеу.Допты домалату,лақтыру,до пты тәрбиешіге және балаларға домалату,лақтыру.	төбешіктен сырғанау; Ерте жас топ:жүру және теп тендік сақтау жатығулары. Еңбектеу өомелеу.Допты домалату,лақтыру,до пты тәрбиешіге және балаларға домалату,лақтыру.	Қазақ тілі Мақсаты: Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.	
	«Шеберін-ай Аяздың!» М.Жаманбалинов Шеберін-ай аяздың: Суреттерді әр үйге, Әйнектерді қағаз ғып, Әйнектердің бәріне, Әшекейлеп қойыпты, Түнде салып береді, Бірнеше ою ойыпты Көзі қалай көреді? Мақсаты:Тақпақты жаттату, Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен	Геометриялық фигуралар Мақсаты:дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету Міндеттері: Ермексаздан фигураларды жасату. (математика негіздері) Ерте жас топ:бір өлшемді бірнеше өлшемді ,содан кейін түрлі өлшемді екі	«Аналарымыздың көмекшілеріміз» Мақсаты: айдарымен ою элементтерінің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою- өрнектермен тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту. (жапсыру) Ерте жас:балаларды жалпақ дөңгелек	Терезеге қарап бүгінгі ауа райын бақылау. Мақсаты:Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. (тіл дамыту)	«Ертегілер елінде» Мақсаты:Ертегі кейіпкерлерінің киімдерін сыйлыққа беріп жібергенін айтып, көрсету. Өз бетінше таңдап кигенсоң ойындар ойнату. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру. (көркем әдебиет) Ерте жас топ:шығарманы оқып біреуді суреттер

	жаңылтпаштар айтқызу. Міндеттері: Қыс туралы жаңылтпашты қайталап айтуын ұйымдастыру (тіл дамыту) Ерте жас топ: күнделікті өміріне байланысты қарапайым сөз тіркестерін, түсіну, өтін іштерді орындау, сөйлеуді дамыту	топтағы заттарды белгілі реттікпен жинау. 	пішіндерді білуге, мүсіндей білуге үйрету.	Ерте жас топ: кітаптардағы суреттерді өз бетінше қарауға, таныс кейіпкерлерді көрсетуге мүмкендік беру, сөйлеуге қызығушылық ояту.	ойыншықтар әрекеттерді көрсетумен (әңгімелеу) сүйеделеу. Ерте жас: көркем сөзге, мәнерлеп сөйлеуге қызығушылық ояту.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Өз-өзіне қызмет ету дағдыларын дамыту. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	«Қамал» Мақсаты: қардан қамал құрастыру. Қардың қасиеттерімен таныстыру. (құрастыру) Зерттеу әрекеті. Қардың қасиеттерін зерттеу. Мақсаты: Оның түсін, пішінін анықтау. Шелекке салып жылы	Қыстайтын құстарға жем бергізу. Мақсаты: Қардан геометриялық пішіндерді жасату, сонымен қатар арнайы қалыптарға салып пішіндердің реттілігін сақтап бір жолаққа орналастыруды үйрету. (қоршаған әлеммен	Қардың бетіне шеңбер сызып қою. Мақсаты: Балалар қол ұстасып шеңбер сызығының бойымен тұрады. Музыка қойылған соң балалар ортада тұрағаны баланы айналып жүреді. Кім шеңберден шықса сол ортаға тұрады. Топта жұмыс жасау	«Ойыншықтар» Мақсаты: Алып шыққан ойыншықтармен «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарын қою арқылы жеке және топтық ойындар ұйымдастыру (математика негіздері)	Бақылау. Мақсаты: Қыс мезгілінде ағаштар не істейді? Зерттеу жұмысы. Қардың жылуды өткізбейтін қасиеті туралы зерттеу жұмыстарын жүргізу. (қоршаған әлеммен танысу) Қар бетінде табиғи құбылыстарды бейнелету (сурет салу)

	жерге алып келгенде не болатынан анықтату. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын: «Кім жылдам»	танысу) Еңбек әрекеті: құстардың ұяшықтарын тазалау. Балалардың жақсы көретінін әнін айтқызу, би билету. (музыка) Ұлттық ойын «Омпы»	дағдыларын дамыту. (қоршаған әлеммен танысу) Аққалалар жасату. Міндеттері: Жасаған аққалаларын бойы пішіні қандай? салыстыру. (математика негіздері) Қимылды ойын «жоғары лақтыр»	Қардан жұлдызқұрт жасау. (кұрастыру) Қимылды ойын «Өз «Үйңді тап»	Қимылды ойын «Кешікпе» «Республикам – мақтанышым!» ертеңгілік
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану барысында мәдениетті тәрбиелеу (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту, тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау, ұйықтату. Балаларға қыс туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				

Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару (қоршаған әлеммен танысу)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Қамал» Мақсаты: Ақ түсті ермексаздан далада қардан құрастырылған қамалдарды жасату. (мүсіндеу) «Кім тез жинайды» ойыны арқылы топтағы ойыншықтардан жиын жасату. (математика негіздері) «Жақсылық-жамандық» дидактикалық ойын Мақсаты: балаларға жақсы және жаман қылықтарды ажыратуды үйрету. Достыққа, өзара көмек пен келісімге тәрбиелеу. Ойын әрекеттері: балалар педагогтің алдына тұрады. Педагог кезекпен	«Қысқы табиғат» Мақсаты:қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, бөлшектерді өзара желімдеп, қысқы табиғат тақырыбында композиция құрастыруды үйрету (құрастыру) Балалардың қалауы бойынша «Түлкі мен ешкі» ертегі желісі бойынша шығармашылықпен жұмыстар жасауын дамыту. (жапсыру және сурет салу, мүсіндеу)	«Аққала» Мақсаты:Балаларды орталықтарға бөлу. Далада жасаған аққалаларын қағаздан қиып жапсыруды үйрету. (жапсыру) Мақсаты: Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір- біріне арақатынасын беруді жетілдіру. Қалауы бойынша еркін тақырыпта сурет салдыру. (сурет салу) Аққаланың мүсінін жасату (мүсіндеу)	«Көлік» Мақсаты: көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер)ажырата білуін ұйымдастыру. Өртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Қысқы көліктер туралы білімдерін жетілдіру. Шана шаңғы туралы не білетіндерін сұрау. (қоршаған әлеммен танысу) «Шана» Мақсаты: шананы мүсіндеуде бірнеше бөліктердің пропорцияларын сақтау, бөліктерді біріктіру және орналастыруды,	«Ертегі» Мақсаты: Ертегі кітаптарын қарау. кітаптан балалардың қалаған ертегілерін оқып беру, үстел үсті театры арқылы көрсету. Өздерінің айтуына жағдай жасау. (тіл дамыту) Мақсаты: Оқылған ертегі желісі негізінде көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтауын қадағалау. (мүсіндеу) Балалардың қалауы бойынша ертегі кейіпкерлерін жапсыру. (жапсыру)

	қандай да бір әрекетті, қылықты білдіретін кез-келген сөзді балаларға айтады. Егер сөз қайырымдылықты, игі істерді білдірсе, онда балалар қол шапалақтайды. Егер бұл сөз жамандық, зұлымдық туралы болса, балалар аяқтарын топылдатады.			қолдануды үйрету. (мүсіндеу)	
Балалармен жеке жұмыс	Музыка әуені арқылы таңғы жаттығуларды қимыл-қозғалыс ойындарын ойнату арқылы қызығушылығын арттыру	Көрсетілген суреттерден өз ойымен ертегі айтуда сұрақ жауап әдісін пайдалану	Нақтылы материалдарға бағытталған жұмыс түрлерін жүргізу	Бала қызығушылығын ескере отырып ойын тапсырмаларын түрлендіре отырып тапсырмалар беру	Балабақша туралы көрнекі материалдармен жұмыстану
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Жыл мезгілдерінің әр түрлі бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп,	Балалар қалауымен түрлі ойындар ұйымдастыру. Еркін ойындар Балаларға кішкентай	Сызбаны (карточкаларды) қолданып, ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыру (құрастыру)	Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту (музыка) Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру	Еркін ойындар ойнату. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. (Дене тәрбиесі)

	қай кезде болатынын сұрау. (көркем әдебиет) Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту (музыка) Ұлттық ойын «Хан талапай»	бөпе мен оқушылардың суреттерін көрсету. Баланың өсуі мен дамуы, өткені, бүгіні және болашағы туралы түсініктерді қалыптастыру («Мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін, мен ересек боламын»). (қоршаған әлеммен танысу)	Қимылды ойын «Трамвай» Ауа райының өзгерісін бақылау.	(көркем әдебиет) Еркін ойындар Жілді бақылау.	Ұлттық ойын «алтыатар»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Шебер қолдар» Мақсаты:Күзде кептіріп қойған өсімдіктерді жапсырып, оның біріне қырауды бейнелету. Жапсыруда бірізділікті ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру (жапсыру)	«Кітаптардан қыс мезгілі туралы суреттерді қарату.» Мақсаты: Суреттер бойынша ойдан ертегі құрастыруға мүмкіндік беру арқылы ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру (Тіл дамыту)	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Айырмашылығын тап», «Банкомат» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін	«Аққала» Мақсаты: Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композиция құрумен қар жауып тұрған кездегі аққаланың суретін салу.	Мақсаты: Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше тандап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ертегі желісіне жетпей қалған кейіпкерді мүсіндеуді басқару. (құрастыру)

			көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	(сурет салу)	
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы балалармен әңгімелесуді ұсыну. Қысқы ойындарды ойнау. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстырып отыру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
«Болашақ» шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы:2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 08.12-12.12.2025ж

Желтоқсан айы 2025 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 08.12.2025	Сейсенбі 09.12.2025	Сәрсенбі 10.12.2025	Бейсенбі 11.12.2025	Жұма 12.12.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін стикер арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). «Апта дәйексөздері» Қыс қызығы – сырғанақ «Қауіпсіздік ережелері» Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту. <i>Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»</i>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланың мінез құлқын қалыптастыру бойынша кеңес беру <i>Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі</i>				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, (тіл дамыту) Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару. Балармен жеке жұмыс. (қоршаған әлеммен танысу)				
	«Қазақстанның туы мен елтаңбасы» Мақсаты: оларды көрсету. Оларды танып атауы, сипаттауын ұйымдастыру. Міндеттері: Ән ұранды орындату. Бұл заттардың барлығы тәуелсіздіктің белгісі екенін айтып түсіндіру. (көркем әдебиет) Дидактикалық ойын: «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» .	«Кеңістікті бағдарлау» Мақсаты: заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (менің алдымда шырша, сол жағымда апай) айтуды үйрету. (математика негіздері) Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу.	«Менің қалам» тақырыбында үйлер құрастыру. Мақсаты: Құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. (құрастыру) Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта»	«Қазақстан байрағы» Мақсаты: Көк байрақтың бетінде Қыран бүркіт қанатты Сол қырандай еркіндеп, Бала өседі талапты. <i>М.Әлімбаев</i> Қазақстан Кең даласын Егін жапқан, Бар баласы Бақыт тапқан. Менің жерім, Туған жерім, Туған елім – Күн сәулелі Қазақстан! <i>Ж.Молдағалиева</i> тақпақтарын жаттату. Балабақшаның мерекелік ертеңгілігіне қатысу (көркем әдебиет және тіл дамыту)	«Ұлттық құндылықтар» Мақсаты: Балаларды топтағы ұлттық бұрышқа алып бару. Онда қандай заттарды таниды атату. Демалыс күндері қандай мереке тойлаймыз сұрау. Жаттаған тақпақтарын, әндерін естеріне түсіріп айтқызу. (тіл дамыту, көркем әдебиет)

		Қораңшаға не жасырды еді? 			
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балаларға жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеуді ұйымдастыру. «Қазақстан, отан туралы не білесің?» тақырыбында әңгімелесу. «Менің елім» деген нені білдіреді ойларын сұрау. Суреттер арқылы түсіндіру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Қазақстан» Мақсат-міндеттері: Билеттерді, қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық	Дене тәрбиесі Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: Жүру: жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып жүру Тене-теңдікті сақтау: қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып,	Дене тәрбиесі Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: Жүру: жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып жүру Тене-теңдікті сақтау: қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып,	Музыка «Менің елім» Мақсат-міндеттері: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.	Дене тәрбиесі Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: Жүру: сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып жүру Тене-теңдікті сақтау: қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып,

	сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындату Ерте жас топ: ересектің көрсету бойынша сәйкес қимылдарымен сүйемелеуді, қосылып ән айтуды үйрету (айта алуына қарай)	заттардан аттап өту, бұрылу <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан), 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 метр) нысанаға лақтыру; <u>Қимылды ойын:</u> Тауықпен мен балапандар. Ерте жас топ: қолдың алақандарын жөғары төмен қарату, саусақтарды жұмып, ашу, ұсақ заттарды саусақтармен іліп алу, отырып және тұрып қңға солға бұрылу.	заттардан аттап өту, бұрылу <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру <u>Қимылды ойын:</u> Қоймадағы тышқандар <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу Ерте жас топ: қолдың алақандарын жөғары төмен қарату, саусақтарды жұмып, ашу, ұсақ заттарды саусақтармен іліп алу, отырып және	Қазақ тілі Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге баулу. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Ерте жас: жануарлардың қимылын (лақ секіреді, құс ұшады) дыбыстауын (қозы маңырайды, мысық мияуладі) келтіруді үйрету	заттардан аттап өту, бұрылу <i>Секіру:</i> 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру <u>Қимылды ойын:</u> Қояндар Ерте жас топ: қолдың алақандарын жөғары төмен қарату, саусақтарды жұмып, ашу, ұсақ заттарды саусақтармен іліп алу, отырып және тұрып қңға солға бұрылу.

			тұрып қңға солға бұрылу.		
	«Ту» Мақсаты: балалардың қалауы бойынша тудың суретін салу. Тәуелсіздік нышандары 	«Қардан жасалған гүл» ертегісін оқып беру. Мақсаты: Әдеби шығармаларды мұқият тыңдауды үйрету. (көркем әдебиет) Шығармашылық жұмыстар Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша дәстүрден тыс әдіспен гүлдің суретін салу, тұзды қамырдан гүлдің мүсінін жасату, қағазды бүктеу арқылы ақ қағаздан гүл жасату. Балалардың жасаған жұмыстарының ұқсастықтарымен айырмашылықтарын байқауды үйрету. Ерте жас топ	«Қардан жасалған гүл» ертегісін естеріне түсіру. Мақсаты: Шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді үйрету (көркем әдебиет) Ерте жас топ: оқып берген шығармаларға қызығушылық ояту. «Игі істер қоржыны» дидактикалық ойын Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, сонша дөңгелек салу ұсынылады. Бала қиналған жағдайда, оған көмектесу керек.	Ойын. Мақсаты. Бірнеше балаларды тізбекке қойып, оңға солға, екі рет оңға, екі рет солға сияқты тапсырмаларды беру. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру дағдыларын дамыту. (математика негіздері) Ерте жас топ: пішіндерді топтастыру.	Шығармашылық жұмыс Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу, ұлттық бұрыштағы заттарға қарап бейнелеу немесе мүсінін жасау, қаласа дайын өрнектерді қоржындарға жапсыру. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) «Жапырақ тамырдан нәр алады» (тәрбиеленушілер мен ата-аналардың арасында) зияткерлік ойындар ойнату Ерте жас топ: өсімдіктер мен жануарларға деген қызығушылықтарын ояту, оларға қамқор болуға баулу.

		:саусақпен сурет салу. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)	Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады.		
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	«Мемлекеттік рәміздер» Мақсаты: оларға (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. Балабақшада ілініп немесе бейнеленіп тұрған жерге алып бару. Қалай құрмет көрсету керектігін сұрау. Балалардың жауаптарын толықтыру. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Еңбек. Мақсаты: Қарды	«Қардан гүл жасау». Мақсаты: Жасаған гүлдері туралы бірі біріне айтып беру. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу (тіл дамыту) Зерттеу. Қардан гүл жасауға болады ма? Балалардың еркін әрекеті. Спорттық жаттығу: Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше	Еңбек. Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен олардың еңбек әрекеттері туралы білімдерін жетілдіру. Аула тазалығының жұмыстарына қатыстыру. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Ханталапай» Қарда таяқпен сурет салу. (сурет салу)	Еңбек. Мақсаты: Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: қар тазалау, қыстайтын құстарды қоректендіру. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Көк тудың желбірегені» әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу (музыка)	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында кездесетін пішіндерді табу, сипаттау. (математика негіздері) Қимылды ойын «Қояндар» Зерттеу. Балабақша ауласындағы іздерді бақылау. Ненің ізі екенін анықтау.

	күрекшелермен тазалау. Өз ойын аландарын қардан тазалауда шелекті пайдалану, балалардың бірлескен әрекетін ұйымдастыру. (құрастыру)	сырғанау. Ұлттық ойын «Үш табан»			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (көркем әдебиет) «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) «Денсаулық - зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс- әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын- алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				

	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Менің Қазақстаным» тақырыбында шығармашылық жұмыс жасату. (мүсіндеу, жапсыру) Дидактикалық ойын «нешінші?» Мақсаты: Сан есімдерді ретімен атауға дағдыландыру. (тіл дамыту)	Құрылыс материалдарынан дербес әрекет жасату. (құрастыру) Топтағы бөлме гүлдерін бақылау, күтім жасау.	«Кеңістік» Мақсаты: кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтауды үйрету. Туды баланың әр жағына қою арқылы, дұрыс атауын үйрету. (математика негіздері)	Балалардың ораманның суретін салу немесе ермексаздан жасату (сурет салу, мүсіндеу)	Суретке қарап, киіз үйді құрастыруға мүмкіндік беру. (құрастыру) Дидактикалық ойын. «Сәйкесін тап» әр түрлі қима карточкалар арқылы (қоршаған әлеммен танысу)
Балалармен жеке жұмыс	Шынықтыру шараларын заттық ойын жаттығуларымен алмастырып отыру	Қазақ тіліне тән дыбыстары бар сөздерді қолданғанда бұйрық райлы етістіктерді дұрыс айтуға дағдыландыру	Дидактикалық, үстел үсті ойындар арқылы жеке тапсырмалар беру	Тақырыпқа орай жеңіл тапсырмалар беру, дұрыс орындауға жетелеу	Тақырыпқа орай бейнежазбалар көрсету арқылы адамгершілік нормалары туралы түсінігі бар
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу	Дербес ойындар Таныс ойындарды ұйымдастыруда	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату	Еркін ойындар Ойындарда физикалық	Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен

	(музыка) Еркін ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Қимылды ойын «Сақина жасыру.» Ауа райының кешке қарай өзгеруін бақылату. Өзгерістерін атай білу.	(музыка) Еркін ойындар Ұлттық ойын «Орамал тастамақ»	қасиеттерін (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Тақпақтарын қайталату, бүгінгі күннің ерекше сәттерін еске алу, әңгімелету Қимылды ойын «Ханталапай»	төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау. Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан түрлі геометриялық пішіндерді бір бірден әр бала алып, көруін және сипап сезу арқылы зерттеу жасауын ұйымдастыру (математика негіздері)	Кітаптар қарату. Мақсаты: Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. (қоршаған әлеммен танысу)	«Менің Қазақстаным» тақырыбында суреттер қарату. Мақсаты: балалардың қалауы бойынша топтарға бөлініп сурет салу, мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жүргізу. (мүсіндеу, жапсыру, сурет салу)	Табиғи материалдарды пайдаланып, Қазақстанның орманы тақырыбында жапсыру жұмысын жасату. (жапсыру)	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Көлік салоны» ойындары – қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту

Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Балаларды жылы киіндіру туралы кеңес беру. Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
«Болашақ» шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы:2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 15.12-19.12.2025ж

Желтоқсан айы 2025 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.12.2025	Сейсенбі 16.12.2025	Сәрсенбі 17.12.2025	Бейсенбі 18.12.2025	Жұма 19.12.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу.Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). «Апта дәйексөздері» Жылы киім тәнді жылытар, жылы сөз жанды жылытар Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (тіл дамыту) Дидактикалық ойын:«Жануарларды тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.				
	«Киіз үй» Мақсаты: Киіз үйдің жабдықтарды көрсету.		Бүгін аптаның қай күні, жылдың қай мезгілі туралы сұрау.	«Бата беру» тақырыбында әңгімелесу.	«Өз өмірінің қауіпсіздігі» Мақсаты: оның қарапайым

	Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға баулу (тіл дамыту) Тәуілсіздік мерекесі туралы балалармен сурет бойынша әңгімелесу.		Карточкалар арқылы тәулік бөліктерінің (таңертең, күндіз, кеш, түн) сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» күн тәртібіндегі іс әрекеттерді тәулік бөлігінің қай кезінде болатынын айтқызу. (математика негіздері)	Бата жаттату. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. (тіл дамыту) Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу.	дағдыларын қалыптастыру: ойын, ойын жабдықтарын пайдаланудағы қауіпсіздік ережелерімен таныстыру. Балалардың ұсынған ережелерін плакаттарға салып, топта іліп қоюын ұйымдастыру (қоршаған әлеммен танысу , сурет салу) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: «Менің көңіл-күйім» дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: мейрімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады.				

	Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек. Балалар қазір жылдың қай мегілі? Қыс мезгілінде неше ай бар?Қандай айлар атап беріңдерші?Қыста не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Қазақ халқының даналығы туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Киіз үй» Мақсат-міндеттері:Би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу Ерте жас топ:ересектерге қарап би қимылдарын қайталауға үйрету.		Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып жүру <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен жүгіру; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу; <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың	Музыка «Қарлығаштың ұясы» Мақсат-міндеттері: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап асатаяқты қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау Қазақ тілі Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданабілуге үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып жүру <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен жүгіру; <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), <u>Қимылды ойын:</u>

			арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <u>Қимылды ойын:</u> Масаны ұстап ал Ерте жас: заттарды бір біріне беру, алға еңкею және түзу тұру.	Ерте жас : естуді дамыту үшін әртүрлі дыбыс шығаратын заттардың (қоңырау, шиқылдайтын ойыншықтар, музыкалық ойыншықта т.б) дыбысын тыңдату.	Кішкене маймылдар Ерте жас: қимылды ойындарға қызығушылық ояту.
	«Киіз үйдегі заттарды салыстыру». Мақсаты: Екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып салыстыруды пысықтау (математика негіздері) 		«Қара жорға» Мақсаты: әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. (музыка) Ерте жас: ересектерге қарап би қимылдарын қайталау.	Бата Мақсаты: Бата беретін адамдардың суретін салуды ұсыну. (сурет салу) Ерте жас: ересектердің қимылдарын бақылау, қайталау (қол жәю)	«Қарлығаштың ұясы» ертегісін оқып беру. Мақсаты: Қарлығаш туралы ақпарат беру, балалардың ойларын тыңдау. (тіл дамыту) Ерте жас : қоршаған ортадағы құстарға қызығушылық ояту, олардың дене бөліктерін табу (бас, көз, қанат, аяқ деген сияқты) Дидактикалық ойын

					
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еңбек. Топтың алаңын қардан тазалау. Қарда әр түрлі жануарлардың мүсінін жасату. Содан соң оны бояулармен бояту. (сурет салу) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау;		Қардан қалашық құрастыруды үйрету. (құрастыру) Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласындағы құстарды бақылату. Ұшатын зат (вертушка) жасатып желдің бағытын анықтату. Оны сипаттай білуді дамыту. (қоршаған әлеммен	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында кездесетін пішіндерді табу, сипаттау. (математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» жел жаңбыр қардың дауыстары тану, атауды пысықтау.	Ізгі сөздер туралы ақпарат беру. Бірнеше сөздерді жаттату. Жақсы сөз жарым ырыс. Жалқаулық ең жаман әдет. Сыйлап үлкен кісіні, аялағың кішіні (көркем әдебиет) Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласындағы қар деңгейін анықтау. Сызғыш немесе таяқ арқылы орындықта, ағаштың үстінде, жолдың

	бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау. «Қауіпсіздік ережелері» Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру.	танысу , тіл дамыту) Ұлттық ойын «Омпы» «Қауіпсіздік ережелері» 	Зерттеу. Мақсаты: Қара түсті қағаздармен қар ұлпаларын қағып алып, лупа арқылы пішінін қарау. неге ұқсайтынын айту. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Қояндар»	жиегіндегі қар деңгейін анықтап, салыстыруды ұйымдастыру. (математика негіздері) Қимылды ойын «Мекен мен балапандар»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.			
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу сәттерінде көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолынды жу»(тіл дамыту).Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)			
Күндізгі ұйқы	Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ертегілер оқып беру (көркем әрекет)			

	«Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүргізу. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар) .				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Орман жануарлары» Мақсаты: бейнеленген суреттерді қарату, жануарлардың отбасы мүшелерін таныстыру Қазақ халқы ою өрнектерді жасағанда осы жануарларға қарап жасағанын түсіндіру. Дидактикалық ойын. «Сәйкесін тап» (қоршаған әлеммен танысу)		«Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру. Ермексаздан құмтүсті қағаздармен сағатын мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. (мүсіндеу) Күн тәртібі бейнеленген суретті бояту. (сурет салу)	Шығармашылық әрекет. Балалардың қалауы бойынша әрекет түрлерін таңдату. Ұлпалардың суретін салу, ермексаз және түрлі түсті қағаздармен шығармашылық жұмыстарды орындату. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру) Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік нормалары мен	Суретке қарап, киіз үйді құрастыруға мүмкіндік беру. (құрастыру) Ермексазбен еркін әрекеттер жасату. (мүсіндеу)

				түсініктері тұрғысынан бағалату (көркем әдебиет)	
Балалармен жеке жұмыс	Таныс ертегілер мен шағын шығармаларды, санамақтар мен жаңылтпаштардың мазмұнын өз бетінше қайталап айтуын дамыту		Үстел үсті ойындар, дидактикалық ойындар арқылы берілген тапсырманы өздігімен орындауда бақылауын дағдыландыру	Әдіс-тәсілдер деңгейін ойындармен жаңартып отыру	Сұрақ-жауап әдісі арқылы өзінің отбасы туралы әңгімелету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту				
Серуен	Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, Дене тәрбиесі құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру (Дене тәрбиесі) Еркін ойындар		Жаңа жылдық ертеңгілікке дайындық Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Қардан қамалдар құрастырып, нысанға дәл тигізіп қар түйіршіктерін лақтыру ойындарын ойнату. Еркін ойындар Ұлттық ойын «Асық тігіп ойнау»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»

	Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар				
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Ермексаздан оюларды жасап көру. (мүсіндеу)		Мен қазақтың әнін айтуда, сөздерін анық айтуын қалыптастыру. (көркем әдебиет)	Дидактикалық, ұлттық, сюжетті-рөлдік ойындар «Теңге алу», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз», ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Кітаптардан ұлттық қол өнер туындыларын көрсетіп таныстыру.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Ұлттық қол өнер туралы не білетінін балалардан сұрауын ұсыну. Оқып берген ертегілерді сахналауды үйде қайталау. Зерттеу арқылы не үйренгенін сұрауға кеңес беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы:2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 22.12-26.12.2025ж

Желтоқсан айы 2025 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.12.2025	Сейсенбі 23.12.2025	Сәрсенбі 24.12.2025	Бейсенбі 25.12.2025	Жұма 26.12.2025
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту) . «Апта дәйексөздері» Сыйлап үлкен кісіні, аялағың кішіні Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың үйдегі отбасы мүшелерімен қарым қатынасы туралы әңгімелесу. Ата –аналармен пікірлесу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Балармен жеке жұмыс.				
	Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін оқып беру.	«Үш торай» мультфильмін тамашалату.	Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан	«Жаңа жыл» тақырыбында әңгімелесу.

	жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру	Мақсаты: Өз бетінше рөлді тандап, сомдауға үйрету. (тіл дамыту) Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау, атын атау) Қораңшада не жасырылған? 	Мақсаты: Әдеби кейіпкерлердің әрекеттеріне өзінің көзқарасын білдірту (көркем әдебиет)	тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді үйрету. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қалтадан ойыншықтар шығару, балалар топтан соның жұбын табады. (математика негіздері)	Мақсаты: Үйдегі жаңа жылға дайындығы, аяз атадан алған және алатын сыйлықтары туралы өз ойларын толық сөйлеммен жеткізе білу дағдысын қалыптастыру. (тіл дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Шуақ шаша алтын таңда, Мөлдір таза ауада. Табиғаттың бәрі оянады. Қайырлы таң балалар! Сәлем бердім саған елім! Тал бесігім туған жерім.				

	Сәлем бердім бәріңізге! Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Қыста қанша ай бар? Атап беріндер? Жарайсындар!!! Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Жаңа жыл мерекесі» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Жаңа жыл» Мақсат-міндеттері: әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеуді үйрету музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындату Ерте жас: музыканың сипатына қарай бұрылу, ересектермен бірге жеңіл ырғақты жүгіруді үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, секірумен алмастырып жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту, бұрылу <i>Жүгіру:</i> «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан),	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Секіру:</i> 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт	Музыка «Жасыл шырша» Мақсат-міндеттері: Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, секірумен алмастырып жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту, бұрылу <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден жүгіру; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; <u>Қимылды ойын:</u> Қоймадағы тышқандар

		лақтыру; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; <u>Қимылды ойын:</u> Тауықпен мен балапандар. <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу.	тағандап еңбектеу <u>Қимылды ойын:</u> Шеңберге түсір <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Спорт залда	тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.	
	«Жаңа жыл мерекесі» Мақсаты: мереке туралы түсініктерін суреттер арқылы қалыптастыру. Топтағы мерекеге дайындықты байқату. Ертеңгіліктерге жаттап жүрген әндерін тақпақтарын естеріне түсіріп айтқызу. (қоршаған әлеммен танысу , көркем	«Ертегі кейіпкері» Мақсаты: Ертегі желісі бойынша қалаған жануарының мүсінін жасату. (мүсіндеу) Ерте жас: алақан арасына домалатып шарлар жасау.	«Ұжымдық сурет» Мақсаты: Ертегі желісі бойынша ұжымдық сурет салдырту(сурет салу). Педагогикалық жағдаяттар «Сыпайы сөздер дүкені» Мақсаты: белгілі бір жағдайда сыпайы	«Шырша ойыншықтары» Мақсаты: Сазбалшықтан шыршаға ойыншықтар жасату. (мүсіндеу) Ерте жас : ересектердің көмегімен шырша ойыншықтарын жасау.	Сан және санау, жиын. Мақсаты: Шыршадағы ойыншықтарды санау, олардан қандай жиындар жасауға болатынын анықтау. Бірдей сандағы ойыншықтарды табу. (математика негіздері)

	әдебиет) Ерте жас: ересектердің көмегімен қысқа тақпақтар, олеңдерді қайталап айтқызу.	Ойын “Айналма” 	сөздерді қолдана білуді қалыптастыру. Ерте жас: құрдастары мен ересектің көңіл күйіне сәйкес жауап беру (күлімсіреу, қуаныш, жылау, реніш)	Шыршаның артына кім жасырынған? Жел сана! 	Ерте жас: дидактикалық ойыншықтармен шағын және ірі құрлыс материалдармен өз бетінші ойнауға мүмкіндік беру.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Музыка залына барып жаңа жыл мерекесіне қойылған шыршаны тамашалау. Осында ертеңгілікке келетіндерін айту. Залдың безендірілуі туралы пікірлерін тыңдау. (қоршаған әлеммен	Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру. түсініктерін кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениет дағдыларын қалыптастыру. (қоршаған әлеммен	«Жабайы аңдар» Мақсаты: олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді:	«Далада не бар?» Мақсаты: Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Зерттеу. Қардың ауырлығын анықтау. Қарды шелекке салу. Жаңа жауған қармен біраз	Бақылау. Мақсаты: Ауладағы ағаштарды санау, бақылау, салыстыру, қарларын түсірткізу (математика негіздері, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Трамвай»

	танысу) «5-ке дейін реттік санау» Мақсаты: санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау. Балабақша ауласындағы ағаштарды, құстарды санату. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Хан талапай» Еркін ойындар	танысу) «Қар бетінде таяқпен жолдар салу.» Аяқтарының іздерін бақылату. (сурет салу) Қимылды ойын «Поезд» Еңбек. Алаңдағы ойыншықтарды жинастыру. Қар басып қалған ағаштарды сілкіп түсіру.	қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігін ұғындыру (қоршаған әлеммен танысу) Конструктордан көлік құрастыру дағдыларын қалыптастыру (құрастыру) Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	жатып қалған қарды салыстыру арқылы (қоршаған әлеммен танысу) Табиғи заттардан (қардан) әр түрлі құрылымдар құрастыртуды дамыту (құрастыру) Ұлттық ойын «Омпы»	«Қауіпсіздік ережелері» «Егер адасып қалсам, не істеу керек?» Көмекші-ескерту: іздеу немесе тұру керек пе? Іс қимыл тәртібін талқылау, үйрету
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату.				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Жаңа жыл туралы ертегілер оқып беру (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітаптар қарау. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту) жаңа жыл әнін айтқызу (музыка)	Жаңа жыл ертеңгілігіне дайындық, тақпақтарын, әндерін қайталау. Ертегіні рөлге бөліп сомдату. (көркем әдебиет) Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта жапсыру әрекетін жасату. (жапсыру)	Топтағы көліктерді санату, салыстыру. жиын жасату. (математика негіздері) Топтағы гүлдердің мүсінін жасау және қағаздан жасату. (мүсіндеу, жапсыру)	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» Мақсаты: ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Шырша ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері ойыншық жасауына мүмкіндік беру. (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)

Балалармен жеке жұмыс	Саптық жаттығуларды көбірек орындату арқылы сапта өз орнын табуға үйрету	3-4 сөзден тұратын сөйлемдерде қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуды меңгерту	Игерген білімін үй құстары тақырыбындағы ойындар ,сұрақ-жауап арқылы толықтыру	Қағаз бетіне симметриялық пішіндерді орналастыра білуде үлгіге қарай отырып жұмыстануға жетелеу арқылы ойлау қабілетін арттыру	Көліктер туралы түсінігін сюжетті ойындармен ұштастыруын пысықтау
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еркін ойындар Қардан әр түрлі құрылымдар құрастыруды жетілдіру. (Құрастыру) Қимылды ойын «Жоғары лақтыр»	Қимылды ойын «Шеңберге түсір» Ауа райын бақылау	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. (музыка) Еркін ойындар Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Поезд» Қардағы іздерді бақылау.	Шанамен сырғанау. Ұлттық ойын «Үш табан» Еркін ойындар Жолдарды қардан тазалау.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-	Шығармашылық әрекеттер. Балаларды топты безендіруге қатыстыру үшін топты	«Дене бөліктер» Мақсаты: Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атауды	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Әмиян», «Дүкен»	«Шырша бұтақтарынынан композиция» Мақсаты: оны	Балалардың сұранысы бойынша кітап оқып беру. (көркем әдебиет)

әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	безендіруге арналған заттардың үлгісіне қарап орталықтарға бөлініп іс әрекеттер жасату. (мүсіндеу, сурет салу, жапсыру)	жетілдіру (бас, аяқтар, қолдар). Еңбек құралдарын оң қолымен солдан оңға қарай орналастыруды пысықтау (математика негіздері)	ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау; (жапсыру)	
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Жаңа жыл туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойында болған қызықты сәттерді әңгімелеу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
«Болашақ» шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы:2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 29.12-02.01.2026ж

Желтоқсан айы 2025 жыл 5 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 29.12.2025	Сейсенбі 30.12.2025	Сәрсенбі 31.01.2025	Бейсенбі 01.01.2026	Жұма 02.01.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды арнайы жасалған күлімдеген күн стикерімен қарсы алу, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдысын пысықтау. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге баулу. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. (тіл дамыту). «Апта дәйексөздері» Жақсы сөз жарым ырыс Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінез құлқындағы өзгерістер туралы ата аналарға кеңес беру Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру Өнер орталығында сурет салу, суретті карточкаларды бояу, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс.				
	«Шырша түбіндегі ойыншықтармен ойын». Міндеттері: Жиын, оның әртүрлі	Балалардың қалауы бойынша терезеден көрген заттарын немесе	«Ертегі кейіпкері» Міндеттері:Балаларға жаңа жылдық ертеңгілікте киген		

	түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді дамыту. (математика негіздері)	құбылыстардың (суретін салу, қағаздан қиып жапсыру) . Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	ертегі кейіпкерлерінің киімдерін көрсету. Өз бетінше таңдап киіп ойындар ойнату. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру. (көркем әдебиет)		
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. Кезекшілікті ұйымдастыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері Аспан ашық көгілдір Күн шуағын төгіп тұр Қол ұстасқан біздерге Терезеден қарап тұр. Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Меркелік көңіл күйлері қалай екені сұрау? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді				

	талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Мерекелік көңіл күй»Мақсат-міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам) Ерте жас: Музиканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды көтеренкі көңіл күймен қабылдауға, оны соңына дейін тыңдауға үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», жүгіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Кішкене маймылдар Ерте жас: еденнен	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан аттап өту. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Тауықпен мен балапандар <u>Спорттық</u>		

		12-18 см. Жөғары көтерілген арқаннан немесе таяқшадан аттап жүру.Допты домалату,лақтыру.	<u>жаттығулар:</u> Шаңғымен жүру: ересектердің көмегімен шаңғымен бірінің артынан бірі жүру;		
	«Шырша» Мақсаты: Дайын шыршаның бетіне ойыншықтарды таңдап, үйлестіріп жапсыру. Шыршаның түбіне өз қалаулары бойынша ойыншықтар қойғызу (жапсыру) Ойын "Үлкен - кіші" 	«Ауа райы» Мақсаты: Терезеге қарап бүгінгі ауа райын бақылау. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. (тіл дамыту) Ерте жас: ересектердің жұмыстарына, қимылдарына қарау, сөйлеу барысына қызығушылық ояту.	«Қорапша» Мақсаты: Үш бірдей қорапшаны көрсету. Ішіндегі заттарды санау және салыстыру. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету (математика негіздері) Ерте жас: дидактикалық ойын, топтастыру түстермен (макаро, бұршік)		

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын дамыту. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	«Ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері» Мақсаты: олар туралы ұғымдарын дамыту. Қыс мезгілінде, жаңа жыл мерекесін тойлаудағы ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Жаңа жыл мерекесінде ата-апаларына барды ма сұрау. (қоршаған әлеммен танысу) Жаңа жыл ертеңгілігіне жаттаған тақпақтарымен әндерін естеріне түсіру. Мәнерлеп айтып беруіне мүмкіндік жасау. (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарын қою арқылы сану салыстыру дағдыларын дамыту (математика негіздері) Қардан тасбақа жасату. (құрастыру) Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір» Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу Таныс, бұрын	Бақылау. Мақсаты: Қыс мезгілінде ағаштар не істейді? Олардың үстіндегі қардың қалыңдығы неге әртүрлі екенін анықтату. Мысалы шыршада қар қалың болса, кейбір жеміс ағаштарында қар ондай қалың еместігін байқату. (қоршаған әлеммен танысу) Қарда ағаштарды бейнелету (сурет салу) Ұлттық ойын «Алтыатар» Спорттық жаттығулар:		

	Қимылды ойын: «Кім жылдам» Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.	үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату (музыка)	Шаңғымен жүру: шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға жаңа жыл туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау)				

	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Балаларды орталықтарға бөлу. Шығармашылық әрекеттер. Балалардың үйде жаңа жыл мерекесіне алған сыйлықтарының суретін салу, мүсінін жасауына жағдай жасау. (сурет салу, мүсіндеу) Сызбаны (карточкаларды) қолданып, ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыруды жетілдіру (құрастыру)	Топтағы өсімдіктер мен жануарларға күтім жасату. Олардың қыс мезгіліндегі тіршілігі туралы әңгімелесу. (қоршаған әлеммен танысу) Топтағы өсімдікті немесе жануарды қалауы бойынша мүсіндеу немесе суретін салу. (мүсіндеу, сурет салу)	Ертегі кітаптарын қарау, балалардың қалаған ертегілерін оқып беру, үстел үсті театры арқылы көрсету. Өздерінің айтуына жағдай жасау. (тіл дамыту) Оқылған ертегі желісі негізінде көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. (мүсіндеу) Балалардың қалауы бойынша ертегі кейіпкерлерін жапсырту. (жапсыру)		
Балалармен жеке жұмыс	Күн тәртібіне орай күнделікті гигиена талыптарын өздігінен орындауды меңгерту	Құрдастарымен қарым – қатынасқа түсуде көрсетілген бейнекөрініске өз ойын білдіруді үйрету	Балабақша туралы түсінігін ойын әрекетінде көрсетуге қалыптастыру		

Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Трамвай» Балабақша ауласындағы шыршаларды тамашалау. (қоршаған әлеммен танысу)	Ырғақты би қимылдарын жасату, өнге қосылып айту (музыка) Еркін ойындар Ұлттық ойын «Үш табан»	Ұлттық ойын «Хан талапай»		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. қайталап айту. Қайтып бара жатқан достарымен қоштасуды үйрету.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Жаңа жыл қарсаңында» педагогикалық жағдаят <i>Мақсаты:</i> балалардың назарын құрдасының эмоционалды көңіл-күйіне аудару, құрдасын жұбатуға баулу.	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру (көркем әдебиет)	Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ертегі желісіне жетпей қалған кейіпкерді құрастыру (құрастыру)		

Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Қыс мезгілігің ерекшеліктері туралы балалармен әңгімелесуді ұсыну. Қысқы ойындарды ойнау. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстырып отыру.

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Желтоқсан айы I-II апта

(Кубиктермен жаттығулар)

- I Жүру, адымдап жүру, жәй жүру, тізелеп жүру, жүгіру, тізбектеліп 2 қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол кеудеде 1-қолды алға созу, 2 оңға бұрылу. 3 солға бұрылу, 4б.қ оралу. 4-5 рет 2б.қ аяқтың арасы алшақ, қол төменде 1-қолды алға созу. 2 кубикті жерге тигізу. 3 қолды алға созу. 4б.қ оралу. 4-5 рет 3б.қ аяқтың арасы ашық, қол кеудеде
 1. қолды созу, 2-оңға бұрылу, 3-солға бұрылу, 4б.қ оралу 4-5рет
 2. 4б.қ отыру, қолды тізеге қою
 3. 1-2 оңға қарай жүру, 3-4 солға қарай жүру. 5-6рет қайталау.
 4. 5 Аяқты алмастырып секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Желтоқсан айы III-IV апта

- I Жүру, аяқты жоғары көтеріп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүгіру, жүру, тізбектеліп екі қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол төмен 1-қолды жанына созу, 2-жоғары көтеру, 3-қолды шапалақтау 4-5рет 2б.қ аяқтың арасы алшақ, қол белде 1-қолды алға созу, 2-аяқтың ұшына, тізені бүкпей қолды тигізу, 3-қолды алға созу, 4б.қ оралу 4-5рет қайталау. 3б.қ аяқтың арасы ашық, қол иықта 1-қолды жоғары көтеру, 2-3 қолды оңға-солға тербету. 4б.қ оралу. 4-5рет қайталау. 4б.қ аяқтың арасы ашық, қол кеудеде 1-қолды кеудеде ұстап, оң жаққа бұрылып, қолды сермеу, 2- сол жаққа бұрылып қолды сермеу, 3-4 қайта оралу. 4-5рет қайталау. 5. Аяқты алмастырып, қолды шапалақтап секіру. 7-8секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіңдер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады. (бөлменің

қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам ұш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлғауды ұсынады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп

кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Тоқта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді.: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «ойнап келіңдер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жолаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді.

Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдамасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіруге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп

түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалардың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшандыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!
- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «үшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашындар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6)

бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріндер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Үш табан

Үш табан ойнау үшін тақыр жерге көлденең сызық сызылады да, оған әр ойыншы бір бірден арасын сиректеу етіп кеней тігеді. Содан соң ойнаушы балалардың барлығының сақаларын біреуі жиып иіреді. Кімнің сақасы шықса сол бірінші болып сақасын көннен алысырақ жерге иіреді. Сақасымен тигулі кенейді атып, үштабаннан артықтау жерге жіберуі керек үш табаннан кем, я болмаса сақасы кенейге тимей кетсе, ойынды сақасы шыққан келесі ойыншы бастайды. Ойын көндегі кенейді ұтып біткенше созылады.

Омпы

Асық ойынының бір түрін «Омпы» деп атайды. Омпы – асықтың тұмсығымен жер тіреп, тік шаншылып түсуі. Бұл ойынды көбінесе бозбалалар ойнайды. Оны таза ауада жазық алаңда, не үлкен бөлмелерде ойнауға болады. Ойнаушылардың санына шек қойылмайды. Ойынның мақсаты - асық ұту. Ойнаушылар арасы 20 қадам екі көн сызады да біріншісіне төрт бұрыш жасайды (оның көлемі өзара келісіледі) дәл ортасындағы сызыққа әрбір ойыншы өздерінің асықтарын тігеді. Тігілген асықтардың ортасына бір асық мұртынан «Омпы» тұрғызады. Ойнаушылар екінші белгіленген жерден бірінің артына бірі тұрып әркімнің өз кезектері бойынша, қолдарындағы сақаларымен «омпыны» ата бастайды. Егер кімде-кім омпаға тигізсе және оны төрт бұрыштың шетіне шығарса, онда көндегі асықты түгел алады. Ал омпыға тимей, жанындағы асықтарға тисе, оны да төрт бұрыштың шетіне шығара алса, онда сол атқанасығын ғана алады. Асық таусылған сайын, көнге асық қайтадан тігіліп отырылады. Ойын жалғаса береді.

Асықты тігіп ойнау

Бір топ бала, жастар жиылып келіп, тегіс жерді таңдап алады да оны тазартып, ортадан төрт бұрышты сызық сызады. Сол төрт бұрышты ортасынан тең етіп екіге бөледі. Әр жағының қашықтығы балалардың жас мөлшеріне қарай белгіленеді. Сонда 1-1,20 см немесе 1,5 метрге дейін болады. Мұны «көн» деп атайды. Сонда ойнаушылардың өзара келісімі бойынша көннен 4-5 метр не одан да көп мөлшерде асық ататын орын белгіленеді. Оны сызықпен белгілейді. Ойыншылар осы жерден тұрып көндегі асықты ататын болады. Ойынды кім бірінші болып бастайтынын сақа иіру арқылы анықтайды. Сақасы алшы түскен ойыншы бірінші болып ату кезегін алады.

Ойыншы асыққа дәл тигізіп, оны көнбе сызығынан шығарса, оны алады да, сақасы түскен жерден қайта атады. Сөйтіп көннен шығарғандарын ала береді. Егер оның сақасы көндегі асыққа тимей кетсе, асықты келесі ойыншы атады. Ал тігілген асықтарды бұзып, бірақ көннен шығара алмаса, қалған ойыншылар асықтарды сол жатқан қалыбында атып, көннен шығарып алуға тиіс. Ойын көндегі асықтар бойынша біткенше ойнала береді. Көндегі асық біткен соң, ойынға қатынасушылар бір-бірден көнге қайта асық тігіп, ойын қайта басталып, жалғаса береді.

Алтыатар ойыны

Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған) баланың сақасы тігіледі. Кенейдің арасында саңлау болмай тіркестіріле қойылады. Көннің екі жағына 1м жерден су (сызық) ал 5-6 м жерден қарақшы белгілейді. Кімде кім түптегі сақаны жұлып кетсе (судан

шығарса) бүкіл кенейді сол алады. Ал сақаға тимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана соныкі болып табылады. Ату саны — 6 рет. Алғаш сақасы шыққан бала, қалғандары одан кейінгі кезекте атады. Алты рет атыстан қалған кенейдің бәрі түпте қалған баланікі болып есептеледі.

Асық ойыны

Асық ойыны - қазақ халқының дәстүрлі ойыны. Асық ойыны күндізде, түнде де ойналады. Күндізгісі – мергендікке, түнгісі – ептілікке баулиды. Иіргенде түскен қалпына қарай асық – алшы, тәйке, бүк, шік деп, ал атуға арнап арнайы қорғасын құйылып жасалғаны – сақа, жақсылары – оңқай аталады. Асық ойынының мынадай түрлері бар: құмар, тәйке, омпы, алшы, хан (хан ату), т.б.

Хан алшы

«Хан алшы» — қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді.

Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында,

«Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады.

Дидактикалық ойын

Тілді жалпақ қыл.

Мақсаты: тілді сабыр, бос қалыпта ұстау икемділігіне дағдыландыру.

Бейнелеуі: күлімдеп, ауызды ашыңқырап, тілдің алдыңғы жалпақ шетін төменгі ерінге салып қоямыз. Тілді осы қалыпта 5-10ға дейін санағанша ұстау керек.

Әдістемелік нұсқау:

Ерінді қатты, күш салып созбау керек.

Астыңғы ерінді қайырмау керек.

Тілді артық шығармай, астыңғы ерінді жауып тұратындай ұстау керек.

Тілдің қырларын ауыздың бұрыштарына тигізіп ұстау.

Бұл жаттығуды жасай алмаса, «Бағынбайтын тілді жазала» деген жаттығуға қайтып оралу керек.

Ертегілер «Қардан жасалған гүл»

— Анашым, ертегі айтып беріңізші?!

— Жарайды, айтып беремін. Тек кеш батсын.

— Не үшін кештің батқанын күтуіміз керек?

— Білмеймін...ертегіні кешке тыңдаған жақсы сияқты.

— Жақсы. Онда келістік.

Қызым күн батқанша әрең шыдады. Қыстың келте күні әп-сәтте кешке ұласты. Пешке жағылған оттың қызуы үйді жылытып жіберді. Жарықтың сөндірсең, оттың ойнаған алауының көлеңкесі керегеде ойнайды. Осындай кезде бала кездегі ата-анамның ортасында еш алаңсыз отыратын кездерім есіме түседі.

— Анашым, ал, ертегіңізді бастаңыз.

Қызымның қызығушылыққа толы көзіне қарап, жымидым. Есіме әдемі ертегі түсті.

— Ертегіні жалғыз өзің ғана тыңдайсың ба? Барып, бауырларыңды шақырып кел.

Қызым сүйінші сұрағандай жүгіріп кетті. Балаларым «ертегі, ертегі!» деп қуана айқайлап жүгірісіп келді. Айнала отыра қалып, менің аузымды бақты.

— Ертеде бір қыз болыпты. Ол өте арманшыл болған. Өз қиялында жасап алған үйде мекен етіп, қиялындағы кейіпкерлермен тілдеседі екен. Жер бетіндегі барлық нәрсені аппақ түс сияқты қабылдайтын-ды. Аппақ ақша бұлттар, аппақ қар сияқты барлық адамзат, жер беті тап-таза деп ойлайды. Бір күні қыз әкесі мен анасының бір-бірімен сөйлеспей жүргенін байқап қалыпты. Сірә, ренжісіп қалған-ау.

— Олар неге ренжіскен екен?

— Үлкендер кейде солай бір-біріне өкпелеп қалады.

— Бір-бірінен кешірім сұрай салмай ма?! Біз сөйтеміз ғой... содан кейін ойнап кетеміз.

— Содан, олар татуласып па?

— Кішкентай арманшыл қыз ата-анасын қалай татуластырсам екен деп, түнімен терезеден жапалақтап жауған қарға қарап ойланыпты.

Сөйтіп жатып ұйықтап кетіпті. Таңертең тұра салып, киімдерін киіп, далаға жүгіріп шығыпты. Дала аппақ қарға ораныпты. Тура өз қиялындағы ертегі патшалығы сияқты. Қыз қарды біраз тамашалап тұрыпты да, дереу жалаң қолдарымен қарды көсіп алып, жентектей жөнеліпті. Анасы қызының бұл қылығына таң қалып, «Қызым-ау, жаурадың ғой. Үйге кірсеңші. Күн жылынған соң бірақ шығып ойна» деп бәйек болады. Қызы анасын естімеген сияқты қарды жентектей береді. Бір кезде қолындағы қарды ала сала әкесіне жүгіріп барады.

— Әке, әке, қараңызшы, мен қардан гүл жасадым. Өтінем, осы гүлді анама сыйлаңызшы. Қазір қыс, еш жерде гүл өспейді.

— Қызым-ау, мынау қар ғой...

— Бұл қар емес, қардан жасалған гүл...жүріңізші, анама сыйлаңызшы. Бұл ғажайып гүл...

— Қызы табандап тұрып алған соң, әкесі көңілін қимай жентектеліп гүл бейнесіне келтірген қарды алып үйге кіреді.

— Ал, анама сыйлаңыз, - деп сыбырайды қызы.

— Мынау саған...қардан жасалаған гүл...қызымыз жасапты...

— Әдемі екен...

Анасы пештің жанында тұрған. Қолын созып аппақ қар гүлді алды. Жүзіне жылу жүгірді. Адамның қолының табымен үйдегі жылу қар гүлді еріте бастады. Су тамшылай бастайды.

— Әке, әке, гүлді ұстаңыз. Әйтпесе ол қазір еріп құлап қалады. Міне мен де ұстаймын.

Үш алақанға қонған аппақ қар гүлі тез ери бастады. Еріп-еріп жерге тамшылап жатты. Суыққа қызарған алақандар қалды. Қардың суық суы қыздың әкесі мен анасының ренішін жуып кеткен сияқты. Қыз қатты қуанып кетті.

— Айттым ғой, ол ғажайып гүл деп...ертегі осымен бітті.

— Бітті ме?

— Ата-анасы татуласып па?

— Иә.

— Жақсы болды ғой.

— Мен тәтеммен ренжісіп қалсам, сондай гүл сыйласам бола ма?

Мен күлдім. Ертегіні кішкентайлар жағы түсінбегені анық. Өйткені олар ойынға айналып отырды. Ал ес кіріп қалған қыздарым бір сәтке қиялдап кеткендей

Үміт

Ақылды үнемі әкесінен нені болса, соны сұрайтын. Әкесі де оған «нені болса соны сұрайтының не?» деместен, оның сұрағандарына өте ыждағатпен жауап беретін.

Бірде ол әкесінен:

- Әке, неге осы ат жүргенде алдыңғы аяқтары басқан ізінен, артқыаяқтары басқан ізі асып түседі? – деп сұрады. Әкесі:

- - Балам ол солай. Алдыңғы аяқтары басқан ізден артқы аяқтары басқан ізі озып түсіп отыратын қасиет тек жүйрік, бәйге аттарында ғана болады. Оны сен аңғарған екенсің, демек сенен де бір ақылды адам шығар, Инша Аллах!? Ол тағы бұрын шыққан құлақтан кейін шыққан мүйіз озатынының да белгісі, - деді. Ақылды:

- Бұрын шыққан құлақтан, кейін шыққан мүйіз оза ма? Неге? – деп сұрады әкесінен. Әкесі:

- Иә, балам. Мәселен, құлақ ол туа бітті бар болады. Ал, мүйіз болса, бұзау алғаш туғанда болмайды. Кейін, үлкейе келе біртіндеп өсе келе құлақтан да озып, ұзарып кетеді. Өзің қарашы, ана ала тацыншаның туғанда қанша мүйізі бар еді? Жоқ болатын, Ал құлағы ше? Құлағы бар болатын. Бірер айдан кейін мүйіз шыға бастады. Енді міне, бір жылға таяп еді, мүйізі өсіп құлағымен бірдей болды. Құдай қаласа, келер жылы мүйізі құлағынан әлдеқайда ұзын болып озады.

Сен ақылдысың. Демек, Ақбақайдың артқы аяғы алдыңғы аяғынан озып түскеніндей, ала тайыншаның туғанда жоқ мүйізінің, туғанда бар құлағынан асып кеткеніндей, сен де үлкейгенде қатарыңнан озық болсаң екен, мен жетпеген биікке жетсең екен балам, - деді әкесі.

Ақылды шынымен-ақ ақылды бала ғой, ойланып қалды.

Құл-Керім Елемес

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң

бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті? Ауру айтты дейді:

Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Адал дос

Екі дос көше бойымен жайбарақат әңгімелесіп келе жатты. Оның біреуі Аблан да, екіншісі Абыз. Абыздың денсаулығы нашар, көп жүгіре алмайтын.

Бір үйдің жанынан өте бергенде дәу қара төбет арсылдап, тура алдарынан шыға келді.

Абыз:

—Аблан, қаш, әне ит келіп қалды! — деп қатты қорқып, айғайлапжіберді. Аблан жерден бір шыбық алып, итке қарсы ұмтылды. Ашулы ит Абланның шалбарынан бірнеше рет жұлқылап та үлгерді. Үлкендер келіп, Абланды құтқарып алды.

Абыз Абланның жанына келіп:

— Мен қаш дегенде неге қашпадың? Қашып кеткеніңде шалбарыңды ит жыртып тастамас еді, — деді.

—Мен қашатын болсам, сен тұтылатын едің. Өйткені сен қатты жүгіре алмайсың ғой. Сені иттен қорғайын деп, әдейі қалып қойдым, — деді Аблан.

—Дос деген осындай болар, — деді олардың сөзін естіген үлкендер сүйсініп.

М. Төрежанов

Бекітемін _____
Менгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 05.01-09.01.2026ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қаңтар айы 2026 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 05.01.2026	Сейсенбі 06.01.2026	Сәрсенбі 07.01.2026	Бейсенбі 08.01.2026	Жұма 09.01.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін стикер арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). Балаларға жаңадан жасалған әдебиет орталығындағы жаңа кітаптар мен суретті альбомдарды көрсетіп оларды тамашалауына жағдай жасап әңгімелесу. «Апта дәйексөздері» Өнерлінің қолы алтын Өлеңшінің сөзі алтын Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы қыс мезгілінде де таза ауаға шығуы жөнінде кеңес беру Өнегелі 15 м^нут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, (тіл дамыту) Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару. Балармен жеке жұмыс. (қоршаған әлеммен танысу)				
	«Мамандық иелері» Мақсат-Міндеттері: Балабақшаның суретін көрсету. Мамандық иелерінің суреттерінен балабақшада жұмыс жасайтын қызметкерлердің суретін таңдау. Оларды балабақшаның қасына тізіп қою. Олардың қандай қызмет жасайтындары туралы әңгімелету. (көркем әдебиет)	Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. . «Қауіпсіздік ережелері» «Қауіпсіз қала» Үйдің мекен-жайы мен ата-аналардың телефон нөмірлерін үйрету		«Алтын қоржын» Мақсат-Міндеттері: қоржыннан әр түрлі заттар шығару. Оларды салыстыру, санау. Сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды меңгерту (жоғары-төмен, қалың-жұқа). (математика негіздері)	Мен болашақта болатын мамандық жайында әңгімелесу? Мақсат-Міндеттері: Неге ол мамандықты ұнатады? Ол қандай киім киеді? Қандай құралдармен жұмыс жасайды? Сұрау. (тіл дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі				

	қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балаларға ғажайып қоржынды көрсету. Ішінде диск бар екен. Дискті қосып көремізбе балалар? Теледидар арқылы күнделікті бір мамандық иесі туралы фильм көрсету. «Қандай мамандық иелерін білетінін сұрау?». «Менің өскенде кім болам?» ойларын сұрау. Суреттер арқылы түсіндіру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Мамандықтар» Мақсат-Міндеттері: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сазсырнайды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауға мұнкүндік беру Ерте жас: көңілді және баяу музыкамен таныстыру. Музыкамен жүруге ,қарапайым би қимылдарын көрсетуге (аяқты топылдату, аяқтан аяққа аусу, қол шапалақтау, сылдырмақты сылдырлату) үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан аттап өту. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден		Музыка «Балдырған» Мақсат-Міндеттері: Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Ерте жас: көңілді және баяу музыкамен таныстыру. Музыкамен жүруге ,қарапайым би қимылдарын көрсетуге (аяқты топылдату, аяқтан аяққа аусу, қол шапалақтау, сылдырмақты сылдырлату) үйрету Қазақ тілі «Менің қалам»	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан аттап өту. <i>Жүгіру:</i> түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен

		сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Қоймадағы тышқандар Ерте жас:жүру және тепе теңдік сақтаужаттығулары,жерде жатқан лентадан(арқаннан)аттап өту.		Мақсат- Міндеттері: Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге мүмкіндік беру	секіру, қысқа секіргішпен секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Торғайлар мен мысық Ерте жас:допты домалату,лақтыру,допты шағын төбешіктен домалату;допты тәрбиешіге,балаға домалату және лақтыру.
	«Мамандықтар» Мақсат-Міндеттері: Аталмай қалып кеткен мамандық иелерін таниды ма сұрау. Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру. (қоршаған әлеммен танысу)	«Дәрігер» Дәрігер қонаққа келеді. Өзінің мамандығы жайында балалардан не білетінін сұрау. Өзінің құралдарымен таныстыру. Өкпесін тыңдау, балаларға тыңдату. Дене температурасын өлшейтін құралмен таныстыру. Одан қорқудың қажеті жоқ екенін түсіндіру. Балаларға дәрігердің		Дәрігер Дәрігермін мен деймін, Кәрі әжемді емдеймін. Көп-көп ішіп дәріні Кәрілікті жең деймін. <i>Ө.Тұрманжанов</i> Құрылысшы Қолда темір қалағым, Саздан сарай саламын. Алматыдан аумамайтын Әсем қала саламын. <i>Ш.Садыханов</i> тақпақтарын жаттау. (көркем әдебиет) Ертежас	«Өлшеуіш құралдар» Мақсат-Міндеттері: Метр өлшеуіш құралын және сызғышты таныстыру. Заттар шамасы бойынша өртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. жуандығы бойынша заттарды салыстыруды үйрету (математика негіздері) Ерте жас топ: заттарды өлшемі немесе пішініне қарай сәйкес ұяларға

	Ерте жас: ересектермен және құрдастарымен (әрекетін бақылау, ойнап отырған құрдасының жанана бару, ойыншықтарын алмастыру, өзара келісім бойынша оларды тартып алмай, сұрап алу) өзара әрекет етуге баулу. Шығармашылық әрекет: Маманыдық иелерінің суреттерін бояумен бояту. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүртуді орындату. Ерте жас топ: жастарына сай тапсырмаларды орындату.	киімдерін киіп рөлдік ойындар ойнату (көркем әдебиет) Балаларды орталықтарға бөлу. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Дәрігердің қобдишасына дайын пішіндерді қиып жапсырту. (жапсыру) Дәрігерге арнап естелік суреттер салдырту. (сурет салу) Дәрігердің құралдарының мүсінін жасап, қобдишаға салдырту. (мүсіндеу) Ерте жас топ: өз қалауы бойынша алынған пішіндерді құрастыруды, материалды қолдана білуге үйрету.		топ: Ересектердің сөзін тыңдауға «Бұл кім?» «Бұл не?», «Не істеді?» деген қарапайым сұрақтарға жауап беруге ымымен, қимылдар арқылы көрсетуден біртіндеп сөзбен айтуға көшуге.	орналастыруға арналған тапсырмаларды беру. «Диалог» дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: жауапкершілікке, қайырымдылыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды жұптарға бөледі және оларға үй жануарлары бейнеленген карточкаларды таратады. Балаларға үй жануарлары мен оның иесі арасындағы диалог-көріністі ойлап табу ұсынылады, онда иесі үй жануарына қалай қамқорлық жасайтынын және бұл кезде «үй жануарлары» қалай сезінетінін айтады.

Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балабақша ішінде серуен. Әр түрлі мамандық иелерімен таныстыру. (қоршаған әлеммен танысу) Еңбек. Мақсаты: Аула тазалығына жауап беретін маманмен таныстыру. Аула тазалығының жұмыстарына қатыстыру. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Дербес ойындар. Балалардың доптармен, қозғалатын	Дәрігермен бірге серуенге шығу. Мақсат-Міндеттері: Денсаулық сақтау үшін спорттық ойындар ойнап, спортпен шұғылдану керектігі туралы айтып түсіндіреді. Балалар өздерінің ойларын айтып әңгімеге қосылады. (тіл дамыту) Ұлттық ойын «Ханталапай» Спорттық жаттығу: Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше		Еңбек. Мақсаты:Шамасы келетін жұмысты орындату кезінде балалардың бастамасын қолдау: қар тазалау, қыстайтын құстарды қоректендіру. Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Мамандықтың бәрі жақсы» әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу (музыка) Қарда таяқпен сурет салу. (сурет салу)	Дене тәрбиесі құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру Ұлттық ойын «Ханталапай» Ауа райын бақылау, қардың жауғанын, желдің соққаны туралы айту. олардың ерекшеліктері мен ұқсастықтары туралы айту. (қоршаған әлеммен танысу)

	ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, Қардан аю құрастыру. (құрастыру)	сырғанау.			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) «Денсаулық - зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс- әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын- алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.				

	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Біздің балабақшаның апайлары». Мақсат-Міндеттері: Әр бала өз таңдауы бойынша бір мамандық иесін мүсіндейді. Ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісуді. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтауды жетілдіру. (мүсіндеу) Дайын мамандық құралдарын бейнелерге апары желіммен жапсырту. (жапсыру) Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу (музыка)	«Кеңістікті бағдарлау» Мақсат- Міндеттері:Заттарды өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (менің алдымда шырша, сол жағымда апай) айтуды үйрету. (математика негіздері) Дидактикалық, ұлттық, сюжетті- рөлдік ойындар «Теңге алу», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз», ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды,		Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Еркін тақырыпта жұмыс. (жапсыру) Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Әмиян», «Дүкен» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуін дамыту. Бұрынғы заманда қандай мамандықтар болғаны туралы сұрау, балалардың ойларын тыңдау. (құрастыру)

		ұсақ қол моторикасын дамыту			
Балалармен жеке жұмыс	Заттардың арасымен еңбектеуді, гимнастикалық қабырғаға өрмелеуді және одан түсуді жетілдіру (Акерке, Назерке, Бекарыс, Ернұр)	Сөз тіркестерінің мәнін түсінуді, өз бетінше құрай алуды қалыптастыру (Зере, Ұлбосын!)		Сурет салуда фломастер, гуаштарды үнемі пайдаланып түстерді үйлесімді пайдалана білуді игерту (Мади, Ұлбосын, Зере, Айбар)	Туған қала, ауыл туралы игерген білімін сұрақ-жауап, ойындарда көрсетуге жетелеу (Айбар, Зере, Мади, Ұлбосын)
Серуенге дайындық	Киімдерін ретгілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан түрлі геометриялық пішіндерді бір бірден әр бала алып, көруін және сипап сезу арқылы зерттеу жасауын ұйымдастыру (математика негіздері) Балаларды әңгіме айтуға үйрету: Мақсат-	Түстен кейін аяздың түсетінін, ауа райының өзгерістері туралы айту, бақылату. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Сақина жасыру.»		Қарда суреттер салу. (сурет салу) Еркін ойындар Тақпақтарын қайталау, бүгінгі күннің ерекше сәттерін еске алу, әңгімелету Ұлттық ойын «Ханталапай»	Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) дамыту, кеңейту. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Сақина жасыру.» Ұнататын әнін

	Міндеттері: түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға баулу. (тіл дамыту) Еркін ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту				дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Айырмашылығын тап», «Банкомат» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка) Құрылыс материалдарынан дербес әрекет жасату. (құрастыру)		Кітаптар қарату, өздері білетін ертегідерді сахналау. Сахналық қойылымдарға қатысуға ынталандыру. «Еңбекпен тапқан ақша» ертегісін оқып беру. (көркем әдебиет және тіл дамыту)	«Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту. Орталықтарға бөлініп «Мен болашақта _____ мамандық иесі боламын» тақырыбында шығармашылық жұмыстарын жасату. Таңдауы бойынша сурет салу жапсыру немесе мүсіндеуді орындату
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Мамандықтар туралы сұрау, толық өздерінің қандай мамандық иелері екенін айтып беруді ұсыну. Мүмкіндік болса өз				

	жұмыс орнына алып бару. Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 12.01-16.01.2026ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қаңтар айы 2026 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 12.01.2026	Сейсенбі 13.01.2026	Сәрсенбі 14.01.2026	Бейсенбі 15.01.2026	Жұма 16.01.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту) . Жаңадан жасалған автотұрақты көрсетіп, ондағы көліктермен көше ережесін және қауапсіздік ережесін сақтап ойнауына жағдай жасау. «Апта дәйексөздері» Жаз шананды Қыс арбанды сайла Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Дидактикалық ойын: «Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.				

	«Көлік жүргізушісі» ойынын ойнату. Мақсат-Міндеттері: әр баланы жүргізуші етіп, тапсырмаларды орындату. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді пысықтау (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). (математика негіздері) Кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау, балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. (тіл дамыту)	«Көліктер» Мақсат-Міндеттері:Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу) Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Көлік салоны» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен	Балалардан бүгін қай мезгіл, аптаның қай күні туралы сұрау. Карточкалар арқылы тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» күн тәртібіндегі іс әрекеттерді тәулік бөлігінің қай кезінде болатынын айту. (математика негіздері) Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу	«Ұшақ пен кеме» Мақсат-Міндеттері: олардың суреттерін көрсету. Кім ұшаққа немесе кемеге мініп көрді сұрау. Алған әсерлері туралы сұрау. Ұшақ қалай ұшады, кеме қалай жүзеді ойын арқылы көрсету, әңгімелесу. (тіл дамыту) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары	«Үміт» әңгімесін оқып беру. Мақсат-Міндеттері:Балаларға ат пен сиыр баяғы заманда көлік құралы болғанын айту. болашақта оларда күшті көлік құралдарын ойлап табатыны туралы айту. (тіл дамыту) Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары.

		көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту			
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріндерші? Қыста не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Әдепті сөздер шеңбері» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. «Көліктер туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Көліктер» Мақсат-Міндеттері: Таныс әндерді орындауда балаларға	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <u>Журу:</u> сапта бір-	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <u>Журу:</u> сапта бір-бірден	Музыка «Көліктер» Мақсат-Міндеттері: Жұппен би қимылдарын орындауды; билерде	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <u>Журу:</u> сапта бір-бірден

	арналған музыкалық аспап сазсырнайды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауға мүнкүндік беру Ерте жас топ: ойындарда кейіпкерлердің (құс, аю, қоян) көрсетуге ынталандыру.	бірден жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Қоймадағы тышқандар Ерте жас топ: ересектермен бірге жалпы дамытушы жаттығуларды жасау.	жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Кішкене маймылдар <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шаңғымен жүру: Ерте жас топ: ересектердің көмегімен шаңғымен бірінің артынан бірі жүру;	ойындағы музыкалық қимылдарды қолдануды қалыптастыру. Ерте жас топ: ересектермен бірге қимылдарды ойын әрекеттерінде қайталау. Қазақ тілі «Көліктер» Мақсат-Міндеттері: Көліктерді дауысынан тану. Суреттеріне қарап атау, әңгімелеу. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. Ерте жас: дыбыстарды дұрыс айтуға баулу.	жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; <i>Жүгіру:</i> түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Қояндар Ерте жас топ: ересектермен бірге тапсырмаларды орындау.
	«Көлік жүргізушісі» Мақсат-Міндеттері: Көлік жүргізушісі туралы не беледі?	«Ғажайып қорапша» Мақсат-Міндеттері: қорапшадан түрлі көлік түрлері	Қара жорға әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. (музыка)	Шығармашылық қиялды дамыту. Ұшақ пен кемелерді қиып жапсыру.	«Қауіпсіздік ережелері» Мақсат-Міндеттері:

	Жүргізуші барлық көлікке қажет пе? Балалардың ойларын тыңдау, кітаптардан көлік түрлерінің суретін қарату. (тіл дамыту) Ерте жас топ: көлік суреттерін көрсету таныстыру.	шығады. Балалар оларды атайды, содан соң санап салыстырады. Қандай қызмет атқаратынын, қандай дыбыс шығаратынын атып беруді үйрету. Сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету (тіл дамыту, математика негіздері)		(жапсыру) «Күй күмбірі» шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдату.	Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: жолда жүру ережелерінен не білетінін сұрау. Топта ережелерді белгілеу. Балалардың ұсынған ережелерін плакаттарға салып, топта іліп қою (қоршаған әлеммен танысу, сурет салу)
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еңбек. Топ ауласын кішкентай күрекшелер мен шелектермен қардан тазалау. «Көлік түрлері» Мақсат-Міндеттері: олардың қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажырата білуді, оның түрлері	Қардан әр түрлі көліктердің мүсінін жасау. Содан соң оны бояулармен бояу. (сурет салу) Ұлттық ойын «Аударыспақ» Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке	Қардан қалашық құрастыру. (құрастыру) Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласындағы құстарды бақылату. Ұшатын зат (вертушка) жасатып желдің бағытын анықтату. Оны айта білуді дамыту.	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылау, балабақша ауласында кездесетін пішіндерді таптырту. (математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» кеме мен ұшақтардың дауыстары тану, атауды пысықтау. еmem Қимылды ойын	Кітаптардан көліктердің суретін қарату. Осы аптада ұнаған іс әрекеттері туралы, жаттаған тақпақтары туралы бір біріне айтып беруін ұйымдастыру. (көркем әдебиет) Зерттеу. «Балабақша ауласындағы қар деңгейін анықтату».

	және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білуді. Көшеге қарап тұрып, қандай көліктердің өтіп жатқанын көру, атауларын дұрыс ататуды дамыту. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Автобус»	көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау. Бағдаршам түстерінің белгілеріне сәйкес көшеден өту дағдыларын жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу)	(қоршаған әлеммен танысу , тіл дамыту) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	«Қояндар»	Мақсаты: Сызғыш немесе таяқ арқылы орындықта, ағаштың үстінде, жолдың жиегіндегі қар деңгейін анықтап, салыстыруды пысықтау. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Омпы»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату (музыка) «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру.				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Балаларды екі орталыққа бөлу. Дербес танымдық әрекеттер. Бірінші орталықта балалар «Жолдар мен көліктер» ойынын ойнайды. Балалар алдымен жол, содан соң әр қайсысы көлік құрастырады. «лего» конструкторлардан құрастырту: Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға	Ермексиздан көліктер жасап көруіне жағдай жасау. (мүсіндеу) Машина Машинамын - көлікпін, Мамандарға көніктім. Үйренген соң білімді Білерсіңдер тілімді. <i>Ә.Табылдиев</i> Тақпағын жаттаға бейімдеу. (көркем әдебиет)	«Құмырсқаның қанағаты» ертегісін оқып беру, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға ынталандыру. (көркем әдебиет)	Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Ұшақ пен кемені бояту. (сурет салу) Қағаздан ұшақ құрастыруды ұсыну (құрастыру)	Құрылыс материалдарынан құрастыру ойындары. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. (құрастыру)

	қызығушылықты ояту. (құрастыру) Екінші орталықта шығармашылықпен айналысады. Қалаулары бойынша көліктердің суретін бояйды немесе мүсінін жасайды. Таңдауы бойынша дайын көліктерді қиып жапсырады.				
Балалармен жеке жұмыс	Бір-бірден сапқа, шеңберге тұруды, сапта өз орнын табуды үйрету	Сөздік ойындарды ұтымды пайдалана білуді, суреттер арқылы көбірек әңгіме жүргізуді дамыту	Өсімдіктер өсіруде және жануарлардан алатын өнімдерге байланысты тәжірибе жұмыстарына қатыстыру	Таныс әндерді тануда және дыбыстардың жоғарылығын ажыратуды үйрету	Рәміздерге сүйіспеншілік сезімдерін оята отырып, шағын тақпақтар жаттатуды меңгерту
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Поезд» Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету (музыка)	Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Қардан қамалдар құрастырып, нысанға дәл тигізіп қар түйіршіктерін лақтыруын ұйымдастыру. Еркін ойындар	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Сыпайы кездесу» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету. Педагог балаларды жұптарға бөледі. Әр жұп екі бірдей ойыншық алады (екі робот, екі қуыршақ). Балаларға екі қойылым ойнау ұсынылады – біріншісі әдепсіз ойыншықтардың, екіншісі әдепті ойыншықтардың кездесуін бейнелеу. Тапсырманың соңында әдептіліктің мағынасын талқылайды.	Құрылыс материалдарымен еркін ойындар (құрастыру)	Шығармашылық әрекеттер. Ермексаздан ұшақты мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. (мүсіндеу) Ұшақты суретін салу (сурет салу)	Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдебиет кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан бағалату (көркем әдебиет)	Ермексазбен еркін әрекеттер жасату. (мүсіндеу)
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту дағдыларын үйде де жетілдіру керектігі туралы ақпарат беру. Оқып берген ертегілерді сахналауды үйде қайталау. Көлік түрлері туралы әңгімелесуді ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы:2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 19.01-23.01.2026ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қаңтар айы 2026 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 19.01.2026	Сейсенбі 20.01.2026	Сәрсенбі 21.01.2026	Бейсенбі 22.01.2026	Жұма 23.01.2026
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту). «Апта дәйексөздері» Еңбек түбі зейнет <i>Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»</i>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың үйдегі отбасы мүшелерімен қарым қатынасы туралы әңгімелесу. Ата –аналармен пікірлесу. <i>Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі</i>				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау, атын атау), «Ғажайып сандық». Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау , суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Балармен жеке жұмыс. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру				
	Қыс мезгілі туралы жаттаған тақпақтарын, ертегілерін естеріне түсіру. (көркем әдебиет) Ұлттық ойын «Бестемше» ойынын ойнату.	«Кәрі аяз бен жас аяз» ертегісін оқып беру. Мақсат-Міндеттері: Өздеріне айтуға мүмкіндік беру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. (тіл дамыту)	«Маша мен аюдың қысқы қызығы» мультфильмін тамашалату. Мақсат-Міндеттері: Әдеби кейіпкерлердің әрекеттеріне өзінің көзқарасын білдірту (көркем әдебиет)	«Сәндеу» Мақсат-Міндеттері: Терезенің жақтауын сәндеуге арналған заттар жасату. Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыруды үйрету (құрастыру)	«Жиын» Мақсат-Міндеттері: Топтағы ойыншықтарды 5еуден жинау. Карточкалармен жұмыс жасату. (математика негіздері) Қолмақ пен мойыноразым @perizat_yezhan

Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Шуақ шаша алтын таңда, Мөлдір таза ауада. Табиғаттың бәрі оянады. Қайырлы таң балалар! Сәлем бердім саған елім! Тал бесігім туған жерім. Сәлем бердім бәріңізге! Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Қыста қанша ай бар? Атап беріңдер? Жарайсыңдар!!! Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру.				

	«Қыс мезгілінің ерекшеліктері» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Қыс мезгілі» Мақсат-Міндеттері: Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен).	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Тауық пен балапандар	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Торғайлар мен мысық Спорттық жаттығулар:	Музыка «Қыс қызығы» Мақсат-Міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу Қазақ тілі «Сахна төрінде» Мақсат-Міндеттері: Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге баулу. Ерте жас топ: ересектермен бірге сахналық ойындарға қатыстыру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секіру мен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, <u>Қимылды ойын:</u> Масаны ұстап ал Ерте жас топ: ересектермен көмегімен жаттығуларды жасату.

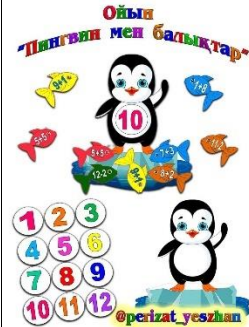
			Шаңғымен жүру: ересектердің көмегімен шаңғымен бірінің артынан бірі жүру;		
	«Жануарлар әлемі» Мақсат-Міндеттері: Балабақша ауласына серуен барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігін түсіндіру. Топқа оралып, жабайы аңдардың суретін көру олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. (қоршаған әлеммен танысу) Қыс мезгілі бейнеленген суреттерді бояту, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солданоңға пішіннің шеткі	Ертегі желісі аяздың түрі қандай болады, қиялдап мүсінін жасату. (мүсіндеу) Ерте жас топ: ермексаздаң кесектерінен алақан арасында домалатып ,»шарлар» жасау, жалпақ дөңгелек пішіндерді мүсіндеу. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру Ұлттық ойын «Бестемше»	«Ақ аю» Мақсат-Міндеттері: Аюдың суретін бояту суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету. (сурет салу). Ерте жас топ: саусақпен сурет салу «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру	«Жиын» Мақсат-Міндеттері: жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді жетілдіру. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қалтадан ойыншықтар шығару, балалар топтан соның жұбын тауп саластыру жағдайын жасау. (математика негіздері) Ерте жас топ: дидактика материалдармен жұмыс жасау.	«Қыс» Мақсат-Міндеттері: Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Қыста боран болар, қар болар. Қыздар шәлі орамал оранар. Қыста құлағым үсіп кетті, Үсіп, ісіп кетті. (тіл дамыту) Ерте жас топ: сурет көрсету, балаларға қысқа сөздерді айтқызу «қыс» «қар» «дала» т.б

	сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуды қалыптастыру. (сурет салу). Ерте жас топ: дидактикалық ойыншықтармен, шағын және ірі құрлыс материалдармен өз бетінше ойнауға мүмкіндік беру.				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес кимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау. Балабақша ауласындағы ағаштарды, құстарды санату. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Хан талапай» Еркін ойындар «Қауіпсіздік ережелері»	Қыс мезгілінде құстардың тіршілігін бақылату. Мақсаты: Қыс мезгілінде не істеуге болатынын сұрау. Ойындар ойнату, қар тазалату, мүсіндер жасату. (қоршаған әлеммен танысу) Қар бетінде таяқпен жолдар салу. Аяқтарының іздерін	«Жабайы аңдар» Мақсат-Міндеттері: олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігін ұғындыру	«Далада не бар?» Мақсат-Міндеттері: Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Екі бөтелкеге жылы су құйып алып шығу, біреуін қардың астына, біреуін жай ашық жерге қою. Қайсысының бірінші мұздағанын анықтау. (қоршаған әлеммен	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. (көркем әдебиет) Ауладағы шыршаларды санау, бақылау, салыстыру, қарларын түсіркізу (математика негіздері, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын

	Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындамау, олардың соңынан ермеу).	бақылату, салыстыру. (сурет салу) Қимылды ойын «Поезд» «Еңбегі адал жас өрен» жобасы «Біз - экологпыз» Танымдық, эксперименталдық іс-әрекет	(қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	танысу) Табиғи заттардан (қардан) әр түрлі құрылымдар құрастырту (құрастыру) Қимылды ойын «Өз түсінді тап»	«Трамвай» Еңбек әрекеті. Топ ауласын тазалап кету, шашылған ойыншықтар мен заттарды жинау, қардан тазалау, ағашатардың қарларын түсіру.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (тіл дамыту, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Жаңа жыл туралы ертегілер оқып беру (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Жануарлардың мүсінін жасау, қиып жапсыру жұмыстарын орындату (мүсіндеу, жапсыру) Али мен Аяның қыс туралы әнін айтқызу (музыка) 	«Оң солды анықтау» ойыны. Бірнеше баланы ортаға шығарып балаларға оңға екі рет, солға бір рет, оңға және солға екі рет деген тапсырмаларды беріп орындату. Қалған балаларға карточкалармен жұмыс жасату. «Артығын тап» дидактикалық ойынын ойнату. (математика негіздері) Қыс Қыс келді, қыс иықтап, Қалды аюлар ұйықтап. Қыс келді, қыс мұз-қарлы, Қыраулы да, ызғарлы.	«Қыстағы Маша мен аю» Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру (мүсіндеу) Конструктордан ұя құрастыру дағдыларын қалыптастыру (құрастыру)	Табиғи қалдық заттардан композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау; (жапсыру) «Сыпайы өтініш» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> балаларды мейірімділікке, зейінділікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзіңді жұм және т.б., бірақ	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері ойыншық жасауына мүмкіндік беру. (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)

		Тақпақтарын жаттау, Али мен Аяның қыс туралы әндерін қайталау. (көркем әдебиет, музыка)		«мархабат» сөзі айтылған өтініштерді ғана орындау керек.	
Балалармен жеке жұмыс	Спорттық жаттығулар туралы түсініктерін ойындар арқылы жалғастыру. (ерте жас топ)	Қысқа тақпақтарды жатқа айтуда дауысты және дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтға үйретуді жалғастыру (ересе топ)	Құрастырылым ойындар ойнату арқылы құрылыс материалдарынан күрделі құрастырылымдар жасатуды үйретуді жалғастыру (ересек топ)	Суреттермен жұмыстану арқылы мүсінделген пішіндерді суреттер ішінен таба алуын жетілдіру. (ерте, кіші топ)	Көлік түрлерінің бір-бірінен айырмашылығын көрсетуді пысықтау. (ересек топ)
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Еркін ойындар Қардан әр түрлі құрылымдар құрастыру. (Құрастыру) Қимылды ойын «Жоғары лақтыр»	Ұлттық ойын «Асық» Дидактикалық ойын «Саққұлақ»	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. (музыка) Еркін ойындар Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Поезд»	Шанамен сырғанау. Еркін ойындар. Мектеп оқушыларын көрсету. Мектеп туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (мектепке баруға ынтасын, қызығушылығын арттыру). (қоршаған әлеммен танысу)

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (тіл дамыту, дербес ойын әрекеті) .				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітаптар қарату. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту)	Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта жапсыру әрекетін жасату. (жапсыру)	Топтағы ойыншықтарды санату, салыстыру. Жиын жасату. (математика негіздері)	Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Ойын
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Жаңа жыл туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 26.01-09.30.2026ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қаңтар айы 2026 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 26.01.2026	Сейсенбі 27.01.2026	Сәрсенбі 28.01.2026	Бейсенбі 29.01.2026	Жұма 30.01.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды арнайы жасалған күлімдеген күн стикерімен қарсы алу, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдысын пысықтау. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге баулу. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Тонды ма сұрау (тіл дамыту). «Апта дәйексөздері» Ағаш тамырымен, адам достарымен мықты Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Бала тәрбиесіндегі ұлттық ойындардың маңызы жөнінде ата-аналарға кеңес беру Өнегелі 15 м^нут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Өнұранын орындауы Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар). Өнер орталығында сурет салу, суретті карточкаларды бояу, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс.				
	«Достық» Мақсат-Міндеттері: достық тақырыбында әңгімелесу, суреттер қарату. Әңгімелесу барысында дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту (тіл дамыту) «Қауіпсіздік ережелері» Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы; үйдегі, балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту.	«Ғажайып қоржыннан» шыққан заттардан жиын жасату. Мақсат-Міндеттері: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді үйрету. (математика негіздері)	«Адал дос ит» Балаларды орталықтарға бөліп шығармашылық жұмыстар жасату. Ертегі желісі бойынша суретті салу, иттің мүсінін жасату, суреттерден қиып ертегі желісі бойынша жапсырту. (жапсыру және сурет салу, мүсіндеу)	«Сандар қалашығы» Мақсат-Міндеттері: Лего құрастыру ойыншықтарынан сандарды құрастыру. Құрастырған сандарынан тізбек жасау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісуді дамыту (құрастыру)	«Санау және салыстыру» Мақсат-Міндеттері: Геометриялық фигураларды санау, салыстыру. Топта соған ұқсас заттарды табу, атап көрсету дағдысын дамыту . (математика негіздері)
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату				

	(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмақты реттеу				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. Кезекшілікті ұйымдастыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері «Адалдық шеңбері» Ойынның мақсаты: балаларды адалдыққа тәрбиелеу, зейінді дамыту. Педагог балаларды екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап, «адалдық шеңберін» құра отырып, қолдарын жоғары көтереді. Екінші команданың мүшелері бірінің артынан бірі сапқа тұрып, көңілді музыкамен «адалдық шеңберінің» ішіне кіріп, шығады. Музыка тоқтағанда «адалдық шеңберін» құрып тұрған балалар қолдарын төмен түсіреді. Шеңбердің ішінде қалып қойған қатысушылар өздерінің адал әрекеттері туралы кезекпен айтып береді. Содан кейін командалар орындарымен алмасады, ойын қайта басталады. Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Достық дегеніміз не? Балалардың ойын тыңдау. Сенің топта досың кім? бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Достық» Мақсат-Міндеттері: тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам) ерте жас топ:әннің әуені мен сөздерін тыңдау, музыкалықшыға	Дене тәрбиесі Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: Жүру: сапта бір-бірден жүру, Тене-теңдікті сақтау: еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп	Дене тәрбиесі Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: Жүру: сапта бір-бірден жүру, Жүгіру: түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру Еңбектеу, өрмелеу:	Музыка «Достар» Мақсат-Міндеттері: Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен).	Дене тәрбиесі Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: Жүру: сапта бір-бірден жүру, Жүгіру: түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру Секіру: бір орында

	рманы көтеріңкі көңіл күймен қабылдауға баулу,оны соңына дейін тыңдауға үйрету.	арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Жүгіру:</i> түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Кешікпе Ерте жас топ:ересектер мен бірге тапсырмаларды орындау.	50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; құрсаудан еңбектеп өту; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Күн шуақ және жаңбыр <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.	Қазақ тілі «Мені қайтала» Мақсат-Міндеттері: Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету Өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажырата білуге және дұрыс жауабын ұсынуға мүмкіндік беру.	тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Ойыншықты алып кел.
	«Достық қалашығы» Мақсат-Міндеттері: достық қалашығын құрылыс материалдарынан құрастыртуды дамыту (құрастыру)	«Жаман жолдас» әңгімесін оқып беру. Мақсат-Міндеттері: Кейіпкерлерге жанашырлық танытуды, ондағы әрекеттердің дамуын	«Адал дос» әңгімесін оқып беру. Мақсат-Міндеттері: Балалардың пікірлерін тыңдау. Жаман жолдас әңгімесімен салыстыруды	«Карточкалар» Мақсат-Міндеттері: Сандар тізбегі карточкалары арқылы сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына	«Достық жыры» Бота Бейсенованың әнін ютубтан тыңдату. Бірге айту. (музыка) Ата анамен баланың

		қадағалау (көркем әдебиет)	жетілдіру (тіл дамыту, көркем әдебиет) Ерте жас топ: шығарманы оқып беру,суреттер,ойыншықтарәрекеттерді көрсетумен.	жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. (математика негіздері) Ерте жас топ: түстерді ажыратуға үйрету.	арасында достық бола ма? Неге олар бізге дос? Ал табиғаттың біз досы бола аламыз ба? Қалай? Сұрақтарын қоюмен жауап беруді дамыту. (көркем әдебиет) Ерте жас топ: ересектердің дауысын тыңдау,сұраққа жауап беруді баулу.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын дамыту. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Зерттеу. Топ ауласында демалыс күндері кім ойнады анықтау, іздерді тану, жануарлардың іздерімен сәйкестендіру.	Бақылау. Мақсаты: Қыстайтын құстарға жем бергізу. Айналадағы табиғатты бақылап, сипаттау. Ауа райындағы ерекшеліктерді байқату. (қоршаған әлеммен танысу) Балалардың жақсы көретінін әнін айтқызу, би билету. (музыка)	Еңбек Мақсатты: Аула сыпырушыға көмектесу. Берілген тапсырмаларын ұқыпты орындауды үйрету. (қоршаған әлеммен танысу) Өздерімен алып шыққан ойыншықтарға зерттеу жүргізу. Тең ұғымын екі	«Атасының ақылы» әңгімесін оқып беру, ондағы теңеу сөзді түсіндіру. (тіл дамыту) Ұлттық ойын «Хан алшы» Қардан екі дос аққаланың мүсінін жасату (мүсіндеу)	Ауа райын бақылау, Мақсаты: табиғат құбылыстарын, өлі және тірі табиғат нысандарын тану дағдысын жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу) Қарда табиғи құбылыстарды бейнелету (сурет салу) Қимылды ойын «Кешікпе»

	ҚАРДАҒЫ ІЗДЕР Аяқ киімінің табанын қарға басу ізімен күн бейнесін салуды үйрету (сурет салу) Қимылды ойын: «Кім жылдам»	Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір» Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау; төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау	тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы үйретіп, қалыптастыру. (математика негіздері) Қимылды ойын «Тышқандар мен мысықтар»	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).			
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)			
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға достық туралы әңгімелер мен ертегілер оқып беру (көркем әрекет) Күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға			

	қызығушылықтарын, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару (қоршаған әлеммен танысу)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Достарымен бірге ойнайтын ойыншықтарды мүсіндеу. Бірлесе ойнау. (мүсіндеу) Қайшымен жұмыс істеуді жетілдіру. Достарға арналған жолдар жасату. Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының	Пазылдардан құрастыру ойындарын ойнату (құрастыру) Кітаптарды қарату. Суреттер бойынша ертегі құрастыру. (Тіл дамыту)	Сызбаны (карточкаларды) қолданып, ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыру (құрастыру)	Адамдардан басқа кімдермен дос болуға болады? Жануарлар мен құстармен дос болуға болады. Балалардың ойларын, тәжірибелерін тыңдау. (қоршаған әлеммен танысу) Жануарлардан досын мүсіндеу. Мүсіндеуде	Қоржыннан алған затқа қарап пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру дағдыларын жетілдіріп мүсін жасауға жағдай жасау. (мүсіндеу) Өзі таңдаған заттың суретін саладырту Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту

	бұрыштарын қиюды үйрету. (жапсыру) Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту (музыка)			қауіпсіздік ережелерін сақтауын жетілдіру. (мүсіндеу) Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту (музыка)	дағдысын пысықтау. (сурет салу)
Балалармен жеке жұмыс	Бірлескен қимылды ойындарға жиі қатысуын ұйымдастыру	Бейнекөрініс көрсету арқылы суреттерді 1-2 сөзбен сипаттап беруге үйретуді жалғастыру	Тақырыпқа байланысты зерттеу, тәжірибелерге қатыстыра отырып, сыртқы түрлері мен дәмдерін ажыратқызу. Сөздік қорын ащытатті, дәмді сөздерімен байыту	Бала қабілетіне байланысты жәй әуеннен жылдам әуенге біртіндеп ауыстыруды қалыптастыру	Отбасы фото альбомдарын көрсетіп есімдерін сұрауда сұрақтарға қысқаша жауап беруді үйрету.
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	«Кім тез жинайды» ойыны арқылы қар түйіршіктерінен жиын жасату. (математика негіздері)	Балалар қалауымен түрлі ойындар ұйымдастыру. Балаларды	Қимылды ойын «Трамвай» Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету,	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру (көркем әдебиет)	Ойын ойнату әр балаға қоржыннан бір зат аладырту. Содан соң сол заттардың атауларын, олардың бөліктері мен

	Ұлттық ойын «Хан талапай» Ұлттық ойын «Орамал тастамақ»	педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту.	ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.	Еркін ойындар Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.	бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін атауын ұйымдастыру. (тіл дамыту) Ұлттық ойын «Хан талапай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды пысықтау. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Жыл мезгілдерінің әр түрлі бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп, қай кезде болатынын сұрау. (көркем әдебиет, қоршаған әлеммен танысу)	Балалардың қалауы бойынша «Жаман жолдас» ертегі желісі бойынша шығармашылықпен жұмыстар жасауын дамыту. Аюды және екі досты қиып ертегі желісі бойынша жапсыру. Суреттерін бояу. Аюдың мүсінін жасату. (жапсыру және сурет салу, мүсіндеу)	Балалардың жақсы көретінін әнін айтқызу, би билету. (музыка)	«Құрметтеуді үйренеміз» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> құрдастарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып, бір-біріне допты беріп, доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады.	Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, ілмекке айналдыра білуін дамыту. (құрастыру)

				Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады.	
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстырып отыру. Достық туралы, топтағы достары туралы әңгімелесуді ұсыну.				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Қаңтар айы I-II апта

- I Жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, әр-түрлі бағытта жүгіру, жәй жүру, тізбектеп 2қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол төменде
1-қолды жанына қою, оң қолды көтеру, 2б.қ оралу. 3-қолды көтеру, 4б.қ оралу 4-5 рет қайталау.
2б.қ аяқтардың арасы ашық, қол кеудеде.
1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3солға тербелу. 4б.қ оралу. 4-5рет
3б.қ аяқтың арасы ашық, қол төменде
1-отыру, 2-3 оңға-солға қол шапалақтау, 4б.қ оралу. 4-5рет қайталау.
4б.қ аяқты созып отыру. 1. тізені бұгу, 2 құшақтау, 3б.қ оралу 4-5рет қайталау.
5 Қос аяқпен секіру 7-8секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Қаңтар айы III-IV апта

- I Жүру, тізені көтеріп жүру, отырып жүру, жүгіру, кері қарай жүгіру, жүру екі қатар тізбектеліп тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол төменде
1-қолды жоғары көтеру, 2иыққа түсіру, 3қолды белге қою, 4б.қ оралу. 4-5рет
2б.қ аяқтың арасы алшақ, қол иықта 1-қолды жанына қою, 2 жоғары көтеру, 3-қол шапалақтау, 4б.қ оралу 4-5рет
4б.қ аяқ бірге, қол белде 1-1басты алға, 2артқа, 3оңға, 4солғабұру. 4-5 рет қайталау.
5Қос аяқтап айналып секіру 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіңдер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады. (бөлменің

қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам үш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлғауды ұсынады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп

кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Тоқта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді.: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «ойнап келіңдер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жолаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді.

Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдамасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіруге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп

түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалардың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшандыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!
- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «үшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашындар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6)

бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріндер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тактайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Үш табан

Үш табан ойнау үшін тақыр жерге көлденең сызық сызылады да, оған әр ойыншы бір бірден арасын сиректеу етіп кеней тігеді. Содан соң ойнаушы балалардың барлығының сақаларын біреуі жиып иіреді. Кімнің сақасы шықса сол бірінші болып сақасын көннен алысырақ жерге иіреді. Сақасымен тигулі кенейді атып, үштабаннан артықтау жерге жіберуі керек үш табаннан кем, я болмаса сақасы кенейге тимей кетсе, ойынды сақасы шыққан келесі ойыншы бастайды. Ойын көндегі кенейді ұтып біткенше созылады.

Омпы

Асық ойынының бір түрін «Омпы» деп атайды. Омпы – асықтың тұмсығымен жер тіреп, тік шаншылып түсуі. Бұл ойынды көбінесе бозбалалар ойнайды. Оны таза ауада жазық алаңда, не үлкен бөлмелерде ойнауға болады. Ойнаушылардың санына шек қойылмайды. Ойынның мақсаты - асық ұту. Ойнаушылар арасы 20 қадам екі көн сызады да біріншісіне төрт бұрыш жасайды (оның көлемі өзара келісіледі) дәл ортасындағы сызыққа әрбір ойыншы өздерінің асықтарын тігеді. Тігілген асықтардың ортасына бір асық мұртынан «Омпы» тұрғызады. Ойнаушылар екінші белгіленген жерден бірінің артына бірі тұрып әркімнің өз кезектері бойынша, қолдарындағы сақаларымен «омпыны» ата бастайды. Егер кімде-кім омпаға тигізсе және оны төрт бұрыштың шетіне шығарса, онда көндегі асықты түгел алады. Ал омпыға тимей, жанындағы асықтарға тисе, оны да төрт бұрыштың шетіне шығара алса, онда сол атқанасығын ғана алады. Асық таусылған сайын, көнге асық қайтадан тігіліп отырылады. Ойын жалғаса береді.

Асықты тігіп ойнау

Бір топ бала, жастар жиылып келіп, тегіс жерді таңдап алады да оны тазартып, ортадан төрт бұрышты сызық сызады. Сол төрт бұрышты ортасынан тең етіп екіге бөледі. Әр жағының қашықтығы балалардың жас мөлшеріне қарай белгіленеді. Сонда 1-1,20 см немесе 1,5 метрге дейін болады. Мұны «көн» деп атайды. Сонда ойнаушылардың өзара келісімі бойынша көннен 4-5 метр не одан да көп мөлшерде асық ататын орын белгіленеді. Оны сызықпен белгілейді. Ойыншылар осы жерден тұрып көндегі асықты ататын болады. Ойынды кім бірінші болып бастайтынын сақа иіру арқылы анықтайды. Сақасы алшы түскен ойыншы бірінші болып ату кезегін алады.

Ойыншы асыққа дәл тигізіп, оны көнбе сызығынан шығарса, оны алады да, сақасы түскен жерден қайта атады. Сөйтіп көннен шығарғандарын ала береді. Егер оның сақасы көндегі асыққа тимей кетсе, асықты келесі ойыншы атады. Ал тігілген асықтарды бұзып, бірақ көннен шығара алмаса, қалған ойыншылар асықтарды сол жатқан қалыбында атып, көннен шығарып алуға тиіс. Ойын көндегі асықтар бойынша біткенше ойнала береді. Көндегі асық біткен соң, ойынға қатынасушылар бір-бірден көнге қайта асық тігіп, ойын қайта басталып, жалғаса береді.

Алтыатар ойыны

Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған) баланың сақасы тігіледі. Кенейдің арасында саңлау болмай тіркестіріле қойылады. Көннің екі жағына 1м жерден су (сызық) ал 5-6 м жерден қарақшы белгілейді. Кімде кім түптегі сақаны жұлып кетсе (судан

шығарса) бүкіл кенейді сол алады. Ал сақаға тимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана соныкі болып табылады. Ату саны — 6 рет. Алғаш сақасы шыққан бала, қалғандары одан кейінгі кезекте атады. Алты рет атыстан қалған кенейдің бәрі түпте қалған баланікі болып есептеледі.

Асық ойыны

Асық ойыны - қазақ халқының дәстүрлі ойыны. Асық ойыны күндізде, түнде де ойналады. Күндізгісі – мергендікке, түнгісі – ептілікке баулиды. Иіргенде түскен қалпына қарай асық – алшы, тәйке, бүк, шік деп, ал атуға арнап арнайы қорғасын құйылып жасалғаны – сақа, жақсылары – оңқай аталады. Асық ойынының мынадай түрлері бар: құмар, тәйке, омпы, алшы, хан (хан ату), т.б.

Хан алшы

«Хан алшы» — қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді.

Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында,

«Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады.

Дидактикалық ойын

Тілді жалпақ қыл.

Мақсаты: тілді сабыр, бос қалыпта ұстау икемділігіне дағдыландыру.

Бейнелеуі: күлімдеп, ауызды ашыңқырап, тілдің алдыңғы жалпақ шетін төменгі ерінге салып қоямыз. Тілді осы қалыпта 5-10ға дейін санағанша ұстау керек.

Әдістемелік нұсқау:

Ерінді қатты, күш салып созбау керек.

Астынғы ерінді қайырмау керек.

Тілді артық шығармай, астынғы ерінді жауып тұратындай ұстау керек.

Тілдің қырларын ауыздың бұрыштарына тигізіп ұстау.

Бұл жаттығуды жасай алмаса, «Бағынбайтын тілді жазала» деген жаттығуға қайтып оралу керек.

Ертегілер «Қардан жасалған гүл»

— Анашым, ертегі айтып беріңізші?!

— Жарайды, айтып беремін. Тек кеш батсын.

— Не үшін кештің батқанын күтуіміз керек?

— Білмеймін...ертегіні кешке тыңдаған жақсы сияқты.

— Жақсы. Онда келістік.

Қызым күн батқанша әрең шыдады. Қыстың келте күні әп-сәтте кешке ұласты. Пешке жағылған оттың қызуы үйді жылытып жіберді. Жарықтың сөндірсең, оттың ойнаған алауының көлеңкесі керегеде ойнайды. Осындай кезде бала кездегі ата-анамның ортасында еш алаңсыз отыратын кездерім есіме түседі.

— Анашым, ал, ертегіңізді бастаңыз.

Қызымның қызығушылыққа толы көзіне қарап, жымидым. Есіме әдемі ертегі түсті.

— Ертегіні жалғыз өзің ғана тыңдайсың ба? Барып, бауырларыңды шақырып кел.

Қызым сүйінші сұрағандай жүгіріп кетті. Балаларым «ертегі, ертегі!» деп қуана айқайлап жүгірісіп келді. Айнала отыра қалып, менің аузымды бақты.

— Ертеде бір қыз болыпты. Ол өте арманшыл болған. Өз қиялында жасап алған үйде мекен етіп, қиялындағы кейіпкерлермен тілдеседі екен. Жер бетіндегі барлық нәрсені аппақ түс сияқты қабылдайтын-ды. Аппақ ақша бұлттар, аппақ қар сияқты барлық адамзат, жер беті тап-таза деп ойлайды. Бір күні қыз әкесі мен анасының бір-бірімен сөйлеспей жүргенін байқап қалыпты. Сірә, ренжісіп қалған-ау.

— Олар неге ренжіскен екен?

— Үлкендер кейде солай бір-біріне өкпелеп қалады.

— Бір-бірінен кешірім сұрай салмай ма?! Біз сөйтеміз ғой... содан кейін ойнап кетеміз.

— Содан, олар татуласып па?

— Кішкентай арманшыл қыз ата-анасын қалай татуластырсам екен деп, түнімен терезеден жапалақтап жауған қарға қарап ойланыпты.

Сөйтіп жатып ұйықтап кетіпті. Таңертең тұра салып, киімдерін киіп, далаға жүгіріп шығыпты. Дала аппақ қарға ораныпты. Тура өз қиялындағы ертегі патшалығы сияқты. Қыз қарды біраз тамашалап тұрыпты да, дереу жалаң қолдарымен қарды көсіп алып, жентектей жөнеліпті. Анасы қызының бұл қылығына таң қалып, «Қызым-ау, жаурадың ғой. Үйге кірсеңші. Күн жылынған соң бірақ шығып ойна» деп бәйек болады. Қызы анасын естімеген сияқты қарды жентектей береді. Бір кезде қолындағы қарды ала сала әкесіне жүгіріп барады.

— Әке, әке, қараңызшы, мен қардан гүл жасадым. Өтінем, осы гүлді анама сыйлаңызшы. Қазір қыс, еш жерде гүл өспейді.

— Қызым-ау, мынау қар ғой...

— Бұл қар емес, қардан жасалған гүл...жүріңізші, анама сыйлаңызшы. Бұл ғажайып гүл...

— Қызы табандап тұрып алған соң, әкесі көңілін қимай жентектеліп гүл бейнесіне келтірген қарды алып үйге кіреді.

— Ал, анама сыйлаңыз, - деп сыбырлайды қызы.

— Мынау саған...қардан жасалаған гүл...қызымыз жасапты...

— Әдемі екен...

Анасы пештің жанында тұрған. Қолын созып аппақ қар гүлді алды. Жүзіне жылу жүгірді. Адамның қолының табымен үйдегі жылу қар гүлді еріте бастады. Су тамшылай бастайды.

— Әке, әке, гүлді ұстаңыз. Әйтпесе ол қазір еріп құлап қалады. Міне мен де ұстаймын.

Үш алақанға қонған аппақ қар гүлі тез ери бастады. Еріп-еріп жерге тамшылап жатты. Суыққа қызарған алақандар қалды. Қардың суық суы қыздың әкесі мен анасының ренішін жуып кеткен сияқты. Қыз қатты қуанып кетті.

— Айттым ғой, ол ғажайып гүл деп...ертегі осымен бітті.

— Бітті ме?

— Ата-анасы татуласып па?

— Иә.

— Жақсы болды ғой.

— Мен тәтеммен ренжісіп қалсам, сондай гүл сыйласам бола ма?

Мен күлдім. Ертегіні кішкентайлар жағы түсінбегені анық. Өйткені олар ойынға айналып отырды. Ал ес кіріп қалған қыздарым бір сәтке қиялдап кеткендей

Үміт

Ақылды үнемі әкесінен нені болса, соны сұрайтын. Әкесі де оған «нені болса соны сұрайтының не?» деместен, оның сұрағандарына өте ыждағатпен жауап беретін.

Бірде ол әкесінен:

- Әке, неге осы ат жүргенде алдыңғы аяқтары басқан ізінен, артқыаяқтары басқан ізі асып түседі? – деп сұрады. Әкесі:

- - Балам ол солай. Алдыңғы аяқтары басқан ізден артқы аяқтары басқан ізі өзып түсіп отыратын қасиет тек жүйрік, бәйге аттарында ғана болады. Оны сен аңғарған екенсің, демек сенен де бір ақылды адам шығар, Инша Аллах!? Ол тағы бұрын шыққан құлақтан кейін шыққан мүйіз озатынының да белгісі, - деді. Ақылды:

- Бұрын шыққан құлақтан, кейін шыққан мүйіз оза ма? Неге? – деп сұрады әкесінен. Әкесі:

- Иә, балам. Мәселен, құлақ ол туа бітті бар болады. Ал, мүйіз болса, бұзау алғаш туғанда болмайды. Кейін, үлкейе келе біртіндеп өсе келе құлақтан да озып, ұзарып кетеді. Өзің қарашы, ана ала тацыншаның туғанда қанша мүйізі бар еді? Жоқ болатын, Ал құлағы ше? Құлағы бар болатын. Бірер айдан кейін мүйіз шыға бастады. Енді міне, бір жылға таяп еді, мүйізі өсіп құлағымен бірдей болды. Құдай қаласа, келер жылы мүйізі құлағынан әлдеқайда ұзын болып озады.

Сен ақылдысың. Демек, Ақбақайдың артқы аяғы алдыңғы аяғынан озып түскеніндей, ала тайыншаның туғанда жоқ мүйізінің, туғанда бар құлағынан асып кеткеніндей, сен де үлкейгенде қатарыңнан озық болсаң екен, мен жетпеген биікке жетсең екен балам, - деді әкесі.

Ақылды шынымен-ақ ақылды бала гой, ойланып қалды.

Құл-Керім Елемес

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң

бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті? Ауру айтты дейді:

Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Адал дос

Екі дос көше бойымен жайбарақат әңгімелесіп келе жатты. Оның біреуі Аблан да, екіншісі Абыз. Абыздың денсаулығы нашар, көп жүгіре алмайтын.

Бір үйдің жанынан өте бергенде дәу қара төбет арсылдап, тура алдарынан шыға келді.

Абыз:

— Аблан, қаш, әне ит келіп қалды! — деп қатты қорқып, айғайлап жіберді. Аблан жерден бір шыбық алып, итке қарсы ұмтылды. Ашулы ит Абланның шалбарынан бірнеше рет жұлқылап та үлгерді. Үлкендер келіп, Абланды құтқарып алды.

Абыз Абланның жанына келіп:

— Мен қаш дегенде неге қашпадың? Қашып кеткенінде шалбарыңды ит жыртып тастамас еді, — деді.

— Мен қашатын болсам, сен тұтылатын едің. Өйткені сен қатты жүгіре алмайсың ғой. Сені иттен қорғайын деп, әдейі қалып қойдым, — деді Аблан.

— Дос деген осындай болар, — деді олардың сөзін естіген үлкендер сүйсініп.

М. Төрежанов

Бекітемін _____
Менгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 02.02-06.02.2026ж

Ақпан айы 2026 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 02.02.2026	Сейсенбі 03.02.2026	Сәрсенбі 04.02.2026	Бейсенбі 05.02.2026	Жұма 06.02.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін стикер арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). «Апта дәйексөздері» Жылқы малдың патшасы Түйе малдың қасқасы Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеуді үйрету мәселелері бойынша кеңес беру Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылау. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киінуін жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу)				

	«Құлын, қозы, лақ» ертегісін оқып беру. Мақсат-міндеттері: Кейіпкердің мінезін сипаттауды үйрету. (көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері: Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөздер тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. құлын қозы лақтың дыбысын салуды игерту. (тіл дамыту)	«Ойын құралдары» Мақсат-міндеттері: Балалардың қалауы бойынша дәстүрден тыс әдіспен ойын құралдарының суретін салдырту, ермексаян ұжымдық жұмыс арқылы ойыншыларды жасату және геометриялық пішіндер арқылы ойын құралдарын жапсырту. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)	Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасату) Балармен жеке жұмыс. «Құлын, қозы, лақ» ертегісін естеріне түсіру. Мақсат-міндеттері: Шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді үйрету (көркем әдебиет)	Сызғышпен ойын құралдарын өлшеу. Мақсат-міндеттері: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру (математика негіздері) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, (тіл дамыту)	Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Шуақ шаша Алтын таңда Мөлдір таза ауада Табиғаттың бәрі оянды Оян сен де бар бала Балалар, ертеңгісін көзімізді ашып терезеге қарасақ нені көреміз?				

	Егер күн жарқырап нұрын шашып тұрса қалай қуанамыз? Олай болса, бүгінгі күнге, табиғатқа жылы лебізімізді білдірейік Армысың ардақты аспан ата! Армысың мейірімді жер ана! Армысың шұғылалы алтын күн! Күліп шықты күн бүгін Ия балалар біз әрбір атқан таңымызға келген жаңа күнге жеткенімізге қуанамыз Балаларға жаңалықтарымен бөліседі, жақсы тілектер тілеуді ұйымдастыру. «Ойын дегеніміз не?» тақырыбында әңгімелесу. «ойыншы» деген нені білдіреді ойларын сұрау. Суреттер арқылы түсіндіру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Ойын» Мақсат-міндеттері: Музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу Ерте жас: көңілді және баяу музыкамен таныстыру. Музыкамен жүруге ,қарапайым би қимылдарын көрсетуге (аяқты топылдату, аяқтан аяққа аусу, қол шапалақтау, сылдырмақты сылдырлату) үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап сапта бір-бірден жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу;	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап сапта бір-бірден жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> құрсаудан еңбектеп өту; гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u>	Музыка «Ойнайық» Мақсат-міндеттері: Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүруін дамыту Ерте жас: көңілді және баяу музыкамен таныстыру. Музыкамен жүруге ,қарапайым би қимылдарын көрсетуге (аяқты топылдату, аяқтан аяққа аусу, қол шапалақтау, сылдырмақты сылдырлату) үйрету	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап сапта бір-бірден жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға қарап жүгіру.

		<u>Қимылды ойын:</u> Өз түсінді тап Ерте жас: допты домалату, лақтыру, допты шағын төбешіктен домалату; допты тәрбиешіге, балаға домалату және лақтыру	Тышақандар мен мысықтар <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау. Ерте жас: допты домалату, лақтыру, допты шағын төбешіктен домалату; допты тәрбиешіге, балаға домалату және лақтыру	Қазақ тілі «Жеті лак» Мақсат-міндеттері: Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға баулу. Ерте жас : дыбыстық тіркестерді жалпы қолданыстағы сөздермен ауыстыруға (бәә- бота, мәә- қозы, мөө- бұзау, мәә - лақ, мияу- мысық, аб- ит) білдіретін жеңіл сөздерін айтуға баулу.	Ерте жас: допты домалату, лақтыру, допты шағын төбешіктен домалату; допты тәрбиешіге, балаға домалату және лақтыру
	«Құлын, қозы, лақ Мақсат-міндеттері: Балалардың тандауы бойынша құлын қозы лақтың суретін салдырту. (сурет салу)	«Ойын» Мақсат-міндеттері: ойын түрлері туралы айту. Үйде қандай ойындар ойнатынын айтып балалармен бірге ойнау. «Аққу ұшты», «Қуыр қуыр қуырмаш» ойындарын ойнату. (көркем әдебиет) Ерте жас: ересектермен бірге ойынды ойнату, ойын сөздерін қайталату.	«Спорт алаңшасы» Мақсат-міндеттері: Шығармашылық қиялды дамыту Топтағы бар заттарды пайдаланып. спорт алаңшасын жасату. (кұрастыру)	«Спорттық ойын» Мақсат-міндеттері: Сурет бойынша спорттық ойын түрлері туралы әңгіме, үлгі бойынша әңгіме құрастыруды дамыту. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу (көркем әдебиет және тіл дамыту)	«Ша-ша-ша Ойын сауық тамаша.» Мақсат-міндеттері: артикуляцияны дамытатын жаттығуды орындату. Асық ойыны туралы айтып түсіндіру. Мен тәртіпті баламын Мен кішкентай баламын, Айтқан тілді аламын Апам нанға кеткенде, Үйде ойнап қаламын.

	 Ойын Бұл қай мезгілге болады? Танымдық, эксперименталдық іс- әрекет «Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнер тапқыштыққа алғашқы қадам				Шкафтарды шашпаймын, Кітаптарды шашпаймын, Кубиктерден үй жасап Қызық ойын бастаймын. <i>Ө. Тұрманжанов</i> Тақпағын жаттату (қоршаған әлеммен танысу) (көркем әдебиет)
2-ші таңғы ас	Гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану әдебін сақтау. Кезекшілер жұмысын ұйымдастыру.				
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласындағы құстарға бақылау жасату. Жем бергізу. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Дидактикалық ойын «Суреттеріне қарап, қалай дыбыстайды анықта» жануарларлардың суреттеріне қарап дыбыстарды атайды. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық	Жаяу жүргіншілерге арналған ережелер, «Жаяу жүргінші өткелі», «Қоғамдық көлік аялдамасы» жол белгілері туралы ұғымдарын кеңейту. Көлік пен жаяу жүргіншілерге болып ойнату. (қоршаған әлеммен танысу)	Қазақстандағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері туралы түсініктерді қалыптастыру. Қыс мезгіліндегі табиғаттың әсемдігін суреттер арқылы көрсету. (қоршаған әлеммен	Бүгінгі ауа райы туралы екеу ара әңгімелесуді ұйымдастыру. Диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға үйрету. (тіл дамыту) Ұлттық ойын «Орамал тастамақ» Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-

	Қардан ойын алаңын құрастыру. (құрастыру)	айтуға жаттықтыру. (тіл дамыту) Зерттеу. Мақсаты: Балабақша ауласындағы қарды зерттеу. Сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды жетілдіру (ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). (математика негіздері) Қимылды ойын «Ұшты ұшты»	Ұлттық ойын «Ханталапай» Қарда ойын құралдарының суретін салу. (сурет салу)	танысу) Еңбек. Балабақша ауласындағы ойын құралдарын қардан тазалау. Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (тіл дамыту, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (көркем				

	әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру. Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дербес шығармашылық әрекеттер. Ермексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы мультфильмдегі ойыншықтарды мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру (мүсіндеу, жапсыру) Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан түрлі геометриялық пішіндерді бір бірден әр бала алып, көруін және сипап сезу арқылы	Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыруды үйрету. Ойын құралдарын құрастыру (құрастыру)	Біздің балбақшадағы ойын алаңы. Ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттері: Сюжеттік композициялар құруды, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісуді жетілдіру. (мүсіндеу) Шығармашылық әрекет. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сызық бойымен алдымен қысқа,	Балалардың қалауы бойынша спорттық ойын құралдарының суретін салу немесе ермексаздан жасату (сурет салу, мүсіндеу)	Ойын. Бір қатарға балаларды тұрғызып, қалған балаларға тапсырма бердірту. Тапсырма бойынша айтылған бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді (математика негіздері)

	зерттеу жасауын ұйымдастыру (математика негіздері)		кейін ұзын жолақтарды қиюды үйрету. (жапсыру).		
Балалармен жеке жұмыс	таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуын дамыту	өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізе білуін дағдыландыру.	шаманы салыстыруда үстіне және қасына қою тәсілдерін қолдануды қалыптастыру	тыңдалған музыкадан алған әсерлерімен бөлісе білуін үйрету	ойын ашық айтып, өзінің пікірін білдіріп, өзімен санасқанды, өзін құрметтегенді ұнатауын дамыту
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу.				
Серуен	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу (музыка) Еркін ойындар	Дербес ойындар Ұлттық ойын «Сақина жасыру.»	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка) Еркін ойындар	Еркін ойындар Бестемше ойынын ойнату	Ұлттық ойын «Ханталапай» Балалардың бастамасымен ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (тіл дамыту, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды	Дидактикалық, ұлттық, сюжетті-рөлдік ойындар «Теңге алу», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз»,	Айналамыздағы қоршаған заттармен, ойыншықтар – адамдардың еңбегімен жасалғаны туралы	«Адал досқа арналған ашық хат» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> достық қарым-қатынасты	Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық	Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайталап жасауға мүмкіндік беру. (сурет салу, жапсыру,

қарау және басқалар)	ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	түсінік беру, оған ұқыпты қарауға баулу. (қоршаған әлеммен танысу)	қалыптастыру. Педагог балаларға достық туралы мақал айтып береді, содан кейін өзінің адал досы деп санайтын адамды атауды және оның себебін түсіндіруді сұрайды. Өңгіме соңында балаларға адал досы үшін ашық хат дайындау ұсынылады.	қабілетті, қиялды дамыту. Спорттық ойын құралдарын қиып спортшының қасына жапсыру. (жапсыру)	мүсіндеу)
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Балаларды жылы киіндіру туралы кеңес беру. Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы:2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 09.02-13.02.2026ж

Ақпан айы 2026 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.02.2026	Сейсенбі 10.02.2026	Сәрсенбі 11.02.2026	Бейсенбі 12.02.2026	Жұма 13.02.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу.Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). «Апта дәйексөздері» Өнерлінің қолы алтын Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу. Өнегелі 15 м^нут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (тіл дамыту) Дидактикалық ойын: «Құстарды тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс.				
	«Техника құралдары» Мақсат-міндеттері: олардың суретінің бір бөлігін көрсетіп қандай зат екенін табу. Оларды санау. Сипаттау, не үшін қолданаты туралы ақпарат беру. Сан есімдерді ретімен атауға, жекеше және көпше түрде қолдана білуге үйрету (тіл дамыту)	«Мақтау сөздер айту» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.	Ойын шарты: бір жануарды өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілету. (мысалы: менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). (математика негіздері) Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу	Қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылықты дамыту. Мақсат-міндеттері: Терезеге қарап қыс бейнесін дәстүрден тыс әдіспен салдырту. (сурет салу) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау.	«Менің әңгімем» Мақсат-міндеттері: Балаларды әңгіме айтуға үйрету: шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету. (тіл дамыту)

					
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Техника туралы біз не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Техника» Мақсат-міндеттері: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап барабанды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап сапта бір-бірден жүру <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап сапта бір-бірден жүру <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір	Музыка «Телефон» Мақсат-міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап сапта бір-бірден жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2сантиметр,

	Ерте жас:музыкамен жүру,жүгіру,заттармен қарапайым қимылдарын орындау,қоңырау,сылд ырмақ ,астаяқ аспаптарын сылдырлатып ойнауға (қатты,ақырын сылдырлату) үйрету	ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> «Ұшты-ұшты» Ерте жас:жүру және теп тендік сақтау жаттығулары.домалату, лақтыру,допты алға ,жоғары лақтыру. Еңбектеу,өрмелеу,құрсаудан еңбектеп өту.	орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан), 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасыныңбиіктігі 1,5 метр) нысанаға лақтыру; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> Трамвай <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау. Ерте жас:жүру және теп тендік сақтау жаттығулары.домалату,лақтыру,допты алға ,жоғары лақтыру.	Ерте жас:музыкамен жүру,жүгіру,заттармен қарапайым қимылдарын орындау,қоңырау,сылд ырмақ ,астаяқ аспаптарын сылдырлатып ойнауға (қатты,ақырын сылдырлату) үйрету Қазақ тілі «Техника және біз» Мақсат-міндеттері: Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.	биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <u>Қимылды ойын:</u> Поезд Ерте жас:жүру және теп тендік сақтау жаттығулары.домалату,лақтыру,допты алға ,жоғары лақтыру. Еңбектеу,өрмелеу,құрсаудан еңбектеп өту.

			Еңбектеу, өрмелеу, құрсау дан еңбектеп өту.		
	Әр түрлі заттарды таратып беру, оларды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыруды дамыту. Ойын. «қай қолымда тап» (математика негіздері) Ерте жас: күрделі заттармен әрекеттерді орындау, сақиналары бар таяқшамен, торлы дорбамен, күрекшемен сәйкес келетін ойыншықтар мен шарларды ылғал құмға балғамен қағып, кіргізе білу.	«Бір атаның ұрпағы» әңгімесін оқып беру. Мақсат-міндеттері: Балаларға қардың суға және мұзға бұға айналатынын айтып түсіндіру. Тоңазытқышқа салып мұз жасап зерттеу. (көркем әдебиет және қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас: қоршаған ортадағы жануарларға (лақ, үйрек, қаз) қызығушылықты ояту, олардың дене бөліктерін (басы, көздері, құлақтары, құйрығы, аяқтары, қанаттары) табу, дауыстарын салу, қимылдарды ойындарда қайталау.	Ас бөлмесіндегі техника құралдарымен таныстыру. Мақсат-міндеттері: Қамырдан күлшелер жасау, асханаға беру пеште пісірген соң балаларға жеуге беру. (қоршаған әлеммен танысу , мүсіндеу) Күлшелері піскенше балаларды табиғи материалдардан түрлі заттар даярлауға баулу (кұрастыру) Ерте жас: балаларды жалпақ , дөңгелек пішіндерді мүсіндей білуге өз қалауы бойынша алынған пішіндерді құрастыруға , материалдарды ұқыпты колдана білуге үйрету.	«Тазалықты сақтайтын техника құралдар» тақырыбында әңгімелесу. Мақсат-міндеттері: Шаңсорғыш, кір жуғыш, ыдыс жуғыш, киім үтіктейтін шкаф жөнінде ақпарат беру. Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдануды дамыту. (тіл дамыту) Ерте жас: суреттерден ересектің айтқан сөзіне сәйкес келетін ойыншықтарды, заттарды, киімдерді, ыдыс аяқтарды табу және көрсету.	«Телефон, компьютер, теледидар» Мақсат-міндеттері: олардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы білуін қарастыру. (қоршаған әлеммен танысу) ерте жас: айналасындағы заттармен қауіпсіз әрекет ету ережелерімен таныстыру, «болады болмайды» , «қауыпты» сөздерін мағнасын түсіндіру.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: алабақша	Қарда таяқпен өзі қалаған заттың суретін	«Қауіпсіздік ережелері» Өз өмірінің қауіпсіздігінің	Зерттеу. Мақсаты: Балабақша	Балабақша ауласында ұшып жүрген құстарды

	ауласындағы ағаштарды бақылау, желдің әсерін сезіну. Қармен әр түрлі құрылымдар құрастыру. (құрастыру, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан» Еңбек. Топ ауласын қардан тазалау.	салдырту. (жапсыру, сурет салу) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка)	қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау). (қоршаған әлеммен танысу , тіл дамыту) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	ауласында кездесетін пішіндерді табу салыстырып атау дағдысын дамыту (математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» орман жануарлар мен құстардың дауыстарын тану, атауды пысықтау. Желді бақылау. Ауа райының өзгеруі туралы айтқызу. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Асық»	санату. (математика негіздері) Қимылды ойын «Мекен мен балапандар» «Паровоз» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> ұжымда үйлесімділікті, бірлікті қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып, паровоз ойынын ойнауды ұсынады, онда «вагондар» бір-бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді. Паровоз әртүрлі қарқынмен, ырғақпен, кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту,				

	орамалды ілу сәттерінде көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» (тіл дамыту) .Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Ертегілер мен әңгімелер оқып беру (көркем әрекет) «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру.				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар) .				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Қауіпсіздік ережелері» Мақсат-міндеттері: Ұялы телефон жайлы ақпарат беру. Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Орталықтарға бөлініп балалардың дербес таңдауы бойынша	«Көлік басқарушысы» Мақсат-міндеттері: Өртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте техника құралы екенін түсіндіру. (қоршаған әлеммен	Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Еркін тақырыпта сурет салдырту (сурет салу)	«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою. Балалардың қалауы бойынша әрекет түрлерін таңдату.	Балалар екі орталыққа бөлініп, бірі құрастыру материалдарымен Робот құрастыруына жағдай жасау. (құрастыру) екіншісі мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдануды жетілдіріп робот мүсінін жасатуды үйрету.

	шығармашылық жұмыстар жасату. Ұялы телефонды бейнелеу, заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру (жапсыру) Телефон бейнесін салу. Мақсат-міндеттері: Түстерді дұрыс таңдау дағдысын жетілдіру. (сурет салу) Ермексаздан телефонды мүсіндеу. (мүсіндеу)	танысу) Ермексаздан қалаған техника құралының мүсінін жасату. (мүсіндеу)		Құрастыру құралдарымен ормандар, жануарларды құрастырту. Ермексаз және түрлі түсті қағаздармен шығармашылық жұмыстарды орындату. (құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)	(мүсіндеу)
Балалармен жеке жұмыс	өз бетінше ойнайды және спорттық ойындардың ережелерін сақтауды үйрету	жұмбақтардың жауабын табуына қызығушылығын тудырып, талпындыру	геометриялық фигураларды көру және сипап сезу арқылы зерттеуді үйрету.	қағаз парағын түрлендіруді үйрету	Берілген тапсырманы жауапкершілікпен орындауға талпындыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еркін ойындар Балалардың сұранысы бойынша «Жеті лақ» ертегісін оқып беру.	Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін	Балабақша ауласында ұшып жүрген құстардың суретін қарда салдырту. (сурет салу) Еркін ойындар

	Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»	Ұлттық ойын «Бестемше»	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка)	адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан бағалату (көркем әдебиет) Еркін ойындар	Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Мақтау сөздер айту» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.	Дидактикалық ойын «карточканың қай бөлігінде орналасқан» заттар парақшаның әр бөлігінде орналасады. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалуды(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыруы, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр).	Кітаптарды қарату, балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру. (көркем әдебиет)	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Әмиян», «Дүкен» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Мен өскенде қандай техника ойлап табамын тақырыбында әңгімелесу. (көркем әдебиет)

		(математика негіздері)			
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау техника құралдары туралы не білетінін балалардан сұрауын ұсыну. Оқып берген ертегілерді сахналауды үйде қайталау. Зерттеу арқылы не үйренгенін сұрауға кеңес беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 16.02-20.02.2026ж

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Ақпан айы 2026 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.02.2026	Сейсенбі 17.02.2026	Сәрсенбі 18.02.2026	Бейсенбі 19.02.2026	Жұма 20.02.2026
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту). Сәлемдесіп балаға үш қорапты көрсету оларда оны сағынып күтіп отырған жануарлар суреті бар. Бала таңдап алған жануар суретін алып түрлі түсті қаламдармен бояуға жағдай жасау. «Апта дәйексөздері» Туған елдей ел болмас Туған жердей жер болмас Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен,	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың үйдегі отбасы мүшелерімен қарым қатынасы туралы әңгімелесу. Ата – аналармен пікірлесу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				

кеңес, әңгімелесу					
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау, атын атау), «Ғажайып сандық». Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Балармен жеке жұмыс				
	Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне, жануарларына күтім жасау) Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын атай білуге үйрету (Қоршағана ортамен танысу, тіл дамыту) Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар	«Тіл алмаудың кесірі» Мақсат-міндеттері: әңгімесін естеріне түсіріу. Көктем мезгілі келе жатқанымен әлі де далада суық екенін ұмыптау керектігін түсіндіру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру: балалардың білетін жаттығуларын қайталап айтуын ұйымдастыру. (тіл дамыту)	«Ұлттық заттар» Мақсат-міндеттері: оларды көрсетіп, оларда бейнеленген оюларды танып атау дағдысын пысықтау. «Қызғалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі» элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауды. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен	«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: қоржыннан шыққан пішіндерді санау, салыстыру, топтан ұқсас заттарды табу дағдысын жетілдіру. (математика негіздері) <i>Қораңшаға не жасырылған?</i> 	«Досынды тауып ал» дидактикалық ойын <i>Ойынның мақсаты:</i> достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады.

			жіңішке сызықтарды жүргізуді үйрету (сурет салу).		
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. Қыс пен көктем мезгілі тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Жыл мезгілдері» Мақсат-міндеттері: музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам) ерте жас: балалардың музыкалық есте сақтауын дамыту, таныс музыкалық шығарманы көтеренкі көңіл күймен қабылдауға баулу, оны	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру;	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру;	Музыка «Қош бол қыс» Мақсат-міндеттері: Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен). ерте жас: балалардың музыкалық есте	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> құрсаудан еңбектеп өту; гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене

	соңына дейін тыңдауға	<i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) <u>Қимылды ойын:</u> Орамал тастамақ Ерте жас: допты домалату, лақтыру, көлемдері әртүрлі доптар мен шарларды өз бетінше жинау. Еңбектеу, өрмелеу, құрсаудан еңбектеп өту үйрету. (диаметр 45см)	<i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> құрсаудан еңбектеп өту; гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту. <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> Күн шуақ және жаңбыр <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау. Ерте жас: допты домалату, лақтыру, көлемдері әртүрлі доптар мен шарларды өз бетінше жинау. Еңбектеу, өрмелеу, құрсаудан еңбектеп өту үйрету. (диаметр 45см)	сақтауын дамыту, таныс музыкалық шығарманы көтеренкі көңіл күймен қабылдауға баулу, оны соңына дейін тыңдауға үйрету Қазақ тілі Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге баулу. Ерте жас: суреттерден ересектің айтқан сөзіне сәкес келетін ойыншықтарды, заттарды немесе т.б табу және көрсету.	және гимнастикалық скамейкадан аттап өту. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> «Хан талапай» Ерте жас: допты домалату, лақтыру, көлемдері әртүрлі доптар мен шарларды өз бетінше жинау. Еңбектеу, өрмелеу, құрсаудан еңбектеп өту үйрету. (диаметр 45см)

	«Қай мезгіл» Мақсат-міндеттері: Жылдың қай мезгілі, қай айы келе жатқанын сұрау? Келесі жыл мезгілі туралы не білетіндерін айтқызу. Суреттер арқылы көктем мезгіліне кім қалай дайындалады сұрау? Үй жануарларына қандай күтім керекті туралы ақпарат беру. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. (қоршаған әлеммен танысу)	«Көктем мезгіліне дайындық». Мақсат-міндеттері: Еңбек құралдарды түрлі пішіндегі және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін сақтап мүсіндету. (мүсіндеу) Ерте жас: ересектердың көмегімен екі үш бөліктен тұратын композиция мүсінін жасауға үйрету	Кітап орталығындағы іс әрекеттер. Мақсат-міндеттері: Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. (көркем әдебиет) Ерте жас: балаларға ертегі оқып беру, ертегіге қызығушылық ояту.	Мақсат-міндеттері: Сазбалшықтан жасалатын ыдыстарды көрсету және жасату. (мүсіндеу) Қол бұйымдарының көрмесі «Өнерліміз, өркенбіз» (тәрбиеленушілер мен олардың ата-аналарының арасында)	«Тәулік бөліктері» Мақсат-міндеттері: Таңертең, күндіз, кеш, түн тәулік бөліктерін ажырату және атай білу дағдыларын қалыптастыруды жетілдіру (математика негіздері) Ерте жас топ: заттарды топтастыруға (үлкен, кіші) үйрету.

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Зерттеу әрекеті. Мақсаты: Балабақша ауласынан тастар, бұтақтар жинату, санау, салыстыру зерттеу. Геометриялық пішіндердің қайсысына ұқсайтынын анықтату. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Хан талапай» Еркін ойындар	Құстарды бақылау. Мақсаты:Жылы жақтан ұшып келе жатқан құстар бар ма қарау. Олар қайда кетті және қайдан келеді сұрау. Құстар қалай ұшады көрсету. Ойын ойнау. (қоршаған әлеммен танысу) Қарда құстардың суретін салу (сурет салу) Қимылды ойын «Поезд»	Өсімдіктерді бақылау. Мақсаты:Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым)туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Қыс мезгілінде тірі және өлі табиғаттың жағдайын бақылату сипаттап түсіндіру. (қоршаған әлеммен танысу) Конструктордан көлік құрастыру дағдыларын қалыптастыру (құрастыру) Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	«Жануарлардың тіршілігі» Мақсат-міндеттері: олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Өз түсінді тап» «Қауіпсіздік ережелері» «Айналадағы әлем: бұл керемет жануарлар!» Үйдегі және ауладағы жануарлардың айырмашылығын үйрету.	Мақсат-міндеттері: Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру. (көркем әдебиет) Ауладағы ағаштарды санау, бақылау, салыстыру. (математика негіздері, қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Трамвай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту,				

	орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітаптар қарату. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту) Балалардың дербес әрекеті құрастыру және шығармашылық жұмыстарын орындату. Мақсат-міндеттері: Төрт	«Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атау» Мақсат-міндеттері: Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атауды жетілдіру (бас, аяқтар, қолдар). Еңбек құралдарын оң қолымен солдан оңға қарай орналастыруды	Тәулік бөліктері Мақсат-міндеттері: (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. (математика негіздері)	Мақсат-міндеттері: Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Мақсат-міндеттері:Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарау, әңгімелесу (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)

	түлікке құрастыру құралдарынан қора жасату. Төр түлікті төлдерімен жапсырту, суретін салдырту, мүсінін жасату. (құрастыру, мүсіндеу, сурет салу, жапсыру)	пысықтау (математика негіздері) Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта жапсыру әрекетін жасату. (жапсыру)			Ойын Бұл қай мезгілге болады? @perizat_yezhen
Балалармен жеке жұмыс	өзінің сыртқы келбетіне назар аударып, өз бетінше реттеуін қалыптастыру	бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты қызығушылықпен талқылауын қалыптастыру	геометриялық фигураларды және геометриялық денелерді ажыратуға және атауға үйрету	қазақ халқының тұрмыстық заттарын мүсіндеуге қызығушылығын ояту	қарапайым тәжірибеге қызығушылық пен әуестік танытуын дамыту
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Пішіндер әнін айтқызу «Торғай» тв (музыка) Еркін ойындар Бестемше үстел үсті ойынын ойнату	Еркін ойындар Футбол. Берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалатуды қайталау; (Дене тәрбиесі)	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. (музыка) Еркін ойындар Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	Балалардың қалауы бойынша дербес шығармашылық әрекеттер. Еркін ойындар Қимылды ойын «Поезд»	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. (музыка) Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік	Көктем мен қыс мезгілдері бейнеленген	Топтағы гүлдердің мүсінін жасау және қағаздан	«Бұйымдар» Мақсат-міндеттері:	«Қыс және көктем» Мақсат-міндеттері:

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	ойындар «Айырмашылығын тап», «Банкомат» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	суреттерді қарату салыстыруды үйрету Мақсат-міндеттері: Балаларды түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. (көркем әдебиет)	жасату. (мүсіндеу, жапсыру)	Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (киіз үйдің жабдықтары), тұрмыстық заттарымен (тостаған, ожау, астау,) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуіне жағдай жасау. (құрастыру)	Қыс және көктем мезгілдері тақырыбы бойынша әңгіменің басы мен соңын құрастыруға үйрету. (тіл дамыту)
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Көктем мезгіліне дайындық туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы

«Болашақ» шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 23.02-27.02.2026ж

Ақпан айы 2026 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 23.02.2026	Сейсенбі 24.02.2026	Сәрсенбі 25.02.2026	Бейсенбі 26.02.2026	Жұма 27.02.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды жылы мейірімге бөлеп, амандасу дағдыларын жетілдіру. Бүгінгі көңіл күйі мен денсаулығы туралы сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге мүмкіндік беру. Арнайы жерге төселген секіру ойын кілемшесі арқылы ойнап, топқа өтуіне жағдай жасау. (тіл дамыту).				

	«Апта дәйексөздері» Бата менен ел көгереді Жаңбырменен жер көгереді Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналарға осы айда болатын мерекелік ертеңгіліктермен іс шаралар туралы ақпараттар беріп, бірлесе атқаратын жұмыстарды талқылау. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Балаларды шеңберге отырғызып, бір біріне жақсы тілек айтқызу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарату, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс.				
	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру мен үстел үсті ойындарын ойнату (пазлдар, домино, бестемше суретті карточкалар, дидактикалық ойындар). Балаларға «кітап» орталығында «Жыл мезгілдері» ертегісін оқып беру. Жыл мезгілдерінің атаулары мен ай атауларын	«Өнер» орталығында сурет салу, суретті карточкаларды бояу, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру. Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты дамыту.	«Қыс мезгілімен қоштасу» Мақсат-міндеттері: Тақтада ілініп тұрған заттарды балаларды екі топқа бөліп, ұжымдық жұмыс ұйымдастыру. Балалар өздері сұраққа жауап беріп алған заттарын жапсырып, қыс бейнесін жапсырады. (жапсыру)	Балалардың қалауы бойынша терезеден көрген заттарын немесе құбылыстардың (суретін салу, қағаздан киіп жапсыру).	«Ғажайып кейіпкер» Мақсат-міндеттері: Ертегі кейіпкерлерінің киімдерін көрсету. Өз бетінше таңдап киіп ойындар ойнату. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру. (көркем әдебиет)

	атауды, санауды үйрету. (көркем әдебиет)				
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Дене белсенділігін (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) жетілдіру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. Кезекшілікті ұйымдастыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері Аспан ашық көгілдір Күн шуағын төгіп тұр Қол ұстасқан біздерге Терезеден қарап тұр. Балалардың сезінген әсерлерімен, жаңалықтармен бөлісу. Көктемгі көңіл күйлері қалай екені сұрау? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Көктем келе жатыр» Мақсат-міндеттері: Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойыменән айтып жүруін дамыту	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп,	Музыка «Аналар мерекесі» Мақсат-міндеттері: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу Ерте жас: балаларды музыкалық аспаптарда	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай

	Ерте жас:балаларды музыкалық аспаптарда ойнату,ағаш таяқша немесе барабан.	көтеріп, адымдап жүгіру <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан), 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 метр) нысанаға лақтыру; <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға қарап жүгіру.	адымдап жүгіру <i>Секіру:</i> 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; <u>Қимылды ойын:</u> Кешікпе <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу Ерте жас:жүру және теп тендік сақтайтын жаттығуларды үйрету.	ойнату,ағаш таяқша немесе барабан. Қазақ тілі Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу	бойымен (ені 2сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> құрсаудан еңбектеп өту; гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту. <u>Қимылды ойын:</u> Тышқандар мен мысықтар
	«Қазақстанның көрікті жерлері» Мақсат-міндеттері: Қазақстанның көрікті жерлерінде түсірлеген фото суреттерді көрсетіп, Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген	«Хат» Мақсат-міндеттері: Балаларға почта арқылы келген сыйлықты көрсету Ішін ашып көру үшін сыйқырлы сөзді айтқызу. Ішінде әр түрлі құрастыру	«Көктем жаршысы» Мақсат-міндеттері: Балалардың назарын тақтаға ілінген көптеген көктемнің нышандары бейнеленген суреттерге аударту. Реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға	«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: Зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға үйрету. Ғажайып қоржынды көрсетіп ішінен бір бір затты алу. Оның	Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта Өздеріне ұнайтын ертегі кейіпкерлерінің суретін бояу (сурет салу) Екінші орталықта ертегі кейіпкерлерін санау. 5 көлемінде тура және

	сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Суреттегі бейнеленген жерлер туралы айту. Өздерінің тұрып жатқан жерлерінің тағы қандай мезгілде әдемі болатынын сұрау. (қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас:өсімдікте мен жануарларға деген қызығушылықтарын ояту,олрға қамқор болуға баулу. Қағаздан құрастыру: Мақсат-міндеттері: «Оригами» үлгісі бойынша қарапайым гүлдерді құрастыруды дамыту. (құрастыру)	ойыншықтары бар екен. Балаларды екі топқа бөліп. Бірінші топтағы балаларға әр түрлі құрылымдарды құрастырғызу (құрастыру) Екінші топ балаларына құрастыру ойыншықтарын жұптастырып қою арқылы оларды санату, салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтату. Сосын екі топтың балалары өздерінің жасаған жұмысы туралы қарама қарсы топтағы балаларға айтып беруін ұйымдастыру. (математика негіздері және тіл дамыту) Балалардың қалаулары бойынша бояулармен сурет салуды ұсыну. Мақсат-міндеттері: Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту	«нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. (математика негіздері) Ойын «Қыстап қалатын құстарды тап!»	қандай екенін сипаттау(тіл дамыту) Ләпбук «Қыс қызығы»	кері санауға жаттықтыру. Сандар патшалығына қонаққа бару. Карточкалармен жұмыс. Дидактикалық ойын «Көршісін тап» (математика негіздері) Ерте жас :бір екі түстермен таныстыру,ажыратуға үйрету.

		дағдыларын дамыту. (Сурет салу) Балалар жұмыстарын аяқтаған соң тәрбиеші қорапты қозғап ішінде тағы бір зат бар сияқты деп дыбысын тыңдатады. Қорапқа сиқырлды сөздер айтқанда қораптың астын ашса кәмпиттер бар екен. Балаларға жақсы жұмыстары үшін таратып беру.			
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. (Салауатты өмір салтын қалыптастыру) Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еңбек. Топ ауласын қардан тазалау. Ауа райын бақылау. Мақсаты: Күннің қандай болып тұрғанын айтқызу.	Айналаны бақылау. Мақсаты:Балалар айналаға қарандаршы, біз көктемнің келгенін қалай байқауымызға болады. Көктем тез келу үшін біз не істей аламыз. Көктем	Көктемнің қыстан айырмашылығын атауды үйрету. Мақсаты:Қарлардың ертіп ағып жатқан тамшыларын тамашалау. Ағаштарды құстарды бақылау. Қазанақ қияр, балгарский перец	Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарын қою арқылы сану салыстыру	Зерттеу. Мақсаты:Қар тез еріп кетуі үшін не істеуге болады. Тұзды қарға сеуіп көрсету. (қоршаған әлеммен танысу)

	Фетр матаға күннің шуақтарын жапсыру. (жапсыру) Көктем туралы ән тыңдап, бірге айтып, би билету. (музыка) Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. «Омпы»	келгенше бір бірімізге жақсы жылы сөздер айтып үйренейік. (қоршаған әлеммен танысу) көктем туралы тақпақ жаттап көктемнің тез келуіне өз септігімізді тигізейік Көктем Көктем қырға төрледі, Төрт-түлік мал төлдеді. Бейшешек құлпырып, Деп тұрғандай: көр мені. <i>К. Ыбрайұлы</i> (көркем әдебиет) Спорт залға келіп қимылды ойындар ойнап, спорттық жаттығулар жасау: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу	немесе баклажанның (немесе гүлдердің) дәндерін алып, кішкентай стаканчиктерге отырғызу. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын: «Кім жылдам» Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.	дағдыларын дамыту (математика негіздері) Табиғи заттардан кеме құрастырып, қардың еріп ағып жатқан суына жүздірту (құрастыру) Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату (музыка) Қимылды ойын: «Кім жылдам»	Қимылды ойын «Кешікпе» Аналар мерекесіне арналған ертеңгілікте айтатын әндерін билерін пысықтау. (музыка)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. (тіл дамыту, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға көктем туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою.«Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дикция бойынша Көктем туралы әнді жұмысты жалғастыру: естеріне түсіріп сөздер мен сөзайтқызу, би билету. тіркестерінің дұрыс (музыка) айтылуын жақсартуды «Күй күмбірі» - көздеп балаларды үш балалардың бойында топқа бөлу музыканы тыңдауға Бірінші топтағы баларға қызығушылықтарын, «Жыл мезгілдері» ұлттық мәдениетке ертегісін өз бетінше қызығушылықты айту дағдыларын арттыру қалыптастыру, жыл Балаларды екі мезгілдерінің суреті	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың аналар мерекесіне алған сыйлықтарының суретін салғызу, мүсінін жасауына жағдай жасау. (сурет салу, мүсіндеу) Сызбаны (карточкаларды) қолданып, ірі және ұсақ құрылыс материалынан	Өздері отырғызған дәндерге су құю, оларды бақылатып дәл қазіргі сәттегі бейнесін салу. (қоршаған әлеммен танысу және сурет салу) Отырғызған дәнінен қандай өсімдік өсіп шығатынын ойлап, ермексаздан мүсінін жасату	Ертегі кітаптарын қарату, балалардың қалаған ертегілерін оқып беру, үстел үсті театры арқылы көрсету. Өздерінің айтуына жағдай жасау. (тіл дамыту) Балаларды орталықтарға бөлу. Оқылған ертегі желісі негізінде көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды	

	бойынша сипаттауды үйрету. Екінші топта балалар ермексазбен әр жыл мезгіліндегі ағаштар мүсінін ермексаздан жасауын ұйымдастыру (тіл дамыту, мүсіндеу) Үшінші орталықта: жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру. «Топтастыр» ойынын ойнату. Қыс және көктемнің киімдерін, заттарын топ болып арнайы екі қорапқа жинау, содан соң қуыршақ бейнесіне үйлестіріп қойып шығуды ұйымдастыру. (математика негіздері)	орталыққа қалауы бойынша бөлу. Көктемнің белгілері гүлдерді ермексаздан жасап, қиылған гүлдерді жапсыру. (мүсіндеу және жапсыру)	құрастыруды жетілдіру (құрастыру)	(мүсіндеу)	мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. (мүсіндеу) Балалардың қалауы бойынша ертегі кейіпкерлерін жапсырту. (жапсыру) Ертегі желісіне жетпей қалған кейіпкерді құрастыру (құрастыру)
Балалармен жеке жұмыс	адамның өмірі мен денсаулығы үшін Дене тәрбиесідың маңыздылығын түсіндіру	кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарап, ертегі, әңгіме құрастыруын қалыптастыру	қарапайым себеп-салдарлық байланысты орнатуға талпындыру	ағаш қасықтар, сылдырмақтар, асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнауды үйрету	ойыншықтарға, кітаптарға, ыдыстарға ұқыпты қарауға үйрету

Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтар алып шығу. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Трамвай» «Жыл мезгілдері» ертегісін өз бетінше айту дағдыларын қалыптастыру бойынша жеке балалармен жұмыс.	Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан» «Көктем» тақпағын қайталау	Ұлттық ойын «Аударыспак» Аналар мерекесіне арналған ертеңгілікте айтатын әндерін билерін пысықтау. (музыка)	Бірғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту (музыка) Еркін ойындар	Ұлттық ойын «Хан талапай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. (тіл дамыту, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Достық көмек» дидактикалық ойын Балалар шеңберге тұрып, қолдарын артына қояды, тәрбиеші балалардың бірінің қолына «қауырсынды» тигізеді (бұл кез-келген құстың қауырсыны болуы мүмкін). Қолына қауырсын тиген бала өзінің арманы туралы айтады. Тәрбиеші қалған қатысушылардан осы арманды қалай іске	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Көлік салоны» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Жыл мезгілдері ертегісін және көктем тақпағын естеріне түсіріп айту (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру (көркем әдебиет)	«Досыңның жақсы қасиеттерін атап бер» дидактикалық ойын Бр баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызады және басқа балалар өзіне осы баланың қандай қасиеттері ұнайтынын айтады. Педагог балаларға жауаптарының қайталанбауын ескертеді және өзі үлгі ретінде осы баланың жағымды қасиеттерінің бірін

	асыруға болатынын ойластыруды және айтып беруді сұрайды.				әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Көктем мезгілінің ерекшеліктері туралы балалармен әңгімелесуді ұсыну. Балаларға қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстыру.				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Ақпан айы I-II апта

(Гимнастикалық таяқшамен жаттығулар)

- I Жүру, тізені жоғары көтеріп жүру, жүгіру, қолды белге қойып, кері қарай жүгіру, жәй жүру, 2 тізбектеліп қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқтың арасы ашық, таяқша ұстаған қол төменде
1-қолды алға созып, тізені бүгу, 2-б.қ оралу, 4-5 рет қайталау.
2б.қ аяқтың арасы ашық, қол төменде. 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға қарай тербелу, 4б.қ оралу.
4-5 рет қайталау
3б.қ аяқтың арасы ашық, қол төменде. 1-еңкейу, 2б.қ оралу 4-5 рет қайталау
4б.қ аяқты созып отыру. 1-қолды жоғары көтеру, 2б.қ оралу 4-5 рет қайталау
5 Аяқты айқастырып секіру 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Ақпан айы III-IV аптасында

- I Жүру, аяқтың ұшымен, өкшемен, жүгіру, қолды белге қойып жанымен жәй жүгіру. 2 тізбектеліп қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқты созып отыру. 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу, 4б.қ оралу 4-5 рет
2б.қ аяқтың арасы ашық, қол кеудеде 1-оңға қарай бұрылып, қолды артқа сермеу, 2б.қ оралу, 3-солға қарай бұрылып, қолды алға сермеу, 4б.қ оралу. 4-5 рет қайталау.
3б.қ аяқтар арасы ашық қол арқада 1 алға қарай тізені бүкпей еңкею, 2б.қ оралу, 4-5 рет қайталау.
4б.қ аяқтың арасы ашық, қол иықта 1-2 алға қарай серме, 3-4 артқа қарай сермеу 7-8 секунд.
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған

орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн

шуақ! Ойнап келіндер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады. (бөлменің қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына

отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам үш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлғауды ұсынады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Токта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан

жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді.: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тірбиешінің «ойнап келіндер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жолаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді. Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай

трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдамасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіруге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояндар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алындар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырындар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалардың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтындар!
- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашындар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «ұшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашындар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6) бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі

орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріңдер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Үш табан

Үш табан ойнау үшін тақыр жерге көлденең сызық сызылады да, оған әр ойыншы бір бірден арасын сиректеу етіп кеней тігеді. Содан соң ойнаушы балалардың барлығының сақаларын біреуі жиып иіреді. Кімнің сақасы шықса сол бірінші болып сақасын көннен алысырақ жерге иіреді. Сақасымен тігулі кенейді атып, үштабаннан артықтау жерге жіберуі керек үш табаннан кем, я болмаса сақасы кенейге тимей кетсе, ойынды сақасы шыққан келесі ойыншы бастайды. Ойын көндегі кенейді ұтып біткенше созылады.

Омпы

Асық ойынының бір түрін «Омпы» деп атайды. Омпы – асықтың тұмсығымен жер тіреп, тік шаншылып түсуі. Бұл ойынды көбінесе бозбалалар ойнайды. Оны таза ауада жазық алаңда, не үлкен бөлмелерде ойнауға болады. Ойнаушылардың санына шек қойылмайды. Ойынның мақсаты - асық ұту. Ойнаушылар арасы 20 қадам екі көн сызады да біріншісіне төрт бұрыш жасайды (оның көлемі өзара келісіледі) дәл ортасындағы сызыққа әрбір ойыншы өздерінің асықтарын тігеді. Тігілген асықтардың ортасына бір асық мұртынан «Омпы» тұрғызады. Ойнаушылар екінші белгіленген жерден бірінің артына бірі тұрып әркімнің өз кезектері бойынша, қолдарындағы сақаларымен «омпыны» ата бастайды. Егер кімде-кім омпаға тигізсе және оны төрт бұрыштың шетіне шығарса, онда көндегі асықты түгел алады. Ал омпыға тимей, жанындағы асықтарға тисе, оны да төрт бұрыштың шетіне шығара алса, онда сол атқанасығын ғана алады. Асық таусылған сайын, көнге асық қайтадан тігіліп отырылады. Ойын жалғаса береді.

Асықты тігіп ойнау

Бір топ бала, жастар жиылып келіп, тегіс жерді таңдап алады да оны тазартып, ортадан төрт бұрышты сызық сызады. Сол төрт бұрышты ортасынан тең етіп екіге бөледі. Әр жағының қашықтығы балалардың жас мөлшеріне қарай белгіленеді. Сонда 1-1,20 см немесе 1,5 метрге дейін болады. Мұны «көн» деп атайды. Сонда ойнаушылардың өзара келісімі бойынша көннен 4-5 метр не одан да көп мөлшерде асық ататын орын белгіленеді. Оны сызықпен белгілейді. Ойыншылар осы жерден тұрып көндегі асықты ататын болады. Ойынды кім бірінші болып бастайтынын сақа иіру арқылы анықтайды. Сақасы алшы түскен ойыншы бірінші болып ату кезегін алады.

Ойыншы асыққа дәл тигізіп, оны көнбе сызығынан шығарса, оны алады да, сақасы түскен жерден қайта атады. Сөйтіп көннен шығарғандарын ала береді. Егер оның сақасы көндегі асыққа тимей кетсе, асықты келесі ойыншы атады. Ал тігілген асықтарды бұзып, бірақ көннен шығара алмаса, қалған ойыншылар асықтарды сол жатқан қалыбында атып, көннен шығарып алуға тиіс. Ойын көндегі асықтар бойынша біткенше ойнала береді. Көндегі асық біткен соң, ойынға қатынасушылар бір-бірден көнге қайта асық тігіп, ойын қайта басталып, жалғаса береді.

Алтыатар ойыны

Көндегі кенейлердің бір шетіне түпте қалған (сақасы шықпаған) баланың сақасы тігіледі. Кенейдің арасында саңлау болмай тіркестіріле қойылады. Көннің екі жағына 1м жерден су (сызық) ал 5-6 м жерден қарақшы белгілейді. Кімде кім түптегі сақаны жұлып кетсе (судан

шығарса) бүкіл кенейді сол алады. Ал сақаға тимей кенейді ұшырса, оның судан шыққаны ғана соныкі болып табылады. Ату саны — 6 рет. Алғаш сақасы шыққан бала, қалғандары одан кейінгі кезекте атады. Алты рет атыстан қалған кенейдің бәрі түпте қалған баланікі болып есептеледі.

Асық ойыны

Асық ойыны - қазақ халқының дәстүрлі ойыны. Асық ойыны күндізде, түнде де ойналады. Күндізгісі – мергендікке, түнгісі – ептілікке баулиды. Иіргенде түскен қалпына қарай асық – алшы, тәйке, бүк, шік деп, ал атуға арнап арнайы қорғасын құйылып жасалғаны – сақа, жақсылары – оңқай аталады. Асық ойынының мынадай түрлері бар: құмар, тәйке, омпы, алшы, хан (хан ату), т.б.

Хан алшы

«Хан алшы» — қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді.

Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында,

«Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады.

Дидактикалық ойын

Тілді жалпақ қыл.

Мақсаты: тілді сабыр, бос қалыпта ұстау икемділігіне дағдыландыру.

Бейнелеуі: күлімдеп, ауызды ашыңқырап, тілдің алдыңғы жалпақ шетін төменгі ерінге салып қоямыз. Тілді осы қалыпта 5-10ға дейін санағанша ұстау керек.

Әдістемелік нұсқау:

Ерінді қатты, күш салып созбау керек.

Астыңғы ерінді қайырмау керек.

Тілді артық шығармай, астыңғы ерінді жауып тұратындай ұстау керек.

Тілдің қырларын ауыздың бұрыштарына тигізіп ұстау.

Бұл жаттығуды жасай алмаса, «Бағынбайтын тілді жазала» деген жаттығуға қайтып оралу керек.

Ертегілер «Қардан жасалған гүл»

— Анашым, ертегі айтып беріңізші?!

— Жарайды, айтып беремін. Тек кеш батсын.

— Не үшін кештің батқанын күтуіміз керек?

— Білмеймін...ертегіні кешке тыңдаған жақсы сияқты.

— Жақсы. Онда келістік.

Қызым күн батқанша әрең шыдады. Қыстың келте күні әп-сәтте кешке ұласты. Пешке жағылған оттың қызуы үйді жылытып жіберді. Жарықтың сөндірсең, оттың ойнаған алауының көлеңкесі керегеде ойнайды. Осындай кезде бала кездегі ата-анамның ортасында еш алаңсыз отыратын кездерім есіме түседі.

— Анашым, ал, ертегіңізді бастаңыз.

Қызымның қызығушылыққа толы көзіне қарап, жымидым. Есіме әдемі ертегі түсті.

— Ертегіні жалғыз өзің ғана тыңдайсың ба? Барып, бауырларыңды шақырып кел.

Қызым сүйінші сұрағандай жүгіріп кетті. Балаларым «ертегі, ертегі!» деп қуана айқайлап жүгірісіп келді. Айнала отыра қалып, менің аузымды бақты.

— Ертеде бір қыз болыпты. Ол өте арманшыл болған. Өз қиялында жасап алған үйде мекен етіп, қиялындағы кейіпкерлермен тілдеседі екен. Жер бетіндегі барлық нәрсені аппақ түс сияқты қабылдайтын-ды. Аппақ ақша бұлттар, аппақ қар сияқты барлық адамзат, жер беті тап-таза деп ойлайды. Бір күні қыз әкесі мен анасының бір-бірімен сөйлеспей жүргенін байқап қалыпты. Сірә, ренжісіп қалған-ау.

— Олар неге ренжіскен екен?

— Үлкендер кейде солай бір-біріне өкпелеп қалады.

— Бір-бірінен кешірім сұрай салмай ма?! Біз сөйтеміз ғой... содан кейін ойнап кетеміз.

— Содан, олар татуласып па?

— Кішкентай арманшыл қыз ата-анасын қалай татуластырсам екен деп, түнімен терезеден жапалақтап жауған қарға қарап ойланыпты.

Сөйтіп жатып ұйықтап кетіпті. Таңертең тұра салып, киімдерін киіп, далаға жүгіріп шығыпты. Дала аппақ қарға ораныпты. Тура өз қиялындағы ертегі патшалығы сияқты. Қыз қарды біраз тамашалап тұрыпты да, дереу жалаң қолдарымен қарды көсіп алып, жентектей жөнеліпті. Анасы қызының бұл қылығына таң қалып, «Қызым-ау, жаурадың ғой. Үйге кірсеңші. Күн жылынған соң бірақ шығып ойна» деп бәйек болады. Қызы анасын естімеген сияқты қарды жентектей береді. Бір кезде қолындағы қарды ала сала әкесіне жүгіріп барады.

— Әке, әке, қараңызшы, мен қардан гүл жасадым. Өтінем, осы гүлді анама сыйлаңызшы. Қазір қыс, еш жерде гүл өспейді.

— Қызым-ау, мынау қар ғой...

— Бұл қар емес, қардан жасалған гүл...жүріңізші, анама сыйлаңызшы. Бұл ғажайып гүл...

— Қызы табандап тұрып алған соң, әкесі көңілін қимай жентектеліп гүл бейнесіне келтірген қарды алып үйге кіреді.

— Ал, анама сыйлаңыз, - деп сыбырлайды қызы.

— Мынау саған...қардан жасалаған гүл...қызымыз жасапты...

— Әдемі екен...

Анасы пештің жанында тұрған. Қолын созып аппақ қар гүлді алды. Жүзіне жылу жүгірді. Адамның қолының табымен үйдегі жылу қар гүлді еріте бастады. Су тамшылай бастайды.

— Әке, әке, гүлді ұстаңыз. Әйтпесе ол қазір еріп құлап қалады. Міне мен де ұстаймын.

Үш алақанға қонған аппақ қар гүлі тез ери бастады. Еріп-еріп жерге тамшылап жатты. Суыққа қызарған алақандар қалды. Қардың суық суы қыздың әкесі мен анасының ренішін жуып кеткен сияқты. Қыз қатты қуанып кетті.

— Айттым ғой, ол ғажайып гүл деп...ертегі осымен бітті.

— Бітті ме?

— Ата-анасы татуласып па?

— Иә.

— Жақсы болды ғой.

— Мен тәтеммен ренжісіп қалсам, сондай гүл сыйласам бола ма?

Мен күлдім. Ертегіні кішкентайлар жағы түсінбегені анық. Өйткені олар ойынға айналып отырды. Ал ес кіріп қалған қыздарым бір сәтке қиялдап кеткендей

Үміт

Ақылды үнемі әкесінен нені болса, соны сұрайтын. Әкесі де оған «нені болса соны сұрайтының не?» деместен, оның сұрағандарына өте ыждағатпен жауап беретін.

Бірде ол әкесінен:

- Әке, неге осы ат жүргенде алдыңғы аяқтары басқан ізінен, артқыаяқтары басқан ізі асып түседі? – деп сұрады. Әкесі:

- - Балам ол солай. Алдыңғы аяқтары басқан ізден артқы аяқтары басқан ізі озып түсіп отыратын қасиет тек жүйрік, бәйге аттарында ғана болады. Оны сен аңғарған екенсің, демек сенен де бір ақылды адам шығар, Инша Аллах!? Ол тағы бұрын шыққан құлақтан кейін шыққан мүйіз озатынының да белгісі, - деді. Ақылды:

- Бұрын шыққан құлақтан, кейін шыққан мүйіз оза ма? Неге? – деп сұрады әкесінен. Әкесі:

- Иә, балам. Мәселен, құлақ ол туа бітті бар болады. Ал, мүйіз болса, бұзау алғаш туғанда болмайды. Кейін, үлкейе келе біртіндеп өсе келе құлақтан да озып, ұзарып кетеді. Өзің қарашы, ана ала тацыншаның туғанда қанша мүйізі бар еді? Жоқ болатын, Ал құлағы ше? Құлағы бар болатын. Бірер айдан кейін мүйіз шыға бастады. Енді міне, бір жылға таяп еді, мүйізі өсіп құлағымен бірдей болды. Құдай қаласа, келер жылы мүйізі құлағынан әлдеқайда ұзын болып озады.

Сен ақылдысың. Демек, Ақбақайдың артқы аяғы алдыңғы аяғынан озып түскеніндей, ала тайыншаның туғанда жоқ мүйізінің, туғанда бар құлағынан асып кеткеніндей, сен де үлкейгенде қатарыңнан озық болсаң екен, мен жетпеген биікке жетсең екен балам, - деді әкесі.

Ақылды шынымен-ақ ақылды бала гой, ойланып қалды.

Құл-Керім Елемес

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң

бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті? Ауру айтты дейді:

Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Адал дос

Екі дос көше бойымен жайбарақат әңгімелесіп келе жатты. Оның біреуі Аблан да, екіншісі Абыз. Абыздың денсаулығы нашар, көп жүгіре алмайтын.

Бір үйдің жанынан өте бергенде дәу қара төбет арсылдап, тура алдарынан шыға келді.

Абыз:

— Аблан, қаш, әне ит келіп қалды! — деп қатты қорқып, айғайлап жіберді. Аблан жерден бір шыбық алып, итке қарсы ұмтылды. Ашулы ит Абланның шалбарынан бірнеше рет жұлқылап та үлгерді. Үлкендер келіп, Абланды құтқарып алды.

Абыз Абланның жанына келіп:

— Мен қаш дегенде неге қашпадың? Қашып кеткенінде шалбарыңды ит жыртып тастамас еді, — деді.

— Мен қашатын болсам, сен тұтылатын едің. Өйткені сен қатты жүгіре алмайсың ғой. Сені иттен қорғайын деп, әдейі қалып қойдым, — деді Аблан.

— Дос деген осындай болар, — деді олардың сөзін естіген үлкендер сүйсініп.

М. Төрежанов

Бекітемін _____
 Меңгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
«Болашақ» шағын орталығы

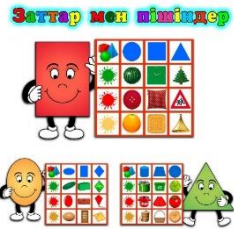
Топ : әр түрлі

Балалардың жасы: 2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 02.03-06.03.2026ж

Наурыз айы 2026ж 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 02.03.2026	Сейсенбі 03.03.2026	Сәрсенбі 04.03.2026	Бейсенбі 05.03.2026	Жұма 06.03.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін стикер арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту) . «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру Апта дәйексөзі: Ел алғысын алсаң, елеулісі боларсың. Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Аналар күніне арналған ертеңгілікке қатысуға шақыру. Апта бойы жасалынатын жұмыстар туралы ақпарат беру. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, (тіл дамыту) Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. Балармен жеке жұмыс. (қоршаған әлеммен танысу)				
	Бақылау. Мақсаты: Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты),	«Мереке» Мақсат-міндеттері: Аналар мерекесі қалай өтеді? Аналарының қуанышты сәттері туралы	«Көмекші» Мақсат-міндеттері: Анамызға көмектің бірі ойыншықтарымызды ойнап болған соң әдемі	«8 наурыз халықаралық әйелдер күні» Мақсат-міндеттері: Өзін құрметтеуге, өз қадір-қасиетін сезінуге,

	табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Ойын “Көктемгі санамақ” @PERIZAT_YESZHAN	соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. Сәттер мен пішіндер 	айту. оларды эмоциямен көрсетуді ұйымдастыру. (тіл дамыту) Буклет “8-наурыз” @PERIZAT_YESZHAN	етіп жинап қою. Қане ортада қорапта тұрған ойыншықтарды өсу және кему ретімен орналастырып, салыстырып көрейік деп тапсырманы орындату (математика негіздері)	өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу. Отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу. Соның бірі 8 наурыз халықаралық әйелдер күні екенін айтып түсіндіру. (қоршаған әлеммен танысу)
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту) «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар көктемнің күніндей жылы сөздерді бір біріне айтады. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка Аналар күні Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Әнді мәнерлеп айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп	Музыка Наурыз Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, ұлттық аспабы	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп

айтуды қалыптастыру (реси бірінші октава шегінде). Ерте жас: есте сақтауын дамыту ән айту кезінде ересектердің орындаған әнін бірге қосылып айтқызу.	жүгіру; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсінді тап Ерте жас: ересектермен бірге жаттығулар жасату	жүгіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Тегіс жолмен Ерте жас: ересектермен бірге жаттығулар жасату	домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. Қазақ тілі «Мереке» Мақсат-міндеттері: Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу	жүгіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <u>Қимылды ойын:</u> Арқан тартыс Ерте жас: ересектермен бірге жаттығулар жасату
«Бесік жыры» Мақсат-міндеттері: Бесік жырын тыңдату. Балалардан бұл әнді кім айтатынын сұрау. Адамның ең жақыны кім екенін сұрау. Аналарын қалай жақсы көретіндігі туралы балалардан сұрау, әңгімелету. Ойыншықтармен еркін ойындар ұйымдастыру (көркем әдебиет) Ерте жас: үстел үсті саусақ театр өз бетінше ойнау.	«Мерекелік ертеңгілік» Мақсат-міндеттері: Балардың ән айту, би билеп тақпақтар айтуын, ойындар ұйымдастыру (көркем әдебиет музыка, тіл дамыту) «Ізгіліктің бір ізі – алғыс» тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналарының және педагогтердің қатысуымен челлендж «Қамқорлық гүлі» до	«Біздің ойыншықтар» Мақсат-міндеттері: Топтағы ойыншық сөресін реттеу керектігін айту. ойыншықтарды салыстыруды үйрету. Топтағы орындарын ауыстыру (математика негіздері) «Ата-аналарға қамқорлық жасау» до Ойын мақсаты: елгезектікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Балалар	Анашым Мақсат-міндеттері: тақпақты жаттау. Айналайын анашым, Үлкейдім мен, қарашы. Маңдайымнан иіскеп ап, Шаштарымды тарашы. Ұйықтап алшы анам-ау, Шаршап келдің жұмыстан! Өлеңін оқып беру. Балалардан анасына қалай көмектесіндері туралы сұрау. Ойларын толық жеткізуін қалыптастыру (көркем әдебиет)	«Көктем» Мақсат-міндеттері: Көктемнің алғашқы айы наурыз екенін. Наурыз тойы туралы ақпарат беру. Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан

		Ойынның мақсаты: мейрімділікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Педагог балалардан анасы үшін жасай алатын бес істі атауды сұрайды. Балаларға анасына бес жапырақшасы бар «Қамқорлық гүлін» салу ұсынылады. Сурет салып болғаннан кейін педагог балаларға өздері ойлаған істерін жасап, анасына «Қамқорлық гүлін» сыйлауды ұсынады. Ерте жас: ересектермен бірге тапсырмаларды орындау..	бірнеше қадам қашықтықта педагогке қарама-қарсы тұрады. Педагог кезекпен балаларға допты лақтырып, мынадай жағдайларда қалай қамқорлық жасауға болатынын сұрайды: - анаң ауырып қалды; - анаң жұмыстан шаршап келді; - анаңның көңіл-күйі жоқ; - анаңның шаруасы көп; - әкеңнің жұмысында қолайсыздықтар болды. Ата-аналарға қалай көмектесуге болатынын ойлап тапқан бала алға бір қадам жасайды, бірінші болып тәрбиешіге жеткен бала жеңімпаз болады. Ойын соңында педагог балалардан өмірлік жағдайда өздері айтқандай әрекет етуді айтады.	Ерте жас: жақын адамдардың атауларымен (ана, әке, ата, әже т.б) білдіретін сөздермен толықтыру	басында әдептілікті сақтауға баулу. Ұлттық бұрышта, ұлттық киімдерді киіп, қонақты күтіп алып шығарып салуын дәстүрге сай ұйымдастыруын сахналату. (тіл дамыту) Буклет "Көктем" Ерте жас: ересектермен бірге жастарына сай тапсырмаларды орындату.
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	«Барлығына рахмет»	Құрылыс	Дене тәрбиесі	Еңбек	«Ұлттық бөлме»

	челлендж қорытындысы бойынша марапаттау. Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында серуен. Құстардың да жануарлардың да анасы болатындығын түсіндіру. Анасы бар ма жоқ па бақылау, анықтау. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Дербес ойындар. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, Құрастыру заттарынан еркін құрылымдар құрастырғызу. (құрастыру)	материалдарынан дербес әрекет жасату. (құрастыру) «Сипаттау» Мақсат-міндеттері: Балабақша ауласында серуендеп жүрген кезде әр бір көрген заттарын сипаттап сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды дамыту (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау). (математика негіздері) Ұлттық ойын «Ханталапай»	құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру Қимылды ойын Еңбек. Мақсаты: Қоршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін білуін пысықтау. (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау). (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Арқан тарту»	Мақсаты: Шамасы келетін жұмысты орындату кезінде балалардың бастамасын қолдау: қар тазалау, қыстайтын құстарды қоректендіру. Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Ана туралы» әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу (музыка)	Мақсат-міндеттері: Ұлттық заттарды қазіргі таңда балабақшамыздың қай жерлерінен көруге болатынын айтып, көрсету. (қоршаған әлеммен танысу) Оларды санату, салыстыру (математика негіздері) Қимылды ойын «Автобус»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				

Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сұрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жай, баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сұрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Ең жақсы сөз Н.Жанаев Мақсат-міндеттері: жаттау. Ең жақсы сөз – Ана, Ең жақсы сөз – Бала. Өсіп жатса бала, Ана оған пана. Аман болсын Ана, Аман болсын Бала. (тіл дамыту) Балаларды екі орталыққа қалаулары бойынша бөлу.	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалар қалауы бойынша еркін тақырыпта шығармашылық жұмыстармен айналысуға мүмкіндік беру. (жапсыру) (сурет салу) (мүсіндеу)	Қағаздан құрастырылған гүлдердің түрлерімен таныстыру Орталықтарға бөлініп ұнаған гүлмен шығармашылық жұмыстарын жасату. Таңдауы бойынша сурет салу, жапсыру немесе мүсіндеуді, құрастыру орындату	«Жеті лақ» Мақсат-міндеттері: Кітаптар қарату, өздері білетін ертегілерді сахналату. «Жеті лақ» ертегісіндегі ананың рөлі туралы әңгімелесу. Сахналық қойылымдарға қатысуға ынталандыру. (көркем әдебиет және тіл дамыту) Баларады орталықтарға	Балаларды екі орталыққа бөлу. Мақсат-міндеттері: Бірінші орталықта балаларға құрылыс материалдарынан киіз үй құрастыруды орындату. (құрастыру) Екінші орталықта шығармашылықпен

	Аналарына арналған білезік жасату. (мүсіндеу) Аналарға арналған ашық хатты безендіруін ұйымдастыру. (жапсыру) Ертеңгілікте айтатын әндерін билерін қайталату. (музыка)	«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдау.		бөлу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Еркін тақырыпта жұмыс жасату (жапсыру) (сурет салу)	қалаулары бойынша ұлттық тағамдардың суретін бояйды немесе мүсінін жасап үстел бетіне жайғастырады. Таңдауы бойынша дайын тағамдарды қиып жапсырады. (жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Бақылау күнтізбесінде ауа райын танып, белгілеуді үйрету.	Қазақ оюларының бөліктерінен, өсімдік және геометриялық пішіндерден өрнектер жасауды үйрету	Қимылды ойындарда физикалық дамуды: күш, икемділік, ептілік көрсетуін қалыптастыру	Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін бағалауды үйрету	Екі затты ұзындығы, ені және биіктігі, жуандығы бойынша салыстыра білуін дамыту
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Еркін ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	Ауа райының өзгерістері туралы айту, бақылату. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Сақина жасыру.»	Ұлттық ойын «Сақина жасыру.» Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка)	Еркін ойындар Тақпақтарын қайталау, бүгінгі күннің ерекше сәттерін еске алу, әңгімелеу Қимылды ойын «Ханталапай»	Қимылды ойын «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б.				

	жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан түрлі әшекей заттарды бір бірден әр бала алып, көруін және сипап сезу арқылы зерттеу жасауын ұйымдастыру (математика негіздері)	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Айырмашылығын тап», «Банкомат» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	«Досыңның жақсы қасиеттерін атап бер» до Ойынның мақсаты: адамның жақсы жақтарын көре білуге тәрбиелеу. Педагог өз қалауы бойынша бір баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызады және басқа балалар өзіне осы баланың қандай қасиеттері ұнайтынын айтады. Педагог балаларға жауаптарының қайталанбауын ескертеді және өзі үлгі ретінде осы баланың жағымды қасиеттерінің бірін әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады.	«Досыңды тауып ал» до Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады.	Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету (музыка)
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауына жағдай жасау				

Бекітемін _____
 Меңгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ»
шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы:2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 09.03-13.03.2026ж

Наурыз айы 2026 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.03.2026	Сейсенбі 10.03.2026	Сәрсенбі 11.03.2026	Бейсенбі 12.03.2026	Жұма 13.03.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу.Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту) . «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру Апта дәйексөзі: Ата анаға тіл тигізбе! Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (тіл дамыту) Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау, Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын көпсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс.				
		«Ұлттық киімдер мен әшекейлер» Мақсат-міндеттері: Ғажайып қорапшадан қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлері	«Қара жорға» әнін айтқызу, би қимылдарын қамшы мен жасату. (музыка)	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» Мақсат-міндеттері: ертегісін естеріне түсіру. Ұсынылған сюжеттер бойынша	«Тұрмыстық заттар» Мақсат-міндеттері:Киіз үйдегі тұрмыстық заттарды атау. Олардың қызметі туралы әңгімелеп, көрсету.

		шығарып. Балалар оларды атайды, содан соң санап салыстырады. Қандай қызмет атқаратынын, қандай дыбыс шығаратынын атып беруді үйрету. Сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету (тіл дамыту, математика негіздері) Ойын "Ұлттық атаулар" 		қойылымдарды сахналауға үйрету. (тіл дамыту) 	Олардың суретін салғызу. (қоршаған әлеммен танысу, сурет салу)
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру.				

	«Мақтау сөздер айту» дидактикалық ойын. Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды. «Наурыз мерекесі туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру <i>Жүгіру:</i> аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп жүгіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <u>Қимылды ойын:</u> Арқан тартыс Ерте жас: саппен жүру, допты лақтыру, қығып алу, төрттағандап еңбектеу.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға) жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 сантиметр) жүру <i>Жүгіру:</i> адымдап жүгіру, сапта бір-бірден жүгіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Автобус Ерте жас: сапты бұзбай жүру, допты бір біріне отырып домалату	Музыка Ұлттық аспаптар Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап қолдану, қарапайым әуендерді ойнауын дамыту Ерте жас: асықтар тарсылдату арқылы ойнап тұрған музыканың мелодиясын келтіру. Қазақ тілі Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі нтонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтуға баулу.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға) жүру <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 сантиметр) жүру <i>Жүгіру:</i> адымдап жүгіру, сапта бір-бірден жүгіру; <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру <u>Қимылды ойын:</u> Тегіс жолмен Ерте жас: сапты бұзбай жүру, допты бір біріне отырып домалату

		«Ұлттық киімдер мен әшекейлер» Мақсат-міндеттері: Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерін тағып көру. Не үшін ұнағанын сұрау, сипаттау (қоршаған әлеммен танысу) Дайын әшекей бейнелерін бояту (сурет салу) 	«Қамшы» Мақсат-міндеттері: қамшымен таныстыру. Бөліктерін атау, тану. Оны кеңістікте орналастыру арқылы анықтау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді жетілдіру (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). (математика негіздері)	«Еңбегі адал жас өрен» жобасы «Еңбектің наны тәтті» шебердің еңбегімен таныстыру, ересектердің еңбегін бағалауды үйрету. «Сандық, кебеже, қоржын» Мақсат-міндеттері:Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. Киіз үй бейнесін дұрыс орналастырып жапсырту. (жапсыру)	«Киіз үй» Мақсат-міндеттері: киіз үй туралы не білетіндерін сұрау. Халық мақалдарын айтқызу. Отансыз адам – ормансыз бұлбұл. Әдептілік белгісі – иіліп сәлем бергені. Әкені көріп ұл өсер, Ананы көріп қыз өсер. Бірлік бар жерде – тірлік бар. (тіл дамыту)
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Бақылау. Мақсаты:Ауа райын тамашалату. Көктемнің алғашқы белгілерін байқату. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Хан	Еңбек. Балабақша ауласындағы ағаш бұтақтарын жинау, тазалық жұмыстарын жасау. Ағаштың бұтақтарын жинап, үйшік құрастыруды үйрету.	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында кездесетін пішіндерді таптырту. (математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» кеме	Балабақшаның ұлттық бұрышына барып, қонақ күту ойынын ойнату. (көркем әдебиет) Ұлттық бұрыштағы заттарды тану, санату, салыстыру. (математика негіздері) Ұлттық ойын

		талапай» «Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін, тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы, табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін, төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	(кұрастыру) Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласындағы құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. (қоршаған әлеммен танысу, тіл дамыту) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	мен ұшақтардың дауыстарын тану, атауды пысықтау. Қимылды ойын «Қояндар»	«Сақина жасыру»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату (музыка) «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға ,жинауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау)				

	Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, суды үнемді тұтыну - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Мақсат-міндеттері: Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіруді жалғастыру. (мүсіндеу) Сақина салу ұлттық ойынымен таныстыру. Оның ережелерін айту. Сақина түрлерімен таныстыру. Бірнеше рет ойнату. (көркем әдебиет) Құрылыс материалдарымен еркін ойындар (құрастыру) 	Балаларды орталықтарға бөлу. Ер балаларында ермексаздан қамшы мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. (мүсіндеу) Қыз балаларға кілемшені «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз» оюларымен безендіруді үйрету. элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауды қалыптастыру. (сурет салу)	Әшекей бұйымдардың суретін салғызу. (сурет салу) Қазақ халқының бұйымдарымен (киіз, үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуді жетілдіру. (құрастыру)	Құрылыс материалдарынан құрастыру ойындарын ойнату. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтауды жетілдіру. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. (құрастыру) Ермексазбен еркін әрекеттер жасату. (мүсіндеу)

Балалармен жеке жұмыс		Тақпақтарды, санамақтарды, өлеңдерді мәнерлеп, жатқа айтуға талпындыру	Теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды түсіндіру	«Оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруды үйрету	Сыпайы түрде өз мөтінішін білдіріп, көрсеткен қызметі үшін алғыс айтуын дағдыландыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мекен мен балапандар»	Еркін ойындар Ұлттық ойын «Орамал тастамақ» Қауіпсіздік ережелері: «Мен және бөгде ересек адам» Сенімділік шеңберлері, ересектердің ережесі: егер бейтанысадам есікті қақса, не істеу керек? Тақырыбында балалармен әңгімелесу, рөлдік ойындар өткізу. (қоршаған әлеммен танысу)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		«Сиқырлы дүрбі» до Ойынның мақсаты: топтың әр мүшесінің жақсы жақтарын көре білу қабілетін қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға «сиқырлы дүрбіні» көрсетеді және балаларға дүрбімен біреуге қараған кезде тек оның жақсы жақтары ғана көрінетінін түсіндіреді. Алдымен тәрбиеші дүрбімен қарап, топтағы бір баланың жағымды қасиеттерін атай отырып, үлгі көрсетеді. Содан кейін балалар дүрбімен құрдасына қарайды да, оның жақсы жақтарын көріп тұрғанын және ол қандай қасиеттер (мейірімді, әдепті, қамқор және т.б.) екенін айтады.	Мақсат-міндеттері: Барлығына «Наурыз» тақпағын жаттату. Қарды ерітіп жылғасы, Наурыз келді – жыл басы. Шуақ төкті жарық күн, Мейрамында халықтың. Бата беріп атамыз, Бата беріп апамыз. Тәтті болып жасалған Наурыз дәмін татамыз. (көркем әдебиет)	Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдебиет кейіпкерлердің әзірленген ою-әрекеттерін адамгершілік нормалары мен бірізділігін ескере түсініктері тұрғысынан бағалату (көркем әдебиет)	Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден жасалған ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау дағдысын пысықтау. (жапсыру)
Балалардың үйге қайтуы	Ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту дағдыларын үйде де жетілдіру керектігі туралы ақпарат беру. Көлік түрлері туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Бекітемін _____
 Меңгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ»
шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы:2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 16.03-20.03.2026ж

Наурыз айы 2026 жыл 3 апта

Күн тәртібінің ндері	Дүйсенбі 16.03.2026	Сейсенбі 17.03.2026	Сәрсенбі 18.03.2026	Бейсенбі 19.03.2026	Жұма 20.03.2026
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту) . «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау Апта дәйексөзі: Ізгі сөзден ес кіреді ойыңа				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың үйдегі отбасы мүшелерімен қарым қатынасында өз ойын толық жеткізуі туралы әңгімелесу. пікірлесу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық». Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру:Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдауды үйрету. (құрастыру) Кітаптарды қарату, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастырту. Балармен жеке жұмыс. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасату,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру				

	«Құстар туралы ертегі» Мақсат-міндеттері: Балалардың кітаптағы құстардың бейнесін өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. (көркем әдебиет) Макет "Әз-Наурыз" ©PERIZAT_YESZHAN	«Тәулік бөліктері» Мақсат-міндеттері: (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. Күн тәртібі бейнеленген суреттерге ауа райын бақылап, жаңбыр қай кезде жауып тұрса, сол кезде жаңбырдың карточкасын жапсырту. (математика негіздері) ӘЗ-НАУРЫЗ сөйлемін бүклет ©PERIZAT_YESZHAN	«Көктем» Мақсат-міндеттері: көктем мезгілі туралы фильм көрсету. Көктемде ағаштар бүршік жарып, жапырақ ашып, жеміс ағаштары гүлдейтінін айту. бірақ бұл құбылыс Қазақстанның әр өңірінде әр түрлі уақытта болатынын айту. Мысалы Астанаға көктем кеш келеді. Ал Қазақстанның оңтүстігінде өрік ағаштары гүлдеп жатқанын түсіндіру. Терезеге қарап, ағаштарды бақылату. Дәл осы сәттегі ағаштардың бейнесін сурет салып, есімізге сақтап қалайық деп сурет салуды ұсыну. (қоршаған әлеммен танысу, сурет салу) ©PERIZAT_YESZHAN	«Бәйтерек» Мақсат-міндеттері:Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ мақылын мнемо кесте арқылы көрсетіп түсіндіру. Бәйтерек ағашы туралы фильм суреттер қарату. (тіл дамыту) ©PERIZAT_YESZHAN	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. (шығармашылық әрекеттер) "нахқатәб емағуәһ" нәйз ©PERIZAT_YESZHAN
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Суды үнемді тұтыну - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды,				

	тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Шуақ шаша алтын таңда, Мөлдір таза ауада. Табиғаттың бәрі оянады. Қайырлы таң балалар! Сәлем бердім саған елім! Тал бесігім туған жерім. Сәлем бердім бәріңізге! Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктемде қанша ай бар? Атап беріндер?деп сұрақтар қойып Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылату. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Жаңбыр» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін тандату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка Көктем Музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұнын бойынша таныс әндерді сахналауға баулу Ерте жас: олеңді тыңдауға үйрету, олеңді қайталап оқу, көрсету арқылы сөздерді айта білуге дағдыландыру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> сызықтардың, арқанның бойымен жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен құрсауларды бір-біріне	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен	Музыка Наурыз Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. Ерте жас: олеңді тыңдауға үйрету, олеңді қайталап оқу, көрсету арқылы сөздерді айта білуге дағдыландыру. Қазақ тілі Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды,	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен

		домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықта Ерте жас: сапты бұзбай жүру,допты домалату,қағып алу,ересектермен бірге ойын жаттығуларды жасау	құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Арқан тарту Ерте жас: сапты бұзбай жүру,допты домалату,қағып алу,ересектермен бірге ойын жаттығуларды жасау	фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.	құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Хан талапай Ерте жас: сапты бұзбай жүру,допты домалату,қағып алу,ересектермен бірге ойын жаттығуларды жасау
	«Балабақша ауласына серуен» Мақсат-міндеттері: серуен барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемдегі – құстардың ұшып келуі, оларды қоректендірудің қажеттігін түсіндіру. Топқа оралып, жабайы аңдардың суретін көру олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы,қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. (қоршаған әлеммен танысу) «Жеке құстарды және бірдей құстар» Мақсат-міндеттері:	«Жаңбыр» Мақсат-міндеттері:Терезеге қарап жаңбырды тамашалату. Жаңбыр туралы не білетіндерін сұрау. Далаға шелектер қойып су жинату, жиналған суды топтағы өсімдіктерге құйғызу(тіл дамыту және қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас: көру,сезіну арқылы ойлау қабілеттерін дамыту.	«Бақша ағаштары» Мақсат-міндеттері: әңгімесін оқып беру. Әңгіменің негізі ойын баларға түсіндіру. (көркем әдебиет) Ерте жас: әңгімесін тәрбиешімен бірге қайталау,сөздік қорын байыту,қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. 	Ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттері: Алдын ала жасалған бәйтерекке жапырақтарын ермексаздан жасап жабыстырғызу. (мүсіндеу) Ерте жас топ:қол кимылдары мен саусақтардың үлесісiмдiлiгiн дамыту (iлу,құрастыру,түймелеу) дамыту	Балаларды орталықтарға бөлу. Бірінші орталықта Қалауы бойынша кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. (көркем әдебиет) Екінші орталықты дербес шығармашылшық әрекет. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір- біріне арақатынасын айтып беруді пысықтау. (сурет салу).

	оларды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салдырту (сурет салу).				
6Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылату. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	5-ке дейін реттік санату Мақсат-міндеттері: санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау. Балабақша ауласындағы ағаштарды, құстарды санату. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Хан талапай» Наурыз туралы ән айту. (музыка) Еркін ойындар	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. (көркем әдебиет) Бақылау. Мақсаты: Ауладағы ағаштарды бақылату, салыстыру, көктемде қалай өзгеріп жатқанын бақылату. Өсімдіктер, оларға күтім жасату (жерді копсыту, суарту, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсініктерімен енбек дағдыларын дамыту. (қоршаған әлеммен танысу) Еңбек. Наурыз мерекесі қарсаңындағы тазалық жұмыстары.	5-ке дейін реттік санау Мақсат-міндеттері: санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау. Балабақша ауласындағы ағаштарды санату. (математика негіздері) «Наурыз – жыл басы!» ертеңгілік. Ұлттық ойын «Хан талапай» Еркін ойындар	Бақылау. Мақсаты: Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. (қоршаған әлеммен танысу) Жаңбырдың суын басып, құрғақ жерді басу арқылы іздер салуды ұйымдастыру. (сурет салу) Қимылды ойын «Поезд» Еңбек. Балабақша ауласындағы ағаштар мен гүлдерге күтім жасау.	Көктемгі ағаштарды бақылату. Мақсаты: Олардағы өзгерістерді бақылату үшін әр балаға ағаштардың айырмашылық белгілерін тани білуін қалыптастыру. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Сақина жасыру» «Қауіпсіздік ережелері» - қоғамдық орындардағы, табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін, төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету

		Ұлттық ойын «Орамал тастамақ»			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту)				
Күндізгі ұйқы	. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қояды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Көктемгі тіршілік туралы ертегілер оқып беру (көркем әдебиет) «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың паштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қояды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті,	Құстардың мүсінін жасату, қиып жапсыру жұмыстарын орындату (мүсіндеу, жапсыру)	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар	Кітаптарды қарату. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту)	«Мақта қыз бен мысық» ертегісіндегі ағаштың рөлі туралы сұрау. Ертегіні сахналату (көркем әдебиет)	Топтағы ойыншықтарды санату, салыстыру. Жиын жасату. (математика негіздері) «Көктемдегі Маша мен

кітаптарды қарау және басқалар)	Конструктордан әр түрлі құрылымдар құрастыру. (Құрастыру) Құстардың көлеңкесін тап!	қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері ойыншық жасауына мүмкіндік беру. (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру) «Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдау.	Дайын ағаштарға жапырақтар мен гүлдерді ермексайдан жасап, немесе қағаздан қиып жапсыру. (мүсіндеу, жапсыру)	Балаларды орталықтарға бөліп жақсы көретін әндерін тыңдатып, би билету. (музыка) Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта жапсыру әрекетін жасату. (жапсыру)	аю» ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрату (мүсіндеу)
Балалармен жеке жұмыс	Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен қимылды ойындарды ойнауға қызықтыру	Ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруын жетілдіру	5 көлемінде санап, сандарды ретімен атауын дамыту	Ұлттық би өнеріне қызығушылық танытып, би қимылдарын орындауын дағдыландыру	Қарапайым себеп-салдарлық байланысты орнатуға талпындыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Еркін ойындар Үйге көлікпен қайтатындарын айту. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Жоғары лақтыр»	Ұлттық ойын «Хан талапай» Еркін ойындар	Еркін ойындар Табиғи заттардан құрылымдар құрастыру. (Құрастыру) Қимылды ойын «Жоғары лақтыр»	Қимылды ойын «Шеңберге түсір» Ұлттық ойын «Орамал тастамақ»	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. (музыка) Еркін ойындар Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітаптар қарату. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту және көркем әдебиет) «Әжемнің ертегілері» Қонаққа келген әженің ертегісін тыңдау.	Дидактикалық, ұлттық, сюжетті-рөлдік ойындар «Теңге алу», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз», ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Көктем туралы жаттаған әнін айтқызу (музыка) «Паровоз» дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: ұжымда үйлесімділікті, бірлікті қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып, паровоз ойынын ойнауды ұсынады, онда «вагондар» бір бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді. Паровоз әртүрлі қарқынмен, ырғақпен, кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету.	Санау, салыстыру Мақсат-міндеттері: Астанадағы бәйтерек мұнарасы туралы айту. оның макетін көрсету. Құрылыс бөліктерін санату, салыстыру. (математика негіздері)	«Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру. Конструктордан ұя құрастыру дағдыларын қалыптастыру (құрастыру)
Балалардың үйге қайтуы	Жыл басы наурыз туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы баяндау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Бекітемін _____
 Меңгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ»
шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы:2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 23.03-27.03.2026ж

Наурыз айы 2026 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 23.03.2026	Сейсенбі 24.03.2026	Сәрсенбі 25.03.2026	Бейсенбі 26.03.2026	Жұма 27.03.2026
Балаларды қабылдау	Көңілді қарсы алып, көңіл-күйлерін мен денсаулығы туралы сұрау. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту). «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру Апта дәйексөзі:Ізгі іс істе де, міндет қылма				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата –аналармен пікірлесу. Көктем мезгіліне лайықты киім кию туралы кеңес беру. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық». Кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Балармен жеке жұмыс.				
				Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары	Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы

					туралы білімдерін қалыптастыру “Секірмек” ойыны
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айтқызу. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Көктемгі ағаштар» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер				Музыка Ұлттық аспаптар Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап домбыраны қолдану, қарапайым әуендерді ойнауын дамыту Ерте жас :тәрбиешімен бірге қарапайым	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға) жүру <i>Жүгіру:</i>

			әндерді,буындарды қайталау ,дыбыстарды дұрыс шығаруға үйрету. Қазақ тілі Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға мүмкіндік беру	шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Ерте жас топ:</i> бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру</i> бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Поезд
			«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: қоржынды көрсету. Ішіндегі ойыншықтарды таныстыру. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қалтадан ойыншықтар шығару, балаларға топтан соның жұбын тауып саластыру жағдайын жасату. (математика негіздері) Топты сәндеуге арналған заттар жасату. Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыруды үйрету	Дидактикалық ойын «Ағаштардың дәнін тап» Мақсат-міндеттері: Суреттерде ағаштар және олардың дәндері. Екінші конвертте ағаштар және жемістер. Сәйкесін табуды үйрету. Оларды қалай тануға және ажыртуға болатынын түсіндіру. Бір біріне жасырып ойнауын ұйымдастыру (тіл дамыту) Дәндерді 5еуден жинау. Карточкалармен жұмыс жасату. (математика негіздері)

				(құрастыру) Ерте жас: заттарды түстеріне ,көлеміне қарай сұраптау.	
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылату. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен				Балабақшаның сыртындағы көліктерге назарларын аударту. Балаларды жол қозғалысы ережелерін саналы түрде сақтауға үйрету. «Полиция» ойынын ойнату. (қоршаған әлеммен танысу) «Мен және қоршаған орта» терроризмге қарсы іс-қимыл бойынша профилактикалық, оқу, жаттығу шараларын өткізу (мдү ішілік) Табиғи заттардан әр түрлі құрылымдар құрастырту (құрастыру) Қимылды ойын «Өз түсінді тап»	Табиғатты бақылау Мақсаты: бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, ұя салуы, балапан шығаруы жайлы айтып,көрсетіп таныстыру (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Трамвай»

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту. (тіл дамыту) «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Күндізгі ұйқы	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру Әр түрлі, балалардың қалауы бойынша ертегілер оқып беру (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)				Табиғи қалдық заттардан композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау;	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу.

				(жапсыру) Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Топтағы ойыншықтарының суретін салғызу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері ойыншық жасауына мүмкіндік беру. (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс				Ағаш қасықтар, сылдырмақтар, асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнауды үйрету	Ойыншықтарға, кітаптарға, ыдыстарға, ұқыпты қарауға үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен				Еркін ойындар Қимылды ойын «Поезд» Ұлттық ойын «Хан талапай»	Еркін ойындар Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б.				

	жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)				Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Көлік салоны» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. (көркем әдебиет)
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау, сұхбаттасу Апта бойында болған қызықты сәттерді әңгімелеу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Наурыз айы

I-II аптасында

- I Кедергілер арасымен жүру, әр-түрлі бағытта жүру, жүгіру, бағана болып қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол төмен 1-қол соғу. 2б.қ оралу. 4-5 рет қайталау.
2б.қ аяқ арасы ашық, қол белде 1-оңға еңкею, 2б.қ оралу 3-солға еңкею, 4б.қ оралу 4-5 рет
3б.қ аяқ арасы ашық, қолды бастан асыра айқастырып ұстау.
1 тізені бүкпей алға қарай еңкею, 2б.қ оралу
4б.қ аяқты созып отыру. 1-аяқты бүгіп, тізені қапсыра құшақтау, 2б.қ оралу. 4-5 рет қайталану.
5 аяқты алмастырып секіру
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Наурыз айы

III-IV аптасында

- I Жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, жүгіру, жәй жүру, бағана болып тұру
- II 1б.қ аяқ бірге қол төмен 1-қолды алға созу, 2 жоғары көтеру, 3 жанына қою, 4б.қ оралу. 4-5 рет
2б.қ аяқ арасы ашық, қол белде 1-оңға қарай қолды созып бұрылу, 2б.қ оралу, 3 солға қарай созу, 4б.қ оралу 4-5 рет қайталау.
3б.қ аяқ арасы ашық, қол иықта 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға қарай тербелу, 3-солға қарай тербелу. 4б.қ оралу 4-5 рет қайталау
4б.қ аяқ арасы ашық, қол белде 1-қолды алға созу, 2 отыру 3 тұру 4б.қ оралу 4-5 рет қайталау.
5 Қос аяқпен секіру 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Ертегілер

Атасының ақылы

- Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.
- «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.
- «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.
- Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!
- Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзін бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағына не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:
- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді. Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген. Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді. Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлттарып қаша берді, қаша берді. Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торғай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып, тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі, Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында

«Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады. Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қараған Раушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, - дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былай істендер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгілінде гүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Сағаншыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдық басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз

(башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажы беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн», – деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

– Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

– Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

– дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

– Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

– Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар... –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

— Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

— Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла», – деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйрететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл аяқтарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсандар, өрелі өнерге ие боласыздар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол біржылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзінің зор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Жыл мезгілдері(ертегі)

Ерте, ерте ертеде, ешкі жүні бөртеде Ақ жайықтың жағасында еліне елеулі, халқына қалаулы, бір домалақ ана өмір сүріпті. Сол анадан тараған төрт қыз бар екен. Олардың ауыз десе аузы, күндей жарқыраған көзі бар. Дүниенің сұлулығын өздеріне дарытқан сұлу қыздары болыпты.

Анасы жақсы тәрбие беріпті, Үлкен қызының аты «Көктем». Ол ақ жарқын, мінезі нәзік. Екінші қыз «Жаз» жарқырап, жайдарлы, әр уақытта күлімдеп, нұрын шашып жүреді. Үшінші қызы «Күз» басқа қыздарға қарағанда жылауық, жаңбырлы болады, бірақ қолы ашық мырза екен. Ал кіші қызы «Қыс» басқа қыздарына қарағанда салқын, қаталдау.

Қыздары бой жетіп, саналы да салмақты қыз болып өсіпті. Осы қыздарын домалақ ана өздерінің құтты орындарына қондырыпты.

Үлкен қызы арыстай үш ұл туып, үшеуі де ел қорғаған батыр болыпты.

Екінші қызы үш қыз туып үшеуі де адамзатқа жан жылуын сыйлай білетін мейірімді қыздар атаныпты.

Үшінші қызы жаздай жайдарлы үш қызды дүниеге әкеліпті.

Төртінші қызы берекесі мен ырысы мол, қолдары ашық, келген қонақты қадір тұтатын, қонақжай үш қыз өсіріпті.

Осы төрт қыздан өрбіген ұрпақтары елге, халыққа пайдасын тигізіп, ел аузында аттары аңызға айналыпты. Олар жылдың төрт мезгілі мен онекі айы екен.

Бақша ағаштары

Жаздың әдемі бір күнінде, таңертең бір төре өзінің баласымен бақшаға барып, екеуі де егілген ағаштары мен гүл жапырақтарын көріп жүрді.

- Мынау ағаш неліктен тіп-тік, ана біреуі неге қисық біткен? - деп сұрады баласы.

- Оның себебі, балам, анау ағашты бағу-қағумен өсірген, қисық бұтақтары болса өсіп. Мынау ағаш бағусыз, өз шығу қалыбымен өскен,- деді атасы.

- Олай болса, бағу-қағуда көп мағына бар екен ғой, - деді баласы.

- Бағу-қағуда көп мағына барында шек жоқ, шырағым; мұнан сен де өзіңе әбірет алсаң болады; сен жас ағашсың саған да күтім керек; мен сеніңқате істеріңді түзеп, пайдалы іске үйретсем, сен менің айтқанымды ұғып, орнына келтірсең, жақсы түзік кісі болып өсерсің, бағусыз бетіңмен кетсең, сен де мынау қисық біткен ағаштай қисық өсерсің,- деді.

Ыбырай Алтынсарин

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіндер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады. (бөлменің қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк

жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам ұш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлғауды ұсынады.

Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Токта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «ойнап келіндер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жолаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді. Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдмасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы

қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіуге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған

шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді мысық та ояны. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалрдың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!
- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «ұшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашыңдар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады.

Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6) бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріңдер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Бекітемін _____
 Меңгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
 Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
 «Болашақ» шағын орталығы
 Топ : әр түрлі
 Балалардың жасы: 2-5 жас
 Жоспардың құрылуы: 30.03-03.04.2026ж

Сәуір айы 2026 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.03.2026	Сейсенбі 31.03.2026	Сәрсенбі 01.04.2026	Бейсенбі 02.04.2026	Жұма 03.04.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды қарсы алып, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдыларын жетілдіру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оның денсаулығы туралы сұрау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Ғажайып қорапшадан ұнаған жаңа ойыншығын алып, топқа өтуін ұйымдастыру. (тіл дамыту). «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру Апта дәйексөзі: Кітап алтын қазына				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланың танымдық, зияткерлік дағдыларының даму деңгейлері туралы ақпарат беру. Өнегелі 15 м^нут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу, оларды шеңберге отырғызып, бір біріне жақсы тілек айтқызу. Өнер орталығында сурет салғызу, суретті карточкаларды бояту, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарату, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу Шамасы келетін жұмысты орындату кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс.				
	Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру.	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары	«Жылдам жаса» ойынын ойнау. Үш бала жүргізуші, қалғандары орындаушы. Етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге	Табиғи (мақта, жүн, жіб, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір	Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. (музыка)

	 "Дәлдемек"-ойыны Автор: Перизат Бекжан @perizat_bekhan 87756464701	(пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	үйрету(отыр, жүр, жүгір). Балалардың бірі отыр, жүр, жүгір дегенді ретімен ауысытып айтады. Балалар орындайды. Дұрыс жасамаған бала айыбыны ән немесе тақпақ айтып береп өтейді.. (тіл дамыту)	қыстырғыштар) заттардан ұшақ, ай немесе жұлдызды құрастыруды үйрету. (құрастыру)	
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар)				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. Кезекшілікті ұйымдастыру. Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қоюды пысықтау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері «Сәлем берем үлкенге» Алдымыздан кезіккен, Көп танысты көреміз, Бәріне де ізетпен, Сәлеметсіз бе, ағай? – деп, Сәлеметсіз бе, апай? – деп, Есенсіз бе, апай? – деп, Амансыз ба, атай? –деп, Ұл-қыз сәлем береміз, Өнегелі өренбіз. Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісуіне жағдай жасау. Көктемгі көңіл күйлері қалай екені сұрау?				

	«Аспан әлемі туралы не біледі? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка Аспан Мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіруді жасату Ерте жас топ: ересектермен бірге музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіруді жасату.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; <u>Қимылды ойын:</u> «Масаны ұстап ал» Ерте жас: сапты бұзбай жүру, жерде жатқан сызықтан секірту, допты лақтырып қағым алуды үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <u>Қимылды ойын:</u> «Торғайлар мен мысық» Ерте жас: сапты бұзбай жүру, жерде жатқан сызықтан секірту, допты лақтырып қағым алуды үйрету.	Музыка «Жер» Музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындауды дамыту Ерте жас: би қимылдарын орындауды дамыту. Қазақ тілі Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу Ерте жас: дыбыстарды дұрыс айтуға баулу, сөздік қорын байыту, қоршаған ортамен қарым қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Секіру:</i> 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; <u>Қимылды ойын:</u> «Тауықпен мен балапандар» Ерте жас: сапты бұзбай жүру, жерде жатқан сызықтан секірту, допты лақтырып қағым алуды үйрету.

	«Аспан әлемі» Мақсат-міндеттері: Балалардан қазір жылдың қай мезгілі? Қай ай, апта? Күндіз ба, әлде түн ба? Түнде не болады? Аспанда біз не көреміз? Аспан әлемін көргілерің келе ме?де сұрап.Балаларды ғылым орталығына шақырып, аспан әлемінің макетін көрсету. Алдымен танитындарын атату. Жұлдыздарды көрсету. Оларды таныстыру. Шолпан жұлдыз Құйрықты жұлдыз туралы айтып беру. (қоршаған әлеммен танысу) «Жұлдыздар» Мақсат-міндеттері: Жұлдыздар сендерге ұнады ма? Қане жұлдыздың суретін салып, қағаздан жасап көреміз бе?сұрау. Ендеше орталықтарға бөлінейік деп ұсыну.	«Ғарыш» Мақсат-міндеттері: Кеше немен танысқандарын естеріне түсіру. Аспанға немен баруға болады? Аспанда болды ма сұрау? Ұшақ және ғарыш кемесін көрсету. Не білетіндерін сұрау. Ұшақты табиғи қалдық материалдардан жасауға болатынын және ғарыш кемесін геометриялық пішіндерден құрстыруға болатынын айтып түсіндіру. Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу. Бірінші орталықта баклашкадан немесе картон қазақдардан ұшақ құрастыртқызу. (құрастыру) Геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйретіп, топтағы құрастыру материалдарынан ғарыш кемесін ұжымдасып құратқызу.	«Ай» Мақсат-міндеттері: Балаларды аспан әлемінің макетінің қасына жинау. Балалар қарандаршы. Осы жұлдыздардың қасындағы үлкен мына зат не? ай қандай? Айды көрдіңдер ме? Терезеден қарайықшы, ай бар ма? Ай үлкен бе? Жұлдыз үлкен бе? Олардың салмағы қандай болады деп ойлайсыңдар? Қорапшаны көрсетіп ай мен әр түрлі жұлдыздарды планеталарды салыстыру. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыруын жетілдіру (математика негіздері)	«Ай жұлдыз» Мақсат-міндеттері: Балаларды ұлттық бұрышқа алып бару. Заттардың арасынан ай жұлдыздың бейнелерін көрсету. Ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздерін қолданумен байыту. (тіл дамыту) Мақсат-міндеттері:Ай мен жұлдызды қазақтың ұлттық әшекей заттарына салу арқылы сәндеуді меңгерту (сурет салу) 	«Ертегі» Мақсат-міндеттері: Балаларды жарты шеңбер етіп отырғызу. Суреттердің бір бөлігін көрсетіп, оның не зат екенін таптырту. Ол затты тапқан бала ол туралы ән тақпақ немесе ойдан ертегі құрап немесе ол қалай пайда болды айтып беруі керек (көркем әдебиет) Сергіту сәті Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта өдері таңдаған заттың суретін салса (сурет салу) Екінші орталықта геометриялық денелерді(куб, шар, цилиндр) танып, атап тапқан затпен сәкестендіргізу. «Кім тапқыр» ойынын ойнату. Ойын бойынша топтағы заттардан осы денелерге ұқсасын тапқызып жинату.
				Ерте жас топ: заттарды көріп	

	Бір орталықта балалар суретін (қара қағазға ақ немесе сары қаламмен) жұлдыз салады, екінші орталықта қағаздан бүктеп жұлдыз жасайды. (құрастыру, сурет салу) Ерте жастоп:саусақпен сурет салу,эмоционалдық әлемін және ұсақ моторикасын дамыту.Қоршаған ортаға қызығушылығын ояту.	Жеке балаларға да қағаз бетінде геометриялық фигуралардан ғарыш кемесін құрастырғызу (математика негіздері және тіл дамыту) Ұшқыш әніне музыка қосып сергіту сәтін жасату. (музыка) Балалар жұмыстарын орындап болған соң, қалаулары бойынша бояулармен сурет салуды ұсыну. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту дағдыларын дамыту. (Сурет салу) Ерте жас топ:ересектер мен біргі құрастыру ұжымдық жұмыстарына қатыстыру.	Алдыңғы жасаған жұмыстарын көрсетіп, жұлдыздардың қасына не жетпейтін сұрап, айдың суретін салғызу және жапсырту. (жапсыру және сурет салу) Ерте жас топ:айналасындағы заттарды көлемі,пішіні және саны бойынша тануын қалыптастыру, «біреу,көп» ұғымын түсіндіру.	сипаттауарқылы балалардың сезімталдығын дамыту.	(математика негіздері) Ерте жас топ:айналасындағы заттарды көлемі,пішіні және саны бойынша тануын қалыптастыру, «үлкен,кіші» ұғымын түсіндіру.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. (Салауатты өмір салтын қалыптастыру) Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау.	Бақылау.	Бақылау.	Серуенге алып шыққан	Зерттеу.

	Мақсаты: Балабақша ауласына шығып аспанға қарату. аспанда біз не көрдік? Неге жұлдыз бен ай жоқ? Жұмбақ жасыру Күндіз білінбейді, Түнде күлімдейді. (Жұлдыз) Ай мен жұлдыз ертегісін оқып беру. (көркем әдебиет) Ертегі желісі бойынша адамгершілік қасиеттер туралы түсінік беру. Ренжіген балаға жанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауға баулу (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.	Мақсаты:Балалар айналаға қараңдаршы, біз көктемнің келгенін қалай байқауымызға болады деп көктемнің қандай белгілерін көріп тұрғандарын айтқызу. Аспанда ұшақты немесе ғарыш кемесін көре аламыз ба? Олар қайда?деп сұрап өзіндік ойлану жағдайын жасау (қоршаған әлеммен танысу) Ұшқыштар мен ғарышкерлердің суреттерін көрсету. Олар туралы әңгімелесу (көркем әдебиет) Спорттық жаттығулар: Екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу дағдыларын меңгерту Ұлттық ойын «Ұшты-ұшты»	Мақсаты:Аспандағы айды қарау. Күнге қарату, бақылату. Күннің сәулесі түсіп тұрған ағаштарға өсімдіктерге назар аударту. Ой тұжырымын айтқызу. Өздерінің отырғызған өсімдіктеріне күтім жасату. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын: «Кім жылдам» Еңбек. Балабақша ауласындағы өсімдіктерге күтім жасау, суару.	ойыншықтармен жеке және топтық ойын «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарын қою арқылы санату салыстыру дағдыларын дамыту (математика негіздері) Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуі арқылы орындату (музыка) Еркін қимылды ойындар Ұлттық ойын «Хан талапай» Еңбек. Балабақша ауласындағы өсімдіктерге күтім жасау, суару. Арам шөптер жұлу.	Мақсаты: Ағаштардың жапырақтарын бұтақтарын лупамен қарату, метрмен, сызғышпен өсімдіктерді өлшету. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Кешікпе» Сурет бойынша «Ай мен жұлдыз» ертегісін балаларға айтқызу. (тіл дамыту) «Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін үйрету
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айтқызу және т.б.				

	жаттату. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру. Балаларға ай мен жұлдыз туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Балаларды кітап орталығына жинап, жұлдыздардың суреттерін қарату. Олардың не білгендері туралы сұрау. (тіл дамыту, мүсіндеу) Балаларға ғажайып қоржынмен ойынды және жұлдызды аспанды жасауды ұсыну. Балалар қалаулары бойынша	«Күй күмбірі» - балалардың шығармашылықпен айналысу кезінде күй тыңдату. Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. Қағаздан ұшақ жасату және ермексаздан ғарыш кемесін жасауды ұсыну	«Балалар кітапханасы» жобасы «Шын жүректен кітап сыйла» - Халықаралық балалар кітабы күніне челлендж Балаларды кітап орталығына жинап бір бірне кітап сыйлату. Тіл ұстарту жаттығуын айтқызу ай-ай-ай Көңілің болсын жай! Ай-ай-ай,	Балаларды кітап орталығына шақырып отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың дербес шығармашылық әрекеттерін ұйымдастыру. Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайта жасауға мүмкіндік беру. (мүсіндеу) (жапсыру) (құрастыру)

	орталықтарға бөлінеді. Бір орталықта ғажайып қоржынан әр түрлі пішіндерді қолымен сипап сезу арқылы ішінен жұлдыздарды табу. Олардың бұрыштарын санау. геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеуін ұйымдастыру (математика негіздері) Екінші орталықта балаларға дайын жұлдыздарды үйлестіріп парақшаға жапсыруды жасату. (жапсыру)	(мүсіндеу және жапсыру)	Ұшып кетті торғай. Алған кітаптарын қарап әңгімелету. (көркем әдебиет) Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Ермексаздан айдың бірнеше пішінін жасату. (мүсіндеу) Екінші орталықта «оригами» үлгісі бойынша ай мен жұлдыз пішінін құрастыруға ынталандыру. (құрастыру)	(қоршаған әлеммен танысу) Балаларды орталықтарға бөлу. Қалаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру. (мүсіндеу) (жапсыру)	
Балалармен жеке жұмыс	Қимылды ойындарда Физикалық дамуді: жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік көрсетуін қалыптастыру	Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін бағалауды үйрету.	Екі затты ұзындығы, ені және биіктігі, жуандығы бойынша салыстыра білуін дамыту	Қазақ оюларының бөліктерінен, өсімдік және геометриялық пішіндерден өрнектер жасауды үйрету	Бақылау күнтізбесінде ауа райын танып, белгілеуді үйрету.
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтар алып шығу. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Трамвай»	Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан»	Қимылды ойын «Трамвай»	Еркін ойындар	Ұлттық ойын «Хан талапай»

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айтқызу және т.б. жаттату. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Ермексазбен дербес шығармашылық әрекет ұйымдастыру. Арнайы пішіндерге салып, жұлдыз жасату. (мүсіндеу)	Дидактикалық, ұлттық, сюжетті-рөлдік ойындар «Теңге алу», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз», ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. (музыка)	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру (көркем әдебиет)	«Адал достар» дидактикалық ойын Ойынның мақсаты: ұжымда достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балалардан бөлменің екі бөлікке бөлінгенін (бір бөлігі- «құрлық», бір бөлігі-«теңіз») айтады және ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, музыканың басталуымен хороводпен жүре бастайды. Музыканы тоқтатқан кезде балалар да тоқтайды. «Құрлықта» қалған қатысушылар «теңізде» қалғандарды мүмкіндігінше тезірек құтқаруы керек. Ол үшін «құтқарушылар» секіргішке үрлемелі дөңгелекті өткізіп, оны батып бара жатқан қатысушыларға лақтырып, оларды «құрлыққа» шығарып

					алуы тиіс. Ойын осылай жалғасады.
Балалардың үйге қайтуы	Аспан әлемі туралы балалармен әңгімелесуді ұсыну. Балаларға қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстыру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
 Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
 «Болашақ» шағын орталығы
 Топ : әр түрлі
 Балалардың жасы: 2-5 жас
 Жоспардың құрылуы: 06.04-10.04.2026ж

Сәуір айы 2026 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.04.2026	Сейсенбі 07.04.2026	Сәрсенбі 08.04.2026	Бейсенбі 09.04.2026	Жұма 10.04.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру Апта дәйексөзі: Кітапты сүйіп оқы, Көңілге түйіп оқы.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі туралы анықтамалық ақпарат беру. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Ұнұранын орындау Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел –үсті ойыны. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, (тіл дамыту) Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Балармен жеке жұмыс. (қоршаған әлеммен танысу)				
	Ғарышкер мен оның командасын сахналауға үйрету. (тіл дамыту)	Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару (еңбек әрекеті)	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу.	Балаларға ғарышта сонымен қатар жатпланеталықтарда болатынын айту. «Томпақ» фильмінің бір бөлімін көрсету	Балалар сендер білесіңдерде бүгін космонавттар күні. Неге бұл күні деп ойлайсыңдар? Себебі бұл күні ғарышқа алғаш адам ұшқан.

				1962 жылы 12 сәуірде әлемде алғаш рет борттағы адаммен бірге "Шығыс" деп аталатын ресейлік ғарыш кемесі ұшты. Бұл Юрий Алексеевич Гагарин болатын. Оның ұшуы 1 сағат 48 минутқа созылды. Осы рейс үшін Юрий Алексеевич Гагаринге Кеңес Одағының Батыры атағы берілген Балаларды шығармашылық орталыққа алып барып, дербес шығармашылық жұмыстарын ұйымдастыру. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).			
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтады. Қазақстанның ғарышкерлері туралы не білетінін сұрау? Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)			

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Күн» Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап металлофонды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауға мүмкіндік беру Ерте жас топ: музыка ырғағымен жүре білу, әннің әуені мен сөздерін тыңдау және оларды дағдысын қалыптастыру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; <i>Секіру:</i> 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <u>Қимылды ойын:</u> «Қоймадағы тышқандар» Ерте жас топ: ересектермен бірге жаттығуларды жасауға үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <u>Қимылды ойын:</u> «Қояндар» Ерте жас топ: ересектермен бірге жаттығуларды жасауға үйрету.	Музыка «Ғарышкер» Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап металлофонды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауға мүмкіндік беру Ерте жас топ: музыка ырғағымен жүре білу, әннің әуені мен сөздерін тыңдау және оларды дағдысын қалыптастыру. Қазақ тілі Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу Ерте жас топ: балаларды тыңдауға, сюжетті түсінуге баулу.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Жүгіру:</i> 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру, <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <i>Секіру:</i> 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <u>Қимылды ойын:</u> «Кішкене маймылдар» Ерте жас топ: ересектермен бірге жаттығуларды жасауға үйрету.
	«Ғарыш кемесі» Мақсат-міндеттері: Баяғы заманда адамдар жер бетін төрт бұрышты деп ойлаған. Көп адамдар жердің шетін тауып сол жерге	«Тоқтар Әубәкіров» Мақсат-міндеттері: Балаларды кітап орталығына шақырып, ғарышкерлердің суреттері бар кітапты қарап шығуын	«Зымыран» Мақсат-міндеттері: Баяғы заманда адамдар құстар сияқты ұшуды, жұлдыздардың не екенін және неге соншалықты	«Ғарышкер қыз» Мақсат-міндеттері: Балалар қалай ойлайсындар, қыздар ғарышкер бола ала ма? Әлемдегі алғашқы әйел ғарышкер-	«Менің ертегі әлемім» Мақсат-міндеттері: Ләпбуктан ғарыш туралы көрсету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: бейтаныс заттар, құбылыстар

	барып жердің шетінде не бар екенін көргісі келген. Аtpен немесе жаяу жолға шығып көп жер жүріп, суға тірелген. Кейбіреулер кемеге мініп ары қарай жүрген. Соңында қайта айналып өзінің шыққан жеріне келіп, адамдар жердің шар тәрізді екенін білген. Содан соң олар ғарыш әлемін зерттей бастаған деп ғарыш әлемінің макетін көрсетіп не білетіндерін сұрау, әңгімелету. Осы ғарышқа немен барамыз? Ғарыш кемесін кім басқарады? Ғарышкерлер қандай болады? Әңгімелету. (көркем әдебиет) Байқоңыр туралы фильм көрсету, оның көрікті жерлері, қала өмірінің ерекшеліктері туралы айту. Ғарышкерлер қаласы екенін түсіндіру. (қоршаған әлеммен	ұйымдастыру. Ғарышкерлердің есімдерін атау. Тоқтар Әубәкіровтың үлкендеу суретін көрсетіп, ғарышкер туралы айтып таныстыру. Ол қай қалада туылған? Қашан ғарышқа ұшты? Ол қазір қайда? Екені жайлы қызық әңгіме еститіндерін айту. Сосын балаларды орталықтарға бөлу (көркем әдебиет) Бірінші орталықта Тоқтар Оңғарбайұлының туған ауылының қайда екенін анықтап, біздің қаладан қалай баруға болады, анықтап, жол салымыз. Ал екінші орталықта қашан және қалай ғарышқа ұшқанын анықтайтын боламыз. Қазақстанның картасынан Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданын көрсету. Қарқаралы ауданының бірнеше суреттерін көрсетіп немен баруға болады ойланып,	жарқырағанын білуді армандаған екен. Ертегі кейіпкерлері аспанға немен барғаны естерінде болар: әуе шарында, сыпырғышта, ұшақ кілемінде. Ғасырлар өтті адамдар жердің әуе кеңістігін жаулап алды. Алдымен олар дирижабль ойлап тапты. Оның не екенін кім біледі? Тәрбиеші: Дирижабль ді таныстырады. Содан кейін адамдар аэроплан жасады, бірақ олардың орнына жылдам ұшақтар мен тікұшақтар келді. Ақырында, адам инженерлері ең жылдам әуе көлігін жасады. Ол қандай көлік. Мынау не? (зымыран)деп оны таныстырады (тіл дамыту) Алғашқы Қазақстандық ғарышкер кім еді? Ал әлем бойынша ғарышқа алғаш ұшқан кім екенін білесіңдер ме? Ғарышқа бірінші болып ұшқан орыс ғарышкер	Валентина Владимировна Терешкова. Балалар ғарыш әлемінде адамдар тамақ ішеді ма? Қалай тамақтанады? Қандай тамақтарды ғарышқа алып баруға болады?суреттер қарап әңгіме құрастыру (көркем әдебиет) Әр түрлі азық түлік заттардан жиын жасату, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту. (математика негіздері)	туралы ақпаратты талқылауға баулу. Сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойыншатен) дамыту. Карточкалармен жұмыс. (математика негіздері) (тіл дамыту) «Мамандықтар әлемі: әркімнің еңбегін бағалаймыз» сюжеттік рөлдік ойындар Ерте жас топ:ересектермен бірге ,ересектердің көмегімен жұмыс жасауға үйрету.

	танысу) Балаларға ғарыш кемесін құрастыру құралдарынан құрастыруды және Байқоңыр қаласының суретін салуды ұсыну. Балаларды орталықтарға бөліп жұмыс жасату. (құрастыру және сурет салу) Ерте жас топ:балаларға ғарыш әлеміне деген қызығушылық ояту,ересектермен бірге зымыранды құрастыруға үйрету.	картаға жолдар салу, поезд жол және поезд салу, жол және көлік, ұшақпен қарағандыға дейін ары қарай көлікті салу ұжымдық жұмысты жасату. (сурет салу) Ал екінші орталықта байқоңыр қаласының бейнесін көреді. Ол жерде 1991 жылы 2 қазанда Байқоңырдан «Союз ТМ-13» кемесімен ғарышқа ұшқаны жазылыпты. Балалар ғарыш кемесінің неше бөліктен тұратынын анықтап, табиғи қалдық заттардан ермексаздан құрастырады. (Мүсіндеу) Ерте жас топ:ғарыш кемесін бір екі бөліктен жасауға үйрету.	иттері Белка мен Стрелка болды. Ғарышқа ұшқан және Жерге аман-есен оралған алғашқы жануарлар. Олардың ұшуы 25 сағаттан астам уақытқа созылды, осы уақыт ішінде Кеме жерді 17 рет айналып өтті. Реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. Карточалармен жұмыс (математика негіздері) Ерте жас топ:заттарды топтастыруға ,үлкен ,кіші деген түсініктерін қалыптастыру.	 Ерте жас топ:пішіндерді топтастыруға үйрету.	
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары,				

	ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылап, күннің райын айта білуді қалыптастыру. Құстарға жем беру, өсімдіктерге гүлдерге күтім жасату. Зерттеу. Өсімдіктерді сызғыштармен өлшеп, демалыс күндерде қаншаға өскенін анықтату. Бір бірімен салыстыру. (математика негіздері) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Дербес ойындар. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау,	Балабақша ауласында серуенде жүрген кезде әр бір көрген заттарын сипаттап сөйлеуде сын есімдерді қолдану. Тоқтар Әубәкіров қазір қайда? Деген сұрақты қою. Ол кісінің Астана қаласында тұратынын айту. Оның халық хайхарманы екенін және совет одағының батыры, ғалым екенін айтып суреттерін көрсету. Батырлар қандай болады? Батыр болу үшін не істеу керек? сұрақтарына балалардан жауап сұрау (қоршаған әлеммен танысу) Шынығу керек деп бірнеше жаттығу жасап қимылды ойындар ойнату. «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын ұйымдастыру	Спорттық жаттығулар: Екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылуды меңгерту. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Мұражайға бару. Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Орамал тастамақ» Қоғамдық орында өзін-өзі ұстау мәдениеті Сюжетті-рөлдік ойын «Жас метеоролог» экологиялық жоба аясында жұмыстар	Балаларды ғарышкерлер және жатпланеталықтар етіп екі топқа бөліп эстафеталық ойындар ұйымдастыру. Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы білімді бекіту. Ғарышта ереже бола ма? ой толғауна жағдай жасау. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Алдын жаттаған әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу (музыка) Еңбек. Ағаштар мен гүлдерге су құйғызу. Балабақша айналасындағы қоқыстарды тазалау. Пайдалы заттарды	Дене тәрбиесі құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру Қимылды ойын Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылату. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, кемпірқосақ) кеңейту. (қоршаған әлеммен танысу) Ұлттық ойын «Ұшты ұшты» «Қауіпсіздік ережелері» - тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету

				жинау.	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру.Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегілер оқып беру (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше кию мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Ғарыш кемесі» Мақсат-міндеттері: кемені ұлттық нақышта сәндеп көруді және ермексаздан ғарышкердің бас киімін жасап көруді ұсыну. Балаларды екі орталыққа қалаулары	Балаларға ғарышкер болуды ұсыну. Біз алыс планеталарға ұшу үшін ғарыш кемесіне барамыз. Ғарышкерлер ұшар алдында ұзақ уақыт бойы жерде жаттығады, әртүрлі сынақтардан өтеді.	«Мен ғарышкер боламын» Ж.Смақов Жаттауын жаттау. Аспан, аспан, арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын... Мен ғарышкер боламын. (көркем әдебиет)	Баларады орталықтарға бөлу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Еркін тақырыпта	Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айтып, балаларды орталықтарға бөлу. сурет салу жапсыру

	бойынша бөлу. Бір орталықта ермексаздан бас киім жасату (мүсіндеу) Екінші орталықта элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, ғарыш кемесін безендіру (жапсыру) Ортаға жиналып көңілді ән ортындап, би билету. (музыка)	Олардың арасында ақылдылық сынақтары бар. Енді сондай сынақты балаларға ұйымдастыруі. Менде бірнеше суреттер (сөздер) бар. Бұл жиынтықтарда не артық деп ойлайсындар. Тез жауап беріп, жауапты дәлелдеу керек.» 1 нұсқа (көрнекілікке сүйене отырып). Балаларға төрт суреттің жиынтығын көрсету. Балалардың алдына жалпы схемаға сәйкес келмейтін қосымша затты табу міндеті қойылады. 1. Күн, Юпитер, Венера, Африка 2. Зымыран, спутник, қайық, айкезуші машина 3. Комета, метеорит, жұлдыз, глобус 4. Ғарышкер, астроном, астролог, ғарышкер 5. Меркурий, Венера, Үлкен Аю, Марс (тіл дамыту) Тапсырманы орындап болған соң өз қалаулары бойынша ғарыш кемесін		жұмыс жасату (жапсыру) (сурет салу)	немесе мүсіндеуді, Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка)

		жасап, ұшу. Ғарышкер болып ойнау.			
Балалармен жеке жұмыс	Теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды түсіндіру	«Оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруды үйрету	Сыпайы түрде өз өтінішін білдіріп, көрсеткен қызметі үшін алғыс айтуын дағдыландыру	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын жетілдіру	Тақпақтарды, санамақтарды, өлеңдерді мәнерлеп, жатқа айтуға талпындыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу. Еркін ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	Қимылды ойын «Сақина жасыру.» Балабақша ауласына ұшып келген құстарды санау, салыстыру. (математика негіздері) Қимылды ойын «арқан тарту»	Құмнан зымыран жасау. (құрастыру) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Ханталапай»	Қимылды ойын «Сақина жасыру.»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айтқызу және т.б. жаттату. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Адал досқа арналған ашық хат» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балаларға достық туралы мақал айтып	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Әмиян», «Дүкен» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді	«Мейірімділік ағашы» до Ойынның мақсаты: «игі істер» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Педагог	Кітаптар қарату, өздері білетін ертегілерді сахналату. «Жеті лақ» ертегісіндегі ананың рөлі туралы әңгімелесу. Сахналық	өзбетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі

	береді, содан кейін өзінің адал досы деп санайтын адамды атауды және оның себебін түсіндіруді сұрайды. Әңгіме соңында балаларға адал досы үшін ашық хат дайындау ұсынылады.	(заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	балалардың назарын ватман парағына салынған «мейірімділік ағашына» аударады және олардан игі істер туралы айтып беруді сұрайды. Қатысушылар айтқан сөздеріне қарай ағашқа жемістің суретін салады. Ойын балалар өздерінің игі істерін айтып болғанға дейін жалғасады. Ойынның соңында ағаштың суретін қабырғаға іліп қоюға болады және оған арасында жаңа жемістер қосуға болады.	қойылымдарға қатысуға ынталандыру. (көркем әдебиет және тіл дамыту)	ойындар ойнауға ынталандыру. (кұрастыру)
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ»

шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы:2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 13.04-17.04.2026 ж

Сәуір айы 2026 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.04.2026	Сейсенбі 14.04.2026	Сәрсенбі 15.04.2026	Бейсенбі 16.04.2026	Жұма 17.04.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу.Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, оны жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау Апта дәйексөзі:Күш білімде, білім кітапта				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу. Өнегелі 15 м^{ин}ут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау, Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Балармен жеке жұмыс				
	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (тіл дамыту) «Сауда үйі» сюжетті-рөлдік ойын ойнату.	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.	«Қара жорға» әнін айтқызу, би қимылдарын қамшым ен жасату. (музыка) «Емхана» сюжетті-рөлдік ойын ойнату.	Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдебиет кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан салыстырып бағалату (көркем әдебиет)	Қайырлы таң, балалар! Арайланып таң атты, Алтын шапақ таратты, Қайырлы таң, балалар! Жер бетінде тыныштық Болған әрбір күн ыстық! Қайырлы таң, балалар! Жарқырады қаламыз,

		«Сән салоны» сюжетті-рөлдік ойын ойнату.	«Автосервис» сюжетті-рөлдік ойын ойнату.	Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң, балалар! Аман Отан – панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң, балалар! Тақпағын жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екіпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу. (тіл дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.			
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайырту. «Бата» жаттауға баулу(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріндерші? Көктемде не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Жер ана туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау,			

	қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Көктем» Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Ерте жас топ: әннің сөзін тыңдау және оларды тану дағдысын қалыптастыру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу <u>Қимылды ойын:</u> «Масаны ұстап ал» Ерте жас топ: допты лақтыру, домалату, бір біріне төмен лақтыруға үйрету.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Секіру:</i> 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу <u>Қимылды ойын:</u> «Тауықпен мен балапандар» Ерте жас топ: допты лақтыру, домалату, бір біріне төмен лақтыруға үйрету.	Музыка «Ағаштар мен гүлдер» Әнді мәнерлеп айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Ерте жас топ: әннің сөзін тыңдау және оларды тану дағдысын қалыптастыру. Қазақ тілі Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру. Ерте жас топ: балалардың дыбыстарды дұрыс айтуын дамыту, кітапты, суреттерді қарауға, тәрбиешінің айтқанын зейін қойып тыңдауға тәрбиелеу.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> қырлы, көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. <u>Қимылды ойын:</u> «Қояндар» Ерте жас топ: допты лақтыру, домалату, бір біріне төмен лақтыруға

					үйрету.
	«Көктем» Мақсат-міндеттері: Көктемнің екінші айы сәуір екенін. Сәуір болмай тәуір болмайды деген мақалдың мағынасын түсіндіру. Табиғаттағы өзгерістер. Қызғалдақ бәйшешек наркес гүлдері туралы ақпарат беру. (тіл дамыту) Ерте жас топ:балалардың сөздік қорын байланыстырып білуге,мағнасын түсінуге,табиғатқа деген қызығушылық ояту. Балаларды үш гүлге сәйкес топтарға бөлу. Бір орталықта гүлдерге күтім жасау туралы ақпарат алып, топтағы гүлдерге күтім жасату. Ал екінші орталық гүлдер бағын құрастырады. Үшінші топ гүлдерді қағаздан жасайды. (құрастыру,	«Ғажайып қорапша» Мақсат-міндеттері: одан қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлері шығады. Балалар оларды атайды, содан соң санап салыстырады. Қандай қызмет атқаратынын, қандай дыбыс шығаратынын айтып беруді үйрету. Әшекей заттардан гүлдердің бейнесін табу. Сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету (тіл дамыту, математика негіздері) Ерте жас топ:заттардың гүлдердің бейнесін табу және рет ретімен дұрыс орналастыруға үйрету . Дайын әшекей бейнелеріне гүлдерді салу, бояу (сурет салу)	«Таразы» Мақсат-міндеттері: Балаларға бидай, тары, жүгері және гүл ұрықтарын көрсету. Танып атау, оларды қалай санауға болатын сұрау. Таразыны пайдалануды үйрету. (математика негіздері) Ерте жас топ:заттардың қасиетерін (үлкен,кіші.жұмсақ ,қатты)ажырата білуге үйрету.	Жер ананы қалай құрметтейміз? Мақсат-міндеттері: Ол үшін не істеуге болады? Серуенге шыққанда жасайтын іс әрекеттерімізді жоспарлап суретке салайық деп салғызу. Ал екінші топ күректер шелектерді дайындап, онымен қалай жұмыс жасайтынын ойлап, жасап үйреніп дайыналады. (тіл дамыту, сурет салу)	«Гүлдер саябағы» Мақсат-міндеттері: Құрылыс материалдарынан құрастыру ойындары. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. (құрастыру)

	жапсыру)				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес кимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балақаша ауласында қандай гүлдер бар екенін анықтау. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау. (қоршаған әлеммен танысу) Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. (математика негіздері)	Зерттеу. Мақсаты: Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа) ұғымдарын кеңейту, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» «Қауіпсіздік ережелері» - табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін, қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	Ағаштың бұтақтарын жинап, үйшік құрастырту. (құрастыру) Балабақша ауласындағы құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. (қоршаған әлеммен танысу, тіл дамыту) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Балалардың таңдауы бойынша «Сауда үйі», «Сән салоны», «Емхана», «Автосервис» және басқа сюжетті-рөлдік ойындар ойнату	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылау, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Қанша ағашқа, қанша гүлге су құйғанын санау. (математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын тану, атауды пысықтау. Қимылды ойын «Қояндар» Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.	Еңбек. Мақсаты: Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдерді санау, танып аату, оларға күтім жасату. Бормен олардың суреттерін салдырту. (қоршаған әлеммен танысу, сурет салу, математика негіздері) Ұлттық ойын «Орамал тастамақ» Балалардың таңдауы бойынша «Сауда үйі», «Сән салоны», «Емхана», «Автосервис» және басқа сюжетті-рөлдік ойындар ойнату

	Қимылды ойын «Автобус»				
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру.Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату (музыка)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау Ермексаздан қызғалдақ жасату. Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету (музыка)	Балаларды әдебиет орталығына алып бару. «Жалқау қыз» ертегісін оқып беру. (көркем әдебиет) Ертегілер желісі бойынша сюжеттік композиция құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісуін жетілдіру.	Балаларды орталықтарға бөлу. Ер балаларға дәндерді жапсырып, құмыраны сәндеу (мүсіндеу) Қыз балаларға кілемшені «қызғалдақ» оюларымен безендіруді үйрету. элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауды	Гүлдерді адамдар басып кетпес үшін, қоршау жасауды ұйымдастыру (кұрастыру)	Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Кескішті қолдануды үйрету қызғалдақ гүлін мүсіндеуін ұйымдастыру. (мүсіндеу)

		(мүсіндеу)	қалыптастыру. (сурет салу) «Жалқау қыз» ертегісін сахналау. (көркем әдебиет)		
Балалармен жеке жұмыс	Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен қимылды ойындарды ойнауға қызықтыру	Ұлттық би өнеріне қызығушылық танытып, би қимылдарын орындауын дағдыландыру	Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениетінің ережелерін жетілдіру	Ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойданатауын дамыту құрастыруын жетілдіру	5 көлемінде санап, сандарды ретімен оқиды
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Поезд» Құмда гүлдердің суретін салу.(сурет салу)	Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мекен мен балапандар»	Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Көлік салоны» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ	Құрылыс материалдарымен еркін ойындар (құрастыру)	«Сыпайы өтініш» до Ойынның мақсаты: балаларды мейірімділікке, зейінділікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзінді жұм және т.б., бірақ «мархабат» сөзі	«Сыпайы кездесу» до Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету. Педагог балаларды жұптарға бөледі. Әр жұп екі бірдей ойыншық алады (екі робот, екі қуыршақ). Балаларға екі қойылым ойнау ұсынылады – біріншісі әдепсіз ойыншықтардың, екіншісі әдепті	Еркін ойындар Қағаздан гүлдердің пішінін жасау. (жапсыру)

	қол моторикасын дамыту		айтылған өтініштерді ғана орындау керек.	ойыншықтардың кездесуін бейнелеу. Тапсырманың соңында әдептіліктің мағынасын талқылайды.	
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді сахналауды үйде қайталау. Жер анаға құрмет туралы әңгімелесуді оқып тыңдауды ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ»
шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы:2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 20.04-24.04.2026ж

Сәуір айы 2026 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.04.2026	Сейсенбі 21.04.2026	Сәрсенбі 22.04.2026	Бейсенбі 23.04.2026	Жұма 24.04.2026
Балаларды қабылдау	Көңілді қарсы алып, көңіл-күйлерін, денсаулығын сұрау. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (тіл дамыту). «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру Апта дәйексөзі: Білім ізде кітаптан, жалқаулыққа берілмей				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата –аналармен пікірлесу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық». Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Балармен жеке жұмыс.				
	«Әтеш пен Бұлбұл» Мақсат-міндеттері: әңгімесін оқып беру. Әңгіменің негізі ойын баларға түсіндіру.	«Кім жылдам?» ойынын ойнату. Мақсат-міндеттері: Үстел үстіндегідей затпен бірдей немесе	Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім	Топты сәндеуге арналған заттар жасату. Мақсат-міндеттері: Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру,	Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу Мақсат-міндеттері:

	(көркем әдебиет)	ұқсас заттарды жинату. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), байыту. Оларды санату, салыстырғызу (тіл дамыту, математика негіздері)	жасату, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру 	бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыруды үйрету (құрастыру) 	(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуін жетілдіру (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). Үстел үстінде бағыттар белгіленген карточкалармен ойын (математика негіздері)
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыруды пысықтау. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айтқызу. «Әдепті сөздер шеңбері» дидактикалық ойын. Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Бір шаңырақ астында» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Достық» жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима жоғары,	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: бағытты және қарқынды өзгертіп	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: бағытты және қарқынды өзгертіп	Музыка «Достық елі» Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: бағытты және қарқынды өзгертіп

	әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу дағдысын бекіту ерте жас топ: ересектермен бірге әнді тыңдап айтқызу.	жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Жүгіру:</i> орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, <i>Секіру:</i> 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктіктен секіру <u>Қимылды ойын:</u> «Торғайлар мен мысық» Ерте жас топ: сапты бұзбай жүру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу,	жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Жүгіру:</i> орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. <u>Қимылды ойын:</u> «Қоймадағы тышқандар» Ерте жас топ: сапты бұзбай жүру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу,	сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Ерте жас топ: әнді тыңдауға, қайталап айтқызуға үйрету. Қазақ тілі Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын білдіруге баулу.	жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. <i>Жүгіру:</i> орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан); <u>Қимылды ойын:</u> «Кішкене маймылдар» Ерте жас топ: сапты бұзбай жүру, <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу,
	«Күтім жасау» Мақсат-міндеттері: Балалар біз демалыстан келгенше топтағы гүлдер шөлдеп. Ойыншықтар кірлеп қалған болар. Қане тобымызды ретке	«Балалар кітапханасы» жобасы «Кітаппен жарқын әлемге» (жергілікті балалар жазушыларымен таныстыру, бейне ролик көрсету)	«Ресей» Мақсат-міндеттері: Балаларға көрші ел Ресей туралы ақпарат беру. Олардың ұлты орыс екенін және олардың ұлттық киімдерін көрсету, киіп	«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: қожындағы ойыншықтарды таныстыру. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қоржындағы	«Жақсы сөз» Мақсат-міндеттері: Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және

	келтірейік. Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтауды, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулуды жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу) Ерте жас топ: табиғатқа деген қызығушылық ояту.	Ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттері:Алдын ала жасалған бәйтерекке жапырақтарын ермексازдан жасап жабыстыру. (мүсіндеу) Ерте жас топ: ересектермен бірге жұмыс жасауға үйрету.	би билетіп ән айтқызу. (көркем әдебиет, музыка) Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Орыс халқының ұлттық орамалына қарап, суретін салғызу. (сурет салу).	ойыншықтар шығару, балалар топтан соның жұбын тауып саластыру жағдайын жасату. (математика негіздері). Ерте жас топ: ересектермен бірге ойынға қатыстыру қызығушылық ояту.	атауға үйрету. Балалардың есімдеріне қарай теңеу айту ойыны. Асем ажарлы, Нұрали ақылды, Анель әдемі және т.б (тіл дамыту) Ерте жас топ: сюжеттік рөлдік ойын «құыршақты тамақтандыру»сөздік қорын дамыту.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балабақша ауласындағы ағаштарды санату. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау. дағдысын дамыту (математика негіздері) Еңбек. Мақсаты: Ағаштарға,	Бақылау. Мақсаты: Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. (қоршаған әлеммен танысу) Зерттеу.	Бақылау. Мақсаты:Көктемгі ағаштарды бақылату. Олардағы өзгерістерді бақылау үшін әр балаға ағаштарды суретке түсіру. Алдыңғы айдағы суреттермен салыстыру. Белгілерін тани білуін қалыптастыру. (қоршаған әлеммен танысу)	«Полиция» ойынын естеріне түсіріп жол ережелерін пысықтап ойын ойнату. (қоршаған әлеммен танысу) Табиғи заттардан (қардан) әр түрлі құрылымдар құрастырту (құрастыру)	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. (көркем әдебиет) Бақылау. Мақсаты:Табиғатты бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда

	гүлдерге күтім жасау. Ересектердің еңбегін бағалау. Ұлттық ойын «Хан талапай» Еркін ойындар «Қауіпсіздік ережелері» - төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	Мақсаты: Жаңбырдың суын басып, құрғақ жерді басу арқылы іздер салғызу. Немесе бармен өз аяқтарын айналдыра сызу арқылы іздер салу. (сурет салу) Қимылды ойын «Поезд»	Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	Қимылды ойын «Өз түсінді тап» Зерттеу. Балабақша ауласындағы метостанциядан жабырдың көлемін анықтау.	болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы жайлы әңгімелесу. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Трамвай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындату : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Тамақтану әдебі» (қауіпсіз тамақтану дағдылары) Қауіпсіз тамақтану ережелері, гаджеттерді қарап отырып, тамақтануға болмайтыны туралы түсіндіру.				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру. Өртүрлі, балалардың қалауы бойынша ертегілер оқып беру (көркем әдебиет)				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітаптар қарату. Таныс ертегі қойылымын жасату. (тіл дамыту) Балаларды екі топқа бөліп ермексازдан әр балаға бір адам пішінін жасату Екінші топта қағаздан әр бала адам сұлбасын қиып алған соң ұжымдасып қиып алған адамдарын қол ұстатып қосып жапсыру. (мүсіндеу, жапсыру)	Халықтар достығы дегеніміз не? басқа ұлт өкілдерін қалай танимыз? Суреттер арқылы әңгімелесу. (көркем әдебиет) Балаларды орталықтарға бөліп Әр түрлі ұлттың халық әндерін тыңдатып, би билету. (музыка)	«Үш аю» орыс халық ертегісін оқып беру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру (мүсіндеу) Конструктордан үйшік құрастыру дағдыларын қалыптастыру (құрастыру)	Табиғи қалдық заттардан композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау; (жапсыру)	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу (Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру), мүсінін жасату, немесе қағаздан өздеріне ойыншық жасауына мүмкіндік беру. (сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Адамның өмірі мен денсаулығы үшін Дене	Кітаптағы иллюстрацияларды өз	Қарапайым себеп-салдарлық байланысты	Ағаш қасықтар, сылдырмақтар, асаяк,	Ойыншықтарға, кітаптарға, ыдыстарға

	тәрбиесі дың маңыздылығын түсіндіру	бетінше қарап, ертегі, әңгіме құрастыруын қалыптастыру	орнатуға талпындыру	сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнауды үйрету	ұқыпты қарауға үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Еркін ойындар Табиғи заттардан құрылымдар құрастыру. (Құрастыру) Қимылды ойын «Жоғары лақтыр»	Қимылды ойын «Шеңберге түсір» Ұлттық ойын Сақина жасыру	Еркін ойындар Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Поезд»	Еркін ойындар Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Достық туралы жаттаған әнін айтқызу (музыка)	Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта жапсыру әрекетін жасату. (жапсыру)	Топтағы ойыншықтарды санату, салыстыру. Жиын жасату. (математика негіздері)	Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру (тіл дамыту, көркем әдебиет)	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Айырмашылығын тап», «Банкомат» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы «Болашақ»

шағын орталығы

Топ : әр түрлі

Балалардың жасы:2-5 жас

Жоспардың құрылуы: 27.04-01.05.2026ж

Сәуір айы 2026 жыл 5 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.04.2026	Сейсенбі 28.04.2026	Сәрсенбі 29.04.2026	Бейсенбі 30.04.2026	Жұма 01.05.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды ыстық мейірімен қарсы алу . Жылы амандасумен оң көңіл күй дағдыларын жетілдіру. Баланың бүгінгі денсаулығы туралы сұрау және жеке пікірін білдіруге баулу. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Топқа лабиринт жолымен жүріп, дұрыс жолды тауып, өтуін тапсыру. (тіл дамыту). «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру Апта дәйексөзі: Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланың шығармашылық дағдыларының даму деңгейлері туралы ақпарат беру. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекетін ұйымдастыру Өнер орталығында сурет салу , суретті карточкаларды бояу, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).				
	«Қалашық» Мақсат-міндеттері: Балалардың кешегуыстарын білуге, жасаған қалашығынаолардың есімдерін алып бару, құрылысатауға үйрету, нысандарын ұзындығы,отбасындағы сүйікті ені, және биіктігіадамдары, отбасылық	«Жақын туыстар» Мақсат-міндеттері: туыстарын білуге, олардың есімдерін білуге, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық	Еңбек Мақсат-міндеттері: Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне	Балаларды жарты шеңбер етіп отырғызу. «Бұл не екен?» ойыны Мақсат-міндеттері: Суреттердің бір бөлігін көрсетіп, оның не зат екенін табу. Ол затты	

	бойынша салыстыру. (математика негіздері) “Секірмек” ойыны	мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру дағдысын жетілдіру. (қоршаған әлеммен танысу) Менің отбасым	күтім жасау, оларды суару. (қоршаған әлеммен танысу) Балалармен жеке жұмыс. ҰЛТТЫҚ ДОМЫРА	тапқан бола ол туралы ән тапқақ немесе ойдан ертегі құрап немесе ол қалай пайда болды айтып беруін ұйымдастыру (көркем әдебиет) Мәшкет “Халықтар достығы”	
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) пайдасы туралы түсінікті кеңейту.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жуу дағдысын пысықтау. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. Кезекшілікті ұйымдастыру. Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қоюды пысықтау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері (балалардың сүйкімді мінездері туралы айту) «Тек жақсы қасиеттерді ата» дидактикалық ойын Педагог қолына доп алып, балалардың алдына тұрады да, олардың әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс. Бұл жағдайда олар педагогке қарай қадам жасайды. Егер балалар байқаусызда «жаман қасиет» (сарандық, ашуланшақтық) айтылғанда допты ұстап алса, олар артқа бір қадам шегінеді. Педагогке бірінші жеткен бала жеңімпаз болады. Балалардың сезінген әсерлерімен, жаңалықтармен бөлісу.				

	Көктемгі көңіл күйлері қалай екенін сұрау? «Достық туралы не біледі? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Достық» Өндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. Ерте жас топ:күй тыңдай отырып ырғаққа деген сезімдерін дамыту.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Кешікпе <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас топ:ересектермен бірге	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, <i>Тене-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар Ерте жас топ:ересектермен бірге жастарына сай жаттығу жасауға үйрету.	Музыка «Достар» Өндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. Ерте жас топ:күй тыңдай отырып ырғаққа деген сезімдерін дамыту. Қазақ тілі Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. Ерте жас топ:қарапайым сөздерді дұрыс айтуға үйрету. (дене мүшелерін, жануарларды) қарапайым сұрақтарға жауап беру белсенділігін арттыру.	

		жастарына сай жаттығу жасауға үйрету.			
	Достық қалашығы Мақсат-міндеттері: Қалашыққа жетпей тұрған шатырлар, ағаштарды қағаздан жасап, қалашықты толықтыру. (жапсыру) «Әжемнің ертегілері» Жобалау іс-әрекеті аясында іс шара «Игі істер қоржыны» до Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, сонша дөңгелек салу ұсынылады. Бала қиналған жағдайда, оған көмектесу керек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады.	«Достар елі» Мақсат-міндеттері: Балалармен ертең қандай мерекені тойлайтыны жайлы айтып беру, әңгімелесу. Олардың барлығы бір бірімен доспа? Сұрау. Топтағы ойыншықтар бір бірімен дос па? деп сұрау. Ендеше ойыншықтар тұратын достар қалашығын құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастырайық. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыруды үйрету. (құрастыру) Не құрастырып жатқандары жайлы бір біріне айтып, оның	«Жаман жолдас» Мақсат-міндеттері: Балаларды кітап орталығына жинап «Жаман жолдас» әңгімесін оқып беру. Өз бетінше қайталап айтуын, сахналауын ұйымдастыру. (тіл дамыту) Ерте жас топ: ересектермен бірге оқылған әңгімені аяған дейін тыңдатуға үйрету. Аюдың суретін салу. Пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. (сурет салу)	Сергіту сәті Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта «Біздің достарымызбен келетін балабақша» Мақсат-міндеттері: тақырыбында сурет салдыру. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын байқауды және сүйрет салуда қолдануды үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. (сурет салу) Екінші орталықта геометриялық денелерді(куб, шар, цилиндр) танып, атап тапқан затымен сәкестендіру. «Кім тапқыр» ойынын ойнату. Топтағы осы денелерге ұқсас заттарды көп табуға ынталандыру. (математика негіздері) Ерте жас топ: геометриялық пішіндерді ажыратуды, әртүрлі пішіндерді топтастыруға үйрету.	

		қандай болатыны, ол жерде не істейтінін айтып отыруына жағдай жасау. (тіл дамыту) Достар әнін магнитофоннан қосып сергіту сәтін жасату. (музыка)			
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. (Салауатты өмір салтын қалыптастыру) Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылау. Желдің бар жоғын анықтау. Өздерінің отырғызған өсімдіктеріне күтім жасату. (қоршаған әлеммен танысу) «Жылдам жаса» ойынын ойнау. Мақсаты: Үш бала жүргізуші, қалғандары орындаушы. Етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету(отыр, жүр,	Бақылау. Мақсаты: айналаға зейінмен қаратып, көктемнің қандай белгілерін көріп тұрғаны жайлы сұрау. (қоршаған әлеммен танысу) Мақсат-міндеттері: Балаларға қалаулары бойынша бормен ойдан сурет салуды ұсыну. (Сурет салу) Спорттық жаттығулар: екі немесе үш	Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарын қою арқылы сану салыстыру дағдыларын дамыту (математика негіздері) Балабақша ауласындағы табиғи заттардан үйшік құрастыру. Құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан	Зерттеу. Мақсаты: Ағаштардың жапырақтарын бұтақтарын лупамен қарау, метрмен, сызғышпен өсімдіктерді өлшеу. Ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, су, тас, саздың қасиеттерін анықтау дағдысын бекіту. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Кешікпе» Сурет бойынша «Жаман жолдас» ертегісін балаларға	

	жүгір). Балалардың бірі отыр, жүр, жүгір дегенді ретімен ауысытып айтады. Балалар орындайды. Дұрыс жасамаған бала ән немесе тақпақ айтып айыбын өтеп береді. (тіл дамыту) Қимылды ойын: «Кім жылдам»	дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу дағдыларын жетілдіру Ұлттық ойын «Ұшты ұшты» «Қауіпсіздік ережелері» Мен және ересектер әлемі тақырыбында түсіндірме жұмысы	кұрастыруға мүмкіндік беру (кұрастыру) Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуімен орындату (музыка) Ұлттық ойын «Хан талапай»	айтқызу. (тіл дамыту) Еңбек. Балалардың ойын құралдарын ағын суға жуғызу, өз ойын алаңшаларын жинап кетуге баулу.	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындату: қолды дұрыс жууды, өз орамалының орнын білуін, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, аузына тамақ толтырып сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Тамақтану әдебі» (қауіпсіз тамақтану дағдылары) Қауіпсіз тамақтану ережелері, гаджеттерді қарап отырып, тамақтануға болмайтыны туралы түсіндіру.				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюын қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды қалыптастыру. Өз төсек орнын тауып жату дағдысын бекіту. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу барысында балаларға достық туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қойып тыңдап тынығуына жағдай жасау (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүргізу. Тыныс алу жолдарын жаттығулар жасатып, шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киінуді, түймелерін қадауды, сырмаларын сыруды, аяқ киімдерін дұрыс киюді пысықтау. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) (Мәдени-гигиеналық дағдылар). Қолдарын жууды, құрғатып сүртуді, сүлгіні өз орнына іліп қоюды жетілдіріп бекіту				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Ермексазdan достардың ойыншықтарын жасату. (мүсіндеу) Екінші орталықта «Оригами» үлгісі бойынша гүлдердің пішінін құрастыруға ынталандыру. (кұрастыру)	Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. Қағаздан үйшік жасау және ермексазdan топтағы ойыншықтардың мүсіндерін жасауды ұсыну (мүсіндеу және жапсыру) Жасаған заттарын ортадағы үстел үстіне қою. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту. (математика негіздері)	Балаларды орталықтарға бөлу. Қалаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру. (мүсіндеу) (жапсыру)	Ұнатып айтатын әндерін, билейтін билерін қайталап пысықтау. (музыка) Балабақша ғимаратын құрастыру. Мақсат-міндеттері: Құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау дағдысын дамыту. (кұрастыру)	
Балалармен жеке жұмыс	Әдеби кейіпкерлердің әрекеттеріне өз көзқарасын білдіруге қызығушылығын ояту	Кеңістіктегі заттардың өзіне қатысты орнын анықтай алуын дамыту	Дене белсенділігі мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсіндіру	Әнді созып, сөздерін анық айтуды үйрету	
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және				

	ойыншықтарды алып шығу.(тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Трамвай» Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. (музыка)	Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан»	Еркін ойындар Ұлттық ойын Сақина жасыру	Ұлттық ойын «Хан талапай»	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Атасының ақылы» Мақсат-міндеттері: Балаларды кітап орталығына жинап «Атасының ақылы» әңгімесін оқып беру. Естеріне түсіру. (көркем әдебиет)	Достық туралы суреттерді кітаптан қарау, оларды әңгімелеу, танитын кейіпкерлердің іс әркетін сахналау. (көркем әдебиет)	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. Суреттер бойынша әңгімелесу (көркем әдебиет)	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың дербес шығармашылық әрекеттерін ұйымдастыру. Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайта жасауға мүмкіндік беру. (мүсіндеу) (жапсыру)	
Балалардың үйге қайтуы	Балаларға «Достық» туралы әңгімелесуді ұсыну. Қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстырып отыру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Сәуір айы

I-II аптасында

Шығыршықпен (обруч) жаттығу

- I Жүру, адымдап жүру, тізені жоғары көтеріп жүру, жүгіру, баған (колонна) болып қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқ бірге, қол алдында 1-шығыршықты жоғары көтеру, 2б.қ оралу 4-5рет қайталау.
2б.қ аяқтың арасы ашық, қол алдында 1-шығыршықты алға созу. 2 отыру. 3 тұру 4б.қ оралу 4-5рет қайталау.
3б.қ аяқтың арасы ашық, қол алдында 1-шығыршықты алға созу. 2 оңға қарай созу. 3 солға қарай созу. 4б.қ оралу. 4-5рет қайталау.
4б.қ аяқты созып отыру, қол алда. 1-оңға қарай бұрылу, 2б.қ оралу. 3 солға қарай бұрылу. 4б.қ оралу 4-5рет қайталау.
5 Шығыршықты жоғары көтеріп секіру 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Сәуір айы

III-IV аптасында

- I Жүру, адымдап жүру, кедергілер арасымен жүру, жүгіру, жәй жүру, бағана бойынша қатарға тұру
- II 1б.қ аяқтың арасы ашық, таяқша төменде
1 таяқшаны жоғары көтеру, 2б.қ оралу 4-5 рет қайталау.
2б.қ аяқтың арасы ашық, таяқша кеудеде 1-таяқшаны алға созу, 2 отыру 3 тұру 4б.қ оралу 4-5рет
3б.қ аяқтың арасы ашық, таяқ жоғарыда 1-еңкейіп таяқшаны жерге қою, 2-қолды жоғары көтеру,
3 еңкейіп таяқшаны жоғары көтеру 4б.қ оралу. 4-5 рет қайталау.
4б.қ аяқтың арасы ашық, таяқ жоғарыда. 1-оңға қарай тербелу, 2б.қ оралу. 3-солға қарай тербелу. 4б.қ оралу 4-5 рет 5 қос аяқпен секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Ертегілер

Атасының ақылы

—Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!

—Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзін бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті? Ауру айтты дейді:

- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді. Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торғай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып, тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі, Бақытгүлі өмір сүріп жатады.

Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында

«Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады. Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қараған Раушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, - дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былай істедер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгілінде гүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Саған шыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген

жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдпқ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз (башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажы беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн», – деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

– Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

– Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

– дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

– Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

– Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар... –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

– Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

– Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла», – деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйрететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол біржылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта

сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзінің зор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

Жыл мезгілдері(ертегі)

Ерте, ерте ертеде, ешкі жүні бөртеде Ақ жайықтың жағасында еліне елеулі, халқына қалаулы, бір домалақ ана өмір сүріпті. Сол анадан тараған төрт қыз бар екен. Олардың ауыз десе аузы, күндей жарқыраған көзі бар. Дүниенің сұлулығын өздеріне дарытқан сұлу қыздары болыпты.

Анасы жақсы тәрбие беріпті, Үлкен қызының аты «Көктем». Ол ақ жарқын, мінезі нәзік. Екінші қыз «Жаз» жарқырап, жайдарлы, әр уақытта күлімдеп, нұрын шашып жүреді. Үшінші қызы «Күз» басқа қыздарға қарағанда жылауық, жаңбырлы болады, бірақ қолы ашық мырза екен. Ал кіші қызы «Қыс» басқа қыздарына қарағанда салқын, қаталдау.

Қыздары бой жетіп, саналы да салмақты қыз болып өсіпті. Осы қыздарын домалақ ана өздерінің құтты орындарына қондырыпты.

Үлкен қызы арыстай үш ұл туып, үшеуі де ел қорғаған батыр болыпты.

Екінші қызы үш қыз туып үшеуі де адамзатқа жан жылуын сыйлай білетін мейірімді қыздар атаныпты.

Үшінші қызы жаздай жайдарлы үш қызды дүниеге әкеліпті.

Төртінші қызы берекесі мен ырысы мол, қолдары ашық, келген қонақты қадір тұтатын, қонақжай үш қыз өсіріпті.

Осы төрт қыздан өрбіген ұрпақтары елге, халыққа пайдасын тигізіп, ел аузында аттары аңызға айналыпты. Олар жылдың төрт мезгілі мен онекі айы екен.

Бақша ағаштары

Жаздың әдемі бір күнінде, таңертең бір төре өзінің баласымен бақшаға барып, екеуі де егілген ағаштары мен гүл жапырақтарын көріп жүрді.

- Мынау ағаш неліктен тіп-тік, ана біреуі неге қисық біткен? - деп сұрады баласы.
- Оның себебі, балам, анау ағашты бағу-қағумен өсірген, қисық бұтақтары болса өсіп. Мынау ағаш бағусыз, өз шығу қалыбымен өскен,- деді атасы.
- Олай болса, бағу-қағуда көп мағына бар екен ғой, -деді баласы.
- Бағу-қағуда көп мағына барында шек жоқ, шырағым; мұнан сен де өзіңе әбірет алсаң болады; сен жас ағашсың саған да күтім керек; мен сеніңқате істеріңді түзеп, пайдалы іске үйретсем, сен менің айтқанымды ұғып, орнына келтірсең, жақсы түзік кісі болып өсерсің, бағусыз бетіңмен кетсең, сен де мынау қисық біткен ағаштай қисық өсерсің,- деді.

Ыбырай Алтынсарин

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіндер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады.(бөлменің қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам үш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлғауды ұсынады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Тоқта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді.: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «ойнап келіңдер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жалаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды.

Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді. Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдмасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіуге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалардың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бүгуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында

жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!
- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «ұшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашыңдар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса

береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6) бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріңдер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.

Бекітемін _____
Менгеруші: _____

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
«Болашақ» шағын орталығы
Топ : әр түрлі
Балалардың жасы: 2-5 жас
Жоспардың құрылуы: 04.05-08.05.2026ж

Мамыр айы 2026 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 04.05.2026	Сейсенбі 05.05.2026	Сәрсенбі 06.05.2026	Бейсенбі 07.05.2026	Жұма 08.05.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). Апта дәйексөзі: «Ағаш тамырымен мықты, Адам достарымен мықты» «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі құлқындағы өзгерістер туралы анықтамалық ақпарат беру. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту.	Сарбаздар туралы мультфильм көрсету, балалардың пікірін тыңдау.	Балалар демалыс күндері біз қандай мереке тойладық. Мақсат-міндеттері: Батырлар мен әскерлердің суретін көрсету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту.	Еңбек Мақсаты: Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару. Балармен жеке жұмыс. (қоршаған әлеммен танысу)	Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту. (математика негіздері)

		Отанды сүйеге, патриотизмге тәрбиелеу. (қоршаған әлеммен танысу, тіл дамыту)			
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуімен орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнау дағдысын дамыту. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балаларға бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтқызу. «Жақсылық- жамандық» дидактикалық ойын. Мақсаты: балаларға жақсы және жаман қылықтарды ажыратуды үйрету. Достыққа, өзара көмек пен келісімге тәрбиелеу. Ойын әрекеттері: балалар педагогтің алдына тұрады. Педагог кезекпен қандай да бір әрекетті, қылықты білдіретін кез-келген сөзді балаларға айтады. Егер сөз қайырымдылықты, игі істерді білдірсе, онда балалар қол шапалақтайды. Егер бұл сөз жамандық, зұлымдық туралы болса, балалар аяқтарын топылдатады Қазақ батырлары туралы не білетінін сұрау? Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Сарбаз болам мен ертең» Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтауын пысықтау Кіші, ерте топ: ересектермен бірге әнді орындау	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру Тепе-теңдікті сақтау: еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған үрленген доптардан (бір-бірінен қашық	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға) жүру Жүгіру: шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап		Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> Жүру: жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру Тепе-теңдікті сақтау: еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының

		қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <u>Қимылды ойын:</u> «Тегіс жолмен» Кіші,ерте жас топ:саппен жүргізу теп тендік сақтап,бір орында тұрып секіру	жүгіру; <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру</i> бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсінді тап <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Кіші,ерте жас топ:саппен жүргізу теп тендік сақтап,бір орында тұрып секіру		таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Жүгіру:</i> сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; <u>Қимылды ойын:</u> Кешікпе <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу.
	«Батыр қыздар» Мақсат-міндеттері: Балалардан қалай ойлайсыңдар.Қыздар сарбаз бола ала ма?, Мәншүк Мәметова, Алия Молдагулова, Хиуаз Доспанова және т.б фото суреттерін көрсетіп. Олар туралы айтып беру. (көркем әдебиет) «Сарбаз» Мақсат-міндеттері: Топтағы қуыршақтарды сарбаз секілді қатарға тұрғызу, санату. Оңға солға бұрып,	«Әскер» Мақсат-міндеттері: Топта ойыншық әскерлерді қатарға тізіп қою. «Қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. Карточкалармен жұмыс. (математика негіздері) «Білімім – Отаныма!» ертеңгілік	«Сарбаз» Мақсат-міндеттері: Кітаптардан Қазақстан республикасының әскерді туралы суреттер көрсетіп ақпарат беру. «Сарбаз» тақпағын айту, «Сарбаз» әнін қайталап айтқызу. (тіл дамыту, музыка) «Ғажайып сандық» дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттері:Сандықтан әр түрлі заттар шығартып, сипаттауда сын есімдерді қолданып, салыстыру		«Мамыр» Мақсат-міндеттері: Көктемнің үшінші айы мамыр екенін. Табиғаттағы өзгерістер. Қызғалдақ сирень және т.б гүлдері туралы ақпарат беру. Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету.

	команда орындату (математика негіздері) 		нәтижелерін атауды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең) дамыту. Карточкалармен жұмыс. (математика негіздері) 		«Дыбысты тап» дидактикалық ойын ұйымдастыру (тіл дамыту) Екі түрлі гүлдерге сәйкес балаларды топтарға бөлу. Мақсат-міндеттері: Бірінші орталықта гүлдерге күтім жасау туралы ақпарат алып, топтағы гүлдерге күтім жасауды ұйымдастыру. Екінші орталықта балалар гүлдер бағын құрастырады. (оригами) (құрастыру, қоршаған әлеммен танысу)
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қазіргі таңда полицияда да қыздар жұмыс жасайтынын айтып, таныстыру. Олардың қандай қызмет атқаратынын түсіндіру. Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы балалардың білімдерін бекіту. (қоршаған әлеммен танысу)	Спорттық жаттығулар: Екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылуды жетілдіру. Сарбаз боламыз деп, қатарға тұру, оңға солға бұрылу дағдыларын бекіту. Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, Ойын ережелерін	Дене тәрбиесі құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру Қимылды ойын Ауа райын бақылау. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, кемпіркөсақ) кеңейту. (қоршаған әлеммен		Балақаша ауласында қандай гүлдер бар екенін анықтау. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтату. Құстардың көбеюін

	Ағаштардан автомат пистолет жасау (құрастыру) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Ән сал, сарбаз!» Алдын жаттаған әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызуды ұйымдастыру (музыка) Еңбек. Топтың алаңшасын жинастырып, артық қоқысты жәшіктерге салу дағдысын қалыптастыру	саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. «Ән сал, сарбаз!» әнін балаларға айтқызу, қимылдар жасату. (музыка) Ұлттық ойын «Арқан тарту»	танысу) Сарбаз болып командаларды орындатып ойнату. «Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін үйрету	салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау дағдысын пысықтау. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Автобус»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).			
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы айтып беру.			
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру. Топтағы кітап орталығынан балалар тандаған ертегіні оқып беру (көркем әдебиет)			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді ұйымдастыруі. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киюін жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату.			

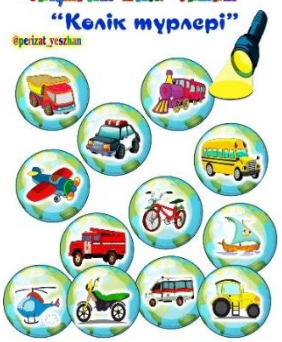
	Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға және жинауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Сарбаз Қорғаған орман, тауын, көлін Қатардағы ол жауынгер. Шайқасар жаумен бетпе-бет Ол дағы өшпес жалынды ер. (көркем әдебиет) Балаларды шығармашылық орталыққа алып барып, дербес шығармашылық жұмыстарын ұйымдастыру. Балалар қалаулары бойынша сарбаздардың суретін салып, олардың қаруларын ермексизден жасап, жеңіс туралы композиция жапсырады (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)	«Сарбаз» тақпағын жаттау. Мақсат-міндеттері: Сөйлеуде дауыс қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу (тіл дамыту) Баларады орталықтарға бөлу. Дайын пішіндердің көмегімен заттарды киюға немесе өз бетінше ойдан қиып алып композицияны құрастырып жапсыруға мүмкіндік беру. Еркін тақырыпта жұмыс. (жапсыру) (сурет салу)	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексизден қызғалдақ жасату. Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету (музыка)		Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айтып, балаларды орталықтарға бөлу. сурет салу жапсыру немесе мүсіндеуді,
Балалармен жеке жұмыс	Ересек, кіші топ балаларымен Жеңіс күніне арналған тақпақ әнді қайталату.	Жеңіс күніне арналған әңгімелерді оқып беру	Әдеби кейіпкерлердің әрекеттеріне өз көзқарасын білдіруге қызығушылығын ояту		Адамның өмірі мен денсаулығы үшін Денені тәрбиесінің маңыздылығын түсіндіру
Серуенге дайындық	Реттілік сақтап киімдерін дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру.	Еркін ойындар Ұлттық ойын «Ханталапай»	Ұлттық ойын «Сақина жасыру.»		Қимылды ойын «Поезд» Құмда гүлдердің суретін салу.

	Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сақтауды қалыптастыру. (құрастыру) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»				(сурет салу)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Дидактикалық, ұлттық, сюжетті-рөлдік ойындар «Теңге алу», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз», ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Ермексаздан сарбаздардың заттарын жасату. Оны ойыншық сарбаздардың қолына қыстырып қоюға мүмкіндік беру (мүсіндеу)	Өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. (құрастыру)		Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату (музыка)
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. Ата- анарға отбасында сарбаздар, батырлар туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
 Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
 «Болашақ» шағын орталығы
 Топ : әр түрлі
 Балалардың жасы:2-5 жас
 Жоспардың құрылуы: 11.05-15.05.2026ж

Мамыр айы 2026 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 11.05.2026	Сейсенбі 12.05.2026	Сәрсенбі 13.05.2026	Бейсенбі 14.05.2026	Жұма 15.05.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). Апта дәйексөзі:Оқусыз білім жоқ, Білімсіз күнің жоқ «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандарының кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел соқты), оған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. (тіл дамыту) Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарату				
	Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) Балармен жеке жұмыс.	Балалардың ұнататын ертегісін сахналату. (көркем әдебиет)	Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту,	«Гүлдер саябағы» тақырыбында құрылыс материалдарынан құрастыру ойындары. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға	

			 		қызығушылықты ояту. (құрастыру)
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жыл мезгілі жайлы сұрақтарға жауап алу Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Келесі жыл мезгілі қандай? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Гүлдер туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру,	Музыка «Гүлдер» Музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден

		жүру, жүруді жүгірумен алмастырып, жүру <i>Жүгіру:</i> түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Жалауға қарап жүгіру. Ерте жас:сапта теп тендік сақтау,сапты бұзбай жүру. Домалату,лақтырудопты жинау,себетке салу	жүруді жүгірумен алмастырып, жүру <i>Жүгіру:</i> түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; құрсаудан еңбектеп өту; <i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.</i> Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Автобус <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Ерте жас:сапта теп тендік сақтау,сапты бұзбай жүру. Домалату,лақтырудопты жинау,себетке салу	әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секірін бекіту. Қазақ тілі Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.	жүру, жүруді жүгірумен алмастырып, жүру <i>Жүгіру:</i> түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; құрсаудан еңбектеп өту; <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Тегіс жолмен Ерте жас:сапта теп тендік сақтау,сапты бұзбай жүру. Домалату,лақтырудопты жинау,себетке салу
		«Ғажайып қорапша» Мақсат-міндеттері: қорапшадан қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлері шығарылады. Балалар оларды атайды, содан соң санап салыстырады. Қандай	Көктем ханшайымының қонаққа келуі Мақсат-міндеттері: Ол. балаларға себетке гүл теріп жүріп адасып қалғанын айтады. Балаларға өз үйіне қайтуға көмектесуін сұрайды. Біз саған қалай көмектесеміз	«Гүлдер» Мақсат-міндеттері: Топтағы гүлдерге күтім жасату, олардағы өзгерістерді байқату. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексازдан мүсінін жасауды ұсыну. (мүсіндеу,	Алтын сандықтың ішінен әр түрлі ертегі кейіпкерлерінің киімі шығару. Балалардың қалаулары бойынша киім таңдап алып, ойдан ертегі құрап, қойылымдарды сахналату дағдысын

	қызмет атқаратыны жайлы айтып беруді үйрету. Әшекей заттардан гүлдердің бейнесін таптырту. Сөйлеуде сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету (тіл дамыту, Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша топтағы гүлдерді салыстыру. Топтағы екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыруға машықтандыру (математика негіздері) «Ғажайып кілемше». Дайын әшекей бейнелеріне гүлдерді салу, бояу. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту. (сурет салу)	деп балалар сұрайды. Сендер мына менің себітімдегі гүлдер қай жерде өсетінін білесіңдер ме? Сендер сол жерлердің суретін салып берсеңдер мен сол сурет бойынша тауып барар едім дейді. Балалар келіседі. Олар екі орталыққа бөлінеді. Бірінші орталық плакатқа сурет салса, екінші орталықта қыздар себеттегі гүлдерді санап, олар туралы не білетінін айтады. Оригами әдісімен көктем ханшаймына қағаздан гүл жасап ұсынады. Ал ол балаларға өз гүлдерін сыйлайды. (математика негіздері, құрастыру, сурет салу) Сосын барлығының көңіл көтеріп «Аппақ гүлдер» әнін айтып, би қимылдарын жасап көңіл көтеруін ұйымдастыру (музыка) Көктем ханшайымын далаға дейін шығарып салып, серуенге шығару.	сурет салу) «Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Мақсат-міндеттері: Балаларға өз бетінше ертегі мазмұнын айтуды дағдыландыру. (көркем әдебиет) 	дамыту. (тіл дамыту) «Қызыл раушан» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. көңіл көтерулеріне жағдай жасау (музыка)

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Еңбек. Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман). Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» Құмда әр түрлі гүлдер бағының қоршауларын құрастыру.	Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. (қоршаған әлеммен танысу, тіл дамыту) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Қауіпсіздік ережелері» тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы, табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін үйрету	Ауа райын бақылау, Балабақша ауласында еңбектің әрекетін ұйымдастыру, Қанша ағашқа, қанша гүлге су құйғанын санату. (қоршаған әлеммен танысу, математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын тану, атауды пысықтау. Қимылды ойын «Қояндар»	Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдерді санау, танып атау, оларға күтім жасату. Бормен олардың суреттерін салғызу. (қоршаған әлеммен танысу, сурет салу, математика негіздері) Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Ұлттық ойын «арқан тарту»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату (музыка)				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға, жинауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		Балаларға «әдебиет» орталығында «Торғай мен көбелек» ертегісін оқып беру. (көркем әдебиет) «Гүлдер бағы» Мақсат-міндеттері: тақырыбында Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды жасап мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. (мүсіндеу)	«Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою Көктем аруының себетін жасауды ұсыну. Мүсінделген заттың, фигуралардың бетін тегістеуге үйрету. Оюлар салып сәндеу (мүсіндеу)	Қағаздарды симетриялы етіп қию арқылы гүлді қиып алуға жағдай жасап, жапсырту. (жапсыру) «Әжемнің ертегілері» Қонаққа келген әженің ертегісін тыңдау.	Ағаштағы гүлдерді мүсіндеу. Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру әдістерін қолдануды дамыту. (мүсіндеу)
Балалармен жеке жұмыс		Кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарап, ертегі, әңгіме аяжыратуға және атауға құрастыруын қалыптастыру	Геометриялық фигураларды және геометриялық денелерді ажыратуға және атауға үйрету	Қазақ халқының тұрмыстық заттарын мүсіндеуге қызығушылығын ояту	Қарапайым тәжірибеге қызығушылық пен әуестік танытуын дамыту

Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мекен мен балапандар»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		Ләпбута гүлдер бағын әр бетіне сәйкесінше жапсыру (жапсыру) «Бағбандар мен гүлдер» до. Топ екі шағын топқа бөлінеді және тәрбиеші ойын ережелерін түсіндіреді: «Егер топта тұрған гүлдер ұзақ уақыт бойы суарылмаса-олар қурап қалады. Бірақ бүгін біз суды қажет етпейтін гүлдер өсетін ерекше баққа барамыз. Егер олар ұзақ уақыт бойы өздері туралы мейірімді және сыпайы сөздерді естімесе, қурап қалады. Бір шағын топ қурап қалған гүлдер, ал екіншісі қурап қалған гүлдерге көмек көрсетуге шақырылған бағбандар болады. Бағбандар бақшаны аралап, әр гүлге сыпайы сөздер айту керек, содан	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Көлік салоны» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Гүлдерді адамдар басып кетпес үшін, оларға қоршау жасату (құрастыру)	Қағаздан гүлдердің пішінін жасату. (жапсыру)

		кейін гүлдер біртіндеп гүлдей бастайды. Балалар рөлдермен ауысады, ойын жалғасады.			
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді сахналауды үйде қайталау. Гүлдер туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
 Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
 «Болашақ» шағын орталығы
 Топ : әр түрлі
 Балалардың жасы:2-5 жас
 Жоспардың құрылуы: 18.05-22.05.2026ж

Мамыр айы 2026 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 18.05.2026	Сейсенбі 19.05.2026	Сәрсенбі 20.05.2026	Бейсенбі 21.05.2026	Жұма 22.05.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру Апта дәйексөзі: Білетінің бір тоғыз Білмейтінің тоқсан тоғыз				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру. Өнегелі 15 м«инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Қазақстан Республикасының Әнұранын орындау Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. (тіл дамыту) Табиғат бұрышындағы өсімдіктерді тамашалап, оларға күтім жасату (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) Балармен жеке жұмыс. Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту				
	Балалардан бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау. Сүйікті ойыншығы мен ойыны туралы сұрау. Ол ойыншықты не үшін жақсы көретіндерін айтқызу. (тіл дамыту)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.	Дидактикалық ойын «Бұл не зат?» суреттің төрттен бір бөлігін танып не зат екенін тауып атау. Оны топтан тауып келу. Ол заттың атауы қандай дыбыстан басталып тұрғанын, не үшін қолданатынын айтуын жетілдіру.	«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Мақсат-міндеттері: Балаларға өз бетінше ертегі мазмұнын айтуын және саханалауын ұйымдастыру, жетілдіру. (көркем әдебиет)	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарату.

			(тіл дамыту, қоршаған әлеммен танысу) 		
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» беруге баулу(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: «Әр қашан күн сөнбесін» әнін айтқызу. Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Әр қашан күн сөнбесін» Музыкалық аспаптарды тану және атауды. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнауды бекіту. Ерте жас :ересектермен бірге қайталап айтқызу.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, <i>Теңе-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, қысқа секіргішпен секіру.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, <i>Теңе-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> допты бір-біріне төменнен	Музыка «Аспаптар ойыны» Музыкалық аспаптарды тану және атауды. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнауды бекіту. Қазақ тілі Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру <i>Жүгіру:</i> түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру <i>Секіру:</i> бір орында тұрып, қос аяқпен секіру,

		Лақтыру, домалату, қағып алу: заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар Ерте жас топ:тура жолмен жүру (20-25 ,см),ересектердің көмегімен биекке шығу (10-15см)	және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Кешікпе <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу.	бейнесін басқа қырынан көрсетебілуге мүмкіндік беру.	қысқа секіргішпен секіру. Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру <u>Қимылды ойын:</u> Поезд Ерте жас топ:тура жолмен жүру (20-25 ,см),ересектердің көмегімен биекке шығу (10-15см)
	«Ойын» Мақсат-міндеттері: Балаларды екі топқа бөлу. Бірінші топтағылар «ойын» орталықта ойыншықтарды жуып күтім жасайды, ал екінші «өнер»орталықтағылар қағаздан кеме құрастырады. Сосын балалардың орталықтармен ауысуына жағдай жасау. (құрастыру, қоршаған әлеммен танысу)	«Ғажайып қорапша» Мақсат-міндеттері: Құмда ойнайтын ойын құралдарын шығару. Балалар оларды атату, содан соң санату салыстырғызу. Қандай қызмет атқаратынын айтып беруді үйрету. Сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету(тіл дамыту) «Салыстыру» Мақсат-міндеттері: Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша қорапшадан шығарылған заттарды салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша айырмашылығын табуға	«Әр қашан күн сөнбесін» Мақсат-міндеттері: әнін айтқызу, би қимылдарын жасату көңіл көтеріп сезімдерін танытуға жетелеу. (музыка)	Еңбек және бақлау. Мақсаты:Топтағы гүлдерге күтім жасату. Олардағы өзгерістерді байқату. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексизден мүсінін жасауды ұсыну. (мүсіндеу, сурет салу)	«Алтын сандық» Мақсат-міндеттері: сандықтың ішінен әр түрлі ертегі кейіпкерлерінің киімдерін шығару. Балаларға қалаулары бойынша таңдатып ойдан ертегі құрап, қойылымдарды қойыпсахналауға мүмкіндік жасау (тіл дамыту) Көңіл көтеріп. «Бақытты балалар» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. (музыка)

		машықтандыру (математика негіздері)			
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты:Балақаша ауласында қандай құстар бар екенін анықтату. Құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау дағдысын пысықтау. (қоршаған әлеммен танысу) Құстар мен ағаштарды салыстыру. Санау. Қанша құсқа қанша ағаш сәйкес келетінін анықтату. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Аударыспақ»	«Табиғатты сақтайық!» Еңбек Мақсаты:Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату. (қоршаған әлеммен танысу) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» Құммен ойынайтын құралдарымен әр түрлі суреттерді салғызу (сурет салу)	Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды санату. Оларға табиғи заттардан астау жасату. (математика негіздері, құрастыру) Бормен құстардың суретін салғызу (сурет салу) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Қауіпсіздік ережелері» - төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	Бақылау. Мақсаты:Ауа райында бақылату, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Қанша ағашқа, қанша гүлге су құйғанын санату. (қоршаған әлеммен танысу, математика негіздері) Дидактикалық ойын «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын тану, атауды пысықтау. Қимылды ойын «Қояндар»	Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдерді санату, танып атату, оларға күтім жасату. Құмда олардың суреттерін салғызу. (қоршаған әлеммен танысу, сурет салу, математика негіздері) Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану ,				

	сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, баяу музыка тыңдату. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату (музыка)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру «Ата мен әжеге көмектес» до. Міндеттері: балаларды еңбекқорлыққа, қол ұшын беруге, мейірімділікке, жанашырлыққа тәрбиелеу. Алдын-ала жұмыс. Ойын. Үстелде газеттер, кітаптар шашылып жатыр, көзілдірік еденге «құлап түсті». Орындықтың жанында себет тұр. Оның айналасында жіп	Балаларға «Әдебиет» орталығында ұнатқан кітаптарынан ертегі суреттерін тамашалатып, таңдаған ертегіні оқып беру. (көркем әдебиет) Ермек саздан құм салатын шелектер жасату. (мүсіндеу)	Күн бейнесін мүсіндеу (мүсіндеу) Балалар ұнатып, таңдаған ертегісін сахналату. (көркем әдебиет)	Ләпбук арқылы балалардың дербес шығармашылық жұмысын орындауға жағдай жасау (жапсыру)	«Гүлдер саябағы» тақырыбында құрылыс материалдарынан құрастыру ойындарында. құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою дағдыларын қалыптастыру. Құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту жағдайларын ұйымдастыру. (құрастыру) Ағаштағы гүлдерді мүсіндеу. Бірнеше бөліктерден заттарды

	орамдары шашылып жатыр және жерде әженің орамалы жатыр. Педагог екі баланы шақырады. Кім тезірек шашылған заттарды жинауға көмектеседі? Бір бала атаның үстелін реттеуге көмектеседі, ол кітаптарды қатарлап жинайды, газетті бөлек қояды, еденнен көзілдірікті алады. Ал екіншісі себетке жіп орамдарын жинайды, әженің орамалын көтеріп, орындыққа іліп қояды.				мүсіндету, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру әдістерін қолдануды дамыту (мүсіндеу)
Балалармен жеке жұмыс	Теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды түсіндіру	«Оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруды үйрету	Қимылды ойындарда физикалық қасиеттерді қалыптастыру	Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін бағалауды үйрету.	Сыпайы түрде өз өтінішін білдіріп, көрсеткен қызметі үшін алғыс айтуын дағдыландыру
Серуенге дайындық	Киімдерін ретгілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Поезд» Құмда кеменің суретін салғызу. (сурет салу)	Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар Ұлттық ойын «Ханталапай»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-	Балаларға ұнататын әндерін қайталап айтықызып, би билету (музыка)	Ләпбукте құрылыс құралдары мен заттардың сәйестігін тауып сәйкестендіріп жапсырту	Дидактикалық, сюжетті-рөлдік ойындар «Әмиян», «Дүкен» ойындары - қаржылық	Лего ойыншықтары арқылы «Достар қалашығын» ұжымдасып құрастыруға жұмылдырып орындату	Қағаздан гүлдердің пішінін жасату. (жапсыру)

әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Кеме» Мақсат-міндеттері:Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексازдан «кеме» жасату.	(жапсыру)	сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	(құрастыру)	
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді сахналауды үйде қайталау. Достық, бейбітшілік туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
 Білім беру ұйымы: Далабай ауылының негізгі орта жанындағы
 «Болашақ» шағын орталығы
 Топ : әр түрлі
 Балалардың жасы:2-5 жас
 Жоспардың құрылуы: 25.05-29.05.2026ж

Мамыр айы 2026 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 25.05.2026	Сейсенбі 26.05.2026	Сәрсенбі 27.05.2026	Бейсенбі 28.05.2026	Жұма 29.05.2026
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (тіл дамыту). Апта дәйексөзі: Еңбек түбі зейнет Балаларды күймен қарсы алу. «Күй күмбірі»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі туралы анықтамалық ақпарат беру. Өнегелі 15 м[«]инут» - ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы 15 минут жеке әңгімелесуі				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қазақстан Республикасының Ұнұранын орындау Балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, пазлдармен үстел үсті ойындарын ойынату. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Балаларға көктем мен жаздың айырмашылығын қалай білуге болатыны жайлы әңгімелету. Осы аптада бізде бес күн көктем айынікі, ал қалған екі күн жаз айының күндері болатынын таныстырып түсіндіру (көркем әдебиет)	Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. Балармен жеке жұмыс. (қоршаған әлеммен танысу)		«Менің көбелегім болса» тақырыбында балалармен әңгімелесу. (тіл дамыту) Көбелек қанаттарын әр түрлі заттармен безендіріп жасату	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптарды қарату кезінде. сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйретуді жетілдіру (тіл дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)				

Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтады. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. (тіл дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Музыка «Жаз» Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Өуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Ерте жас топ: ересектермен бірге қайталату.	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; құрсаудан еңбектеп өту; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар		Музыка «Жаз келді» жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу дағдысын бекіту Қазақ тілі Танысу сұхбатын ұйымдастырып. Бір-біріне неге, не үшін? деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, өзі жайлы әңгімені еркін талқылауға мүмкіндік беру. Өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіруге және дәлелдеуге баулу	Дене тәрбиесі <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> <i>Жүру:</i> сапта бір-бірден жүру <i>Тепе-теңдікті сақтау:</i> еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. <i>Еңбектеу, өрмелеу:</i> табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; құрсаудан еңбектеп өту; <i>Лақтыру, домалату, қағып алу:</i> заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; <u>Қимылды ойын:</u> Тышақандар мен мысықтар
	Көктем мен жаз Мақсат-міндеттері:	«Жаз» Мақсат-міндеттері:		«Жаз» Мақсат-міндеттері:	«Ғажайып қорапша» Мақсат-міндеттері:

	Көктем мен жаз туралы суреттерді қарату. ерекшеліктерін танып, атауын үйрету. (қоршаған әлеммен танысу) Балаларды екі орталыққа бөліп, бірінші «Ашық алаң» орталығында жазғы ойын алаңын құрастыруды орындауды, екінші «өнер» орталығында жайдары жаздың суретін салғызу (құрастыру және сурет салу)	Балаларды «кітап» орталығына шақырып, жаз мезгілінің суреттері бар кітапты қарап шығуна жағдай жасау. <i>Ә.Ахметов</i> Тақпағын жаттау Жаз еді Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. (көркем әдебиет) Балаларды «Өнер» орталығында екі шағын топқа бөлу Бірінші топ балаларына көбелектің суретін бояту (сурет салу) Ал екінші топтағыларға көбелекті мүсіндету (Мүсіндеу)		Балаларды «кітап» орталығына шақырып, жаз мезгілінің суреттері бар кітапты қарап шығуна жағдай жасау. <i>Ә.Ахметов</i> Тақпағын жаттау Жаз еді тақпағын қайталау. (көркем әдебиет) Балаларды екі орталыққа бөліп, бірінші «Ашық алаң» орталығында жазғы ойын алаңын құрастыруды орындауды, екінші «өнер» орталығында жайдары жаздың ойындары суретін салғызу (құрастыру және сурет салу)	Суда ойнайтын ойын құралдарын шығару. Балалар оларды атау, содан соң санату салыстырғызу. Қандай қызмет атқаратынын айтып беруді үйрету. Сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету (тіл дамыту, «Салыстыру» Мақсат-міндеттері: Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша қорапшадан шығарылған заттарды салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша айырмашылығын табуға машықтандыру (математика негіздері)
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылап, күннің райын айта білуді	Балабақша ауласында серуендеп жүрген кезде әр бір көрген заттарын сипаттап сөйлеуде сын		Еңбек және бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласындағы табиғаттың өзгерістерін бақылау.	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылап, күннің райын айта білуді қалыптастыру.

	қалыптастыру. Құстарға жем беру, өсімдіктерге гүлдерге күтім жасау. Өсімдіктерді сызғыштармен өлшеп, қаншаға өскенін анықтаумен, салыстыруды дамыту. (математика негіздері) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Дербес ойындар. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын ұйымдастырып қолдау,	есімдерді қолдану. Көбелектерді іздеу. Олардың қай жерлерде болатынын анықтау дағдыларын жетілдіру (қоршаған әлеммен танысу) «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын. Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»		Гүлдерге ағаштарға күтім жасау. Байқампаздық пен еңбекқорлыққа дағдыландыру. Ұлттық ойын «Омпы» Дербес ойындар. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын ұйымдастырып қолдау,	Құстарға жем беру, өсімдіктерге гүлдерге күтім жасау. Қимылды ойын «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын. «Қауіпсіздік ережелері» - тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы, табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін үйрету
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыларып пысықтау. Асықпай бір-бірін итермей жүруді қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас қайырып бата беруді дамыту. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қояды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, баяу күй тыңдату. «Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегіні оқып беру (көркем әдебиет)				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға, жинауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Әдебиет» орталығында «Гүлдер таласы» ертегісін сахналауды пысықтау. (тіл дамыту) «Өнер» орталығында балаларды екі шағын топқа бөлу. Бірінші топ балаларына гүлдерді ермексаздан жасату. (мүсіндеу) Екінші топ балаларына ұлттық ою-өрнек элементтерінің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтаумен пішінін ескере қолданып, кілемшені безендіру дағдысын дамыту (жапсыру) Ортаға «Ашық алаңға» жиналып көңілді ән орындатып би билету. Сергіту	«Менің көбелегім болса» тақырыбында балалармен әңгімелесу. (тіл дамыту) Көбелек қанаттарын әр түрлі заттармен безендіріп жасату		«Өнер» орталығында балаларға шығармашылық жұмыстарын ұйымдастыру. (мүсіндеу, жапсыру)	Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау, әңгімелесу. Ертегілерді сахналау, ән айту, тақпақтарды қайталау.

	(музыка)				
Балалармен жеке жұмыс	Доптарды домалату, заттарды қашықтыққа лақтыру, доптарды кедергілер арқылы лақтыру және қағып алуын дамыту.	Қазақтың ұлттық тұрмыстық заттарын танып атауын дамыту		Қазақ халқының тұрмыстық заттарын мүсіндеуге қызығушылығын ояту	Қарапайым тәжірибеге қызығушылық пен әуестік танытуын дамыту
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (тіл дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу. Еркін ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту Ұлттық ойын «Ханталапай»	Балабақша ауласына ұшып келген көбелектерді санату, салыстыру. (математика негіздері) Ұлттық ойын «Арқан тарту»		Ұлттық ойын «Омпы»	Жаз мезгілі туралы әңгімелесу. Ұлттық ойын «Аударыспақ»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыларып пысықтау. Асықпай бір-бірін итермей жүруді қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Жаз еді» Ә.Ахметов Жаттауын жаттату. Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. (көркем әдебиет)	Дидактикалық, ұлттық, сюжетті-рөлдік ойындар «Теңге алу», «Ақшаны жұмсауды үйренеміз», ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау,		Ортаға «Ашық алаңға» жиналып көңілді ән орындатып би билету. Сергіту (музыка)	«Түсті таңда» дидактикалық ойындар Міндеттері: балалар тобында және ересектер арасында баланың өз-өзін дәлелдеуіне жағдай жасау; антоним — сөздердің қорын кеңейту және оларды

		зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту			белгілі бір жағдайларда қолдануға үйрету. Дайындық жұмыстары. Педагог балаларға В. Маяковскийдің «Жақсы деген немене, жаман деген немене» өлеңін оқиды. Содан кейін ол балаларға 2 түсті карточкаларды: ақ және қара карточкаларды таратады және карточканың түсін «жақсы» (ақ) және «жаман» (қара) сөзіне сәйкестендіруді ұсынады. Педагог сөздерді атайды, ал балалар антоним-сөздер үшін қажетті түстерді таңдайды және көрсетеді. Жақсылық-жамандық қайғы-қуаныш
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Мамыр айы

I-II аптасында

Доппен

- I Жүру, аяқтың ұшымен, өкшемен, жүгіру, жәй жүру, колонна болып қатарға тұру.
- II 1б.қ аяқтың арасы ашық, доп төменде 1-допты алға созу, 2б.қ оралу. 4-5 рет
2б.қ аяқтың арасы ашық, доп кеудеде 1-допты жоғары көтеру, 2 б.қ оралу. 4-5 рет
3б.қ аяқтың арасы ашық, доп алда. 1-оңға бұрылу, 2б.қ оралу. 3-солға бұрылу. 4б.қ оралу. 4-5 рет
5 аяқ бірге, доп кеудеде, қос аяқтап секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Мамыр айы

III-IV аптасында

Шығыршықпен

- I Жүру, кедергілердің арасымен жүру, жүгіру, жүру, колонна болып тұру.
- II 1б.қ аяқтың арасы ашық, шығыршық кеудеде 1-шығыршықты алға созу, 2б.қ оралу, 4-5 рет қайталау.
2б.қ аяқтың арасы ашық, шығыршық алда 1-оңға бұрылу, 2б.қ оралу, 3 солға бұрылу, 4б.қ оралу 4-5 рет
3б.қ аяқтың ашық шығыршық төменде 1-еңейіп шығыршықты алу. 2 қайта қою, 5 рет қайталау.
4б.қ аяқтың арасы ашық, шығыршық жоғарыда
1-оңға қарай тербелу, 2б.қ оралу. 3-солға қарай тербелу. 4б.қ оралу
5 Аяқты алмастырып секіру. 7-8 секунд
- III Еркін тыныс алу жаттығулары

Ертегілер

Атасының ақылы

- Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.
- «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.
- «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.
- Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!
- Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:
- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді. Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген. Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді. Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлттарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торғай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып, тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі, Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында

«Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады. Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікелейіп, жан-жағына тәкәппарлана қараған Раушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, - дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былай істендер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгілінде гүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Саған шыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдақ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып

кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз (башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажы беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн», – деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

– Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

– Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

– дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

– Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

– Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар... –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

– Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

– Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла», – деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Нозай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйрететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол біржылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті эзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзінің зор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

Жыл мезгілдері(ертегі)

Ерте, ерте ертеде, ешкі жүні бөртеде Ақ жайықтың жағасында еліне елеулі, халқына қалаулы, бір домалақ ана өмір сүріпті. Сол анадан тараған төрт қыз бар екен. Олардың ауыз десе аузы, күндей жарқыраған көзі бар. Дүниенің сұлулығын өздеріне дарытқан сұлу қыздары болыпты.

Анасы жақсы тәрбие беріпті, Үлкен қызының аты «Көктем». Ол ақ жарқын, мінезі нәзік. Екінші қыз «Жаз» жарқырап, жайдарлы, әр уақытта күлімдеп, нұрын шашып жүреді. Үшінші қызы «Күз» басқа қыздарға қарағанда жылауық, жаңбырлы болады, бірақ қолы ашық мырза екен. Ал кіші қызы «Қыс» басқа қыздарына қарағанда салқын, қаталдау.

Қыздары бой жетіп, саналы да салмақты қыз болып өсіпті. Осы қыздарын домалақ ана өздерінің құтты орындарына қондырыпты.

Үлкен қызы арыстай үш ұл туып, үшеуі де ел қорғаған батыр болыпты.

Екінші қызы үш қыз туып үшеуі де адамзатқа жан жылуын сыйлай білетін мейірімді қыздар атаныпты.

Үшінші қызы жаздай жайдарлы үш қызды дүниеге әкеліпті.

Төртінші қызы берекесі мен ырысы мол, қолдары ашық, келген қонақты қадір тұтатын, қонақжай үш қыз өсіріпті.

Осы төрт қыздан өрбіген ұрпақтары елге, халыққа пайдасын тигізіп, ел аузында аттары аңызға айналыпты. Олар жылдың төрт мезгілі мен онекі айы екен.

Бақша ағаштары

Жаздың әдемі бір күнінде, таңертең бір төре өзінің баласымен бақшаға барып, екеуі де егілген ағаштары мен гүл жапырақтарын көріп жүрді.

- Мынау ағаш неліктен тіп-тік, ана біреуі неге қисық біткен? - деп сұрады баласы.

- Оның себебі, балам, анау ағашты бағу-қағумен өсірген, қисық бұтақтары болса өсіп. Мынау ағаш бағусыз, өз шығу қалыбымен өскен,- деді атасы.

- Олай болса, бағу-қағуда көп мағына бар екен ғой, - деді баласы.

- Бағу-қағуда көп мағына барында шек жоқ, шырағым; мұнан сен де өзіңе әбірет алсаң болады; сен жас ағашсың саған да күтім керек; мен сеніңкәте істеріңді түзеп, пайдалы іске үйретсем, сен менің айтқанымды ұғып, орнына келтірсең, жақсы түзік кісі болып өсерсің, бағусыз бетіңмен кетсең, сен де мынау қисық біткен ағаштай қисық өсерсің,- деді.

Ыбырай Алтынсарин

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Күн шуақ және жаңбыр

Балалар залдың қабырғасынан бір шама алысырақ қойылған орындықтардың арт жағына жүрелерінен отырады да, терезеден қарайды (орындықтың артындағы саңылаудан) Тәрбиеші «Күн шуақ! Ойнап келіндер!»-дейді. Балалар алаңда жүгіреді. «Жаңбыр, тезірек үйге қайтыңдар!» -деген белгісі бойынша барлығы өз орындарына қарай жүгіреді және орындықтардың арт жағына келіп отырады.

Ойыншықты алып кел.

Ойыншықтарды (сылдырмақ, кішкене кубиктер) бөлімінің, алаңның қарама қарсы жағына орналастырады. Тәрбиеші балаларды өзіне шақырып алады да, ойыншықтарды алып келуін өтінеді. Оның нұсқауы бойынша балалар ойыншықтарға қарай жүреді немесе жүгіреді. Ойыншықтарды тәрбиешіге алып келеді. Ол балаларды мадақтайды, ойыншықтарын қайтадан апарып қоюын өтінеді.

Нұсқау

Ойынды тапсырмалар қосып, күрделенуге болады. Ойыншықтарға тар жолмен немесе онша биік емес заттардың үстімен алып өту.

Кешікпе

Кубиктер мен сылдырмақтарды еденге шеңбер бойымен орналасады. Балалар кубиктердің жанына тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар бірін-бірі қағып, соқпай және кубиктерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүреді және кубикерге тиіп кетпей бөлмені айнала жүгіреді. «Кешікпе!» белгісі бойынша балалар өз кубиктеріне қарай жүгіреді.

Тышқандар мен мысықтар

Балалар- тышқандар өз індерінде отырады. (бөлменің қабырғасын жағалай немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға) Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ, мысық оянады, керіліп созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау

Мысық көзін жұмып, ұйықтаған соң ғана, тышқандардың інінен жүгіріп шығуларына болады. Ал індеріне мысық оянып, мияулай бастағанда ғана оралады. Тәрбиеші барлық тышқандардың індерінен жүгіріп шығуын бақылайды. Ойынға ойыншық мысықты да қолдануға болады. Балалар өрмелеп шыға алатын кубиктерді де індері ретінде пайдалануға болады.

Жалауға қарап жүгіру.

Тәрбиеші балаларға екі түсті кішкене жалаушаларды таратып береді. Қызыл және көк түсті. Тәрбиеші бір қолына қызыл, екінші қолына көк жалаушаны алып, екі қолын екі жаққа жаяды. Түсіне қарай балалар екі топқа бөлініп тұра қалады. Бұдан кейін тәрбиеші балаларға алаңның ішінде қыдыруды, жүгіруді ұсынады. Балалар қыдырып жүргенде, Тәрбиеші бөлменің екінші жағына өтеді де: «Бір, екі, үш маған қарай жылдам ұш!» -дейді. Бұл кезде қолындағы жалаушаларды екі жаққа сермейді. Балалар оған қарай жүгіреді және өз қолдарындағы жалаушалардың түстеріне қарай жалаушаның жанына жиналады. Балалардың бәрі жиналып болған соң, тәрбиеші жалаушаларды жоғары көтеріп, бұлауды ұсынады.

Ойын 3-4 рет қайталанады.

Нұсқау.

Тәрбиешінің белгісі бойынша бұрын алаңның жан-жағына жүгіріп кетпеуі керек. Ол жалаушаларды бір қолынан екінші қолына ауыстырып отырады, өйткені балалар өз жалаушаларының түсіне қарай оның бірде сол жағына қарай жиналуы керек. Ойынға қосымша белгілермен тапсырмалар енгізуге болады. Мысалы: «Токта!» белгісі бойынша ойнаушылардың барлығы тоқтай қалуы, көздерін жұмуы немесе орындарына тұырып шыр көбелек айналуы немесе секіріп билеуі тиіс. Ал, бұл кезде тәрбиеші байқатпай басқа орынға кетіп қалады. Белгі бойынша тәрбиешінің жанына қайтадан жиналады. Жалаушалардың орнына балалардың қолына қол орамал немесе түстеріне сай кубиктер, ленталар беруге болады.

Өз түсінді тап

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар жалаушаның белгілі бір түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «ойнап келіндер!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң ойын қайталанады.

(5-6 рет)

Нұсқау.

Бірнеше рет қайталанып, балалар ойынды жақсы игерген соң тәрбиеші серуен кезінде тоқталып, көздерін жұмғызып, сол уақытта бөлменің бұрышында тұрған жалаушыларды ауыстырып қояды.

Трамвай

Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, екі-екіден калонаға тұрады. Бос қолдарымен олар ұшы байланған жіптен ұстайды. Яғни, кей бала жіпті оң қолмен, кей бала жіпті сол қолмен ұстайды. Бұл трамвай. Тәрбиеші екі қолына үш түрлі –сары, қызыл, жасыл жалау ұстап, бөлменің бір бұрышында тұрады. Ол жасыл түсті сигнал болғанда қозғалуға, қызыл, сары, түсте тоқтауға тиіс екендігін түсіндіреді. Тәрбиеші жасыл жалауды көтергенде- бұл трамвай келе жатыр деген белгі, балалар бөлмені, алаңды айнала жүгіреді. Тәрбиешіге, бағдаршамға дейін жүгіріп келіп, қай түс жанғанын бақылайды. Егер бұрынғыдай жасыл түс болса жүрісті жалғастыра береді. Ал егер сары мен қызыл жанса олар тоқтайды, жасылдың жануын күтеді.

Нұсқау

Ойын кезінде балаларды көшеде жүру ережесімен таныстыру. Егер ойынға балалар аз қатысса екі-екіден немесе бір калонаға тұрғызуға

болады. Ойынның сюжетін дамыта түсуге болады; жолшыбай трамвайдың келуін күтіп отырған жолаушылардың аялдмасын ұйымдастырады, аялдамаға жақындағанда трамвай жүрісін баяулатады және тоқтайды. Жолаушылардың бір сыпырасы трамвайдан шығып, біраз жолаушы қайтадан мінеді. Трамвайға шығып-түсу үшін жіпті көтереді. Жіптің ұшына кішкене қоңырау байлаулы. Жүрер кезде бір бала (кондуктар) қоңырауды соғып, белгі береді.

Поезд

Балалар калонаға бір-бірден тұрады. (бір-бірімен қол ұстаспай) Біріншісі паравоз ал қалғандары вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіуге айналады. «Поезд станцияға жақындап келеді» -дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте – берте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан калоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Алғашында балалар калоннаға кез-келген ретпен тұрады, ал жылдың аяғында өз орындарын есте сақтауды - өз вагоныны табуды үйретеді. Ойынның сюжетін өзгертуге болады. Мысалы: поезд көлдің жанына тоқтайды, онда балалар қайықта серуендейді, балық аулайды. т.б. бейнелейді.

«Ұшты-ұшты»

Педагог балаларға ұшты-ұшты қарлығаш ұшты дегенде балалар қолдарын көтеріп ұшады, педагог ұшты-ұшты орындық ұшты десе отыра қалады.

«Хан талапай»

Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады.

Орамал тастамақ

Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.

Шымшықтар мен мысық

Балалар алаңның бір жағына еденге қойылған скамейкалардың немесе үлкен кубиктердің үстіне шығып тұрады. Бұл үйдің төбесінде отырған шымшықтар. Шеткеріректе мысық отыр. (тәрбиеші немесе балалардың біреуі) Мысық ұйықтап жатыр. «Балапандар ұшты» -дейді тәрбиеші. Шымшықтар төбеден секіріп түседі, қанаттарын қомдап, жан-жаққа ұшып кетеді. Міне, енді мысық та оянды. Ол «Мияу-мияу» дейді және төбеде тығылып үлкен шымшықтарды ұстағысы келіп жүгіреді. Ұстаған шымшықты мысық өз үйіне қарай әкетеді. Ойын 5- рет қайталанады.

Нұсқау

Балалрдың жерге жайылып түсуін, аяқтарының ұшымен секіруін және тізелерін бұтуін қадағалау керек.

Қимылды ойын: «Аққу – қаздар»

Ойынның мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын барысы:

Ойынға қатысушылар арасынан кімдер қасқыр мен қожайын рөлін ойнайтынын белгілеп, қалғандары аққу – қаздар болады. Алаңның бір жағында отағасы мен қаздар тұратын үй сызылып салынады, екінші жағында – қыр астында жасырынған қасқыр. Құс бағушы қаздарды көкке тойынып, бой жазып қайтуы үшін далаға шығарып жібереді. Қаздар үйден едәуір жер алыстап кетеді. Шамалы уақыт өткен соң құс өсіруші қаздарын шақырады. Сөйтіп отағасы мен қаздардың бір – біріне тіл қатысуы басталады:

- Қаздар, қаздар!
- Га – га – га.
- Қарындарың ашты ма?
- Иә, иә, иә.
- Аққу – қаздар қайтыңдар!
- Қыр астында қасқыр бар!
- Не істеп жатыр ол онда?
- Шіл жеп жатыр, ол онда.
- Ал үйге қарай қашыңдар!

Қаздар үйге қарай қашады, қасқыр оларды ұстап алуға ұмтылады. Ұсталғандар ойыннан шығады. Барлық қаздар ұсталған кезде ойын аяқталады. Соңында қалған ең епті және жүйрік қаз қасқыр болады.

Ойын тәртібі:

Қаздар тек алаңнан шықпай «ұшуға» тиіс. Қасқыр оларды «Алүйге қарай қашыңдар!» сөзінен кейін ғана ұстауға ұмтылады.

Тауықтар мен балапандар»

Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалардың жартысы тауықтар , ал қалғандары балапандар болады.

Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді.

Қоймадағы тышқандар

Балалар тышқандарды бейнелейді. Олар алаңның бір жағындағы орындықтармен скамейкаларда отырады немесе түрегеліп тұрады. (тышқандар індерінде) Қарама-қарсы жақта биіктігі 40-50см шамасында жіп керілген, одан әріректе қойма бар. Ойнаушылардың бір жағында мысықтың рөлін ойнаушы тәрбиеші отырады. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар қоймаға қарай жүгіреді. Қоймаға кіріп бара жатып, олар жіптің астынан еңкейіп өтеді. Тышқандар қоймаға кіреді де, жүрелеп отырып қатқан нанды кеміре бастайды. Тышқандар қоймадан жүгіріп шығып, індерін тығылады. (Мысық тышқандарды ұстамайды. Ол тек ұстағысы келгенсиді) Сонан соң мысық өз орнына келіп, ұйқыға кіріседі, ойын жалғаса береді. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Нұсқау.

Жіптің астынан өткенде оған тиіп кетпеу үшін төменірек еңкеюге тырысады.

Қояндар

Алаңның бір жағына бормен кішкене шеңбер сызылады (5-6) бұлар қояндардың үйшіктері. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарама-қарсы жағында күзетшінің үйі бар. (тәрбиеші отырған орындық) Үй мен қоян күркелерінің арасында қояндар серуендейтін кішкене шалғын бар. Тәрбиеші ойынға қатысушылардың бәрін 3-4 баладан шағын топтарға бөледі. Әрбір топ еденде сызылған шеңберлердің біріне барып отырады. Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жүрелерінен отырады. (қояндар күркелерінде отыр.) Тәрбиеші күркелеріне кезекпе-кезек барып, қояндарды шалғынға шақырады. Қояндар бірінен кейін бірі орындықтың астынан еңбектеп шыға бастайды. Шалғында жүгіріп, секіріп ойнау бастайды. Біраздан соң тәрбиеші «күркеге қарай жүгіріңдер» дейді. Қояндар үйге қарай асыға жүгіреді. Орындықтың астынан еңбектеп өз торларына кіреді. Күзетші оларды қайтадан серуенге шығарғанға дейін қояндар торда отыра береді. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Нұсқау

Еңбек ету үшін орындықтың орнына планканың түреуіне қойылған доғаны немесе керулі жіпті пайдалануға болады.

Кішкене маймылдар

Тәрбиеші балаларға бір-бірден немесе екі-екіден гимнастикалық қабырғаға жақындауды, бетін қабырғаға қаратып тұрып 3-4 тақтайшаға өрмелеп шығуды ұсынады. Бұлар-кішкене маймылдар. Қалған балалар кішкене маймылдардың жемісті ағаштың басынан қалай теріп жүргендерін отырып немесе түрегеліп тұрып қарайды. Бұдан соң ағаштардың басынан басқа маймылдар өрмелейді.

Нұсқау

Балалардың кішкене сатымен өрмелеп шығуға және одан түсуге әбден жаттыққан соң, оларға қабырғаның бір ашық аралығынан келесі аралығына – ағаштан ағашқа тырымысып шығуды ұсына отырып, тапсырманы күрделене түсуі керек.